

ශ්‍රීමත් ආතර් කොතන්ඩොස්

මළුගිය ආතේනෝ සාක්කි දෙති !

පර්ලෝස්
හෝමරස් කවි

එන්ද්‍ර හේන්ඩ්ස්

Preading Purpose Only. Not For Print.

මළගිය ඇන්තෝ සාක්කි දෙව් !

(1900 - 1927 දක්වා ස්වරූපය සඟරාවේ
පළමු විට 30 ක් සමග)

පටුන

1. අතිරහස් ළමා කොල්ලය 9
The Adventure of the Priory School
2. මලභියා ඇත්තෝ සාක්ෂි දෙති ! 68
The Adventure of the Devil's Foot
3. අතුරුදන් වූ නිවුට්ස් 115
The Disappearance of Lady Frances Carfax
4. රන් උපැස් යුගල 154
The Adventure of the Golden Pince - Nez
5. මරු කැඳවූ ලියුම 197
The Adventure of the Gloria Scott
6. පාපැදියේ ධූමකිය 234
The Adventure of the Solitary Cyclist

ලෝහිත පරීක්ෂණය සඳහා ජෝර් නවිංසන්
නිර්මාණය කළ චිත්‍රය.

අහිරහස් ළමා කොල්ලය

බේකර් විදියේ අපේ නිවහන වෙත පැමිණි අනුග්‍රාහකයින් වෙතින් තිරුපණය වූ නාට්‍යමය අවස්ථා බොහොමයකි. එහෙත්, එම්. ඒ. පී. එච්. ඩී. ආදී පත්වාර් උපාධි රාශියක හිමිකරුවා වූ ආචාර්ය කෝතිඥාලේ හත්ස්වලල් මහතා අපේ නිවහනට ඇතුළු වූ මොහොතේ වූ සිදුවීම, සුවිශේෂ එකක් ලෙස මගේ මතකයේ රැඳී ඇත.

මහු අපේ විසින් කාමරයට ඇතුළු වූ පසු දෙර වසා දැමුවා පමණි. මදක් පැත්තකට ඇල වී මේසයට හේත්තු වූ මහු, එක්වරම කපා හෙරු ගසක් මෙන් බිම ඇද වැටුණේය. මෙම ක්ෂණික සිදුවීමෙන් අපි තුන්විදිම වුවද, එක්වරම නැගී සිටී හෝමිස් කොට්ටයක් ගෙන හත්ස්වලල් මහතාගේ හිසට තැබුවේය. මම බිරැන්ඩ් බෝතලය මහුගේ දෙකොලට දුං කළෙමි.

ආචාර්ය හත්ස්වලල්ගේ රැළි වැටුණු, සුදුමැලි වූ මුහුණෙන් පැවසුණේ මහු මැතක සිට බරපතල ගැටළුවකට මුහුණ දී ඇති බවයි. දින කිහිපයක් වත් රැකිදි, කාලය සිටීමෙන්, දැස් වටා අළු පැහැ ගැන්වී තිබිණ. නොකැපූ රූපරේ කොට හා නොපිරු හිස කෙසින් තහවුරු වූයේද නොවිසදුණු ගැටළුවයි. දුහුවිලි හා තෙල් කුණු තැවරුණු කම්ස කර, මහු බොහෝ දුරබැහැරක සිට අප වෙත පැමිණි අයෙකු බව කියාපෑවේය.

‘මේ විදියට මහු ඇද වැටුණේ මොකක් නිසාද වොට්සන්?’
හෝමිස් ඇසීය.

‘අධික වශයෙන් තෙහෙට්ටුවට පත්වීම, සමහරවිට තද කුසගින්නක් සමග ඇතිවූ විඩාව වෙන්තන් පුළුවනි.’ හත්ස්වලල්ගේ නාඩි පරීක්ෂා කර බැලූ මම පැවසීමි.

මහුගේ කබායේ උඩ සාක්කුවෙන් එළියට මතු වී තිබුණු දුම්බය විකට් පත හෝමිස් අතට ගත්තේය.

උතුරු එංගලන්තයේ මැකල්ටන් දූපත ලන්ඩනයට ඒමට සහ ආපසු යාමට වලංගු වී කට්ටි පතක් තවම දවල් දෙසන උණේ වත් නෑ. ඔහු මෙහේ එන්න පිටත් වෙන්න ඇත්තේ බොහොම පාන්දරින්

රැළි වැටුණු ඇසිපිය අතරින් අප වෙත දොඩා වූ වූයේ අප පැහැති නෙත් යුවළකි. ඒ දැන් නිස් බැල්මෙන්, මද වේලාවක් අප වෙත යොමු වී තිබිණි. අනතුරුව ලැජ්ජාවෙන් රතු වූ ඔහු නැගිටීමට උත්සාහ කළේය.

‘මගේ මේ දුර්වලතම තැන මට සමාවෙන්න හෝමිස් මහත්මයා. මගේ හිත, මමණට වැඩිය කැළැඹීමට පත්වෙලයි තියෙන්නේ. මට කන්න විස්කෝතුචුකුයි බොන්න කිරි විදුරුවකුයි ලැබුණොත් මේ අමාරුව ඔක්කොම හරියාවි. අහේ ඔබට බොහොම සතුතියි.’

හෝමිස් මහත්මයා, මේ වැඩිම මමණ පිටත් වෙලා ආවේ ඔබතුමාව ආපසු එක්කගෙන යන බලාපොරොත්තුවෙන්. මේ ගැටළුව කොයි තරම් සංකීර්ණ එකක්ද කියන එක ඔබට ඒත්තු ගන්වන්නෙ කොහොමද? ඒක මොන විදියේ විදුලි පණිවුඩයකින්ම මට කරන්න බැරි බව මං දැන ගිටියා.

‘ඔබේ අසනීප ගතිය ටිකක් අඩුවුණාම.....’

‘නෑ. මට දැන් සනීපයි! මං මේ විධියට දුර්වල වූණේ කොහොමද කියලා මට හිතාගන්නවත් බෑ. ඊළඟ දුම්රියෙන් මාත් එක්ක, ඔබ මැකල්ටන් නගරයට යන්න ඒවි කියල මං විශ්වාස කරනවා හෝමිස් මහත්මයා’

‘මේ මගේ මිත්‍රයා දෙස්තර් වොට්සන්. ඔහු ඔබට කියාවි අපි මොන තරම් අවිච්ඡිද් කියල. ෆෙරර්ස් ලියවිලි සම්බන්ධ පරීක්ෂණය මට භාරවෙලයි තියෙන්නේ. ඊළඟට ඇබර්ගුවනි මිනීමැරුම් නඩුවක් දැන් කොයි මොහොතේ හරි විභාගයට ගැනෙවි. මේ වෙලාවේ අතිශයින්ම වැදගත් පරීක්ෂණයකට මිසක් වෙන එකකට මට ශ්‍රත්තියෙන්ම පිටවෙන්න විදියක් නෑ.’

'අතිශයින්ම වැදගත්? හෝල්ඩන්ස් ආදිපාදවරයාගේ එකම පුත්‍රයා පැහැරගෙන යෑම ගැන එහෙත්ම ඔබට තවමත් අහන්න ලැබුණේ නැද්ද?'

'මොනවා? අර හිමපු නැඹිනම් ඇමතිවරයාගේ?'

'අන්න හරි. අපි ඒක ප්‍රධානත්වය වල පළහොව් කියාගන්න උත්සාහයක් දැරුවා. නමුත් ඊයේ රැ ග්ලෝබ් පුවත්පතේ මේක ගැන දුසමාන ආරංචියක් පළවුණා. මං හිතුවා ඒක ඔබට අහන්න ලැබෙන්න ඇති කියලා.'

තම විමර්ශන විශ්ලිකෝෂය නැතිපත් කොට තිබූ රාක්කය වෙත අත දිගු කළ හෝමිස්, එහි 'H' අක්ෂර සඳහන් පොත ඉවතට ගත්තේය.

'හෝල්ඩන්ස්-හයුවැනි ආදිපාදවරයා, නයිට් පදවි නාමධාරී. ප්‍රිවි කවුන්සිලයේ සාමාජිකයෙක්..... තව කියෙනවා නම්බු නාම, තනතුරු රාශියක්..... බ්‍රෙවර්ලිව් වංශාධිපති. කාස්ටන් හි ප්‍රභූවරයා. 1900 සිට හැලම්ෂයර්හි ලෝරිනන්ට් උතුමාණන්. සර් චාල්ස් ඇපල්ඩෝ ගේ දියණිය, ඊයින් සමග 1888 දී විවාහ විය. සියලුම තනතුරු වලට උරුමකරු වීමට ඔහුට ඇත්තේ එකම දරුවෙක් - පුතෙක් පමණි. ඔහු සැල්ට්ස්ටාම් සාම්වරයා වශයෙන් හැඳින්වෙයි. ආදිපාදවරයා සතු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර දෙලක්ෂ පනස්දහසක් පමණ වේ. මෙයට ලැන්කෑෂයරයේ හා ඩේල්සයේ බණිප් ලවණ පතල් අඩංගු ඉඩම්ද ඇතුළත්ය. ලිපිනයන්: කාල්ටන් ටෙරස් මන්දිරය, හැලම්ෂයර්හි හෝල්ඩන්ස් මන්දිරය, ඩේල්සයේ කාස්ටන් මාලිගය. 1872 දී නාඩුක ප්‍රේමාධිපායක තනතුරට පත්විය. ප්‍රධාන රාජ්‍ය ලේකම් තනතුරට පත්වූයේ.....'

'ඒ මදද. මේ මනුස්සයා රජ පවුලේ බොහෝම සම්පූර්ණයෙන්.'

'ඒ වගේම හෝමිස් හෙත්මයා, ඔහු බොහෝම ධනවත් කෙනෙක්. මට අහන්න ලැබුණා, ගැටළු විසඳීමට ඇති ආශාව නිසාවෙන්ම ඔහු රාජ්‍ය සේවයෙන් විසඳන්නා වූ රාජ්‍ය සේවකයෙකි.'

තමන් මං ඔබතුමාට මහත් කරන්න කැමැතියි ආදිපාදතුමා දැනටමත් නිවේදනය කරලා තියෙනවා, ඔහු පිරිනමන තැන ගැන. ඔහුගේ පුතා සිටින තැන ගැන ආර්ථිකයක් දෙන කෙනෙකුට රත්පවුම් පත්දහසක තැන්ගත්. ලමයා පැහැර ගැනීම කළ පුද්ගලයාගේ නම දැනුම් දෙන කෙනෙකුට පවුම් දහසක තැන්ගත්.

‘රාජකීය තැන්ගත්’ හෝමස් කිය.

‘මට හිතෙන්නේ වොට්ස් ආචාර්ය හත්ස්ටබ්ල් එක්ක අපි උතුරු එංගලන්තය බලා මිමක්ව ගියොත් හොඳයි කියලයි.

ආචාර්ය හත්ස්ටබ්ල් මහත්මයා, ඔබතුමා මය කිරී වික බිල අවසන් කරලා, මට මෙන්න මේ කාරණා වික සහදලා දෙන්න. සිද්ධවෙලා තිබෙන්නේ මොකක්ද? ස්වදාය ඒක සිදුවුණේ? කොහොමද ඒක වුණේ? ඊළඟට මට කියල දෙන්න මැකල්ටන් නගරයට නුදුරු ප්‍රාථමික පාසලේ ආචාර්ය හත්ස්ටබ්ල් කොහොමද මේකට සම්බන්ධ වෙන්නේ? එහිදී විකණ්ඩ් නෙමෙයි. සිද්ධිය වෙලා දින තුනක් ගතවී ඇති බව මගේ නිකට දිනා බැලුවාම මට කියන්න පුළුවනි. ඉතින් මගේ සේවය ලබාගන්න එක, දින තුනක් පමා කළේ ඇයි කියලත් කියන්න.

විස්කෝතු කා, කිරී බි අමසන් වන විට, අපේ අනුග්‍රාහකයාගේ මුහුණ යථා තත්ත්වයට පත්විය. සියල්ලම හොඳින් පැහැදිලි කිරීමට ඉන්පසු ඔහු දැඩි උත්සාහයක් දැරුවේය.

‘මහත්වරුනි. මං ඔබට සඳහන් කරන්න කැමැතියි මේ ප්‍රාථමික පාසල, මූලික පුහුණු පාසලක් බව. එහි නිර්මාතෘ මෙන්ම අධිපතිවරයාත් මමයි. අරාම කිව් හෝරේස්ගේ කාව්‍ය පිළිබඳ විචාරයක් යන පොත ලියූ හත්ස්ටබ්ල් මා බව කිව්වොත් ඔබට සමහර විට මා ගැන මහත් වේවි. මගේ පාසල තමයි මුළු එංගලන්තයේම තිබෙන ඉතාම ඉහළම මූලික පුහුණු පාසල. ලිවර් ස්ටෝක් සාම්වරයා, බ්ලැක්ස්ටන් ආදිපාදතුමා, ශ්‍රීමත් කැත්තාට් සෝමස් වැනි පුද්ගලයින් පවා ඔවුන්ගේ දරුවන් නිසිමග යැවීම භාරදීම කියෙන්නේ මටයි. සති තුනකට කලින් හෝල්ඩන්ස්

ආදිපාද තුමා ඔහුගේ දහහැවිරිදි පුත්රයා සැල්ටයර් සාමි මගේ භාරයට පත්කරන්න තීරණය කළ බව ඔහුගේ ලේකම් ජේම්ස් වයිල්ඩර් අතේ දන්වල එව්වා. එතැනට තමයි මට හිතුවේ, මගේ පාසල, එවැන්නකට ළඟාවෙන්න පුළුවන් ඉහළම තත්ත්වයට ඇවිත් කියල. තමුත් මේ කාරණාව නිසා, මට මගේ ජීවිතේ ඉතාම අවාසනාවන්ත පරාජයට මුහුණ දෙන්න වෙයි කියල, එද නිකමටවත් හිතුවේ නැහැ.

ගිම්හාන සෘතුවේ පාසල් වාරය. පටන් ගත්තේ මැයි පළමුවෙනිද. ඉතින් නියමිත පරිදි මේ ළමයා එද අපේ පාසලට බැඳුණා. ඔහු ඉතා හොඳ දරුවෙක්. අපේ පාසලේ නීතිරිති, සිරිත් විරිත් වලට ඔහු ඉතා ඉක්මනට හැඩගැසුණා. මට දැනගන්න ලැබී තිබුණු කාරණා වල හැටියට, ඔහුට ගෙදර ගතකරන්න තිබුණේ එතරම් සතුටුදායක පරිසරයක් නෙමෙයි. ආදිපාදතුමාගේ විවාහ ජීවිතය සාමාන්‍ය එකක් නොවූ බව විවෘත රහසක්. ඒක කෙළවර වුණේ දෙදෙනාගේම කැමැත්තෙන් නීත්‍යානුකූලව වෙන්වීමෙන්. ඉන්පස්සේ ආදිපාදතුමා එංග්ලන්තයෙන් පිටවෙලා ගිනි ප්‍රාංශයේ පදිංචි වුණා. මේක බොහෝම ළහදිසි සිදුවුණේ. දරුවා වැඩියෙන්ම ආදරයෙන් හිටියේ අම්මට කියලයි අපට ආරංචි වුණේ. අම්මා ගෙදරින් පිටවෙලා ගියාට පස්සේ පුතා බොහෝම කණස්සල්ලෙන් කාලය ගතකළ බවත්, ඒ නිසා ඔහුට මගේ භාරයට එවන්න ආදිපාදතුමා තීරණය කළ බවත් මට දැනගන්න ලැබුණා. සති දෙකක් ගතවෙද්දී දරුවා අපේ සිරිත් විරිත් වලට පුරුදු වුණා. අපට පෙනුණේ ඔහු බොහෝම සතුටින් කාලය ගතකළ බවයි.

ඔහු අත්තිම වරට දකින්න ලැබුණේ මැයි 13 ද රාත්‍රියේ. ඒ කියන්නේ ගිය සඳුදා යි. ඔහුගේ කාමරය තියෙන්නේ තේවාසිකාගාර ආවනාගිල්ලේ දෙවැනි තට්ටුවේ. ඒ කාමරයට යා යුත්තේ වඩාත් විශාල කාමරයක් හරහා. මේ කාමරයේ ළමුන් දෙදෙනක් තිද හිටියා. මේ ළමයින් දෙදෙනාට කිසිදෙයක් අහන්න ලැබුණේ වත් දකින්න ලැබුණේ වත් නැහැ. ඒ නිසා අපට හිතාගන්න පුළුවනි, සැල්ටයර් සාමි ඒ කාමරය හරහා ගමන්

නොකළ බව. ඔහුගේ කාමරයේ ජනේලය විවෘතව තිබුණා. මේ ජනේලය ළඟටම ගත්තමත් අතු විහිදුණු, අයිව් මල් පඳුරක් තිබෙනවා, බිම මට්ටමේ සිටම. එතැන බිම ළමයාගේ අඩි සටහන් කිසිවක් අපට දකින්න ලැබුණේ නෑ. ඒ වුණත් කාමරයෙන් පිටවී යන්න තිබෙන එකම මාර්ගය මේක බවට කිසිම සැකයක් නෑ.

ළමයා නොමැති බව අපි දැනගත්තේ අහනරුවාද, උදේ හතට පමණ. ඔහු ඇදේ නිදගෙන තිබෙන බවට සලකුණු තිබුණා. පිටවී ගිහිත් කියෙන්නේ සම්පූර්ණ පාසල් නිල ඇඳුමෙන් සැරසිලයි. ඒ කියන්නේ කඳ අර පැහැති දිග කලිසම සහ ඊටත් විදුහල් මෝස්තරයේ කටුපාට කබයා. කාමරයට කවුරුත් හෝ බලෙන් ඇතුළු වූ බවට කිසිම සලකුණක් නෑ. කැහැසීමක් හෝ පොර බැදීමක් පැවැති බවට සාක්ෂියකුත් නෑ. ඒ මොකද අල්ලපු කාමරේ නිද හිටි වැඩිමල් ළමයා අකාන්තර එතරම් තදින් නින්දා යන කෙනෙක් නෙමෙයි. එවැන්නක් තිබුණා නම් ඔහුට ඇහෙනවා.

සැල්ටයර් සාමි, අතුරුදහන් වී ඇති බව දැනගත් විහාම, මම මුර නේවාසිකාගාරයේම ළමයි, ගුරුවරු හා සේවකයින් රැස්කළා. එතකොටයි මට දැනගන්න ලැබුණේ, මේ ළමයා පමණක් නෙමෙයි, ගුරුමහත්මයෙකුත් අතුරුදහන් වී ඇති බව. ඒ, පර්මන් ජාතික හෙයිඩෙගර් නම් ගුරුමහත්මයා. ඔහුගේ කාමරය තිබෙන්නේ ගොඩනැගිල්ලේ දෙවැනි කට්ටුවේමයි, තවුස් අතින් කෙළවරේ. ඒ වගේම සැල්ටයර් සාමිගේ කාමරයේ ජනේලය මුහුණදල තිබෙන පැත්තටමයි ඔහුගේ කාමරයේ ජනේලයත් මුහුණදල තිබෙන්නේ. ඔහුත් ඇදේ නිදගත් බවට සලකුණු තිබුණා. ඔහු පහළට බැහැලූ කියෙන්නේත් අයිව් පඳුර දිගේ බවට කිසිම සැකයක් නෑ. ඒ මොකද මල් පඳුර ළඟ බිම, ඔහුගේ අඩි සටහන් පැහැදිලිවම වැදිලා තිබුණා. ඔහුගේ බයිසිකලය සාමාන්‍යයෙන් තවත්වා තිබෙන්නේ අසල තිබෙන මඩුවක. ඒ බයිසිකලයත් අතුරුදහන් වෙලා.

හෙයිඩෙගර් මහත්මයා අපේ පාසලට බඳවාගෙන දැන් අවුරුදු දෙකක් වෙනවා. ඔහු ඉදිරිපත් කළ සහතික ඉතාම ඉහළ ඒවා. භාෂිත් ඔහු ගිණයයිත් අතරවත්, ගුරුවරුත් අතරවත් ජනප්‍රිය

පුද්ගලයෙක් නෙමෙයි. ඔහු බොහෝමා නිශ්ශබ්ද, රථ පෙනුමක් සහිත පුද්ගලයෙක්. මේ දෙදෙනා ගැන කවමක් කිසිම ආරංචියක් නැ. බ්‍රහස්පතින්ද උදේ වෙත කොටත් අපි දන්නේ, අඟහරුවාද උදේ අප දැන සිටි තරමමයි.

එද අපි වහාම හෝල්ඩිනස් මන්දිරයට දැනුම්දීම, හොයා බැලුවා. මන්දිරය පිහිටා තිබෙන්නේ පාසලට සැතපුම් කීපයක් ඇතිත්. ඉතින් අපි හිතුවේ දරුවාට ගෙර මකුක්වෙලා සාංකාවෙන් එක්වරම පියා හොයාගෙන යන්න ඇති කියලා. නමුත් ඔවුන් දරුවා ගැන කිසිම දෙයක් දන්නේ නැ. ආදිපාදතුමා නම් ඉන්නේ මේ ගැන බොහෝමා කල්බල වෙලා. ඉතින් මා ඉන්නේ මොන තරම් මානසික කම්පනයකින්ද කියලා ඔබට පෙනෙනවා ඇති හෝමස් මහත්මයා, මං අහල තියෙනවා ගැටළු විසඳීමට ඔබට පුවිශේෂ හැකියාවක් තියෙනවා කියල. මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමට ඔබේ ඒ සම්පූර්ණ දක්ෂතාවයම යොදන්න කියලා මං ඔබට ආයාචනා කරනවා. මේ වගේ ගැටළුවක් නම් ඔබට ජීවිත කාලෙටම ලැබෙන එකක් නෑ.

විද්‍යාලයාධිපතිතුමා කළ විස්තරයට හෝමස් ඉතා සාවධානව සවන් දුන්නේය. ඉතාම සංකීර්ණ අසාමාන්‍ය ගැටළු විසඳීමට ප්‍රියකළ ඔහු, මේ පරීක්ෂණය සඳහා යෙදවීමට කිසිදු පෙළඹවීමක් හෝ ආයාචනයක් අවශ්‍ය නොවේ. සටහන් පොත අතට ගත් ඔහු, එහි යමක් සටහන් කළේය.

මීට කලින් ඔබ මා හමුවෙන්න ආවේ නැති එක, ඔබේ වගකීම පැහැරහැරීමක්. මට මේ පරීක්ෂණය පටන් ගන්න වෙලා තියෙන්නේ හෝඩුවාවල් බොහෝමයක් අතින් ලිස්සලා ගියාට පස්සේ. නිදසුනක් වශයෙන් අර අයුරි මල් පඳුරේ සහ එතැන බිම, සැහෙන්න සාක්ෂි තිබෙන්න ඇති. ඒ කිසිවක් විශේෂඥ නිරීක්ෂකයෙකුට නම් මහ හැරෙන්නේ නැහැ.

ඒකෙ වැරද්ද මා අපේ නෙමෙයි හෝමස් මහත්මයා. මේ කාරණාව ප්‍රසිද්ධියට පත්වෙතුවට ආදිපාදතුමා පොඩ්ඩක්වත් තැමැති වුණේ නෑ. ඔහුගේ පවුලේ තිබෙන අර්බුදය, ලෝකයා

හමුවේ එළිදරව් වෙයි කියලා ඔහු හරිම හයයි

‘මේ පිළිබඳ පොලිස් පරීක්ෂණයක් පැවැත්තුවද?’

‘ඔව් මහත්මයා, තවත් ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම අසාර්ථක බවයි පෙනෙන්නේ. මුලින්ම අපට පොඩ් හෝඩුවාවක් ලැබුණා. ඉහම නිබන්දා දුම්රිය පොලොව, පිරිමි ලමයෙක් හා තරුණයෙක් උදේ පාන්දරින්ම පිටත්වෙන දුම්රියකට නගිනවා කෙතෙක් දැක තිබුණා. මේ ගැන පොලීසියට වාර්තා වුණා. ඔවුන් වැඩිදුර හොයා බැලුවා. ඒ දෙදෙනා ලිවර්පූල් වලින් සොයා ගැනීමට හැකි වුණා. ඔවුන් මේ සිද්ධියට කිසිසේත් අදාළ පුද්ගලයින් නොවන බව, ඊයේ රාත්‍රී ආමා දැනගත්තේ. මේ විධියට අපේ සියලුම බලාපොරොත්තු කඩවුණා. ඊයේ රාත්‍රියේම මොනොකක් වත් නිත්ද ගියේ නෑ. එතකොටම මං තීරණය කළේ, උදේ පාන්දරින්ම එත දුම්රියේ ඔබව හමුවෙන්නට අත්විනායට එන්න.’

‘වැරදි ආරංචියක් ඔස්සේ හොයා බලද්දී පරීක්ෂණයේ වැඩකටයුතු එහෙමම අත්හැර දමන්න ඇති?’

‘ඔව්, සම්පූර්ණයෙන්ම අත්හැර දැමීමා’

‘ඒ කියන්නේ දවස් තුනක් සම්පූර්ණයෙන්ම අපතේ ගියා. මේ පරීක්ෂණය කෙරීලා කිලෝන්තේ ඉතාම අසතුටුදායක විධියට’

‘මටත් එහෙම හිතෙනවා හෝලිස් මහත්මයා, ඒක මං පිළිගන්නවා’

‘කොහොම හරි මේ ගැටළුවට වියළුමක් තිබිය යුතුයි. ඒක හොයන එක මං කැමැත්තෙන් භාරගන්නම්. මේ ලමයාත්, ජර්මන් ගුරුවරයාත් අතරේ කුමක් හෝ සම්බන්ධතාවයක් තිබුණද?’

‘එවැනි කිසිම දෙයක් දැනගන්න ලැබුණේ නෑ’

‘ලමයා ඉගෙන ගත්තේ මේ ගුරුවරයාගේ පංතියේද?’

‘නෑ, මං දන්න තරමින් ඔහු මේ ගුරුවරයා එක්ක වටහාගත්තේ කරා කරලා නෑ’

'එහෙම නම් හරි පුද්ගලයෙක්. සමයාවත් බයිසිකලයක් තිබුණාද?'

'නැහැ.'

'තව කාගෙ හරි බයිසිකලයක් හැකිවෙලාද?'

'ඒත් නැහැ.'

'ඒක හොඳටම විශ්වාසද?'

'ඔව්.'

'එහෙම නම් ඔබ අදහස් කරන්නේ, මේ ජර්මන් ජාතිකයා, සමයාත් සිසුවාගෙන, මහ රූ බයිසිකලයෙන් පිටරී ගියා කියලද?'

'සත්තකින්ම. නැහැ.'

'එහෙම නම් ඔබේ අදහස මොකක්ද?'

'මං හිතන්නේ බයිසිකලය අතුරුදහන් කරලා තියෙන්නේ අපට නොමග යැවීමට. ඒක කොහේ හරි හංගලා ඇති. දෙන්නම් පයින්ම ගමන් කරලා කියලයි මට හිතෙන්නේ.'

'ඔව්. නමුත් ඒක ඒ කරම් නැතුවත් නොමග යැවීමක් කියන්න බැහැ නේද? මේ මඩුවේ තවත් බයිසිකල් තිබුණාද?'

'ඔව්. තව හුඟාක් තිබුණා.'

'අපට නොමග යවන්න අදහසක් තිබුණා නම් ඔවුන් බයිසිකල් දෙකක්ම යහවාට් කියල ඔබට හිතෙන්නේ නෑදද?'

'ඔව්. මට ඒකටත් එකඟවෙන්න පුළුවනි.'

'අන්න හරි. මේ නොමග යැවීමේ උපකල්පනයක් මෙතැනට එන්නේ නැහැ. නමුත් ඒක අපේ පරීක්ෂණය ආරම්භ කරන්න පුද්ගල කරණාවක්. ඒ මොකද බයිසිකලයක් කියන එක ලෙනෙයිගෙන් හංගලා කියන්න පුළුවන් එකක් තෙමෙයි. මේ

සිද්ධිය වුණු දවසට කලින් දවසේ මේ මෙයා හමුවෙන්න කවුරුවත් ආවද?

‘නැහැ’

‘ඔහුට ලියුම් මොකක් ලැබුණාද?’

‘ඔව්. එක ලියුමක් ලැබුණා.’

‘ඒ කාගෙන්ද?’

‘ඔහුගේ පියාගෙන්’

‘මෙයින්ට ඉවෙත් ලියුම් ඔබ විවෘත කර බලනවද?’

‘නැහැ’

‘එහෙත්ම ඔබ කොහොමද දන්නේ ඒ පියාගෙන් බව?’

‘ලියුම් කවරයේ පිටත, එතුමාගේ රාජ්‍ය ලාංඡනය මුද්‍රිතව තිබුණා. අනෙක ඒ ලිපිය ලියා තිබුණේ ආදිපාදතුමාගේ තරමක් අවලක්ෂණ අත් අකුරෙන්. ඇරත් එතුමාට මතකයි මේ ලියුම ලියු බව.’

‘මෙයාට ඊට කලින් ලිපියක් ලැබුණේ කවදාද?’

‘කෑහෙන කාලෙකට ලැබුණේ නැ’

‘ඔහුට ප්‍රංශයෙන් කවදා හරි ලිපියක් ලැබුණාද?’

‘නැහැ. කවදාවත් නැහැ’

‘ඔබට තේරෙනවා නේද මා එහෙම ඇහුවේ ඇයි කියල. මේ මෙයා එක්කෝ බලෙන් පැහැරගෙන ගොහින් තිබෙනවා. නැත්නම් ඔහුගේ කැමැත්තෙන් පිටවෙලා ගිහින්. ඔහුගේ කැමැත්තෙන් ගිහින් නම්, ඒක කරන්න පිටතින් කවුරු හරි ඔහුට කැමති කරවාගෙන තිබෙනවා. නැත්නම් මේ වයසේ මෙයෙක් එහෙම කරාට කියල හිතන්න අමාරුයි. ඔහුට හමුවෙන්න කවුරුවත්

19 "මේ ලමයා එක්තරා ඩලෙන් පැහැර ගෙන ගොස්
තිබෙනවා නැත්නම්....."

ආවේ නැත්නම්, ඒ යෝජනාව එන්නේ ඇත්තේ ලිපියක් මගින්.
අන්න ඒකයි ඔහුට ලියුම් ලිව්වේ කවුද කියල මං ඇහුවේ

‘මං මීට වඩා ඒ ගැන දන්නේ නෑ මං දන්න කරමින් ඔහුට
ලිව්වේ ළමයාගේ පියා නමුණයි’

‘මේ දෙන්නා අතර සිටුණු අම්බන්ධය කොහොමද?
තාත්තයි පුතයි හොඳ යාථකමෙන් හිටියද?’

‘ආදිපාදතුමා කිසිකෙනෙක් එක්ක යාථයි කියන්න බෑ.
ඔහුගේ සම්පූර්ණ කාලය යෙදවෙන්නේ මහජනයාගේ ගැටළු
හිරාකරණය කිරීමට. පවුලේ සුළු දේවල් හොයන්න බලන්න ඔහුට
වෙලාවක් නෑ. ඔහු ඒක නොපෙන්වූවට තමන්ගේ ළමයාට
ආදරයෙන් හිටි බව තම මම දන්නවා.’

‘ඒ වුණත් ළමයාගේ වැඩි ආදරය කිබුණේ අම්මාටයි?’

‘ඔව්’

‘ළමයා ඒ බව ඔබට කිව්වද?’

‘නෑහැ’

‘එහෙනම් ආදිපාදතුමා එහෙම කියන්න ඇති?’

‘අපොයි දෙවියනේ, ඔහු එහෙම කිව්වේ නෑ !’

‘එහෙනං ඔබ කොහොමද දැනගත්තේ?’

‘ආදිපාදතුමාගේ පුද්ගලික ලේකම් ජේම්ස් වයිල්ඩර් මහත්මයා
එක්ක මං කතාබහ කළා. ළමයාගේ වැඩි ආදරයක් කියෙන්නේ
අම්මාට බව ඔහු මට රහසිගතව කිව්වා’

‘හරි. ඔබ කිව්වා හේද ආදිපාදතුමා එව් ලියුමක් ගැන.
ළමයා පිටත්වෙලා ගියාට පස්සේ කාමරයේ තිබිල ඔබට ඒ ලියුම
හම්බවුණාද?’

<http://www.buddhist.com> නැහැ ඔහු ඒක අරහෙන ගිහි. හෝමස් මහත්මයා අපට

ආපසු යන දුම්රියට වේලාව ෧. වේගෙනයි එන්නෙ. අපි එහෙතමා
යමුද යුස්ටන් දුම්රිය පොළට?

‘මං ලොකු අයව කරන්නයක් ගෙන්වා ගන්නමි. පැය
කාලක් යද්දි අපට දුම්රිය-පොළට යාගත හැකි වේවි. හත්ස්ටබ්ල්
මහත්මයා, ඔබ ගමට විදුලි පුවතක් යවන්න බලාපොරොත්තු
වෙනවද? එහෙම නම් අපේ පරීක්ෂණය නවමත් යොමුවේලා
තියෙන්නේ ලිවර්පූල් දෙසටයි. කියල අසල්වායින්ට හිතාගන්න
සලස්වන්න. මටයි වොට්සන්ටයි ඔබේ සාසල් භූමියේ ඉව අල්ලා
බැලුවොත් තවත් මොනවා හරි හොයාගන්න බැරි වෙන එකක්
නැ’

එද සවස් වන විට-හත්ස්ටබ්ල් මහතාගේ සුප්‍රසිද්ධ
පාඨශාලාව පිහිටා තිබුණිත් ආම් ගම් ප්‍රදේශයට අපි ළඟාවීමු.
ඒ වනවිටත් ඇදිරි වැටෙමින් තිබිණ. විදුහල්පති නිවසේ සාලයේ
මේසය මත ආගන්තුක කාඩ්පතක් විහිදේවකයා පැමිණ,
හත්ස්ටබ්ල් මහතාගේ කතාව කෙදුරු වීම, ඔහු බොහෝ කලබල
වූ බව අපි දුටුවෙමු.

‘ආදිපාදතුමා මෙතේ ඇවිත් ! ආදිපාදතුමා වයිල්ඩර්
මහත්මයා සමග කන්තෝරු කාමරයේ ඇති. යමු, මං ඔබව ඔහුට
හඳුන්වා දෙන්නමි.’

මේ සුප්‍රසිද්ධ රාජ්‍ය-නාන්තිකයා-භායාරූප වලින් මම දැක
ඇත්තෙමි. එහෙත් ආචාර්ය හත්ස්ටබ්ල්ගේ කාමරය තුළ මට
දකින්නට ලැබුණේ ඊට බොහෝ සෙයින් වෙනස් පුද්ගලයෙකි. ඔහු
ඉතා අලංකාර ලෙස හැඳ-පැළඳ සිටියේය. බොහෝ උස
තැනැත්තෙකු වූ ආදිපාදවරයාගේ මුහුණ ඉතා කෙටිවූ විය.
ඔහුගේ තට්ටය පැසුණු හිසක්, ඉදිරියට වක් වූ නාසයක්, නිසා,
ඒ මළමිනියක් මෙන් සුදුමැලි මුහුණට ලැබුනේ සුවිශේෂ පෙනුමකි.
ඒවා වඩාත් කැපී පෙනුනේ කුබාය දක්වා වැටුණු, රතු පැහැති
දිග රැවුළු නිසයි. ඒ අසලම ඔහුගේ පෞද්ගලික ලේකම් වරයා

අසුන්ගෙන සිටියේය. ගරීර ප්‍රමාණයෙන් කුඩා ලාබාල තරුණයෙකු වූ මිහුට තිබුණේ බුද්ධිමත් පෙනුමකි. කතාබහ ඇරඹුවේ මිහුටි.

‘ආචාර්ය හක්ස්ටබල්. මං අද උදේ ආවා. මබ හමුවෙන්න. මට ඔහු වුණේ මබ ලෝකයේ යන ගමන; තවත්වන්න. ඒත් මං එන්න කලින් මබ පිටත්වී ගොස් තිබුණා.’

අපට දැනගන්න ලැබුණේ මබ-හැල්වයර් සාමි සෙවීමේ කටයුත්ත ඝර්ලොක් හෝමස් මහත්තයාට භාරදෙන්න හදනවා කියලා. ආදිපාදකුමාගෙන් අවසර ගත්තේ නැතුව මබ මේ වගේ පියවරක් ගැනීම ගැන එතුමා ඔරීම පුද්ගලයාට පත්වෙලයි ඉන්නේ.

‘පොලිස් පරීක්ෂණය අසාර්ථක වුණා කියලා දැනගත්තම.....’

‘ආදිපාදකුමා කොහොම වත් හිතන්නෙ නෑ පොලිස් පරීක්ෂණය අසාර්ථකයි කියලා’

‘ඒ වුණත් වයිල්ඩර් මහත්මයා.....’

‘හක්ස්ටබල් මහත්මයා, මබ හොඳාකාරවම දන්නවා මේක මහත්තයා අතරේ ප්‍රසිද්ධ වෙනවාට ආදිපාදකුමා කැමති නැහැ කියලා’

‘ඒ වික පහසුවෙන් විසඳාගන්න පුළුවනි. ඝර්ලොක් හෝමස් මහත්තයාට හෙට උදේ කෝවිටියෙන් ආපහු ලන්ඩනයට යන්න කියවු.’

‘නැහැ හක්ස්ටබල් මහත්මයා’ ඒකෙ ප්‍රශ්නයක් නැහැ. හෝමස් පැවසුවේය.

‘මේ උතුරු ඊංගලන්තයේ සීතල සුළඟ ගරීරය ප්‍රබෝධමත් කරවන සුළඟයි. ඒ වගේම හරිම-ප්‍රසන්නයි, සුවදයකයි. ඉතින් මං කැමතියි මේ විල්ලුව පැත්ත ඇවිදීමත් විකක් කාලය ගත කරන්න. මං තවානැත් ගත්තේ මබේ වහල යටද තැන්නම් ගමේ නානායමේදී කියන එක තීරණය කිරීම මබට බාරයි.’

විදුහල්පතිතුමා උහතෝහෝවිසා ප්‍රශ්නයකට මැදි විය. අවසානයේ ආදිපාදවරයා අප ඇමතු වේය.

'වයිල්ඩර් මහත්මයා කිව දේට මාත් එකත වෙනවා. තක්ස්ටබල් මහත්මයා, මේ වුගේ කිරණයක් ගන්න කලින් ඔබට මගෙන් අහන්න තිබුණා. තවුත් දැන් ඉතින් හෝමස් මහත්තයට ඔබ හැම දෙයක්ම කියල හෝ ඒ නිසා ඔහුගේ දක්ෂතා වලින් අපි ප්‍රයෝජනයක් නොගත්තොත් ඒකත් මෝඩ වැඩක්. හෝමස් මහත්මයා, ඔබ තානායමේ නවතිනවා වෙනුවට, මා සමග නැවතීමට හෝල්ඩිනස් මන්දිරයට එන්න. ඒක මට සතුටක්'

'ආදිපාදතුමනි, ඔබතුමාට මා සුදුසිවන්න වෙනවා ආරාධනය ගැන. මෙම අතුරුදහන්වීම සිදුවූ ස්ථානයේම නවාතැන් ගත්තොත්, ඒක මේ පරීක්ෂණය පැවැත්වීමේදී වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේවි.'

'ඔබ කැමති හැටියක් හෝමස් මහත්මයා. මගෙන් හෝ වයිල්ඩර් මහත්මයාගෙන් ඔබට දැනගන්න අවශ්‍ය යමක් වෙතොත් ඒ ඕනෑම දෙයක් දැනුම් දෙන්න අපි සූදනම්'

'ඔබතුමාට මන්දිරයේදී හමුවීම මට අවශ්‍ය වෙන්න ඉඩ තියෙනවා. මට දැනට, මෙන්න මේ කාරණා දැනගැනීමට උවමනා යි. ඔබගේ පුතා මේ පුදුමාකාර විදියට අතුරුදහන් වීමට හේතුව මොකක් කියලද ඔබ හිතන්නේ?'

'ඒ ගැන කිසිම දෙයක් හිතාගන්න බෑ'

'මේ කාරණය නිසා ඔබේ සිත්වේදනාවක් ඇති වෙනවා නම් මට සමාවෙන්න. තවුත් මා මෙය දැනගත යුතුමයි. ඔබතුමා හිතන්නේ මේ සිද්ධියට ආදිපාදතුමිය සම්බන්ධයි කියලද?'

ආදිපාදවරයා පිළිතුරක් දීමට මඳක් පැකිළුණේය.

මං හිතන්නේ නෑ'

අපට හිතන්න පුළුවන් කවත් දෙයක් තියෙනවා. එනම් කප්පම් ලබාගැනීමේ අරමුණෙන් මෙයා පැහැරගෙන ගියා කියල.

ඒ විදියට ඔබෙන් කන්තම් ඉල්ලීමක් එහෙම සිදුවුණාද?

‘නැහැ’

‘මේ සිද්ධිය වූ දිනයේ ඔබ පුතාට ලියුමක් එවූ බව මට දැනගන්න ලැබුණා.’

‘නැ. මම ලියුමක් එවීමේ ඊට කලින් දවසේ’

‘ඔව් ඒක හරි. නමුත් ඔහුට එය ලැබුණේ අතුරුදහන්වීම සිදුවුණු දවසේ?’

‘ඔව්’

‘ඔහු කැළැඹීමට පත්වෙත් හෝ කලබලයෙන් තීරණයක් ගැනීමට තුඩුදෙන ආකාරයේ යම්කිසි, ඔබේ ලියුමේ අඩංගු වුණාද?’

‘නැහැ මහත්මයා. සන්තකිත්ම නැහැ’

‘ලිපිය කැපැල් කළේ ඔබතුමාමද?’

ආදිපාදතුමාගේ පිළිතුරට බාධාකරමින් මදක් කෝපයෙන් පිළිතුරු දුන්නේ ඔහුගේ ලේකම් වරයායි.

‘ආදිපාදතුමා ලියුම් කැපැල් කරන්න යන සිටිනත් නැ. කැපැල් කරන්න තිබෙන අනෙක් ලියුම් සමග එය කන්තෝරු කාමරයේ මේසය මත තිබුණි. ඒවා ලියුම් මල්ල තුළට දැමීමේ මම’

‘මේ ලියුමක් අනෙක් ලියුම් අතර තිබුණු බව ඔබට විශ්වාසද?’

‘ඔව් ම. දුටුවා එය’

‘ආදිපාදතුමා එදා ලියුම් කියත් ලියුවද?’

‘විස්සත් හෝ හිඟත්. ඔට විශාල වශයෙන් ලියුම් ගනුදෙනු කරන්න සිදුවෙලා තිබෙනවා. නමුත් මේවා, මෙතැන ඇතිවෙලා තිබෙන ප්‍රශ්නයට අදාළ නැහැ හේද?’

‘කෙළින්ම නොවෙයි.....’

‘මං පොලීසියට උපදෙස් දුන්නා ප්‍රංශයේ දකුණු දිග කොටස වෙත ඔවුන්ගේ අවධානය යොමු කරන්න කියල.....’
ආදිපාදකුමා කථාව ඇරඹීය.

‘ආදිපාදකුමිය මේ වගේ දරුණු ක්‍රියාවකට පෙළඹෙයි කියල මා නොහිතන බව, මා සඳහන් කළා. ඒ වුණත් මගේ ප්‍රකාශේ ඔවුටේ තිබුණේ පුද්ගලිකාර අදහස්. සමහරවිට මේ ජර්මන් කාරයාගේ ආධාරයෙන් හා අනුබලයෙන්, ළමයා ආදිපාදවරිය වෙත පැන ගියා ඩෙන්තන් පුරවිත්. හත්ස්ටබල් මහත්මයා මට හිතෙන්නෙ අපි දැන් ආර්ථික හෝල්ඩින්ස් මන්දිරය වෙත ගියොත් හොඳයි කියල ආදිපාදකුමා කථාව අවසන් කළේය.

ඉදිරිපත් කිරීම අදහා-කවත් ප්‍රශ්න රාශියක් හෝමිස්ගේ මතයේ. සුදුතමිව තිබු බව මම දැනසිටියෙමි. එහෙත් මෙම සාකච්ඡාව මෙතෙකින් අවසන් කිරීම වංශාධිපතියා ගේ අභිප්‍රාය විය. තමන්ගේ පවුලේ සැහවුණු-ගිණස්, භාදුතන පුද්ගලයින්ට මෙසේ එළිදරව් කිරීමට ඔහු කැමති නැති බැව් පැහැදිලිය. හෝමිස් අසන සෑම ප්‍රශ්නයක් පාසාම, තමන්ගේ දිවියේ සහවා ඇති කරුණු රැසක් එළිවේ යයි ආදිපාදකුමාගේ සිතේ බියක් ඇතිවුවා තිසැකය.

ඔහු තම ලේකම්වරයා ආමත පිටුවී ගිය වහාම, හෝමිස් තමාට සුපුරුදු ආකාරයට පරීක්ෂණය පැවැත්වීම ඇරඹුවේය.

ප්‍රථමයෙන් ළමයාගේ කාමරය පරීක්ෂණයට ලක්කරන ලදී. ඔහු පැන යන්නට ඇත්තේ ජනේලයෙන් යන්න හැරෙන්නට වෙනත් කිසිවක් අපට සොයා ගැනීමට තුළුරුවන් විය. ජර්මන් ගුරුකුමාගේ කාමරයෙන්ද අපට කිසිදු හෝඩුවාවක් නොලැබිණි. ඔහුගේ බරට අයිව් පළුරේ කොටසක් කැඩී බිමට වැටී තිබිණි. එය සහ, ඔහුගේ දෙපා බිම වැදීමෙන් සලකුණු වුණු අඩි සටහන්ද ලන්කැරුම් එළියෙන් අපි දුටුවෙමු. මහ රැ කළ පළායාම පිළිබඳ සාක්ෂි තිබුණේ එපමණකි.

ඉන්පසු හෝමස් සතියම් නිවසින් පිටවී ගියේය. ඔහු ආපසු පැමිණෙන විට රැ එකොළහ පසුව තිබිණි. පාසල අවට විශාල ප්‍රදේශයක මිනිත්දෝරු දෙපාර්තමේන්තු සිතියමක් රැගෙන ආ ඔහු, එය මගේ ඇඳ මත දිග හැර, පයිප්පය දල්වා ගත්තේය.

'මේ සිද්ධියේ සිත් ඇදගන්නා සුළු කාරණා කිහිපයක්ම තියෙනවා වොට්සන්. මං කැමතියි, අපේ පරීක්ෂණයට ප්‍රයෝජනවත් වෙන මේ භූමියේ, පිහිටීම පිළිබඳ වැදගත් කරුණු ඔබ හඳුනාගන්නවා නම්.

මේ සිතියම දිනා බලන්න. මේ හතරැස් කොටුව තමයි ප්‍රාථමික පාසල. මං එහිතින් අල්ලපෙනෙන්නක් සවි කරන්නම්. ඊළඟට මේ තමයි ප්‍රධාන පාර. මේ පාර පාසල පසුකරමින් නැගෙනහිර සිට බටහිරට චැප්ලි තියෙන්නේ. බලන්න, කොයි පැත්තට ගියත් හැකුක්මක දුරක් යන තුරු හරස් පාරක් හමුවෙන්නෙ නෑ. මේ මනුස්සයින් දෙන්නා පාරකින් පැන ගියා නම් ඒ මේ පාරෙ විය යුතුයි.

එද රැ පාර දිගේ මොනවා සිදුවුණද කියල දැනගන්න අපට අහම්බෙන් සැලසුණු වාසියක් තියෙනවා.

මගේ මේ පයිප්පයෙන් පෙන්වන තැන, එද රැ දෙසෙන් ඉඳල උදේ හය වනතුරු පොලිස් නිලධරයෙක් සේවයේ ඉඳල තියෙනවා. එතැන තමා නැගෙනහිරට ගියාම දකින්න ලැබෙන පළමුවෙනි හරස් පාර. ඔහු විශ්වාස කටයුතු කෙතෙක්. ඒ මනුස්සයා මට සහතික කරලා කිව්වා. ඔහු කොයි චෙලොටිකවත් එතැනින් ඉවතට නොගිය බව; ඔහුට නොපෙනී මිනිසෙකුට හෝ ළමයෙකුට එතැනින් ගමන් කිරීමට ඉඩක් නොතිබුණු බව. එතකොට ඒ පැත්තෙන් ගියා පෙන්න බෑ.

ඊළඟට බලමු පාරෙ අතින් කෙළවර. ඒකෙ තියෙනවා 'රෙඩ්බ්ලූ' කාතායම්. ඒකෙ අයිතිකාරිය එද රැ අසනීප වෙලා. එතැන අය, අයුරට ප්‍රතිකාර ලබාගන්න වෛද්‍යවරයෙකු කැඳවාගෙන එන්න පණිවුඩයක් යවලා තියෙනවා, මැකල්ටන්

වලට. නමුත් වෛද්‍යවරයා ඒ රැ වෙනත් රෝගියකු පරීක්ෂා කරන්න ගිහි. ඉඳලා ඒ නිසා ඔහුට උදේ වන තුරුත් රෝගී කාන්තාව බලන්න එන්න ලැබුණේ නැහැ. රෙඩ්බ්ලේ කානායමේ කිහිප දෙනෙක්ම එද රාත්‍රි, දෙස්තර මහත්මයා එන මග බලාගෙන අවදියෙන් ඉඳලා තියෙන්නෙ, නිකරමු කවුරුත් හෝ පාර දිනා බලාගෙන හිටි බවයි කියවෙන්නෙ. නමුත් ඒ පැත්තෙන් කිසිවකු ගමන් කරපු බවක් දැකපු කෙනෙක් නැ. ඒ ගොල්ලන්ගෙ සාක්ෂියත් විශ්වාසයට ගන්න පුළුවන්. ඒ පාරෙ බටහිර කෙළවරත් අවහිරයි කියල අපට විශ්වාසයට හිතාගන්න පුළුවනි. එහෙම නම් අපට හිතන්න තියෙන්නේ ඔවුන් දෙදෙනා කොහොමටවත් ප්‍රධාන පාරෙන් ගමන් නොකළ බව.

‘ඒ වුණත් බයිසිකලේ?’

‘හොඳයි අපි ඊළඟට ඒ ගැන හිතමු. මේ පුද්ගලයින් මහ පාරෙන් ගියේ නැත්නම්, ගමන් කරන්න ඇත්තේ පාසල් වත්තෙන් උතුරට හෝ දකුණට. ඒක විශ්වාසයි. ඔබට පෙනෙනවා ඇති දකුණු පැත්තේ තිබෙන්නේ විශාල වශයෙන් වගාව සඳහාම වෙන්කළ භූමි භාගයක්. එහි සෑම තැනක්ම වාගේ කුඩා කුණුරු හෝ ගොවිබිම් වලට වෙන්කරලා, තැනින් තැන තාප්ප, වැටකඩුලු බැඳලා. මෙවැනි පැත්තක බයිසිකලයෙන් ගමන් කිරීමට නොහැකියි. ඒ නිසා ඒ පැත්තත් අපට අමතක කළ හැකියි. ඊළඟට අපි උතුරු පැත්තට හැරෙමු.’

පාසලේ පිටිවතියෙන් අතුරු පැත්තට තිබෙන්නේ ‘රැහඩ් හෝ නමින් හැදින්වෙන ගස් කොළින් වැවී ඇති වනලැහැබක්. වන ලැහැබෙන් එහා පැත්තේ තිබෙන්නේ, ඉඳහිට පසුරු කීපයක් ගස් දෙක තුනක් තිබෙන නමුත්, ප්‍රධාන වශයෙන්ම කුඩා පැළෑටි වලින් පමණක් වැසුණු ඕවිට්, නැත්නම් විල්ලුව කියලත් අපට කිව හැකියි. මේ මුඩුබිම් පෙදෙස සිතියමේ සඳහන් වෙනවා ලෝවගිල් විල්ලුව නමින්. එය සැතපුම් දහයක් පමණ දුරට පැතිරිලා තිබෙනවා. මෙම විල්ලුව තවත් උතුරට යඳ්දි ක්‍රම ක්‍රමයෙන් උස් බිමක් වෙලා, කැලැබ්ද පාර ප්‍රදේශයක් වෙනවා. මේ පාර කඳුකරයෙන් එහා පැත්තෙ හෝල්ඩ්හස් මන්දිරය පිහිටා

කිසිදෙයක් හරිකට කියාගන්න බැරුව බොරු කියලා. උන් කියනවා අහහරුවාද උදේ විල්ලුවේ තිබිලා උන්ට මේක හමුවුණායු. මහ තක්කඩ් වගයක්, උන් දන්නවා දරුවා ඉන්නෙ කොහේද කියලා. හොඳ වෙලාවට උන් ඔක්කොම පොලිසියේ හිරකුඩුවේ. උන් දන්න කාමරයේ ඔක්කොම ඒක එළියට ඒව්: එක්කො දඩුවම් කරාවි කියන හදට: එහෙමත් නැත්තා ආදිපාදකුමාගේ සල්ලි වලින් පැවසූ කක්ස්ටබල්, කාමරයෙන් පිටවී ගියේය.

තවමත් අපි යන්නේ හරි පාරේ, ඒකෙන් ඔප්පු වෙන්නේ ප්‍රතිඵල ඕනෙ නම් අපි හොයා බලන්න ඕනෙ ලෝවිගිල් විල්ලුව පැත්ත කියන එකයි. මේ අහිකුණියකුත් හිරහාරයට ගන්නවා ඇරෙන්න පොලිසියෙන් මොකක් කෙරිල නෑ. මේ බලන්න වොට්සන්. විල්ලුව හරහා ගලා යන දියපාරක් තියෙනවා. සිතියමේ ඒක මේ ලකුණු කරලා තියෙන්නෙ. සමහර තැන් වලදී ඒක පුළුල් වෙලා මඩවගුරු ප්‍රදේශයක් වී ඇති බවයි සඳහන් වෙන්නෙ. හෝල්ඩන්ස් මන්දිරයක් පාසිල්ල අතර මුළු භූමි ප්‍රදේශයේම පොළොව, ඕවිට් ස්වභාවයක් ගන්නා බවයි මෙයාල කියන්නෙ. මේ වගේ වියලි කාලගුණයක් තිබෙන කාලෙක, අඩිසටහන් තියෙනවද කියල වෙති. තැන්වල හොයන එක බොරු වැඩක්. මේ මඩවගුරු සහිත හරියේ නම් තියුකවම යම් ආකාරයක අඩි සලකුණු තිබිය යුතුමයි. මං හෙට උදේ පාන්දරින්ම ඔබව අවදි කරන්නම්. මේ අහිරුහස හෙළිකර ගන්න මොනවා හරි හොයා ගන්න පුළුවන්ද කියලා අපි දත්සාහ කරල බලමු.

එළිය වැටිගෙන එද්දී මා අවදිවෙත විට, හෝම්ස් මගේ ඇඳ අසල සිටගෙන සිටියේය. සම්පූර්ණයෙන්ම හැඳ පැළඳ සිටි ඔහු, දැනටමත් නිවසින් පිටත ගොස් ආපසු පැමිණි බවක් දකින්නට ලැබිණි.

මං පිට්ටනිය යි, බයිසිකල් මඩුවයි පරීක්ෂා කරල බැලුවා. රහඩ් හෝ වනලාහැබුන් හුමකැනකම ඇවිදලා බැලුවා.

වොට්සන් අල්ලපු කාමරයේ, ඔබට බොන්න කොහෙත්

කෝන්පයක් පිළියෙල කර තිබෙනවා. ඊක් බිල ඉක්මනට සුදනම් වෙන්න. අද දවසේ අපට කරන්න, වැඩකටයුතු විශාල ප්‍රමාණයක් තිබෙනවා.

හෝම්ස්ගේ දැස් ප්‍රියියෙන් බැබළිණි. කම්මුල් රත්පැහැ ගත්තේය. එයින් පිළිබිඹු වූයේ අප ඉදිරිපත් ඇති බැරෑරුම් කාරිය ගැන ඔහුගේ උද්‍යෝගයයි. මේ බේකර් විදියේ භාන්සි පුටුවේ සිහින මවන, තැත්පත් පරලොක් හෝම්ස් නොවේ. මේ උද්‍යෝගිමත්. ක්‍රියාශීලී, ජීවයෙන් පිරිසුන් මිනිසෙකි.

ඇත්තෙන්ම එද අපට වැඩ රාජකාරි බහුල දිනයක් විය. එහෙත් එය ඇරඹුණේ බලාපොරොත්තු කඩවීමද සමගයි. රැගඩ්ෂෝට් පසුකර යද්දී අපට දක්නට ලැබුණේ, කළු පස් සහිත විල්ලුවයි. ඒ පෙදෙසේ බොහෝ දුරක් ගත කරු, පස් මත සෑම දිශාවකටම වැටී තිබුණේ බැටළුවන්ගේ අඩි සටහන් රාශියකි. අපි ඒවා පසුකොට ඉදිරියටම ගමන් කළෙමු. කවත් සැහෙන දුරක් ගමන් කළ පසු අපට හමුවූයේ ලා කොළ පැහැති වගුරු බිම් පෙදෙසයි. ළමයා මේ පෙදෙස පසුකරා සිටිනු වස දෙසට ගමන් කළේ තම අනිවාර්යයෙන්ම ඔහු වගුරුබිම් හරහා යා යුතුය. අඩිසටහන් එහි නොදැකෙන සේ ඔහුට එයින් එතෙර වියහැකි ක්‍රමයක් හැක. එහෙත් වගුරු බිමේ සැල්ටයර් සාමගේ හෝ ජර්මන් ගුරුවරයාගේ පා සටහන් කිසිවක් දක්නට නොලැබිණි.

බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා හෝම්ස්ගේ මුහුණ අඳුරු විය. පාසි වැටුණු වගුරු ප්‍රදේශය ඔහු දිගින් දිගටම පරීක්ෂා කළේ අඩි සටහනක් සොයා ගැනීමේ අරමුණෙනි. ඒ ප්‍රදේශයේ ඉතා විශාල වශයෙන් තිබුණේ බැටළුවන්ගේ පා සලකුණුයි. සැතපුම් කිහිපයක් ගිය පසු ගවයන්ගේ කුර සලකුණු ද අපට දැකිය හැකි විය. එහි වෙනත් කිසිදු සලකුණක් නොතිබිණි.

බලාපොරොත්තු කඩවූ මුහුණින් හෝම්ස් බලාසිටියේ යායක් මෙන්, දිගින් දිගටම ඉදිරියට විහිදුණු විල්ලුව දෙසයි.

අප ඇත කවත් මඩ වගුරු ප්‍රදේශයක්. ඊළඟට ඒ දෙක අතරින් පුටු බිම් කඩක් අපි විකස් ඉදිරියට ගිහිගිලිවුණි.

මහෝ ! මහෝ ! මේ මොකක්ද මේ?

අප ළඟා වී සිටියේ කළු පිත්ත පටියක් මෙන් විහිදුණු මැටි පාරක් වෙතටයි. එය මැද තෙත් සහිත පසෙහි බයිසිකල් වයරක සලකුණු පැහැදිලිවම දක්නට ඇත.

පයවේවා! මන්න අපි හොයාගන්නා

මම සතුවෙන් කැගැසිමි

එහෙත් හෝමිස් ගිස දෙපසට සෙලවුයේ සතුවෙන් නොවේ. මුහුණේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වූයේ ගැටළුවකට මැදිවූ අයුරකි.

බයිසිකලයක් නම් කමයි. නමුත් අපි හොයන බයිසිකලේ නෙමෙයි. බයිසිකල් වයර වල කට්ට පිහිටා ඇති ආකාරය අනුව රටා හතළිස් දෙකක් මට හොඳට හුරු පුරුදුයි. මබ්ට පෙනෙනවා ඇති මේක, පැව් එකක් දමාපු 'ඩන්ලොස්' වයරයක්. හෙයිඩෙගර් ගුරුතුමාගේ බයිසිකලයේ 'වයර්-පාමර්' වර්ගයේ ඒවා. ඒ කියන්නේ දිග අතට සිහින් ඉරි සහිත-යොවුන්. ගණිත ගුරුවරයා වන ඇවලිං ඒ බව හොඳට මතකයි. ඒ නිසා මේවා හෙයිඩෙගර් ගේ බයිසිකලයෙන් ඇතිවූ ලකුණු නෙමෙයි.

එහෙම නම් ළමයා ගිස බයිසිකලයෙන්ද?

වෙන්න පුළුවන්. හැබැයි අපට මජපු කළ හැකිනම්, ළමයා සතුවත් බයිසිකලයක් තිබුණා කියලා. ඒ කාරණය මජපු කරන්න අපි තවමත් සමර්ප වෙලා නෑ. ඉතිරි බලන්න වොට්සන්. මබ් හොඳින් පරීක්ෂා කළොත් කේරුම් ගුණහැකියි මේ වයර ලකුණේ හැටියට, මේක පාසල් භූමියේ සිට ඉවතට ගමන් කළ බයිසිකලයක ලකුණු.

එහෙම නැත්නම් පාසල් භූමිය වෙතට ආ එකක් ද?

නෑ නෑ මගේ හිතවත් වොට්සන්. බොහොම ගැඹුරට පාර හිටලා තියෙන්නේ, පිටි පස්සේ රෝදයෙන් ඇති වූ සලකුණයි. ඒ මොකද බයිසිකලය පදින පුද්ගලයාගේ බර වැඩියෙන්ම එන්නේ

පිටිපස්සෙ රෝදෙට. ඔබට පෙනේවි ඒ ලකුණු කිහිප කැනකදීම ඉදිරි පස රෝදයේ වයර් පාර කපාගෙන, ඊට උඩින් ගමන් කරලා තිබෙන බව. කිසිම සැකයක් නෑ. බයිසිකලය ගමන් කරලා තිබෙන්නේ පාසලෙන් ඉවතට. මේක අපේ පරීක්ෂණයට ප්‍රයෝජන වෙන්නක් පුළුවන්. නොවෙන්නක් පුළුවන්. නමුත් අපි මේ වයර් පාර දිගේ ආපහු ගිහි බලමු.

වයර් සලකුණ දිගේ අපි ආපසු ගමන් කළෙමු. යාර සිය ගණනක් ගිය පසු, වියළි පොළොවට පිවිසෙද්දී එම සලකුණු අතුරුදහන් විය. අපි එම දිශාවටම තවදුරටත් ගමන් කළෙමු. විල්ලුව හරහා ගැඹු තවත් සිහින් දියපාරක් අපට හමුවිය. මේ පෙදෙස හරහා යළිත් වයර් සලකුණු දිස්විය. මෙවර වයරයේ ලකුණු බොහෝ දුරට මැකී යන සේ ගවයන්ගේ කුර සලකුණු රාශියක් ඒ උඩින් වැටී තිබිණ. වයර් සලකුණු යළිත් නොපෙනී ගියේ රැගඩ් හෝ තම් පින ලැහැබ අසලදීය. ඒ පාසලේ පිටුපස මායිමට නුදුරු පෙදෙසයි. බයිසිකලය එළිසට එන්නට ඇත්තේ මේ වන ලැහැබ තුළිනි. ගල් පර්වතයක් මුකට වී තිබෙයි අත තබා ගත් හෝමස් කල්පනා කිරීමට පටන් ගත්තේය.

ඒකත් එහෙමද දන්නෙ නෑ හෝමස් කටාව ඇරඹිය.

සමහරවිට මෙහෙම දෙයකුත් වෙන්න පුළුවන් වොට්සන්. කෙරාටික මිනිහෙකුට පුළුවනි ඔහුගේ බයිසිකලයේ වයර් මාරුකරලාම වැඩ පටන් ගන්නා ඒ මොකද? තමාට හඳුනාගන්න බැරිවෙන විදියේ වයර් සලකුණු නියත්තු. අන්න ඒ තරමට කපටි කෙරාටික අපරාධකාරයෙක් එක්කි ගනුදෙනු කරන්න මමත් බොහොම කැමතියි. මේ නොවිසඳුණු ප්‍රශ්නය එහෙමම කියෙන්න අරිමු. අපි ආයෙමත් යළි අර මඩවතුර පැත්තට. අපට ඒ පැත්තෙ සොයා බලන්න සැහෙන තරම් දේවල් තව ඉතිරි වෙලා තියනවා.

අපි යළිත් වරක් මඩවතුරු බිමේ අයින දිගේ ක්‍රමානුකූලව පරීක්ෂා කරමින් ඉදිරියට ගියෙමු. එයින් අපට සතුටුදායක ප්‍රතිඵල ලැබිණි. මඩ වතුරු බිමේ පහළම කොටස හරහා එරෙන පුළු මඩ හොහොරුවක් පිහිටා තිබිණි. එයට ඉටු හෝමස් සතුටින්

කැනුනුවේය. කම්බි කිහිපයක් මඩ් කිහිප පොළොවක ඇදගෙන ගියාක් මෙන් ඉරි සලකුණු එහි, සටහන්ව තිබිණ. ඒ තිසැකවම පාමර් වයරයේ සලකුණයි.

'මේ අපේ හෙයිඩෙගර් මහත්තයාගේ බයිසිකල් වයර ලකුණු. ඒකෙ කිසිම දැකයක් නෑ'

හෝමස් කීවේ මහත් ප්‍රීතියෙනි.

'මබේ ජයග්‍රහණය ගැන මගේ ඉහ් පැකුම්'

මම කීවෙමි.

'ජයග්‍රහණයයි ඉං වෙන්න නම් අපට තව බොහොම දුරක් යන්න තියෙනවා. කරුණාකර මුය වයර සලකුණු වලින් අයින් වෙලා අඩිය කියන්න වොට්සන්. අපි ගිහින් බලමු මේ වයර ලකුණු පිටුපස. මේක කොයිතරම් දුර යයිද කියලා මට සැකයි'

අප ඉදිරියට යද්දී පොළොවේ ස්වභාවය අනුව, තැන් තැන් වලදී වයර සලකුණු නොපෙනී ගියේය, නමුත් යළිත් එය සොයා ගෙන ඉදිරියට යාමට අපි සමත්වීමු.

'මන්න බයිසිකල් කරුවා බයිසිකලය වේගයෙන් පදින්න පටන් අරගෙන, මේ බලන්න පොට්සන්, රෝද දෙකේම වයර ලකුණු එක සමාන ගැඹුරට. බයිසිකලයක් වේගයෙන් පදින්න ඕන වුණම කෙනෙක් කරන විටියට, දැන් මහු ආසනයෙන් මඳක් නැගිටලා, ඉදිරියට නැමී, නැගිලියට, ඔර. යොදලා පදින්න පටන් අරගෙන, දෙයියෝ සාක්කි ! මහු බයිසිකලයෙන් වැටිලා'

මාර්ගයේ පස අක්‍රමවත් ලෙස පැත්තකට හැරී ගිය ලකුණු ද අඩි සටහන් කිහිපයක්ද එහි විය. ඉන්පසු වයර සටහන් යළිත් ඇරඹිණි.

'මහු පැත්තට ලිස්සලා ගිහින් වගෙයි' මම කීවෙමි.

පොඩ්ඩි කිවුණු මල් පදුරක අත්තක්, හෝමස් ඉහළට

එසෙවිටය, එහි තිබූ සහ පැහැති මල් මති, රතු පැහැති ද්‍රව්‍යයක් දැක මම හිතියට පත්වීමි. ඒ හරියේ පොළොවේත් මල් පඳුරේත් තැනින් තැන කැටි ගැසී තිබුණේ රුධිරය බව අපට හඳුනාගත හැකිවිය.

තරක ලකුණක්, ඒ හරිය පාහෙන්න එපා වොට්සන්, මොකක්ද මේකෙන් මට තේරුම් ගන්න පුළුවන්? ඔහු බයිසිකලයෙන් වැටීල තුවාල වුණා. ඊළඟට නැගිට්වා, ඇයෙමත් බයිසිකලයට නැගිලා ඉදිරියට ගියා. නමුත් එතැනින් එතාට වයර් ලකුණු නෑ. ඒ පැත්තේ ඔක්කොම හරකුන්ගේ අඩි සටහන්. ඔහුට හරකෙක් ඇත්තා වත්ද? වෙන්න බෑ. නමුත් වෙන කාගෙවත් ලකුණක් මට නොයා ගන්න බෑ. අපි ඉදිරියට යමු. දැන් ඉතින් වයර් පාරට අමතරව ලේ පැල්ලම් තියෙන්න! ඕන. ඒ නිසා ඔහුට අපෙන් බේරෙන්න බෑ.

අපේ සෙවුම එතරම් දිරිස එකක් නොවීය. තෙත් සහිත දිලිසෙන පස මත, වයර් පාර සලකුණු වී තිබුණේ පුද්ගලිකාර ලෙස වක්‍රවීම් සමගය. ඉදිරිය බැලූ මගේ දෙතෙතට එක්වරම දිස්වුයේ කහ මල් සහිත පඳුරු අතරේ, හිරු එළියෙන් දිලිසෙන ලෝහමය කොටසකි. අපි එතැනට නොය්, පඳුරු තුළ තිබුණු බයිසිකලය එළියට ඇද්දෙමු. පාමර් වයර් සහිත එම බයිසිකලයේ ඉදිරිපස, සිත් සසල කරවන අයුරින් පැහැවී තිබුණේ කැටි ගැසුණු ලේ වලිනි. අනෙක් පැත්තෙන් පිහිටි පඳුරේ කොළ අතරෙන් දිස්වුයේ ඉදිරියට ආ සපත්තුවකි. අපි වහා එතැනට දිව ගියෙමු. එහි තිබී අපට හමුවුයේ අපාසුන්‍රාත්ත බයිසිකල් කරුවාගේ මළකඳයි !

සැහෙන තරම් උස පුද්ගලයෙකු වූ ඔහුගේ මුහුණ, රැවුලෙන් වැසී තිබිණ. ඔහුගේ උපැස් යුවලේ එක් වීදුරුවක් ඉවතට විසිවී ගොස්ය. මරණයට හේතුව හිසට එල්ල වූ දරුණු පහරකි. ඒ නිසා හිස්කබලේ කොටසක් බිඳී ඇතුළට තෙරා ගොස් තිබිණි. එවැනි පහරක් හිසට එල්ල වූ අයුරු, ඔහු බයිසිකලය ඉදිරියට පැදගෙන යාමට සමත්වී ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ ඔහු කොයිතරම් ගත්ති සම්පන්න, ධෛර්යමත් පුද්ගලයෙක්ද යන්නයි. ඔහු මේස

නොමැතිව පාවහන් ඇඳූ සිටි අතර වීචිත වූ කබාය තුළින්
 1 ඇඳුමේ කම්සය දිස්විය. ඒ පරමන් ජාතික ගුරුතුමා බවට කිසිදු
 කැකයක් නොමැත.

මළුසිරුර අතෙක් සයුට හැරවූ හෝමිස්, ඉතා උනන්දුවෙන්
 එය පරීක්ෂා කර බැලුවේය. ඉන්පසු එසෙකින් වාඩිවූ ඔහු තලල
 රැළි කරගෙන යළිත් කල්පනාවට වැටුණේය. මෙම ගෝකප්පක
 සොයාගැනීම නිසා අපේ පරීක්ෂණය තවත් ඉදිරියට ගෙන යෑමට
 අපහසු අයුරකි.

‘දැන් මොකක්ද අපි කරන්න ඕන?’

‘එක තීරණය කරන්න ටිකක්, අමාරුයි වොට්සන්.
 පොද්ගලිකව මට හිතෙන්නේ අපේ පරීක්ෂණය ප්‍රමාදයකින්
 තොරව ඉදිරියට ගෙන යා යුතුයි කියන එකයි. ඒ මොකද
 දැනටමත් අපේ කාලය සැහොත් තරම් තාක්ති වෙලා තියෙන්නේ.
 තවත් එක පැයක් වත් තාක්ති කරන්න අපට පුළුවන් කමක් නෑ.
 අනික් අතට මේ සොයා ගැනීම ගැන උනන්දු පොලිසියට දැනුම්
 දෙන එක අපේ වගකීමක්. මේ අතිසක මනුෂ්‍යයාගේ මන
 ගරිරයේ ආරක්ෂාවට එතකොට මොනවා හරි කෙරේවි.’

‘ඔබ පරීක්ෂණය කරන අතරේ මට පුළුවනි පණිවුඩයක්
 ගෙන යන්න’

‘නමුත්, ඔබ මා සමග සිටීම, ඔබේ සහයෝගය මට
 අවශ්‍යයි. පොඩ්ඩක් ඉන්න-1 දුන්න අරහෙ ඇත, දිරාපත් ගස්
 කපන මිනිහෙක් ඉන්නවා. මිනිහව මේතාට කතාකරගෙන එන්න.
 අපි ඔහු අතේ පණිවුඩයක් යවමු. ඔහුට පුළුවනි පොලිසියට
 මෙතැනට එන්න පාර පෙන්වන්න.’

මම ඒ මිනිසා කැඳවාගෙන ආවෙමි. හිතියට පත්ව සිටි ඔහු
 අතේ හෝමිස්, හස්ස්ටබ්ල් මහතා වෙත ලියුම් කැබැල්ලක්
 යැව්වේය.

‘උදේ වරුවට අපි හෝඩ්වාටල් දෙසක් සොයාගන්නා

වොට්සන්, එකක් පාමර් වයරය සහිත බයිසිකලය. ඒ බයිසිකලයේ වයර් පාර කෙළවර වුණේ කොතනින්ද කියන එකත් අපට දකින්න ලැබුණා. ඊළඟට අනෙක් බයිසිකලය: පැව් දමාපු ඩන්ලොප් වයරය සහිත එක. ඒක ගැන කවදුරටත් හොයන්න කලින්, අපි අත්‍යවශ්‍ය, වැදගත් කාරණා වික, අහම්බෙන් දකින්න ලැබුණු ඒවායින් වෙන් කරගනු.

මුලින්ම මට කියන්න කියෙන්නේ ලේයා පාසලෙන් පැනල ආවේ ඔහුගේ කැමැත්තෙන්මයි. ඔහු ජනේලයෙන් එළියට ඇවිත්, අයිව් ගහ දිගේ බැහැල, පාසල් වත්තෙන් පිටවුණා. ඒක මට සහතිකයි.

(මම ද ඊට එකඟත්වය පළකළෙමි.)

'ඊළඟට මේ අවාසනාවන්ත ජර්මන් ගුරුතුමා දෙසට අපේ අවධානය යොමු කරමු. පාසලෙන් පැන යද්දී, ලේයා තමන්ගේ සම්පූර්ණ පාසල් ඇදමෙන් පැරදිලා ගිටියේ. ඒ කියන්නේ තමන් කරන්න හිටි වැඩේට ඔහු හොඳින් සූදානම් වෙලයි ඒක කළේ. තවුත් ගුරුවරයා සපත්තු ඇඳලා ගිටියේ මේස් තැබුව. ඔහුට ක්‍රියාත්මක වෙන්න වැඩි වේලාවක් තිබුණේ නැති බව ඒකෙන් පැහැදිලියි.'

'ඔව්, ඒක හරි'

'ගුරුතුමා ගියේ ඇයි? ඔහුගේ නිදන කාමරයේ ජනේලයෙන් ගුරුතුමා දැක්කා ආදිපාදවරයාගේ සුභ පැනයන හැටි. ගුරුතුමා බලාපොරොත්තු වුණේ ඉක්මනට හිනි. ලේයාව අල්ලාගෙන ආපහු අරගෙන එන්න. ඒ නිසා ඔහු තමන්ගේ බයිසිකලයට නැගිල, ලේයා පිටුපස එළවාගෙන ගියා. එහෙම ගිහින් තමා ඔහු මරණයට පත්වුණේ'

'ඒ වගේ තමයි පෙනෙන්නේ'

'දැන් ම. එන්නේ මගේ තීරකයේ අමාරුම කොටසට. කුඩා ලේයාගේ පසුපස එළවාගෙන යන්න හඳුනා වැඩිහිටියෙක්

සාමාන්‍යයෙන් කරන්නේ ඒ ලමයා පිටුපස දුවලා ගිහිත් ඔහුට අල්ලා ගන්නවා. නමුත් හෙයිනේගර් මහත්මයා එහෙම කළේ නෑ. ඔහු කළේ බයිසිකලයෙන් ලමයා පිටුපස එළවන්න තීරණය කිරීම. මට දැනගන්න ලැබුණා හෙයිනේගර් ගුරුතුමා බයිසිකල් පැදීමේ ශූරයෙක් බව. ඇයි ඔහු බයිසිකලයෙන් යියේ? ඔහුට පෙනුණා ලමයාට වේගයෙන් පැනයන්නා ක්‍රමයක් ඇති බව.

‘මේ අතින් බයිසිකලයද?’

‘අපේ කාරණා වික ආයෙන් පෙළගස්වලා බලමු. ගුරුතුමා මියගියේ පාසලේ—ඉඳල හැතූකම පහක් දුරින්. හැබැයි වෙඩි උණ්ඩයකින් නෙමෙයි: මුළුයෙකුට වුණත් කරන්න පුළුවන් වෙඩි තැබීමකින් නෙමෙයි. එහෙනම්, ඔහු—මියගියේ කොහොමද? ගස්තිමත් අතකින් හිසට එල්ල වු දරුණු ප්‍රහාරයකින්. ඒ කියන්නේ ලමයා පැනයද්දී ඔහු සමග තවත් කෙනෙක් හිටියා! ඔවුන් පැන ගිහිත් තිබෙන්නේ බොහොම වේගයෙන්. ඒ මොකද බයිසිකල් ශූරයෙක් වන ගුරුතුමාටත්—ඔවුන්ට අල්ලාගන්න හැතූකම පහක් දුරට බයිසිකලය පිදින්න—පිදුවුණා.

මේ මරණය පිදුවුණු හරියේ පොළොව අපි හොඳින් පරීක්ෂා කළා. නමුත් මොනවද අපි දැක්කේ? හරකුන්ගේ කුර වල සලකුණු පමණයි. මං සැහෙන කරුමක් දුරට වටේටම පරීක්ෂා කරල බැලුවා. යාර පහහත් ඇතුළත, වෙනත් කිසිම බයිසිකලයකින් පැමිණි කෙනෙක්, මේ මිනීමැරුමට කොහෙත්ම සම්බන්ධ නෑ. ඇයි මිනිස් අඩි සටහනක්වත් එතුනු තිබුණේ නෑහැ නේ

‘ඒක වෙන්න බෑහැ නේ හෝමස්?’

‘බොහොම හොඳයි වොට්සන්. මං මේ විස්තර කළ ආකාරයටම මේක වෙන්න ඉඩක් නෑ. එහෙම නම් මං මේ කිව් දේ කොහේ හරි වැරද්දක් කියෙන්න ඕන. ඒ වුණත් ඔබ හැමදේම දුටුවා. කොතැනද මට වැරදුණේ?’

‘ඔහුගේ හිස්කබල පුපුරා ගිය කුචාලය පිදුවුණේ බිම වැටීමෙන් වෙන්න බැරිදී?’

‘මේ වගේ වගුරු බිමක වැටීලා’

‘මට නම් මොකුත් හිතාගන්න අමාරුයි’

‘ඔ: ඔ: ඔ: ඇයි අපි, ඉස්සර මීට වඩා අමාරු ගැටළු රාශියක් විසඳලා තියෙන්නේ වොට්සන්? අපට දන්න රාශියක්ම තිබෙනවා. ඒවා නිවැරදිව සකසා භාවිතයට ගැනීමයි අපිගේ. පාමර් වයරය තියෙන බයිසිකලයෙන් වෙන ගන්න ප්‍රයෝජනයක් නෑ. එහෙම නම් අපි බලමු ඩන්ලොප් වයරය තියෙන බයිසිකලයෙන් ගන්න පුළුවන් ප්‍රයෝජනය මොකක්ද කියලා’

එම වයර් ලකුණු වැටී තිබුණු මාර්ගය දිගේ අපි සැහෙන දුරක් ඉදිරියට ගමන් කළෙමු. ඉන්පසු විල්ඩ්‍රිව් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් උස්බිමක් බවට හැරෙන්නට පුවත් ගත්තේය. කුඩා පඳුරු රාශියකින් වැසුණු මේහි පොළොවේ, වයර් ලකුණු බලාපොරොත්තු විය නොහැක. අප අත්තිමළු ඩන්ලොප් වයර් සලකුණු දුටු තැන සිට, බයිසිකලය සැතපුම් කිහිපයක් ඇතිත් පිහිටි, හෝල්ඩන්ස් මන්දිරය වෙත ගමන් කළා විය හැක. එසේත් නැතිනම් එය වෙස්ට්මිල්ඩ් මහා මාර්ගයට මායිම්ව පිහිටි කුඩා ගම්මානය දෙසට ගමන් කළා විය හැක.

අපි ඉදිරියට ගමන් කළෙමු. මහත් අප්‍රසන්න, අපිරිසිදු පෙනුමක් තිබූ ‘මයිට්’ කොත් (පොර කුකුළා) තානායම වෙත යෑමට අපි තීරණය කළෙමු. එහි දෙරට ඉහළින් පොර කුකුළෙකුගේ රූපය ඇඳ තිබූ බෝඩ් ලෑල්ලක් සවිකොට තිබිණි. එක්වරම තද වේදනාවෙන් කෙදිදි ගැහැණිමස්, එක් අතකින් කකුල අල්ලා ගත්තේය. තව මොහොතෙක් ඔහු බිම ඇඳ වැටීමට ඉඩ තිබිණි. ඔහු නොවැටී බේරුණේ මගේ උරහිසේ එල්ලී, එය තදින් අල්ලා ගැනීම නිසයි. කකුලේ ඇස්වටය අසල උරක්කු වීම නිසා ඔහු පීඩාවට පත්වූ බව මට වැටහිණි. බොහෝ අපහසුවෙන් ඔහු තානායමේ දෙරටුව වෙත ගමන් කළේ නොන්ඩ් ගසමිනි. තරබාරු වයස්ගත පුද්ගලයෙක් පයිප්පයක් උරමින් උරවස්සට හේක්කු වී සිටියේය.

‘කොහොමද රුබන් හේස් මහත්මියයා මිබේ සැප සනීප?’
හෝමස් ඇසුවේය.

‘තමුසෙ කවුද? ඊළඟට තමුසෙ කොහොමද මිය තරම්
හොඳට මගේ තම ඇතගත්තේ?’

ගැමියා ඇසුවේ කපටි තෙත් සුවල සුපරික්ෂාකාරීව අප
වෙත යොමු කරමිනි.

‘මිබේ හිසට උඩින් තියෙන බෝඩ් ලෑල්ලේ තම
සම්පූර්ණයෙන්ම ලියල තියෙන්නේ. යම් කැතක අයිතිකාරයා
කවුද කියල හිතාගත්තු එක ඒ තරම් අපහසු දෙයක් තෙමෙයි.
මිබේ ඉස්තාලයේ ලිස්වා කරත්තයක් එහෙම තැද්ද?’

‘නෑ. මං දෙහ නෑ’

‘මගේ කකුල කිම කියන්න බෑ’ හෝමස් කීය.

‘එහෙනං ඉතිං බිම තොසිද්ද ඉන්නවා’

‘ඉතින් මට ඇවිදින්න බැහැනේ’

‘එහෙනම් ඉතින් පැන පැන යනවා’

රුබන් හේස් මහතා කතා කළේ ඒ තරම් විනිත ආකාරයට
නොවේ. එහෙත් හෝමස් එය විහිඳවන්නට භාරගත්තේය.

‘මේ බලනවා මනුස්සයෝ. මං දෙලාකු අමාරුවක වැටිලා
ඉන්නේ. කොහොම වුණත් කමක් නෑ. මට කොයි විදියට
හරි.....’ හෝමස් කීවා පමණි.

‘කොහොම වුණත් මට කමකුත් නෑ’ හේස් පිළිතුරු
දුන්නේය.

‘කාරණය ඉතාම වැදගත්. මට පාවිච්චි කරන්න බයිසිකලයක්
හොයල දෙන්න පුළුවන් නම් මං මහේට පවුමක් දෙනවා’

<http://www.buddhist.org.lk> කාණයම හිමිකරුවා සැලකිල්ල යොමු කළේ එවිටයි.

41. "නමුසෙ කවුද?..... නමුසෙ කොහොමද මය
තරම් හොඳට මම හිත නම දැනගත්තේ"

‘කොහේට යන්නද මහේට මින කරන්නෙ?’

‘හෝල්ඩිනස් මන්දිරයට’

‘ආදිපාදකුමාගේ යාච්චෝ වෙන්න ඇති?’

කානායම්කරු පැවසුවේ, මව් මහින්දාණ්ඩු අපේ ඇඳුම් දෙස තෙත් හෙළමිනි. හෝම්ස්ගේ මුවේ නැඟුණේ ප්‍රීතිමත් සිනහුවකි.

‘කොයි විදියට හරි අපට දකින්න ආදිපාදකුමා කැමති වෙව්’

‘ඒ ඇයි?’

‘ඒ මොකද ඔහුගේ අතුරුදහන් වූණු පුතා ගැන අපි ආරංචියක් හොයාගන්නා, එක කියන්න යන්නයි මේ හදන්නෙ’

කානායම්කරු මන්වරම් කිගැන්වුණු බව අපි දුටුවෙමු.

‘මොනවා? තමුසෙල ඒ ලමයා හොයා හොයද මය යන්නෙ?’

‘ලිවර්පූල් නගරයේ ඔහුව දකින්න ලැබිල කියෙනවා. කොයි මොහොතේ හරි ඔහුව හොයා ගනිව්’

රුබන් හේස්ගේ රැවුල හොඳින් මුහුණේ යළිත් වෙනසක් ඇතිවිය. ඔහුගේ ස්වභාවය එක්වරම් ප්‍රසන්න වූ අයුරු අපට පෙනිණි.

‘මය වෙන මිනිස්සුන්ට වගේ ආදිපාදවරයාට ශුභ පතන්න මට උවමනාවක් නෑ. කාලයක් ඔහුගේ ප්‍රධාන අශ්ව කරන්න පියදුරා හැටියට වැඩසිටිමි. ඔහු මට සැලකුවේ බොහොම නපුරු විධියට. කොරුකාර වෙළෙන්දෙකුගේ එක වචනෙට, කිසිදෙයක් හොයන්න බලන්න නැතුව එක පාරටම මාව රස්සාවෙන් අස්කරල දැමීමා. ලමයා හොයාගන්න ලැබුණු එක ගැන නම් මට සන්සුන්ව පණිවුඩය අර. යන්න ම. මහේලට උදව් කරන්නම්’

'බොහොම ස්තූතියි. ඉස්සර වෙලා අපි මොනවා හරි කාල ඉඳිමු. ඊට පස්සෙ ඔහේට බැරිය බයිසිකල් අරගෙන එන්න'

'මං හෙ බයිසිකලයක් නෑ'

හෝමස් පවුමේ රන් කාසිය ඉහළට මුසවා ඔහුට පෙනෙන ලෙස අල්ලාගෙන සිටියේය.

'මං ඔහේට කිව්වේ මනුස්සයෝ. මා ශාව බයිසිකලයක් නෑ. ඕනෙ නම් ඔහේලට අස්වයො දෙන්නෙක් දෙන්නම්. හෝල්ඩනය් මන්දිරයට ගිහිං ආපසු ගෙනුත් දිල යන්න'

'හොඳයි. අපි ඉස්සර වෙලා මොනවා හරි කාල ඉමුකො. ඊට පස්සෙ බැරිය ඒ ගැන කථා කරන්න'

කාතායමේ කුස්සියේ අප දෙදෙනා කතිවිය. ඒ වහාම හෝමස්ගේ උරක්කු වූ කකුල් හොඳින් සනීප වූ හැටි පුදුම සහගතය. ඒ වනවිට ඇඳිරි වැටීමටත් ආසන්නව තිබිණි. උදේ ආහාරය ගත් පසු අප තවමත් කිසිම ආහාරයක් ගෙන නොමැත. තරමක් වෙලා ගතකරමින් අපි කුස පුරා ආහාර ගත්තෙමු.

කල්පනාවේ වෙළි සිටි හෝමස් වරක් දෙවරක් ජනේලය වෙත ගොස්, ඉතා උනන්දුවෙන් ඉවත බලාගෙන සිටියේය. ජනේලයෙන් පිටත නිබුණේ ඉතා අසිරිසිදු මිදුලකි. එහි ඇත කෙළවරක වූයේ කම්මලකි. අසිරිසිදු හරුණයෙක් එහි යම්කිසි වැඩක නිරත වී සිටියේය. මිදුලේ අනෙක් පැත්තේ නිබුණේ ඉස්කාලයකි. ආපසු පැමිණ, පුටුවේ වාඩිවී කල්පනා කරමින් සිටි හෝමස් එක්වරම ප්‍රීතියෙන් කෑගසමින් උඩ පැන්නේය.

'දෙවියන්ට ඔස්සු වෙච්චාවෝ ! හරි ! හරි ! වොට්සන්. මං හිතන්නේ මට විසඳුම ලැබුණා. ඔව්, ඔව්. ඔබට අද ගවයන්ගේ අඩි සටහන් කුර ලොකු දකින්න ලැබුණාද වොට්සන්?'

'ඔව්, මහ ගොඩක් දැක්කා'

‘ඇයි විල්ලුවේ හැමතැනකි වගේ අපි දැක්ක හේ. මඩ
ගොහොරුව ප්‍රදේශයේ, ඊළඟට අර පාරේ: ඇයි අර හෙයින්ගර්
මියගොස් සිටි හරියෙන් තිබුණා.

‘හරියට හරි. හොඳයි මේ විල්ලුවේ ඵලදෙනුත් හෝ
ඵහරකුත් කී දෙනෙක් මබ දුටුවද?’

‘මම මඳක් කල්පනා කළෙමි.’

‘ඵකෙක්වත් දැකපු බවක් මට නෑ මතක නෑ.’

‘හරි පුදුමයි-හේද වොට්සන්? මුළු විල්ලුවේම හැමතැනකම
ගවයින්ගේ කුර සවිහන්. ඵත් අතිට කොහේවත් ඵක ගවයෙක් වත්
දකින්න ලැබුණේ නෑ.’

‘ඔව්. ඵක නම් පුදුම-නම්.’

‘දැන් අර දැකපු කුර සවිහන් මබේ මතකයට නගා ගන්න.
වොට්සන් මබට මතකයි හේද අර කුර සවිහන් තිබුණු හැටි?’

‘ඔව් මට මතකයි.’

‘ඵ අඩි සවිහන් තිබුණේ මෙන්න මේ ආකාරයට හෝමිස්
අතේ තිබුණු පාත්, කුඩා කැබලි වලට කුඩා මේසය මත තැබුවේය.

‘ඵක හරියකදී මේ වගේ

සමහර වෙලාවට මෙහෙම

ඉඳහිටල මේ වගේ

මබට මතක හේද වොට්සන්?

‘මික නම් මට හරියටම මතක නෑ.

‘ඵ වුණාට මට මතකයි. මට දිවුරන්න පුළුවනි. අපි ඉඩ
කියෙන වෙලාවක ගිහිත් ඇවුණත් ඵක සහතික වශයෙන් බලාගනු.
අත්ධයෙන් වගේ ම. මේක හොඳැක්ක හැටි. ඵකෙන්ම මට
අවසාන නිගමනයකට එන්න තිබුණා.

'මොකක්ද අවසාන තිගමනය?'

තැනැ, විටෙක හෙමින් හෙමින් අඩිය තබමින් ඉදිරියට ඇවිදින, තවත් විටෙක වේගයෙන් ලෝකු පිම් පනිමින් දුවන සුවිශේෂ ගවයනුත් ඉන්නා බව, දෙසියෝ සාක්ෂි ! මේ වගේ ඇස්බැන්දුමක්, ගම්බද තැබුරුම් කාරයෙකුගේ මොළයෙන් කරා කියල හිතන්න බෑ කොහොඹවරින්.

වොට්සන්, කිසිකෙතෙක් පෙනෙන තේක් මානයක නෑ, අර කම්මලේ වැඩකරන කොළුව ඇරෙන්න. අපි ටිකක් ඊළියට බැහැල බලමු මොනවද පෙනෙන්න කියුන්නෙ කියල

ඉස්කාලය හොඳටම අබලන්වී කරා වැටුණු එකක් විය. රථ ලෝම යහිත අපිරිසිදු අශ්වයෝ දෙදෙනෙකු එහි ගාල්කර සිටියහ. ඉන් එකෙකුගේ පිටුපස කකුල මසවා බැඳු හෝමිස් හඩනගා පිනාසුණේය.

'පරණ ලාඩම්: ඒත් අයුතෙන් සුවිකරල, පරණ ලාඩම්: ඒත් අයුත් ඇණ. මේ පරීක්ෂණය ඉතා හොඳ සම්භාව්‍ය ගණයේ එකක් වෙනවා. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නෑ. බලමු අර කම්මලේ වැඩකරන කොල්ලක් එක්ක කරා කරල'

අප දෙසවත් නොබැඳු කොළුවා දිගටම තමා කරමින් සිටි රාජකාරියේම යෙදුණේය. එතැන සෑම අතකටම විසිරී තිබුණු දැව හා යකඩ කැබලි දෙස හෝමිස්ගේ නික්මණ බැල්ම යොමුවන ආකාරය මම දුටුවෙමි.

එක්වරම අප පිටුපසින් අඩි ගබ්දයක් ඇසිණි. ඒ 'තයිටි-කොක්' තානායමේ අයිතිකරුවායි. නළල රැළි කරගෙන, කෝපාවිෂ්ඨ බැල්මක් අප වෙතට හෙළමින්, ඔහු ඉදිරියට ආවේ වෙවිලමිනි. කෙළවරට ලෝහ ගුලියක් සවි කළ මුගුරක් ඔහුගේ අතේ තිබිණි. මම සාක්ෂිව-අනගා බැලුවෙමි. එහි රිවෝල්වරය තිබු බව දැනීම, මට මහත් සැනසීමක් විය.

'හොර තත්කඩ! මත්තුකාරයෝ ! උඹල මොනවද මෙහේ කරන්නෝ?'

‘රුබන් හේස් මහත්මියයා. ඇයි මේ කලබල වෙලා?’ හෝමස් ඇසුවේ නිවුණු ස්වරයෙනි. ‘කාට හරි හිතේවි මහත්තයා මොනවා හරි නංගලා කියාගන්නවා; අපි ඒක හොයා ගනිමු කියල හයෙන් කැගහනවා කියල.....’

රුබන් හේස් මහත් පරිශ්‍රමයක් දරා, තම කෝපය මැඩ පවත්වා ගත්තේය. ඉන්පසු ඔහු මවා හත්තේ බොරු සිතහඬකි. එය ඔහුගේ ධුමකිත් වඩා දරුණු යයි මට සිතියි.

‘කම්මල හොඳයි පරීක්ෂා කරල බලන්න, ඔහේලට තිදහස කියෙනවා. මගේ ළඟ මොනවා හරි සැක කටයුතු දෙයක් තිබෙනවද කියලා බලන්න. ප්‍රශ්නයක් නෑ.’

ඒ උණට මේ බලනවා උන්නැහේ. මගේ තැනට ඇවිල්ලා, මගේ අවසර නැතුව ඒව මේව අවුස්සන මිනිස්සුන්ට මං කැමති නෑ. ඒ හින්දා, කාපු ඔපුවට අල්ලි ගෙවිලා, මෙතනිං ඉක්මනට මකබෑ වෙව්ව කරමට ඔහෙලගෙ ඇහව ගුණයි’

‘හොඳයි හොඳයි හේස් මහත්තයා. අපි ඔහේට කරදරයක් කරන්න කල්පනා කළේ නෑ. අපි ඔහෙගෙ අශ්වයෝ කොහොමද කියල පරීක්ෂා කරල බැලුවා විතරයි. මං හිතන්නේ මට ඇවිද ගන්න පුළුවන් වෙව්. හෝල්ඩන්ස් මන්දිරයට ඒ හැටි දුරක් නැතුව ඇති. මගේ හිතේ?’

‘ඒකෙ ගේට්ටුව ලොට හැකැත්ම දෙකක් වත් නෑ. ඔය වම් පැත්තට තියෙන පාරෙන් යන්න’

අප ඔහුගේ ඉඩමෙන් ඉවත්වී බුනතුරු, හේස් බලා සිටියේ සැකමිසු බැල්මෙනි.

අපි ඒ අයුරින් වැඩිදුරක් ගමක් නොකෙළෙමු. තුදුරින්ම තිබූ වංගුව පසුකොට, කානායම්කරුවාට නොපෙනෙන මානයට ආ වහාම හෝමස් නැවතුණේය.

‘මට තම මේ කානායම දල යන්න හිතෙන්නෙම නෑ වොට්සන්’

Reading Purpose Only. Not For Print.

'මට විශ්වාසයි මේ රුබන් හේක්ෂික්කොම දන්නවා. බැලූ බැල්මට ම මේ වගේ මැරව්ව පෙනුමක් තියෙන එකෙක් ම. මිට ඉස්සර දැකල නෑ' මම කීවෙමි.

'ආ..... ඔහුගේ පිළිවෙල ඔබවත් තේරුණාද? ඔහු හෙ අශ්වයෝ ඉන්නවා; කම්මලක් තියෙනවා. ඒ වුණත් ෆයිට් කොක් කානායම බොහොම සිත් ඇදගන්නා සුළු තැනක්. ඔහුට නොතේරෙන්න අපි මේ කානායම කව් විකක් පරීක්ෂා කරල බලන්න ඕන'

අපි කඳු බෑවුමේ ඉහළට යෙමින් යෙමින් ගමන් කළෙමු. පාර දෙපස තැනින් තැන විශාල තල් පර්වත කැබැලි ගොඩගසා තිබිණි. හෝල්ඩිනස් මන්දිරය පැත්තේ සිටි කඳු බෑවුම පහළට වේගයෙන් බයිසිකලයක් පැද එන්නෙකු අපි දුටුවෙමු.

'ඉක්මනට එහත් වෙන්න වොට්සන් !'

යයි කැහැසු හෝම්ස් මගේ උරහිසට අත තබා පහළට තල්ලු කළේය. අප පාර අයිනේ ගල්කුළකට මුවාවී සැහවුණා පමණි. ඔහු බයිසිකලයෙන් අප පසුකර ගියේ පියාභිත කුරුල්ලෙකුගේ වේගයෙනි. දුහුවිලි වලාවක් මැදින් පෙනුණු ඒ මුහුණ, මට හඳුනාගත හැකි විය. සුදුමැලි වී, කට බාගෙට ඇරුණු හිතියෙන් විරූපී වූ ඒ සුදුගලයා, කලින් ද රාත්‍රියේ අප දුටු ජේම්ස් වයිල්ඩර්ය.

'ආදිපාදකුමාගේ සුදුගලික ලේකම් ! එන්න වොට්සන් අපි බලමු මිනිහ මොනවද කරන්නෙ කියල'

අපි ඉක්මනින් කනායම දෙසට ආපසු දිව ගියෙමු. ගල්කුළ වලට මුවාවී, කානායමේ ඉදිරිපස දොර දෙස බලා සිටීමට අපට හැකි විය. වයිල්ඩර්ගේ බයිසිකලය බිත්තියට හේක්කු කොට තිබිණි. නිවස තුළ කිසිවකු එහා මෙහා යන බවක් නොපෙනිණ. හෝල්ඩිනස් මන්දිරයේ ඉතා ඊස් කුරුණු වලට පිටුපසින් ඉර බැස ගියේය. මුළු ප්‍රදේශයම අඳුරෙන් වැසී යාමට පටන්ගත්තේය. කානායමේ ඉස්තලයේ කුඩා අශ්ව කරන්නියක දෙපස ශාම්පු

“ඉක්මනට පහත් වෙන්න වොට්සන්!” හෝමස් මගේ
උරහිසට ඇත හබා කල්ලු කළේය investigations.blogspot.com

දෙකක් දල්වනු අපට දකින්නට ලැබිණි. මද වේලාවක් ගත වෙද්දී අශ්වයන්ගේ කුරගැටෙන හඬත්, කරන්නය මහා මාර්ගය වෙත එන හඬත්, ඇසිණි. මහාමාර්ගයට පැමිණි වහාම එය ඉතා වේගයෙන් වෙස්ටර් ටිල්ඩ් දෙසට ගමන් කිරීමට පටන් ගත්තේය.

‘ඒ මොකක් කියලද ඔබට හිතෙන්නෙ වොට්සන්?’

‘මට පෙනෙන්නෙ කවුරු හරි පැන යනවා වගෙයි’

‘ඒ කුඩා අශ්ව කරන්නයෙන් ගියේ එකම පුද්ගලයෙක් කියලයි මට හිතෙන්නෙ. ඒත් ඒ ජේම්ස් වයිල්ඩර් නම් තෙමෙයි. ඒ මොකද දැනටමත් ඔහු අර දෙර අසල හිටගෙන ඉන්නෙ’

රතු පැහැයට හුරු ආලෝකය තත්රැස් කොටුවක් ලෙස අපට අඳුරේ දිස්විය. එය මැද අඳුරු සෙවණැල්ලක් මෙන් පෙනුණේ ජේම්ස් වයිල්ඩර් ගේ රූපයයි. ඔහු හිස එළියට දිගු කරමින් විපරමින් සිටියේ යම් කිසිවකු බලාපොරොත්තුවෙන් බව අපට වැටහිණි.

තරමක් වේලා ගතවූ පසු පාර දිගේ කිසිවකු ඇවිද යන අඩි ගබ්බය අපට අසන්නට ලැබිණි. රතු ආලෝක කොටුව ඉදිරියෙන් එම දෙවැනි පුද්ගලයාගේ ඡායාවක් අපි දුටුවෙමු. ඔහු නිවස තුළට ඇතුළුවාත් සමගම දෙර වැසිණි. සියල්ල යළිත් අඳුරු විය. මිනිත්තු පහකට පසු උඩුමහලේ කාමරයක පහනක් දල්වන ලදී.

‘ගයිට්. කොක්-කානායමේ-කියෙන්නේ අමුතුවම තාලේ සිරිත් විරිත් වගෙයි’ හෝම්ස් කීය.

‘මත්පැන් සල නම් කියෙන්නෙ ගෙයි අතික් පැත්තෙ’

‘ඒක හරි. මේන්න මේ අයට තමයි කියන්නෙ, පෞද්ගලික අමුත්තො කියල. අඳුරු වැටුණු මේ වේලාවේ ආදිපාදකුමාගෙ පෞද්ගලික ලේකම් වයිල්ඩර් මහත්තයට මේ ගුහාවේ කියෙන රාජකාරිය මොකක්ද? ඊළඟට ඔහු හමුවෙන්න එන ඔහුගේ හවුල්කාරයා කවුද? අපි ගිහිනම් බලමු වොට්සන්. තරමක්

අන්තරාදායක වැඩක් වුණත් අපි මේක සෝදිසි කරල බැලිය යුතුමයි.

ගබ්ද නොනගා පාරේ ඇවිද්ද ගොස් අපි දෙදෙනා කානායමේ දෙරටුව අසලටම පැමිණියෙමු. බිත්තියට හේත්තු කළ බයිසිකලය තවමත් ඊලෙසම තවත්තා තිබිණි. හෝමිස් ගිනිකුරක් දල්වා එහි පිටුපස රෝදයේ වයරය පරීක්ෂා කර බැලුවේය. පැව් දමා තිබූ ඩන්ලොප් වයරය දුටු ඔහුට සිතා පහළ විය. ආලෝකමත් වූ ජනේලය පිහිටා තිබුණේ අපගේ හිසට ඉහළිනි.

'වොට්සන්, මං කොහොම හරි ඔය ජනේලයෙන් ඇතුළු බලන්න ඔන. ඔබ ටික්ක් පහත් වෙලා බිත්තිය හොඳින් අල්ලා ගන්න. හරි, දැන් මම ඔබේ කරට තබන්නම්. දැන් ඔබ ටික්ක් එසවුණොත් මට ජනේලයෙන් ඇතුළු බලාගත හැකිවේවි. හරි හරි'

මොහොතකින් කම. දෙපය මගේ උරහිස් මත තබාගත් හෝමිස් ඉහළටම එසවුණේය. එහෙත් වැඩිවෙලා එසේ නොසිට ඔහු ඉක්මනින් පහතට බැස්සේය.

'යමු යමු වොට්සන්. අපට එක දවසකට කරන්න තිබුණු වැඩ ප්‍රමාණය බොහොම විශාලයි. පැය ගණනාවක්ම එක යෙදෙන්න සිදුවුණා නේ. මං හිතන්නේ හොයාගන්න අවශ්‍ය කරුණු ඔක්කොම අපි හොයාගෙනයි තියෙන්නේ. හක්ස්ටබල් මහත්තයගෙ පාසලට සැහෙන දුරක් ඇවිදගෙන යන්න තියෙනවා. පුළුවන් ඉක්මනට මෙහෙත් ගිය තරමට හොඳයි'

විල්ලුව හරහා ආපසු ගිය ගමනේදී හෝමිස් එක වචනයක්වත් කථා නොකළ තරම්ය. අප පාසල කරා ළඟාවුණත් එහි ගේට්ටුවෙන් ඇතුළු නොවීමට ඔහු තීරණය කළේය.

'ඔහොම ඉන්න වොට්සන්. අපි දැන් පාසලට යන්නෙ නෑ. මට විදුලි පණිවුඩ කිහිපයක් යවන්න උවමනායි. ඊට පස්සෙ යමු පාසලට'

තම ගුරු මණ්ඩලයේ හෙයිඩෙගර් ගුරුතුමාගේ බෙදුපතක

මරණය නිසා, හත්ස්ථබ්බ මහතා බලවත් ශෝකයටත්, කම්පනයටත් පත්ව සිටියේය. මැදියම් රැය වන තෙක් හෝමිස් කාලය ගත කළේ විදුහල්පතිතුමාගේ ශෝකය තුනී නොව ඔහුට සැනසිලි බස් කෙපළීමටයි. හෝමිස් කාමරයට පැමිණියේ ඊටත් පසුවයි.

‘හැම දෙයක්ම සාර්ථකව සිදුවෙතොත් යනවා, වොට්සන්. හෙට හැන්දෑවෙන් කලින් මේ අභිරහස සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳන බවට මං සහතික වෙනවා’

පසුවද උදේ එකොළහ වෙද්දී අපි හෝල්ඩන්ස් මන්දිරය බලා පිටත්ව ගියෙමු. දෙපස අලංකාර ලෙසින් ‘යු’ ගස් වවා තිබූ, ඒ ප්‍රසිද්ධ මාවත දිගේ අපි මන්දිරයට ගොවිමු. එලිසබෙත් රාජිනියගේ යුගයේ ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය අනුව ඉතා අලංකාරව ඉදිකළ ආරුක්කු සහිත ආලින්දයක් වෙත අපි පිවිසියෙමු. එතැනින් ආදිපාදතුමාගේ කන්තෝරු කාමරය වෙත අප කැඳවාගෙන යන ලදී. එහිදී අපට හමුවූයේ ජේමිස් වයිල්ඩර් මහතායි. ඔහුගෙන් ප්‍රකාශ වූයේ මඳක් ලජ්ජාශීලී එහෙත් මනෝභාෂා විලාසයකි. කලින්ද රාත්‍රියේ අප දුටු භීතිය හා කැතිගැන්ම, ඔහුගේ සටකපට දෑයේ තවමත් සැඟව ඇතැයි මට සිතීම.

‘ඔබ ආවේ ආදිපාදතුමා හමුවෙන්නද? කණගාටුයි කියන්න. එතුමා හමුවෙන්න විදියක් නෑ. එතුමා හුඟක් අසනීපෙන් ඉන්නේ. අර බෙදපනක මරණය නිසා බලවත් කම්පනයට පත්වෙලා. ඔබ කළ යොයු ගැනීම ඔබ දන්වලා හත්ස්ථබ්බ මහත්මයා ඊයේ අපට විදුලිපුවත්ක් එවල තිබුණා.’

‘මං කොහොම හරි ආදිපාදතුමා හමුවිය යුතුයි වයිල්ඩර් මහත්මයා’

‘ඒ වුණත් එතුමා කාමරේට වෙලාමයි ඉන්නේ’

‘එහෙනම් මං කාමරේට යන්නම්’

‘මං හිතන්නේ එතුමා ඇදේ සැතපෙනවා.’

‘එහෙත්ම සැකපෙද්දීම මට පුළුවන් එකමා හමුවෙන්න’

‘හෝමිස්ගේ දැඩි, නොනැමෙන ප්‍රතිපත්තිය දුටු ලේකම් වරයා, තවදුරටත් තර්ක කිරීමෙන් පලුක් නොමැති බව වටහා ගත්තේය.’

‘හොඳයි හෝමිස් මහත්මයා, ඔබ ඔහුට කියන්නම් ඔබ ඇවිත් ඉන්නව කියලා’

වංශාධිපතිවරයා අප හමුවීමට පැමිණියේ තවත් පැයකට පසුවයි. ඔහුගේ මුහුණ මෙහිනියක් මෙන් සුදුමැලි වී තිබිණ. කලින් දින අප දැකිදැකී සිටියාට, වඩා අවුරුදු ගණනාවකින් වයස්ගත වී වැහැරුණු බවක් ඔහුගේ මුහුණෙන් දිස්විය. අපට ආචාර කළ ඔහු මේසය අසලින් හිඳගත්තේය.

‘ඇයි හෝමිස් මහත්මයා?’

මගේ මිත්‍රයාගේ දැස් යොමුවී තිබුණේ ආදිපාදකුමා අසලින්ම නැගිට සිටී ඔහුගේ ලේකම් වරයා වෙතයි.

‘ගරු ආදිපාදකුමනි, ඔබකුමාගේ ලේකම් වරයාට මෙතැනින් ඉවත්වී යා හැකි නම් මට වඩාත් තිදහසේ කතා කරන්න පුළුවනි’

ජේම්ස් වයිල්ඩර් හෝමිස් වෙත හෙළවේ කෝපාවිෂ්ඨ කුරිරු බැල්මකි.

‘ආදිපාදකුමාට ඔහු තමා..... වයිල්ඩර් කරා කිරීම ඇරඹුවා පමණි.’

‘ඔව්, ඔව්, මගේ එළියට යන එක වඩා හොඳයි. හෝමිස් මහත්මයා, මොනවාද ඔබට කියන්න කියෙන්නේ?’

ජේම්ස් වයිල්ඩර් පසුබැස යන ආකාරය හෝමිස් නිහඬව බලා සිටියේය. ඔහු පිටවී ගොස් දොර වැසූ පසු හෝමිස් කරාව පවත් ගත්තේය.

‘ගරු ආදිපාදකුමනි ආචාරය හත්ස්වබල මහත්මයා

වයිල්ඩර් හෝමස් වෙත ගෙව්වේ කෝපාවිෂ්ඨ, කුරිරු,
බැල්මකි.

මටත්, මගේ මිත්‍ර වොට්සන්ටත් යහපත් කරලා තිබ්වා, මේ අහිරහස විසඳුවොත් ත්‍යාගයක් පිරිනමන්න මම පොරොන්දු වෙලා තියෙනවා කියල. ඒක ඇත්තද කියල මබේ කටිත්ම දැනගන්න අපට අවශ්‍යයි.

‘ඒක සත්‍යයක් හෝම්ස් මහත්මයා’

‘මට දැනගන්න ලැබුණු හැටියට, ඒය, මබේ පුත්‍රයා සිටින තැන ගැන දැනුම් දෙන කෙනෙකුට පවුම් පන්දහසක ත්‍යාගයක්?’

‘හරියට හරි’

‘මබේ පුත්‍රයා හිරකරගෙන ඉන්න තැනැත්තා හෝ තැනැත්තන්ගේ නම් හෙළි කරන පුද්ගලයාට පවුම් දහසක ත්‍යාගයක්?’

‘ඒකත් නිවැරදියි’

‘එහෙම කිව්වම මම අදහස් කරන්න ඇත්තෙ මබේ පුත්‍රයා පැහැරගෙන ගිය පුද්ගලයින් පමණක් නොවෙයි, ඔහුට මේ අවස්ථාවේ හිරකර තබාගන්න උදව් කරන පුද්ගලයින්ත්. එහෙම තේද ආදිපාදකුමනි?’

‘හරි.....හරි.....’ ආදිපාදකුමා පැවසුවේ නොඉවසිල්ලෙනි. ‘ඔරලොක් හෝම්ස් මහත්මයා, මම මබේ රාජකාරිය හරි හැටි කරන්න. ඒවට තැගි පිරිනැඹීමේදී මා ලෝභ වේවි, මග හරිවි කියල බයවෙන්න එපා’

මගේ මිත්‍රයා ඉමහත් කෘෂ්ණයෙන් දැත් පිරිමැද්දේය. ඔහු අනුග්‍රාහකයන් ලවා මුදල් වියදම් කරවුයේ මහත් අර පිරිමැස්මෙන් බව දත් මම, මෙයින් පුද්ගලයාට පත්විමි.

‘ආදිපාදකුමනි. අර මේසය උඩ තියෙන්නේ ඔබතුමාගෙ වෙස්පොත තේද? මං කැමතියි ඔබතුමා ඉස්සර වෙලා පවුම් හයදහස වෙස් පතක් මගේ නාමට ලියල, ඒක රේඛනය කරනවා නම්: මගේ බැංකුව, කැපිටල් ඇන්ඩ් කවුන්ට්ස් බැංකුවේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විලියම් ගාබාඩ්’

පිළිමයක් මෙන් නොසැලී පුටුවේ වාඩිවී සිටී ආදිපාදකුමා මගේ මිත්‍රයා දෙස බලා සිටියේ කුෂ්ණිමිභූතවයි.

'මේක විහිථවත්ද හෝමස් මහත්මයා? මෙතන විහිථ කරමින් සත්කෝෂවෙන්න කරුම් දෙසක් නෑ'

'මේ කිසියෙක් විහිථවත්, හෙර්මයි ආදිපාදකුමනි. මගේ ජීවිතේට කඩදවත් මේ වගේ අවංකව කපා කරල නෑ'

'මොකක්ද ඔබ කියන්නෙ එහෙකම්?'

'මට කියන්න කියෙන්නේ ඔබේ කතාගය මං දිනාගත්ත බවයි. ඔබකුමාගේ පුත්‍රයා ඉන්න තැන මං දන්නවා. මේ අවස්ථාවේ ඔහුව රඳවාගෙන ඉන්න අයගෙන් කිහිප දෙනෙකුවත් මං අඳුනනවා.

ආදිපාදකුමාගේ මුහුණ තවත් සුදුමැලි වෙද්දී ඔහුගේ රැවුල වඩාත් රතු වට කැපී පෙනිණ.

'පුතා ඉන්නෙ කොහේද?' ඔහු ඇසුවේ අපහසුවෙන් හුස්මක් අල්ලමිනි.

'ඔබේ පුතා ඉන්නවා, තැත්තම් රියෙ රැ වෙනතුරු සිටියා, හෝල්ඩනස් මැදුරේ ගේට්ටුව-හෙ ඉඳල සැතපුම් දෙකක් දුරින් තිබෙන ෆයිට් කොස් තානායුමි !'

ආදිපාදකුමා පුටුවේ පිටුපසට ඇද වැටුණේය.

'මේ අපරාධය සම්බන්ධයෙන් කාටද ඔබ චෝදනා කරන්නේ ඔහු ඇසිය.

මෙයට හෝමස් දුන් පිළිතුර විස්මයජනකය. අඩියක් ඉදිරියට කැබු ඔහු, ආදිපාදකුමාගේ උරහිස මත අත කැබුවේය.

'මං චෝදනා කරන්නේ ඔබට. ඉතින් ආදිපාදකුමනි අර වෙස් එක ලියලා හිටිය නං.....'

ඒ මොහොතේ ආදිපාදවරයාගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශවුණු හැඟීම් මට ජීවිතයේ කිසිදිනෙක අමතක නොවේ. ප්‍රපාතයකට ඇදවැටෙන අයෙක්, එයින් ගැලවීමට, එක්වරම දැන් වතුටු කරගෙන ඉදිරියට පතින්නාක් මෙන්; ඔහු, අසුනෙන් ඉදිරියට පැත්තේය. මඳ වේලාවකදී දැඩි ආයාභයක් දරා ක්‍රමයෙන් තම හැඟීම් පාලනය කරගැනීමට ඔහු සමත් විය. ඔහු යළිත් කථා කළේ මිනිත්තු කිහිපයකට පසුවයි.

‘ඔබ ජොන කරමක් දේවල් දන්නවද?’

ආදිපාදවරයා ඇසුවේ ඔබ බලාගෙනමය.

‘මං ඊයේ රාත්‍රි දැක්කා ඔබ දෙදෙනා එකට’

‘මේ ඉන්න ඔබේ මිත්‍රයා ඇරෙන්න තවත් කවුරුවත් මේ ගැන දන්නවද?’

‘මං කාටවත්

ව නෑ’

‘වෙනුලන දැකිත් පෑන අතට ගත් ආදිපාදතුමා වෙත්පොත විවෘත කළේය.

‘ඔබ ගෙනා තොරතුරු මොන කරම් මට කණගාටුදයක වුණත්, මං කිව්ව වචනය බේනක් කපන්නෙ නෑ. මං මේ සුදුනම් වෙන්තේ ඔබට වෙක්පතක් ලියන්නයි. තෑග්ගත් දෙන බව ප්‍රකාශ කරද්දී ඒක මේ විධියට පෙරළේමි’ කියලා මට කොහොමටවත් හිතුණේ නෑ. නමුත් ඔබත්, ඔබේ මිත්‍රයාත් රහසක් ඒ හැටියටම තබාගන්න පුළුවන් අය නෙද?’

‘ඔබ අහන දේ මට හරි හැටි තේරෙන්නෙ නෑ ආදිපාදතුමනි?’

‘ඒක මං මෙහෙම කිව්වොත්. මේ සිද්ධ වෙලා තියෙන දේවල් දන්නේ ඔබ දෙදෙනා පමණයි. ඒව තවත් දුරදිග යවන්නේ මොකටද? එතකොට මං ඔබට ණය පවුම් දෙළොස් දහසක් කිව්වොත් හරි නේද?’ mesinvestigations.blogspot.com

මද සිතාවත් පෑ හෝමිස් හිස පැලීය.

'ආදිපාදකුමනි. කාරණා විසඳලා දමන එක ඒ තරමට පහසු නෑ. ඇයි අර පාසල් ගුරුතුමාගේ මරණය? ඒක වුණේ කොහොමද කියන එක අපට පහද දෙන්න වෙනවා.'

'ඒ වුණාට ජේමිස් ඒ ගැන කිසිදෙයක් දැන හිටියේ නෑ. ඔබට පුළුවන් කමක් නෑ ඒක වැරද්ද ජේමිස් පිට දමන්න. අවාසනාවට වගේ ඔහු යොදවා ගන්න මැරවිරයා තිසයි ඒක සිද්ද වුණේ'

'මං ඔබට මතක් තර දෙන්න ඔන. ආදිපාදකුමනි: යම් කිසි පුද්ගලයෙක් යම් අසරාධයක යෙදෙන්නා නම්, එවිට සිදුවෙන අනිත් අපරාධවලටත් වගකීමට ඔහු බැඳී සිටිනවා'

'වගකීමට බැඳී සිටිනවා ! අන්න ඒක හරි හෝමිස් මහත්තයා. තමුත් ඔහු සහකාරී නොවු, ඔහු කිසියෙක් කැමැති නොවු, ඔහු පිළිකුල් කරන, මිනීමැරුමකට නීතිය ඉදිරියේ ඔහුව වරදකරුවෙක් කරන්න බෑ. මේක දැනගත්ත වෙලාවේ ජේමිස් අපමණ කම්පාවටත් හීනියටත් පත්වුණා. ඒ ගැන පසුකැවෙමින් ඔහු තමන්ගේ කැමැත්තෙන්ම මා ඉදිරියේ පාපෝච්චාරණයක යෙදුණා. ඔහු මිනීමැරුවා සමග තිබුණු සම්බන්ධකම් එක පැයක් යන්න කලින් අත්හැර දැමීමා. ඔහුව බේරාගත යුතුයි හෝමිස් මහත්මයා! අයියෝ හෝමිස් ඡායාමයා. ඔහුව කොහොම හරි බේරාගත යුතුයි ! මං 'ඔබට ආයාචනා කරනවා ඔහුව බේරාදෙන්න'

මෙතෙක් වෙලා තම හැගීම් පාලනය කරගැනීමට සමත්ව සිටි ආදිපාදකුමා වෙතින්, ඒ හැකියාව හිළිහී ගොස් ඇති අයුරක් දිස්විය. කාමරයේ ඊතා මෙතා ඇවිදීමත්, අත් ඒ මේ අත දිගු කරමින් ඔහු අදෝනා කියන්නට පටන් ගත්තේ අතිශය කම්පාවට පත් වුණුණෙනි.

'වෙන කාටවත් කථා නොකර, ඔබ කෙළින්ම මෙහේට ඇවිත් මා/හමු වීම, මම අගයා කරනවා හෝමිස් මහත්මයා. අඩු

වගයෙන් මේ අපකීර්තිමත් සිද්ධිය, ඔබේ ප්‍රසිද්ධියකට පත්වීමට ඉඩ නොදී බේරාගත්තේ කොහොමද කියලා ඔබගෙන් උපදෙසක් ගන්න පුළුවන්ද?

‘ඔව්, ඒක පුළුවනි. මේක ඒ විධියට විසඳා ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ ඔබතුමාත්, මාත් අතරේ අවිභාව අදහස් හුවමාරු කරගත්තොත් පමණයි. ඔව් ‘හැකි කරමින් ම. ඔබට. උදව් කරන්නම්. එහෙම කරන්න නම්, විදුන්නර හැමදෙයක්ම ම. දැනගන්න ඕනෑ, අත්තිම කෙළවරටම. ඔබතුමා කිව් හැටියට මට තේරෙන්නේ මිනීමරුවා ජේම්ස් වයිල්ඩර් නොවන බවයි.’

‘නැහැ. මිනීමරුවා පැන ගිහින්’

‘අපරාධ පරීක්ෂණ වෘත්තියේ දක්වා ඇති දක්ෂකම් ගැන මටත් පොඩි කීර්ති නාමයක් ලැබීම කියෙනවා. ම. හිතන්නේ නෑ ඔබතුමාට ඒව අහන්න ලැබීම ඇති කියල. මගේ දැනුමේදීම උඩ රියේ රැ එකොළහට වෙන්වෙමින් ඔබේ රුබන් තේස්ට් අත්අඩංගුවට ගත්තා. ඒ බව තුරුන් කරලා පොලීසියෙන් විදුලිපුවතක් ලැබුණා, අද උදේ, ම. පාසලෙන් එන්න පිටත් වෙන්න කලින්’

ආදිපාදතුමා මගේ මිත්‍රයා දෙස බලා සිටියේ මහත් සේ විස්මයට පත් දෙනෙහිනි.

‘හෝමස් මහත්මයා, ඔබ කරන්නේ මනුෂ්‍යයින්ට කිරීමට අපහසු හාස්කම්. එහෙත් රුබන් තේස්ට් හිර භාරයට අරං? මට ඒක අහන්නත් සත්තෝසයි. හැබැයි ඒකෙන් ජේම්ස්ට අවාසනාවත්ත ඉරණමකට මුහුණපාන්න වෙන්නේ නැතිනම්’

‘ඔබේ පෞද්ගලික ලේකම්?’

‘නැහැ මහත්මයා මගේ පුතාට!’

මෙවර විස්මයට පත් දෙනෙහින් ආදිපාදතුමා දෙස බලාසිටීමට සිදුවූයේ මගේ මිත්‍රයාටයි.

‘මං ඇත්තම කියන්නමි. මේක මම සම්පූර්ණයෙන්ම අලුත් ආරංචියක් ආදිපාදකූමිති. මේක මම තව විකක් තේරුම් කරල දෙන්න කියල, මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටිනවා’

‘මං ඔබට කිසි දෙයක් කංගන්නෙ නෑ. ජේම්ස්ගේ ඊර්ෂ්‍යාවත්, අනුවණකමත් නිසා අපි මේ වැටිල ඉන්නේ මහා කරදරයක. ඒ නිසා කොයි තරම් හිතව වේදනාවක් වුණත්, මේ වෙලාවේ නිවැරදිම ක්‍රියා මාර්ගය ඔබට දානය හෙළි කිරීමයි.’

මං බොහොම ලාබාල තරුණයෙක් කාලයේ මං තරුණියකට ආදරය කළා. හෝමිස් මන්ත්රිකා, ඒක අර ජීවිතේට එක සැරයක් විතරක් කරන්න පුළුවන් විටියේ අවංක ආදරයක්. මම ඒ තරුණියට විවාහ යෝජනා කළා. ඇය රඳුළු පෙළපතක කෙනෙක් නෙමෙයි. ඒ නිසා ඇය සමග විවාහ වුණොත් මගේ අනාගතය අදුරු වේවි යන බියෙන්, මා හා විවාහ වෙන එක ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඇ ජීවත්ව සිටියා නම් මං වෙන කිසිකෙනෙක් එක්ක විවාහ වෙන්නෙ නෑ. නමුත් ඇය අකාලයේ මියගියා. ඒ මට මේ දරුවා ඉතුරු කරලා. ඇය වෙනුවෙන් මං ඔහුව සිහසු සැප සම්පත් හා ආරක්ෂාව ලබාදුන්නා. ඔහු වෙත මගේ නිවුණු ජීවත්ත්වය ලොවට හෙළිකරන්න, මට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නෑ. එහෙත් මං ඔහුට ඉතාම හොඳ අධ්‍යාපනයක් ලබා දුන්නා. ඔහු වයසෙන් වැඩි තරුණයෙක් වුණාම මං උනට ගත්තා.

ජේම්ස් කොහොම හරි මගේ රහස් දැනගත්තා. ඊට පස්සේ ඔහු ක්‍රියාකරන්න පටන් ගත්තේ ඉතාම අකරුණාවන්ක විදියට. මේ රහස් එළිකරලා මා මහත් අපකීර්තියට පත්කරාවි යන බිය මගේ හිතේ ඇති කළා. එහෙම කරලා මාව ඔහුගේ පාලනයට නතුකරගත්තා. මගේ විවාහය ඉතා අවාසනාවන්ත ලෙස කෙළවර වුණු එකට පවා, ඔහු චගනිය පුතුයි. ඒ මක්කොටම වඩා නීත්‍යානුකූල විවාහයෙන් මට ලැබුණු පුත්‍රයාට, ජේම්ස් මුල සිටම ඊර්ෂ්‍යා කළා. ප්‍රෝධ කළා.

ඔබ අහන්න! පුළුවනි, මෙවැනි තත්ත්වයක් යටතේ ජේම්ස් මගේ වහල යට තියාගත්තෙ ඇයි කියල, ඔහුට කිබෙන්නේ

මා ඉතා ආදරය කළ, ඔහුගේ මවගේ මුහුණ. ඒ මුහුණට ඇති ආදරය නිසා තමයි මගේ ප්‍රශ්න වලින් කෙළවරක් තුනේ. මගේ සිත් ගතිපු ආදරවන්තියගේ ස්වභාවය, පිළිවෙළ ජේම්ස්ගෙන් තිබුණා. ඔහුගේ හැම ක්‍රියාවකින්ම මට සිහිවුණේ ඇයමයි. ඉතින් 'ඔහුව මගේ නිවසින් පිරිකරන්න මට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැ. තවුත් ඔහු ආතර්ට, ඒ කියන්නේ මගේ පුංචි පුතාට - සැල්ටයර් සාමට මොනවා හරි හිරිහැරයක් කොට දී කියලත් මගේ හිතේ හයක් තිබුණා. ඒ නිසා ආරක්ෂාව සඳහා තමයි මං පුංචි පුතාට ආචාරය හත්ස්තබලයේ පාසලේ තෝරාගත්ත ගිණයෙක් හැටියට හැටුන්වුවේ.

මගේ සේවකයෙක්ව හිරි මේ රුබන් හේස්ට් හඳුනාගන්න ජේම්ස්ට අවස්ථාව ලැබුණා. හේස්ට් තෝමාස්ටර් එකේ තත්කඩයෙක්, මැරවරයෙක්. ජේම්ස් ඔහු සමග නිකර්න් වුණා. ජේම්ස්ට ඔය වගේ පහත් මිනිස්සු ආශ්‍රය කරන්න තිබුණේ හරි කැමැත්තක්. ආතර්ට බලෙන් පැහැරගෙන චන්ත කියල තීරණය කළ ජේම්ස්ට, ඒකට උදව් ලැබුණේ රුබන් හේස්ට්ගෙන්. ඔබට ඔබක ඇති මං අර අත්තිම දවසෙ ආතර්ට යැවූ ලියුම. ඒක කැපෑලට දන්න කලින් ජේම්ස් ඒක විවෘත කරලා, ඒකට තව ලියුම් කැල්ලක් දමලා. පාසල පිටුපස්සෙ වන ලැහැබ-රැකඩ් හෝ ඒකට ඇවිත් ඔහුව හමුවෙන්න කියලා. මගේ බිරිඳ - ආදිපාදවරිය ගැන සිහිකරලයි ජේම්ස්, පුංචි ආතර්ට රචනාගෙන තියෙන්නේ.

එද හැන්දෑවේ ජේම්ස් බයිසිකලයෙන් පාසල පිටුපස්සෙ නියම කරගත් තැනට ගියා. මං මේ ඔබට කියන්නේ ජේම්ස් පාසෝවිචාරණය කරද්දි කියපු දේවල්. ජේම්ස් කියල තියෙනවා පුංචි ආතර්ට ඔහුගේ මව ආතර්ට බලන්න ඉතා ආශාවෙන් ඉන්න බවත්, ඇය ඒ සඳහා විල්ලඩ්ට පැමිණෙන බවත්. මැදියම් රැස් රැකඩ් හෝ කැළෑවට අත්වයෙක් පිටේ මිනිහෙකු එවන බව කියලා, ඔහු සමග ආවොත් ආතර්ට අම්මාව දකින්න පුළුවන් බවත් කියා තිබෙනවා. මේ කිසිදෙයක් නොදන්න ආතර් උගුලේ අහුවුණා.

නියම කරගත් වෙලාවට, සඳහන් කළ තැනට ආතර් ආවා. අමතර අත්වයෙකුත් රැගෙන, හේස්ට් අත්වයෙකුගේ පිටේ එතැනට

ඇවිත් ගිටියා. අශ්වයා පිටේ නැගුණු ආතර් හා හේස් විල්ලුව
මැදින් පිටත්වී ආවා. ඔවුන් ලුහුබැඳ තවත් කෙනෙක් ඇවිත් ඇති
බවයි, පෙනෙන්නේ. මේක නම් ජේම්ස් දැනගත්තේ රියෙයි. ලුහුබැඳ
ආ පුද්ගලයාට හේස්, තමන් අතේ තිබුණු පොල්ලෙන් පහරදීම
නිසා, ඔහු ඒ තුවාල වලින් මිය ගොස් තිබෙනවා. රුබන් හේස්,
ආතර්ව අරගෙන ආවේ ගයිට්ස්, කොස් කාතායමටයි. එහි උඩ
තට්ටුවේ කාමරයක ඔවුන් ආතර්ව රඳවා තබාගත්තා. ඔහුව
රැකබලාගත්තේ කරුණාවත්ත-කාන්තාවක් වන හේස් මහත්මිය.
කොහොම වුණත් ඇය ජීවත්වෙන්නෙත්, මෙයෙක් වැනි ඇගේ
ස්වාමියාගේ අණසකට යටත්වුයි.

ඉතින් හෝම්ස් මහත්මයා, දින දෙකකට කලින් ඔබව
හමුවෙද්දී මං දැනගිටියෙත් ඔබ එද දැනගිටි ප්‍රමාණයමයි. ඔබ
අහව් මේ වගේ වැඩක් කිරීමට ජේම්ස් පෙළඹුණේ මොන
අරමුණකින්ද කියලා.

මා සතු සියලුම දේව උරුමකාරයා වන ආතර් ගැන
රිර්ෂාවෙන් හා වේරයෙන් උමතු වෙලා, ජේම්ස් මේ සියල්ල කළ
බවයි මට කියන්න පුළුවන්. ජේම්ස් ගේ අදහස වුණේ, මා සතු
සියලුම දේපොළ හිමිවිය යුත්තේ ඔහුට කියලයි. රටේ නීතිරීති
අනුව, සමාජයේ සම්ප්‍රදයන් අනුව, ඒ කිසිදෙයක් ඔහුට හිමි
නොවන බව ජේම්ස්ට තේරුණා. ඔහු එය භාරගත්තේ මහා
ද්වේශයකින්. මේ ක්‍රියාව කරද්දී ඔහුගේ තවත් යටි අරමුණක්
තිබුණා. ජේම්ස් බලාපොරොත්තු වුණා, ආතර්ව සහවලා, මාව
හය කරලා, මගේ සියලුම දේපොළ ඔමන්ගේ නමට ලියවා ගන්න.
ඔහු බලාපොරොත්තු වෙලා සිටියේ ආතර්ව නිදහස් කිරීමේ
කප්පමක් හැටියට මගේ වස්තුව අයිතිකර ගැනීමටයි. ඔහු
දැනගිටියා, මං කැමැත්තෙන්ම ඔහුට විරුද්ධව පොලීසියට
පැමිණිලි කරන්නේ නැති බව. ඔහු බලාපොරොත්තු වුණු විදියට
මගෙන් කප්පම ඉල්ලන්න ඉඩක් ලැබුණේ නෑ. ඒ මොකද
බොහොම ඉක්මනට නොහිතු දේ සිදුවුණා.

ඔහුගේ කෲර සැලැස්ම බිඳ වැටුණේ ඔබ අර හෙයිඩෙගර්
ගේ මිනිය සොයා ගැනීමත් සමගයි. මේක ආරම්භ වුණාම

ජේමස් හයෙන් වෙනුවෙන් පවත්වාගන්නා. අප ඒක දැනගත්තේ රියේ හවස මේ කන්තෝරු කාමරයේ වාඩිවෙලා ඉදිදි. හත්ස්වල් මහත්මයා විදුලි පුවතකින් ඒ බව දන්වලා තිබුණා. ඒකෙන් ජේමස් කොයිතරම් හිතියටත් කැලැඹීමටත් පත්වුණාද කිව්වොත්, ඔහු ගැන මගේ හිතේ තිබූ සැකය හොඳටම තහවුරු වුණා. මේ ක්‍රියාව ගැන මං සිහුවට තබාගත්තේ වෝදනා කළා. අන්තිමට ඔහු කැමැත්තෙන්ම පාපොච්චාරණයක් කළා. ඊට පස්සේ ඔහු මට ආයාචනා කළා, තවත් දවස් තුනක් මේක රහස්‍යත් හැටියට තියාගන්න කියලා. ඒ ඡෝකද එකකොට ඔහුගේ උදව්කාරයාට මෙහෙත් පැතුල ගිහිත් ජීවිතය ගලවාගන්න පුළුවනි. ජේමස් ගේ ඉල්ලීම වලංගු යාවිඳාවලට හැමදමත් අවනත වුණා වගේ මං සිහුවෙන් මේ ඉල්ලීමටත් අවනත වුණා. ජේමස් එවෙලේම ගෙදරින් පිටවෙලා, ලයිට් කොක් තානායමට ගියේ, හේස්ට අනතුරු අහවලා, පැනල යන්න කියලා දැනුම් දෙන්නයි. දවල් කාලයේදී අනෙක් අයගේ කතාබහට ලක් නොවී, මට ඒ තානායමට යන්න පුළුවන් කමක් තිබුණේ නෑ. නමුත් ඇදිරි වැටුණු වහාම මං මගේ ආදරණීය පුතා බලන්න ගියා. ඔහු කරදරයක් නැතිව, ආරක්ෂිතව, සුවසේ සිටිනා බව දැකීම මට සැනසීමක් වුණා. ඒ වුණත් ඔහුගේ දෑස් ඉදිරිපිට සිටුවුණු අපරාධය ගැන අහල, මා බලවත් කලකිරීමට පත්වුණා.

මගේ හිතේ කිසි කැමැත්තක් නොතිබුණත් සුංචි ආතර්ව ලයිට් කොක් තානායමේ, හේස්ට මහත්මයාගේ ආරක්ෂාව යටතේ තබන එකට මං එකඟවුණා. ඒ මොකද මිනීමරුවා කවුද කියලා ඔවුනට නොකියා, ඔබ පොලීසියට කිසිම දෙයක් දැනුම් දෙන්න විධියක් තිබුණේ නෑ. ඊළඟට මිනීමරුවාට නිසි දඬුවම් ලබා දෙන්න උත්සාහ කළොත්, ඒකෙන් අවාසනාවන්ත විදියට ජේමස්ටත් විනාශය ැ වෙනවා. ඔන්න හෝමස් මහත්මයා, ඔබ මගෙන් ඉල්ලා හිටියේ අවංකව සියලුම දේවල් හෙළි කරන්න කියලයි. මං කිසිම දෙයක් හැඟුවේ නෑ. දැන් මං ඔබෙන් ඉල්ලා හිටින්නේ ඔබේ උපදේශය අවංකව මට දෙන්න කියලයි.

ආත්තෙන්ම ඔව් ආදිපාදකමනි. මුලින්ම මට කියන්න

සියෙන්තෙ, නීතිය ඉදිරියේ නම් ඔබතුමා කරලා සියෙන්තේ ලොකු වැරද්දක්. බරපතල අපරාධයක් සිදුවෙද්දී, ඊට ඉඩදීම නොසලකා ඉදිමත්, මිනීමරුවෙකුට පැන යන්න ඉඩදීමත් ලොකු වැරදි දෙකක්. ඊළඟට මිනීමරුවාට පැන යාමට ජේම්ස්ගෙන් සැපයුණු මුදල්, ආදිපාදකුමාගේ පසුමිනියෙන් ආ මුදල් බවට කිසිම සැකයක් නැ.

එයට එකඟත්වය පළකරමින් ආදිපාදකුමා හිස නැමුවේය.

‘මේක බොහොම බරපතල කාරණයක්. ඊටත් වඩා බරපතල වැරද්දක්-භූමියට මට පෙනෙන්නේ, ඔබේ බාලපුතා ගැන ඔබතුමා දක්වා ඇති ආකල්පය. මේ හොර ගුහාවේ ඔබ දින තුනක් ඔහුට සිටින්න ඉඩ හැරියා.’

‘ඒ දිවුරා වූ පොරොන්දුවක් මත.....’

‘මේ වගේ මිනිස්සු දිවුරලා වෙන පොරොන්දු මොනවද ආදිපාදකුමනි? ඔබේ බාල පුත්‍රයා ආයුෂ්මත් පැරයක් පැහැරගෙන නොයාටි කියලා ඔබට කියෙන සහතිකය මොකක්ද? වැරද්දකට පැටළුණ ඔබගේ වැඩිමහල් පුත්‍රයාගේ සිත සතුටු කිරීමට, ඔබ අභි-සක බාල පුත්‍රයාට අත්කරාදයක පරිසරයක අනවශ්‍ය ලෙස රඳවා තැබීමට ඉඩ හැරියා. ඒක ඉතාම අසාධාරණ ක්‍රියාවක්.’

උඩකු පුද්ගලයකු වූ හෝල්ඩන්ස් ආදිපාදවරයා, තම නිවසේදීම මෙසේ විවේචනයට ලක්වීම කිසිසේත් ප්‍රිය නොකරන්නට ඇත. ඔහුගේ මුහුණ කෝපයෙන් රතු විය. එහෙත් තම හඳ සාක්ෂියෙන් දොස් පැවරුණු නිසාදෝ, ඔහු නිහඬව සිටියේය.

‘මම ඔබතුමාට උදව් කරන්නම්. හැබැයි එක කොන්දේසියක් උඩ. සිනුව නාද කරලා ඔබතුමාගේ සේවකයා කැඳවන්න. එහෙත් අණදීම කරන්නේ මම. මට කැමති විධියට’

වචනයක්වත් කරා නොකළ ආදිපාදකුමා විදුලි සිනුව නාද කළේය. සේවකයා කාමරයට ඇතුළු විය.

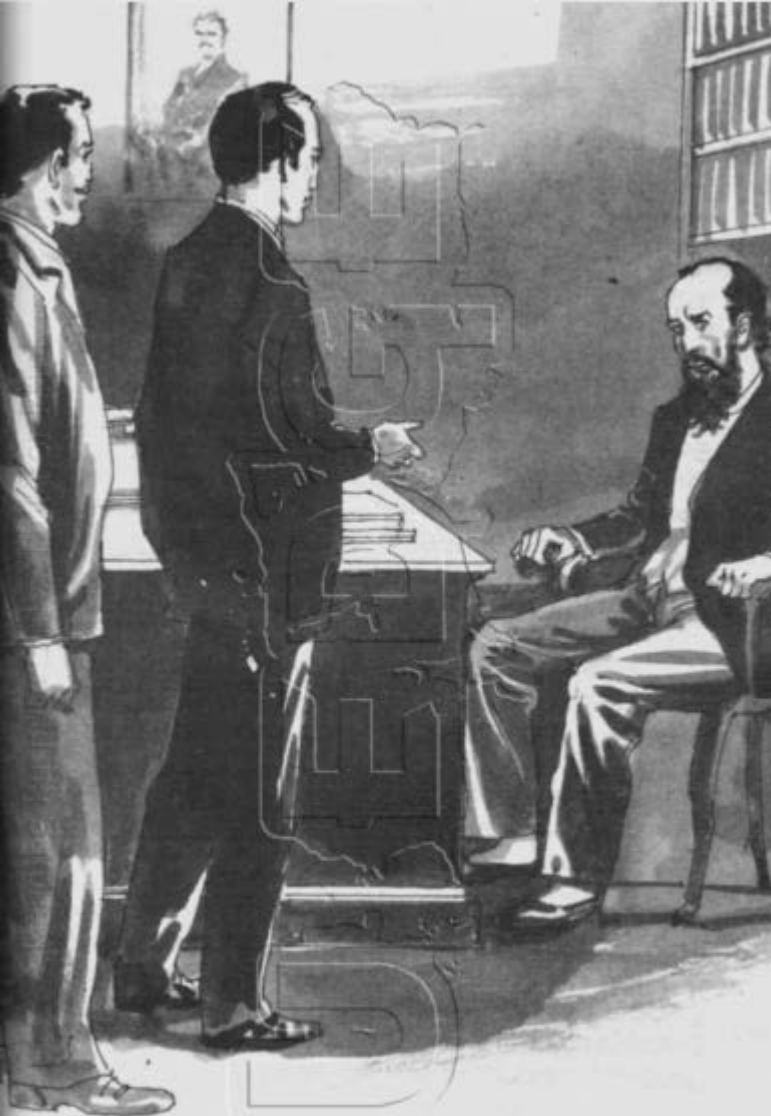
වරයා හමුවුණා. වහාම අශ්ව කර්මයක් සුදුනම් කරගෙන, ගයිටිං කොස් තානායමට යන්න. ගිහිං සැල්ටයර් සාමී මෙහේ කැඳවා ගෙන එනවා දකින්න ආදිපාදකුමා කැමතියි' ප්‍රියියෙන් උද්දාම වූ සේවකයා වහා දිව ගියේය.

අනාගතය ගැන ආරක්ෂාව සැලසුවා ගත්තට පස්සේ අපට අතීතය ගැන ටිකක් සුළුටින් ක්‍රියාකරන්න පිළිවිත්. මා රජයෙන් වැටුප් ලබන, කිලවගයෙන් පත්කෙරුණු රහස් පරීක්ෂකයෙක් නෙමෙයි. සාධාරණත්වය සම්පූර්ණයෙන්ම ඉටු වෙනවා නම්, මට එයින් සැහිමකට පත්වෙන්න පුළුවනි. මං දන්නා හැම දෙයක්ම රටට කියාපාන්න මට අවශ්‍යතාවයක් නෑ. රුබින් හේස් ගැන නම් මට කරන්න කිසිම දෙයක් නෑ. ඔහුට නියම එල්ලුම් ගසයි. ඔහුව එයින් බේරා ගැනීමට මගෙන් නම් කිසි උදව්වක් නෑ. ඔහුට චෝදනා එල්ල වෙද්දී ඔහු මොන මොන දේවල් හෙළිකරාවිද කියන එක, මට කිසිවක් බෑ. ඔහු යම් දේවල් හෙළිනොකර නිහඬව සිටියොත්, ඒක ඔහුගේ යහපතටම හේතුවේවි කියලා, ඔහුට අවබෝධ කරලා දෙන එක ආදිපාදකුමාට භාරයි.

පොලීසිය මේක දිහා බලන්නෙ, කස්පම් ඉල්ලීමේ අරමුණෙන්, ඔහු ලමයා පැහැරගෙන ගියා කියලයි. ඊට වඩා දෙයක් ඒ ගොල්ලන්ට හිතාගන්න බැරි නම් මට කරන්න දෙයක් නෑ. මය ගැන කවදුරටත්, වඩාත් පුළුල්ව කල්පනා කර බැලිය යුතුයි කියන්න, මම යන්නෙ නෑ. ඒ වුණත් ආදිපාදකුමනි, මබට එක් අනතුරු ඇඟවීමක් කරන්න මම කැමතියි. ජේම්ස් වයිල්ඩර් මහත්මයා, දිගටම මේ නිව්සේ ඩ්‍රෑෆ්ට් සිටියොත් එය කෙළවර වෙන්නේ මහා අවාසනාවන්ත බෙදා වාචකයකින් විය හැකියි.

'මට ඒක තේරෙනවා හෝම්ස් මහත්මයා. ඔහුට තමන්ගේ දියුණුව, තමන්ම සලස්වාගන්න කියලා, ඔහුව ඕස්ට්‍රේලියාවට යැවීමට කටයුතු සුදුනම් කරලයි කියෙන්නේ'

'එහෙම නම් ආදිපාදකුමනි, මබකුමා ගත යුතු තවත් පියවරක් ගැන මං මතක් කරන්නම්. මබකුමා කිව්වා, මබේ විවාහ ජීවිතේම අසතුටු ලඟාකිරීමට එක් හේතුවක් වුණේ වයිල්ඩර් බව.

65. <http://barbadosinvestments.blogspot.com>
 “සඳුරු නිසම චල්ප්‍රම හසයි. ඔහු එයින් බේරා
 ගැනීමට මගෙන් කිසිම උදව්වක් නැ.”

මං යෝජනා කිරීමට කැමතියි, ගිය දේ අමතක කරලා, ගරු ආදිපාදකූමිය යළිත් හෝල්ඩිනස් මන්දිරයට කැඳවා ගැනීමට පියවර ගත යුතුයි කියලා.

මං එයත් සුදුසුම කළා හෝම්ස් මහත්මයා. මං අද උදේ ආදිපාදකූමියට ලිපියක් යැව්වා.

එහෙම නම් හෝම්ස් අසුනෙන් නැගී සිටියේය.

මටත් මගේ මිත්‍රයාටත් බොහෝම සත්තෝෂ වෙන්ත සුරුවන්, අපි උතුරු එංගලන්තයට ආ ගමනෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබාගත්තා කියලා මට ආහුදිලි කරගැනීමට අවශ්‍ය තවත් එක් කාරණයක් තිබෙනවා. රුබන් හේස් ඔහුගේ අත්විසින් ගේ කුරවලට ගහලා තිබෙන්නේ, ගවයින් ගේ කුරවල ලාංඡන පොළොවේ සටහන් වන ලාංචම්. මේ අසාමාන්‍ය උපක්‍රමය ඔහු ඉගෙන ගත්තේ වයිල්ඩර් මහත්මයා ගෙන්ද?

ආදිපාදකූමා සුදුමයට පත්වූ මොහොතක් කල්පනා කළේය. ඉන්පසු නිවසේ කාමරයක් විවෘත කළ ඔහු, අප එහි කැඳවාගෙන ගියේය. එය කෞතුකාගාරයක් ලෙස සැකසූ විශාල කාමරයකි.

එහි එක් කෙළවරක වූ විදුරු පෙට්ටියක් අපට පෙන්වූ ආදිපාදකූමා, ඒ තුළ වූ කුඩා පුවරුවක් වෙත අපේ අවධානය යොමු කළේය.

"මෙම අශ්ව ලාංචම් කොයාගන්නා ලද්දේ හෝල්ඩිනස් මන්දිරය වටා තිබෙන දිගු අගලෙහි, ඒවා අත්විසින් සඳහා තැනු ඒවා වූවත්, එහි යට කොටස නිමකර ඇත්තේ, ගවයන්ගේ කුර වල ලාංඡනයට සමාන වන වන අයුරෙනි. මධ්‍යම යුගයේ විසූ මංකොල්ලකාරී හෝල්ඩිනස් රඳුලයින් නිහිප දෙනෙකු විසින් මේවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ"

විදුරු පෙට්ටිය විවෘත කළ හෝම්ස් තම දබරැහිල්ල තෙත් කොට, අශ්ව ලාංචම් ඔතුපිටු ප්‍රවේශමෙන් පිරිමැද්දේය. ඔහුගේ සම, මත, මෑතකදී ලාංචමට එක්වූ මඩ තට්ටුවක් අපට දකින්නට ලැබිණි.

‘බොහොම ස්කූනියි ආදිපාදකුමනි’ හෝමිස් පැවසුවේ විදුරු පෙට්ටිය වසා දමමිනි. ඒක තමයි මං උතුරු එංගලන්තයට ඇවිත් දැකපු දේවල් වලින් අංක දෙකට මගේ සිත ඇදගත් දේ’

‘එතකොට අංක එක මොකද්ද?’

‘මං හරිම දුප්පත් ශ්‍රීතීහෙක්, මෙන්ත මේක තමයි ආදිපාදකුමනි අංක එක. එයේ ඇවිත් හෝමිස් වෙස්පත ආදිපාදකුමාට පෙන්වා, අනතුරුව එය තම සටහන් පොත තුළ ප්‍රවේශමෙන් තැන්පත් කොට ඊට සෙහෙහසින් තට්ටු කළේය.

Reading Purpose Only. Not For Print.

මළුගිය ඇත්තෝ සාක්කි
දෙති !

මළුගිය ඇත්තෝ සාක්කි දෙති !

පළුගිය අඟහරුවාද මට ඡරලොක් හෝමිස් ගෙන් විදුලි පුවතක් ලැබිණි.

'මා පැවැත්වූ වඩාත්ම අදහනස්නාක පරීක්ෂණය, කෝන්වෝල්හි භීෂණය පිළිබඳව ඔබ භෞලියන්තේ ඇයි ?'

ඔහුට මෙම සිද්ධිය ගැන යළි සිහිවූයේ ඇයිදැයි මම නොදනිමි. එහෙත් මේ යෝජනාව අවලංගු කරමින් තවත් විදුලි පුවතක් ලැබීමට පෙර, චිහාමි ක්‍රියාත්මක වීමට මම තීරණය කළෙමි. මගේ පාඨකයන් වෙත තොරතුරු නිවැරදිව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා, ඒ පිළිබඳ විස්තර අඩංගු සටහන් පොත් ගැන, මම සොයා බැලුවෙමි. මට ඒවා සොයා ගැනීමට හැකිවිය.

ඒ 1897 වසරේ වසරික සාක්කිවයි. සැහෙන කාලයක් තිස්සේ කිසිදු විවේකයකින් තොරව අපරාධ පරීක්ෂණ කටයුතුවල නියැලීම නිසා ඡරලොක් හෝමිස්, ඔහු රෝගී භාවයකට පත්විය. අයෝමය ශරීරයක් තිබූ ඔහු, මෙවැනි තත්ත්වයකට පත්වූයේ ඔහුගේම නොසැලකිලිමත්කම නිසා යයි මට වරෙක සිතේ. ලන්ඩනයේ වෛද්‍ය විශේෂඥයින් සඳහා යුග්‍රසිද්ධ භාරලි වීරියේ කායික වෛද්‍ය විශේෂඥ මුර් ර්ගා මහතා, හෝමිස් පරීක්ෂා කර බැලුවේය.

'ජීවිතය ගැන ආසාවක් තියෙනව නම් ඔය වැඩ ඔක්කොම පැත්තකට දල, හොඳ විවේකයක් ගන්න කියල මං අවවාද කරනවා' වෛද්‍යවරයා පැවසීය.

'මං කොහොමද වොට්සන් විවේක ගන්නෙ? මං භාරගනිපු පරීක්ෂණ කොයිතරම් තියෙනවාද? මා හවුම්මට එන අනුග්‍රාහකයින්ට මං කොහොමද බැහැ කියන්නේ ?'

ආපසු එද්දී, කුලී රියේදීම හෝමිස් තම විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කළේය.

අනුග්‍රාහකයෝ ඇවිත් ගිවිසුම් පත්‍රවෙන්තෙ අපි බේකර් විදියේ මේ ගෙදර හිටියොත් හේ. මෙහේ වහල දල, අපි කොහේ හරි ඇත පළාතකට යමු විවේකයක් ගන්න' මා පැවසුවේ ඉල්ලීමකට වඩා ආඥාවක ස්වරූපයෙනි.

'මහොම් යෝජනා කරන එක නි' බොහොම පහසුයි. එක්.....'

'කතා එපා හෝමස්. මෙහෙම රෝගී තත්ත්වයෙන් ඉදිදිදි ඔබ දිගින් දිගටම මොළය වෙහෙසුවොත් සිදුවෙන්නෙ මොනවද කියල ඔබ දන්නවද? අධික ඡායාරූපීය නිසා මොළයේ ලේ තහරයක් පුපුරලා ඔබ අංගභාග රෝගියෙක් වේවි. එවිට ඔබට ඇඳෙන් නැගිටින්න ලැබෙන්නේ නෑ. ඔබට මේ දේවල් කියන්නේ හිතවත් මිත්‍රයෙක් හැටියට පමණක් නොවෙයි, වෛද්‍ය වරයෙක් හැටියටත්.'

'හොඳයි මොකද්ද ඔබ මම කරන්න කියන්නේ?'

'කෝන්වෝල් අර්බුදවිෂයේ නිබේනවා විවේකය ගතකිරීම සඳහා සුදුසු තැනක්. පොල්වූ බොක්කේ වෙරළ අසල කුඩා ගෙයක් කුලියට අරගෙන මාසයක් දෙකක් එහේ ගතකරමු. එතකොට ඔය අසනීප ගතිය මහඟුරුවා යාවි.'

දින කිහිපයකට පසු අපි මෙම ස්ථානය වෙත පිටත්ව ආවෙමු. එය ඉතා මනරම් තැනක් විය. මුහුදට නුදුරුව පිහිටි කඳු ගැටයක් මතයි, අප පදිංචි වූ කුඩා නිවස පිහිටා තිබුණේ.

ඇත අතීතයේ සුපුරුදු යාත්‍රා කළු රුවල් නැව්, කුණාටු වලට අසුවී, ගසාගෙන විත් ජිනාගයට පත්වූ මවුන්ට් බොක්ක, නිවසේ ජනේලයක් කුළින් දිස්විය. සියවස් ගණනක් තිස්සේ නාවිකයන් දහස් ගණනක් මේ මර උගුලේ දිවී පුදන්නට ඇතුළු නිසැකය.

ගොඩබිම දෙසින් ද අපට දකින්නට ලැබුණු දර්ශනය එතරම් අලංකාර එකක් නොවී. පෙනෙන තෙක් මානයේ දිගින් දිගටම පිහිටියේ අළු පැහැති වීල්ලුවයි. ඉදහිට නැතක දෙකක

දේවස්ථාන කුළුණු දිස්විය. ඒ ගම්මාන පිහිටි තැන් පිළිබඳ සලකුණුය. විල්ලුවේ නොයෙක් තැන් වල ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයන්ගේ වාසස්ථාන අපට හඳුනාගැනීමට ලැබිණ. ඔවුන් තම මියගිය ඥාතීන් ආදහනය කළ තැන් වල, ගල්කණු වලින් අපුරු සිහිවටන ඉදිකොට තිබිණි. මේවා මගේ මිත්‍රයාගේ සිත් ඇදගැනීමට සමත් විය. ඔහු තම දවස ගතකළ විල්ලුව ප්‍රදේශයේ ඇවිදීමත් ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයන් ඉතිරි කොට තිබූ සිහිවටන තරඹිමිනි. විටෙක ඔහු උදේ සිට සවස් වනතුරු මේ තැන්වල, තනිවම කාලය ගෙව්වේය. කෝන්වෝල් ප්‍රදේශයේ පෞරාණික භාෂාවක් වූ කෝනික් භාෂාව ගැනද හෝමස් තම අවධානය යොමු කළේය. මින් ලෝහය රැගෙන යාමට රුවල් තැටි වලින් පැමිණි පිහිටියන් වෙළෙඳුන්ගේ භාෂාව, කෝනික් භාෂාව බවට පරිණාමය වී ඇති බව හෝමස්ගේ මතය විය. මේ පිළිබඳව ලියැවුණු පොත් රාශියක් කියවීමට හෝමස්ට ඉඩ ලැබිණ.

මෙම පර්යේෂණවල යෙදෙමින්, අපි විවේක සුවයෙන් කාලය ගත කළෙමු. එහෙත් මා කිසිදු ස්ත්‍රී බලාපොරොත්තු නොවූ මොහොතක, පුද්ගලිකව ලෙස, ඒ නිසල ගාන්ත භාවය, හෙණයක් පතිත වුවාක් මෙන් බිඳී ගියේය. මගේ මිත්‍රයාගේ විවේක සුවය දෙරුවමින් අපේ ගේ දෙරකඩට කඩා වැටුණු හිඟණයෙන් මම මහත් කම්පාවට පත්වීමි. එහෙත් හෝමස් නම් එයින් අතිශය සන්තෝෂයට පත්විය.

කෝන්වෝල් ප්‍රාන්තය පමණක් නොව, එංගලන්තයේ බටහිර ප්‍රදේශයම ඉමහත් ආන්ද්‍රෝලනයකට ලක්කළ මෙම සිද්ධිය, පුවත්පත් වාර්තාකරුවන් හැඳින්වූයේ 'කෝන්වෝල්හි හිඟණය' යන නමිනි. කෙසේ වෙතත් මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ සත්‍ය තොරතුරු ක්‍රිකානා පුවත්පත් වලට හෙළි නොකෙරුණි. එය සිදුවී අවුරුදු දහතුනකට පසු සිද්ධිය පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් මෙසේ ඉදිරිපත් කිරීමට මම තීරණය කළෙමි.

කෝන්වෝල්හි මෙම ඔප්පු දේවස්ථාන වටකරගෙන ගම්මාන පිහිටා තිබූ බව මම මුලින් සඳහන් කළෙමි. අප ලැබුම් ගත් නිවසට නිවැරදි ගම්මානය වූයේ ට්‍රෙඩ්නික් හෝලස් නම්

ගම්මානයයි. කුඩා ගෙවල් රාශියක පදිංචිව සිටී ගම්වැසියන් සිය ගණනකින් එය සමන්විත විය. ගම්ට කිබුණු එකම දේවස්ථානය, පෙර පාසි වලින් වැසුණු බිත්ති සහිත, අඛණ්ඩ එකකි. එය භාරව සිටියේ රවුන්ඩිනේ දේවගැහිකුමාය. එතුමාට පුරා විද්‍යාව ගැනද හසල දැනුමක් තිබිණ. ඒ නිසාම ඔහු හා හෝමස් අතර ආශ්‍රයක්ද ඇතිවිය. මැදිවියේ තරබාරු පුද්ගලයෙකු වූ රවුන්ඩිනේ දේවගැහිකුමා ප්‍රදේශයේ ජනප්‍රවාද ගැනද හොඳින් දැන සිටියේය. ප්‍රියමනාප පුද්ගලයකු වූ ඔහු, දේවගැහි නිවසේ අප වෙනුවෙන් කේතූන් සංග්‍රහයක්ද පැවැත්වීය.

මෝටිමර් ට්‍රේගෙහිස් මහතා අපට හඳුනාගන්නට ලැබුණේ එහිදීයි. තනිකඩව වසූ ඔහු, දේවගැහි මැදුරේ තෝවාසිකව සිටියේය. අවිවාහකයකු වූ දේවගැහිකුමාද පාළුව නිසා, මිතුරෙකුගේ සමාගමය ප්‍රිය කළා විය යුතුය. කෙසේ වෙතත් ගතිගුණ අතින් තම මේ දෙදෙනා කිසිදෙක්, එකිනෙකාට සමාන බවක් දැක්වූයේ නැත. උපැස් යුවලක් පැළැඳි ට්‍රේගෙහිස් කෙටිවූ පුද්ගලයෙකු විය. ඔහුට කිබුණේ මදක් කුඩු ගැසුණු හිරුරක්. අප එහි ගත කළ කෙටි කාලය තුළ, දේවගැහිකුමා දෙඩමළු, ප්‍රියමනාප පුද්ගලයකු බව අපට පැහැදිලි විය. එහෙත් ඔහුගේ තෝවාසිකයා නම්, කතාබහ ප්‍රිය නොකළ, තම පෞද්ගලික දේවල් ගැන නිතර කණස්සල්ලෙන් පසුව කෙනෙකු බව ඔබ පෙන්වා දුන් ගතිවි.

මාර්තු 16 වැනි අභහරුවාද උදේ ආහාරයෙන් පසු, අපි විල්ලුවේ සංචාරයක යෙදීමට පුද්ගලිකව සිටියෙමු. හදිසියේම අප නිවසේ විසිත්ත කාමරයට කඩා වැදුණේ, මා ඉහත සඳහන් කළ පුද්ගලයින් දෙදෙනායි.

‘දෙයියෝ සාක්කි හෝමස් මහත්තයා !’

දේවගැහිකුමා කථා කළේ මහත් කලබලයකට පත් ස්වරයෙනි.

‘රියේ ර මහා බෙදුනක සිද්ධියක් වෙලා. ඒක අපි ඊට්තේටම අහල නැති කාලේ හරිම අදහන දෙයක්. මේ ප්‍රශ්නය

විසඳන්න මුළු එංගලන්තයෙන්ම සුදුසුම පුද්ගලයා ඔබතුමා. මේ වෙලාවේ ඔබතුමා මෙහේ ඉන්න එක් දෙයියො බැලුව වගේ වැඩක්

අප අතරට මෙලෙස කඩා වැදුණු පුද්ගලයින් වෙත මගෙන් යොමු වුයේ එතරම් මිත්‍රශීලී බැල්මක් නොවේ. දේවගැතිතුමා මහත් සේ කැළැඹීමට පත්ව හති දමමින් සිටියේය. අනෙකා තම හැඟීම් තරමක් දුරට පාලනය කරගෙන සිටියත්, ඔහුගේ දැත් වෙවුලන බව මම නිරීක්ෂණය කළෙමි.

'මං කියන්නද කතාව, නැත්නම් ඔබතුමා කියනවද?'
 ට්‍රෙගෙනිස් ඇසීය.

'වෙච්ච සිද්ධියේ මුල මං කෙටියෙන් කියන්නම් හෝමස් මහත්මයා. ඊට පස්සේ ඔබම තීරණය කරන්න ට්‍රෙගෙනිස් මහත්මයා ගෙන් කතාවේ ඉකුරු ටික අහනවද, නැත්නම් පරක්කු භොව් සිද්ධිය වෙච්ච තැනට යනවද කියල.

'විල්ලුවේ අර පරණ ගල් කුරුසයක් කිබෙන තැන ඔබට මතක ඇති. අපේ මේ මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මහත්තයාගෙ පවුලේ අය ජීවත්වෙන 'ට්‍රෙඩ්නික් වෝතා' කියන නිවස කියෙන්නේ ඒ කිට්ටුවමයි. ඊයෙ හැන්දෑවේ මෝටිමර් මහත්තයා තමන්ගේ සහෝදරයන් දකින්න ඒ නිවසට ගියා. එහි පදිංචිව ඉන්නේ ඔහුගේ සොහොයුරන් දෙදෙනා ඔව්න් සහ ජෝජ්, ඒ සමගම සොහොයුරිය බ්‍රෙන්ඩා. ඊයේ හැන්දෑවරුවම එහේ කාලය ගත කරලා, කාඩ් ක්‍රීඩාවේ යෙදිලා, මෝටිමර් මහත්තයා, රැ දහයට ටිකකට පස්සේ ගෙදරින් පිටවෙලා ආවා. ඔහු එද්දී ඒ තුන්දෙනාම බොහොම හොඳ සතීපයෙන් සතුටෙන් හිටියේ. හැමදම උදේ පාන්දරින්ම අවදිවෙන මෝටිමර් මහත්මයා අද උදේ කැමටත් කලින් ඒ ගෙදර පැක්කට නිකමට ඇවිදගෙන ගියා. ඒ පැක්කට යමින් තිබූ දෙස්කර්ට්ට්ට්ස් ගෙ අශ්ව කරත්තය ඔහු පසුකරගෙන ගිහි තැවැත්තුවා.

'මෝටිමර් මහත්තයා. මට වහාම ට්‍රෙඩ්නික් වෝතාවට එන්න කියල පණවුඩයක් ලැබුණා. ඉන්නට කරත්තයට නගින්න දෙස්කර් මහත්තයා ඔහුට කිව්වා.

ගෙදරට ගියාම ඔහුට දකින්න ලැබුණේ මහ පුද්ගලාකාර දර්ශනයක්. ඔහුගේ සහෝදරයන් දෙදෙනාත් සහෝදරියන් රියේ රැ පිටත්වෙලා එදි වගේම මේසයට වාඩිවෙලා හිටියා. කාඩ්කුට්ටම තවමත් මේසය උඩ. ඉට්පත්දම සම්පූර්ණයෙන්ම දැවී අළුවී ගොස් තිබුණා. ඔහුන්වා ප්‍රේශ්‍යෙණිස්, ඇය වාඩිවී සිටි පුවුවේ එහෙමම මියගොස් සිටියා. ඇය දෙපැත්තේ වාඩිවෙලා සිටි සහෝදරයන් දෙදෙනා සිටියේ සිතාසෙමින්, ගී ගයමින් හා මහ හඬින් කැකෝ ගසමින් - සම්පූර්ණයෙන්ම උමතු වෙලා. ඔවුන් දෙදෙනාගේත් මියගිය සොහොයුරියගේත් මුහුණු වල එක් විශේෂත්වයක් දකින්නට ලැබුණා. එනම් ඔවුන් මහා හීතියකට පත්වූ ලකුණු තිබුණා. වයස්ගත පෝටර් මහත්මිය තමා, ඉවුම් පිහුම් කළෙන් ගෙදර අනෙක් කටයුතු බලා කියා ගත්තෙක්. රියේ රැ ප්‍රේශ්‍යෙණිස් පවුලේ තුන්දෙනා හා පෝටර් මහත්මිය හැරෙන්න වෙන කිසි කෙනෙකු මේ ගෙදර හිටි බවට කිසිම සලකුණක් නැ. තමාට හදින්න තිත්ත ගොස් තිබුණු බවත්, කිසිම ශබ්දයක් නොඇසුණු බවත් ඇය කියනවා. ගෙදරින් කිසිදෙයක් හොරකම් කරපු බවට සලකුණක් නැහැ. ගෙදර කිසිවක් අවුල් වෙලත් නැහැ. කාන්තාව මරණයට පත්කරමින් ගත්කිමත් පිරිමින් දෙදෙනෙකු හිතියෙන් උමතු කරවීමට සමත් වූ මේ හිෂ්ඨයා කුමක්ද කියන එක තේරුම් කරන්න කාටවත් බැ. කෙටියෙන් කියනවා නම් මත්ත ඕකයි හෝමිස් මහත්මිය සිද්ධිය. මේක විසඳලා දෙන්න ඔබට පුළුවන් නම් ඔබ කරන්නෙ විශිෂ්ට සේවයක්.

අප මෙහි ආවේ රහස් පරීක්ෂණ කටයුතු වල පීඩනයෙන් ඇත්වී, විවේක සුවයෙන් කල්ගත කිරීමටය. නමුත් දැන් සිදුවී ඇත්තේ කුමක්ද? මෙම රාජකාරිය අත්හැර දමා, අප බලාපොරොත්තු වන නිසල පරිසරය තුළ රැඳී සිටීමට පියවර ගත යුතුය. ඒ සඳහා හෝමිස් පොළොන්නවා ගත හැකි වේ යැයි මම විශ්වාස කළෙමි. එහෙත් එය නිශ්ඵල උත්සාහයක් බව මට ප්‍රත්‍යක්ෂ විය. දෙබැම ඉහළට නංවාගෙන, නළල රැඳී කරගෙන හෝමිස් ගැඹුරු කල්පනාවකට වැටී ඇත. ඔහු මඳ වේලාවක් නිහඬව සිටියේය.

හොඳයි, මේ මේ ගැන හොඳල බලන්නම්. බැබු බැල්මට

නම් මේක හේරුම් ගන්න බැරි, මහා අදහන ගැටළුවක් වගෙයි. දේවගැතිකූමා එහේ ගිහින්නේ මේ ආවේ?

'හැ හෝමස් මහත්තයා, ට්‍රෙගෙනිස් මහත්තයා මේ විස්තරය මට ඇවිත් කිව්වා විතරයි. ඔං ඔහුත් ඇදගෙන මේ ආවේ ඔබෙන් උපදෙස් ලබාගන්න.'

'මේ තිවසට කොයි තරං දුරද?'

'ප්‍රධාන පාරෙන් හැරීලා ගම්මානය කුළුට සැතපුමක් පමණ යා යුතුයි.'

'එහෙනම් අපි ඔක්කොම පයින්ම යමු. අපි පිටත්වෙන්න කලින් මට කාරණා කිහිපයක් අහල දැනගන්න ඕන, මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මහත්තයා.'

ට්‍රෙගෙනිස් මෙපමණ වේළාවක් සිටියේ තිහඩුවමයි. එහෙත් ඔහු දේවගැතිකූමාටත් වඩා කැළැඹිමට පත්ව සිටි බව මම දුටුවෙමි. තම පවුලේ අයට මුහුණ පෑමට සිදුවූ මේ බිහිසුණු ඉරණම නිසා ඔහු පත්ව සිටි හිතිය හා කම්පනය දැසිත් පිළිබිඹු විය. සුදුමැලි වී සිටි ඔහුගේ දෑත්, වෙවුලෙන ආකාරය පැහැදිලිවම පෙනිණි.

'ඔබට ඕනෙ එකක් අහන්න හෝමස් මහත්තයා, ඒක කියන්න බොහොම වේදනා රහිතව එකක්, ඒත් මං ඔක්කොම කියන්නමි.'

'ඊයේ රාත්‍රි සිද්ධ වුණේ මොකවද කියල මට කියන්න.'

'දේවගැතිකූමා කිව් විදියට මං රැ කෑම ගත්තෙ එහේදි. මගේ අයියා ජෝජ් යෝජනා කළා අපි විස්ට් ක්‍රීඩාවේ යෙදෙමු කියලා. අපි ඒක පටන් ගන්නකොට රැ නවයට විතර ඇති. කාඩ් ක්‍රීඩාව අවසන් කරල මං රැ දහයයි කාලට පමණ එන්න පිටත්වුණා. මං පිටවෙලා එනකොට ඔවුන් කුන්දෙනා පුරුදු විදියට බොහොම සතුටෙන් හිටියේ.'

‘මබට යන්න දෙර ඇරල දුන්නේ කවුද?’

‘පෝටර් මහත්මිය ඒ වෙනකොට නිදගන්න ගිහි. ඒ නිසා මම තනියම දෙර ඇරගෙනයි පිටවෙලා ආවෙ. යද්දි දෙර වහගෙන ගියා. ඒ කැල්ලේ ජනේලය සම්පූර්ණයෙන්ම වහලයි තිබුණේ. නමුත් ඒක ආවරණය කරන තිර රෙද්ද පහත දමලා තිබුණේ නෑ. අද උදේ බලන කොට වුණත් ‘දෙරේ හෝ ජනේලයේ මොකක් වෙනසක් මට දකින්න ලැබුණේ නෑ. ඒ වගේම පිටතින් කෙනෙක් ගෙට ඇතුළු වුණා කියල හිතන්න හේතුවක් නෑ. ඒ කොහොම වුණත් මගේ සහෝදරයින් දෙන්නා හිතිය නිසා සම්පූර්ණයෙන්ම සිහි විකල් වෙලා; ලුහුඬුටා හයෙන් මිය ගිහිත්; මුළු පැත්තකට කඩා වැටිලා. දෙයියනේ! සාලයේ තිබුණු දර්ශනය මට ජීවිතේට අමතක වෙන එකක් නෑ.’

‘මබ කියන්න වගේ මේ කරුණු වල කියෙන්නෙ හරිම පුද්ගලිකාර ස්වභාවයක්. මෙහෙම දෙයක් වුණේ මොන හේතුවක් නිසා කියලද මබ හිතන්නේ?’ හෝමස් ඇසීය.

‘මේක යක්ෂයින්ගේ වැඩක් හෝමස් මහත්තයා, යක්ෂයින්ගේ වැඩක්! මෙලෝ මනුස්සයෙකුට මිය යීදියේ වැඩක් කරන්න බෑ. මේ ගෙදරට යක්ෂයෙක්, භූතයෙක් ඇතුළුවෙලා!’

‘එහෙම නම්..... හෝමස් කාර්ට් ඇරඹුවේය.

භූතයින් විසින් කරපු වැඩක් නම් මේක මට විසඳන්න පුළුවන් එකක් නෙමෙයි. නමුත් මේක යක්ෂ වැඩක් කියල අයින් කරන්න කලින් එහෙම වෙන්න තවත් හේතු කියෙනවද කියල හොයා බලන්න ඕන.

ට්‍රිගෙනර්ස් - මහත්මයා, මබ පවුලේ අනික් අයගෙන් වෙන්නෙවෙලා වෙනම ජීවත්වෙන්නෙ මොනව හරි ප්‍රශ්නයක් නිසා වෙන්න ඇති?’

‘මබ නිවැරදියි / හෝමස් මහත්මයා. ඒව සිද්ධ වුණේ බොහොම කාලෙකට ඉස්සර. දැන් ඒ සියලුම දේ අමතක කරදල ඉවරයි.

අපේ පවුල රෙඩිරුත් ප්‍රදේශයේ ටින් ලෝහයේ ඉල්ලම් හැරූ, පතල් අයිතිව තිබුණු පවුලක්. පස්සෙ, අපේ සියලුම පතල් සම්බන්ධ දෙපොළ, පතල් කැණීම් සමාගමකට විකුණුවා. ඒ මුදල් බෙදගනිපු ආකාරය ගැන අපට එකඟතාවයකට එන්න බැරිවුණු බව ඇත්තයි. ඒ වුණත්, ගිසර් ගියාට කියල මං ඔක්කොම අමතක කරදලා සමාදන් වුණා, අපි ආයෙමත් බොහොම හිතවත් කමෙන් හිටියේ.

‘ට්‍රෙගෙනිස් මහත්මයා. ඊයේ හැන්දෑව ගෙවුණු හැටි ගැන ආයෙ කල්පනා කරල බලන්න. මේ බේදවාචකය සිදුවීමට යම් පමණකින් හරි සම්බන්ධයක් ඇති කරුණක් ගැන ඔබට මතක් කරන්න බැරිද? හොඳට කල්පනා කරල බලන්න. ඉතාම සුළු දෙයක් වුණත් මට ප්‍රයෝජනවත් වේවි.’

‘එහෙම කිසි දෙයක් මට නං මතක් කරන්න බෑ මහත්මයා’

‘හැමදෙනාම සන්තෝසෙන් හිටියේ?’

‘කිසිදුක නැතිතරම්’

‘ඔවුන් සුළු දෙයකින් පවා කැළැඹීමට පත්වෙන බොහොම සංවේදී අයද? ඉදිරියේ වෙන්න තිබෙන දුකතුරක සේයාවක් හෝ ඒ නිසා ඇතිවූ තොසත්සුන් හතියක් ඔවුන් වෙතින් ප්‍රකාශ වුණාද?’

‘මොකුත්ම නෑ’

‘ඒ කියන්නේ ඔබට කියන්න මොකුත්ම නෑ?’ මෝට්මර් ට්‍රෙගෙනිස් මඳ වේලාවක් කල්පනා කළේය.

‘මට කියන්න පුළුවන් පොඩි දෙයක් නං කියෙනව. මේසෙ දහ වාඩිවෙලා අපි කාඩ් ක්‍රීඩාවෙ යෙදෙද්දි මං හිටියේ ජනේලයට පිටුපස හරවාගෙන. ජෝජ් අයියා හිටියේ ජනේලය පැත්ත බලාගෙන. එක සැරයක් ඔහු පුටුවෙන් මඳක් ඉහළට එසව්වා මගේ උරහිසට උඩින් ජනේලය පැත්ත බලාගෙන හිටියා. ඉතින් මමත් හැරිල බැලුවා, පතල් විදුරුව තුළින් මම යන්නමට

පෙනුණේ පදුරු අතරේ සෙලවීමක්. මොහොතකටම කියන්න බෑ ඒ සතෙක්ද මනුස්සයෙක්ද කියලවත්. නමුත් මොකෙක් හෝ එතැන හිටියා. මං ජෝජ් අයිශාගෙන් ඇහුවා

‘ඇයි? කවුද එතැන හිටියෝ? කියලා ඒත් ඔහු දැකලා තිබුණෙත් මං දැකපු තරමමයි. මට කියන්න ක්ෂුඵවත් එව්වරයි’

‘ඔබ එතැනට ගිහිං පරික්ෂා කරලා බැලුවේ නැද්ද?’

‘නෑ. ඒක තවදුරටත් බලන්න තරම් වැදගත් දෙයක් නැටියට ඒ වෙලාවේ හිතුණේ නෑ’

‘ඔබ ගෙදරින් පිටවෙලා යද්දි මේ වගේ බිහිසුණු දෙයක් සිදුවෙයි කියල නිකමටවත් හිතුණේ නැද්ද?’

‘කොහෙත්ම? නෑ’

‘මේ තරම් උදේ පාන්දරින් මේ සිද්ධිය ගැන ඔබට දැනගන්න ලැබුණේ කොහොමද?’

‘මං පාන්දරින් අවදිවෙන කෙනෙක්. ඉතින් මම උදේට හේ බොන්නත් කලින් ඇවිදින්න යනවා. අද උදෙත් මං වෙනද වගේ ඇවිදින්න යන්න පිටත්වුණා විතරයි. දෙස්තර රිවඩ්ස්ගෙ අත්ව කරත්තය වේගයෙන් මාරු පහකරගෙන ගියා. ඒත් වැඩිදුර නොගිහිං කරත්තය නැවැත්කුවා. පෝටර් මහත්මිය කොලුවෙන් අහේ ඔහුට පණිවුඩයක් එවා තිබු බව ඔහු කිව්වා. ඉතින් ඒ කරත්තයටම නැගිලා මමත් ගියා.’

අපි එතැනට ගිහිං ගෙට ඇතුළු වුණාම දකින්න ලැබුණේ මහ හයාතක දර්ශනයක්. ඔුන්වා මියගිහිත් අඩුගණනෙ පැය හයක් වත් ගතවෙලා ඇති කියලයි දෙස්තර මහත්තයා කිව්වේ. මොනම කුටාලයක් වත් සිදුකරපු බවට ලකුණක්වත් නෑ. ඇගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණේ මහා හයකින් ප්‍රාන්ත වු නැගිම්. ජෝජ් සහ ඕවන් දෙදෙනාම පිත්ද වලු කැලි කිය කිය වදුරන් දෙන්නෙත් වගේ කටින් නොයෙකුත් විකාර ගබ්ද කරමින් හිටියා. දෙයියනේ! මං කොහොමද ඒ දර්ශනය බලන්නේ? ඒක දැකපු දෙස්තර

මහත්තයා සුදුමැලි වෙලා සුදුවත් උඩට ඇද වැටුණා. ඔහු ක්ලාන්ත වෙලා වගෙයි ම. දුටුවේ. තව ටිකෙන් අපට ඔහු ඔසවාගෙන යන්න වෙනවා ප්‍රතිකාර ලබා දෙන්න.

‘සුදුමාකාරයි - හරිම සුදුමාකාරයි’

පැවසු හෝමස් අසුනෙන්, නැගී සිටියේය.

‘තවත් පමානොවී අපි රුකනවම ගිහි. පරීක්ෂා කරල බලමු. මුල් අවස්ථාවේ ඉඳලම මහා අදහන ගැටළුවක් හැටියට පෙනෙන මේ වගේ පරීක්ෂණයකට ම. කවදවත් අතහැර නැ.’

ට්‍රෙඩනික් වෝනා ‘නිවසට’ යන මාර්ගය වැටී තිබුණේ ගම්මානය මැදිනි. එය වංගු සහිත ඉතා පවුපාරකි. අප ඉදිරියට පැමිණෙන අග්ව කරත්තයක රෝද, පොළොවේ ගැටෙන හඩ අපට 6. 6. ව ඇසෙන්නට විය. එයට ඉඩදී අපි පාරේ අයිනට වූයෙමු. හිතියෙන් විරූපී වූ මුහුණක් ඇති කිසිවෙකු, වදුරෙකු මෙන් දත් විරිත්තමින්, අග්ව කරත්තය තුළ සිට එබී බලන අයුරු අපි දුටුවෙමු.

‘දෙයියනේ ! මගේ සහෝදරයෝ ! ඔවුන්ට හෙල්ස්ටන්හි පිස්සන් කොටුවටයි අරගෙන යන්නේ මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් පැවසුවේ හිතියෙන් සුදුමැලි වූ මුහුණෙනි, අපි ඒ බෙදන්නක සිද්ධිය වූ නිවස වෙත පා නැගුවෙමු.

එය, මල් වවා තිබූ උද්‍යානයක් මැද පිහිටි, විශාල මන්දිරයක් විය. විසිත්ක කාමරයේ ජනේල මුහුණ ද තිබුණේ උද්‍යානය දෙසටයි. ඒවසේ පෝටිකෝට් වෙත යෑමට පෙර හෝමස්, බොහෝ කල්පනාකාරීව උද්‍යානයේ මල්පාත්ති අතරින් තිබූ අඩිපාරවල් දිශේතමින් කළේය. ඔහු කොතරම් ගැඹුරු ලෙස කල්පනාවට වැටී සිටියේද යත් අඩිපාරක් අසල තිබූ ජල බඳුනක ඔහුගේ දෙපා පැටලිණි. එය පෙරළී ගියේ අප සියල්ලන්ගේම දෙපා සහ අඩි පාරවල් යම්පුර්ණයෙන්ම වැසෙන සේ ජල ප්‍රවාහයක් මුද හරිමිනි.

අපි නිවසට ඇතුළුවුවෙමු. වසන්ත කාන්තාවක් වූ පෝටර් මහත්මිය අප පිළිගැනීමට ඉදිරියට පැමිණියාය. හෝමස් නැගු සියලුම ප්‍රශ්න වලට ඇය පැකිළීමකින් තොරව පිළිතුරු දුන්නාය.

'මං මේ ගෙදර වැඩ කරමුණු කරන්න වෙලා දැන් බොහොම කල්. ඉවුම් පිහුම්, ගෘහ පාලනය සහ ස්වෘමි වරුන්ගේ ඕනෑ ඵපාකම් ගැන හොයා බලන්නේ මමයි. මගේ උදව්වට එක ගැහැනු ළමයෙක් ඉන්නවා.'

'මබට රියේ යා මොකක් අමුණු විධියේ ගබ්දයක් එහෙම අහන්න ලැබුණාද?'

'කිසිම ගබ්දයක් ඇහුණේ නෑ මහත්තයා'

'ට්‍රෙගෙනිස් මහත්වරුන් හද දෙන්නා හෝ බ්‍රෙන්ඩා මෙනෙවිය මෑත කාලයේදී හිතේ කණගාටුවකින්, එහෙමත් නැත්නම් හිතේ කැලැකීමකින් ඉන්නා බව මබට දකින්න ලැබී තිබුණාද? විශේෂයෙන්ම රියේ පෙරේද ?'

'නැහැ මහත්මියයා. මෑත කාලයේ ඔවුන් හිටියේ ඉතාම සන්තෝෂයෙන්, විනෝදයෙන්. මං මිටි ඉස්සර කවදවත් දැකල නැහැ ඒ තරම් සන්තෝෂයෙන් ඉන්නවා. ඔවුනට වියදම් කරන්න ඕන කරම් සල්ලි තිබුණා.'

'මේ බෙදුපතක සිද්ධිය (මබට) දකින්න ලැබුණේ කොයි වෙලාවෙද ?'

'අද උදේ නැගිටලා මං පුරුදු පරිදි සාලයට ආවා. මේසය වටේ මේ බියකරු දර්ශනය දැකලා මං ක්ලාන්ත වුණා. මට සිහිය ආව ගමන්ම මං පනොල් සියල්ලම හැර දැමීමා, උදෑසන පිරිසිදු වාතාශ්‍රය ගේ ඇතුළට උන්න. ඊළඟට මං කෙළින්ම දිව්වේ පාරටයි. එතැනට මට දකින්න ලැබුණා ගොවිපොළක වැඩට යන කොළුවක්. මං වහාම ඔහු අනේ වෙදාවරයාව පණිවුඩයක් යැව්වා.'

තරුණ විශේෂී ඇය ඉතා ශෝකාසම්පන්න කාන්තාවක්
වන්නට ඇති බව දැනැස්වීය.

‘උඩ තට්ටුවේ, ඇගේ කාමරයේ. ඔබට ගිහි බලන්න පුළුවනි.’

‘තවද එය උඩට ගෙන ගියේ ?’

‘තේජ් හා මීටත් මහත්වරු හෙල්ස්ටන් උත්මත්කතාගාරයට ගෙනියන්න කරත්තයක් ආවා, ඔවුන් කරත්තයට නංවා ගැනීම ලෙනෙයි පහසු කටයුත්තක් වූණේ නැතැ. ශක්තිමත් පිරිමින් හතර දෙනෙකුගේ මහත්සියෙන් තමා, ඔවුන් කරත්තයට දමලා අගුළු දැමීමේ. බ්‍රෙන්ඩා තෝනාගේ මිනිය උඩ තට්ටුවට ගෙනිවීමේ කරත්තයේ ආ මිනිසුන්ගේ උදව්වෙන්.’

පෝටර් මහත්මිය පැවසුවාය.

‘බොහොම ස්තූතියි. අපට තවත් කරුණු කිසිවක් දැනගන්න උවමනා නම් පසුව ඔබෙන් අහන්නම්’

‘ඔබට කැමති ප්‍රශ්නයක් දැන් අහන්න මහත්මයා. අද රැට මේ ගෙදර ඉන්න මට නම් කොහොමවත් බෑ. මං අද හවසන් පිටත්වෙලා යනවා. මගේ පවුලේ අය ඉන්නෙ සෙන්ට් අයිව්ස් වල. ඔබට අවශ්‍ය නම් මාව එහිදී හමුවිය හැකියි.’

අපි තරස්පුව නැගූ ගොස් බ්‍රෙන්ඩා ට්‍රෙනෙතිස් මෙනෙවියගේ මිනිය පරීක්ෂාකර බැලුවෙමු. දැන් මැදිවියට පැමිණ සිටියත්, තරුණ වියේදී ඇය ඉතාම ශෝභා සම්පන්න කාන්තාවකව සිට ඇති බව පැහැදිලිය. මියගොස් සිටියත් ඇගේ මුහුණේ රුමක් බව කැපී පෙනිණ. කෙසේ වෙතත් ඇය අවසන් මොහොතේ දුටු කිසියම් බිහිසුණු දර්ශනයක් නිසා, මුහුණේ එම හැඟීම් ප්‍රකාශ විය.

අපි තරස්පුව බැස අවුත් බෙදවාචකය සිදුවූ කාමරයට ඇතුළු වූයෙමු. සිතලි දැල්වූ ගිනි උදුනේ, කලින්ද රාත්‍රියේ යෙදූ දර වල අළු හා අගුරු ඉතිරිව තිබිණි. සම්පූර්ණයෙන්ම දැවී ගොස් අවසන් වූ ඉට්පන්දම් සතරක සුන්බුන්ද, ක්‍රීඩාව සඳහා යොදා ගත් කාඩ් කුට්ටමේ කොඳ ද මේසය මත විසිරී ඇත. සුඩු සියල්ලම

බිත්තිය අසලට ගෙන ගොස් තිබුණත් අනෙක් සියල්ල කලින්ද රාත්‍රියේ ආකාරයටම තිබිණි.

සැහැල්ලු පියවරින් කාමරය පුරා ඇවිදීමත්, විවිධ අයුත්තල හිඳගෙන කල්පනා කරමින් සිඳිටිය වූ පිළිවෙල ගැන කරුණු ගැඹුරු හෝමස් උත්සාහ කළේය. මේසය අසල වාඩිවී සිටිනා විට, උද්‍යානයේ කොකරම් ප්‍රමාණයක් ජනේලයෙන් දිස්වෙදැයි මුලින්ම ඔහු පිරික්සා බැලුවේය. ගිනි උදුන, සිවිලිම හා නිවසේ සිමෙන්ති පොළොව ඔහුගේ දැඩි අවධානයට ලක්විය. එහෙත් ඔහුට කිසිදු හෝඩුවාවක් ලැබුණු බවක් මුහුණෙන් නම් ප්‍රකාශ නොවීය.

'ඇයි ගිනි උදුන දැල්වීමට උවමනා වුණේ? වයන්න කාලෙ හැමදම හැන්දෑවට ඔවුන් මේ පුංචි කාමරේ ගිනි උදුනක් දල්වා ගන්නවද?'

'නෑ හෝමස් මහත්මයා. ඊසේ රූ-ටිකක් වැහි ගතිය තිබුණා. සිතලත් දැනුණා. ඒ නිසා මං ආවට-සුස්සෙ තමයි ගිනි උදුන දැල්වුවේ.'

මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් පිළිතුරු දුන්නේය.

'ඉතින් දැන් ඔබ මොකක්ද කරන්න හදන්නෙ හෝමස් මහත්මයා ?' ඔහු ඇසුවේය.

සිතාමත් සෑ හෝමස් මගේ අතින් අල්ලා ගත්තේය.

'මං හිතන්නේ ඩොටියන් මේක සෑහෙන්න පයිල්ප උරන්න වෙන ප්‍රශ්නයක්. එහෙම නම් මහත්වරුනි: අපට අපේ නවාතැනට ආපසු යාමට අවසර දෙන්න. ඒ මොකද අයුත් කරුණු වෙන මොකවත් මට හොයාගන්න බැහැ. මං මේ ගැන හොඳින් කල්පනා කරල බලන්නම්. මොනවා හරි නිගමනයකට මට එන්න හැකිවුණු වහාම මම ට්‍රෙගෙනිස් මහත්මයාටත් දේවගැති තුමාටත් දන්වන්නම්. ඔබට ශ්‍රී ලංකාවේ දවසක්!'

අපි නිවහන වෙත ආපසු නැමිණියෙමු. පයිප්පය කටේ ගසාගෙන භාන්සි පුටුවේ වතුටු වුණු හෝමිස් සැහෙන වේලාවක් එම ඉරියව්වෙන්ම කල්පනා කරමින් සිටියේය. තලල රැළි කරගෙන හිස් බැල්මකින් ඇත ආකාසය දෙස බලාගෙන, කල්පනා සයුරේ ගිලී සිටි ඔහු, කොහෝ වේලාවකට පසු පයිප්පය ඉවත දමා කථාව ඇරඹුවේය.

'මේ වැඩේ හරියන්නේ නැ' වොට්සන්. අපි දෙන්න යමු කඳු ගැට අතරේ, මුහුදු වෙරළේ ඇවිදින්න. අපි ගිහින් බලමු ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයන්ගේ ගල්පතුරු වලින් තැනූ ආයුධ අපට හොයාගන්න පුළුවන්ද කියල. මේ පරීක්ෂණය ගැන හෝඩුවාවල් හොයනවට වඩා ඒ වැඩේ පහසු වේවි. ප්‍රමාණවත් තරම් දත්ත නොමැතිව මොළය වෙනෙයිමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැ වොට්සන්. ඒක හරියට ප්‍රමාණවත් තරම් ඉක්මන නැතුව එන්ජිමක් ක්‍රියාත්මක කරන්න හදනවා වගෙයි. අපට දැන් ඕන කරන්නේ හිරු එළිය, මුහුදු සුළඟ යන ඉවසීම. එයට ඕන කරන දේවල් ඉබේම අප හෙට ඒවි.

සිතල මුහුදු සුළඟේ පහසු විදිමින් අප කඳුගැට අතර ඇවිදිමින් සිටියදී හෝමිස් යළි කතාව ඇරඹුවේය.

'අපට හැකි සමහරක් මේ සිද්ධිය ගලපන්න බලමු වොට්සන්. අතින් කාරණා මතුවෙද්දී ඒවා සුදුසු තැනවලට අනුයුක්ත කරන්න එකකොට අපට පුළුවනි.

අපට මුලින්ම නිගමනය කරන්න පුළුවනි මේක යක්ෂයින් හෝ භූතයින්ගේ වැඩක් නොවන බව. පුද්ගලයින් තුන් දෙනෙක් ඉන්නවා. ඔවුනට දණ්ණු විදියේ ප්‍රහාරයක් එල්ල වෙනවා, ඔවුන් දැනුවත්ව හෝ කොඳුනුවත්ව. ඒ ඒක පැහැදිලියි හේද. හොඳයි, කොයි වෙලාවෙද මේක සිද්දවුණේ? මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් ගේ කථාව ඇත්ත හැටියට ගත්තොත් මේක සිදුවෙලා තියෙන්නේ ඔහු නිවසින් පිටත්වෙලා ගිය ගමන්ම වගේ. ඒක හරිම වැදගත් කරුණක්. අපට හිතන්න පුළුවන්, ඔහු පිටවෙලා ගිහින් මිනිස්සු කිහිපයක් ඇතුළත තියලා ඒ මොකද මේසෙ උඩ කඩදයි කුට්ටමේ

කොළ විසිරිලා තිබුණා. මේ වේලාවට වෙන කොට ඔවුන් සාමාන්‍යයෙන් තිත්දට යන වෙලාවත් පහුවෙලා. ඒත් ඔවුන් තමන්ගේ ඉරියව් වෙනස් කළේ වත්, පුටු පස්සට කරලවත් නැහැ. ඒ තිත්ද මං ස්ථිර වශයෙන්ම කියනවා, මේක සිද්ධවුණේ මෝටිමර් එතනින් පිටවෙලා ගිය ඉක්මනින්ම. ඊ එකොළහට නම් ඉස්සර වෙලා.

ඊළඟට අප ගතයුතු පියවර් තමයි, මෙතනින් පිටවෙලා ගිය මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මොකද කළේ කියන එක, සෝදිසි කිරීම. මගේ පරීක්ෂණ උපක්‍රම ගැන ඔබ දන්නවා නොවු. අප විශාල ජල බඳුන කකුලේ පටලවලා පෙරළීම මගින් මට හැකිවුණා ඔහුගේ පා සටහනේ පැහැදිලි ලාංඡනයක් ලබාගන්න. ඉතින් ඔබට මතක ඇති ඊයේ රාත්‍රියේ මද වැඩි ගතියක් තිබුණා. ඔහු නිවසින් පිටවෙලා, මල්පාත්ති අතරින් වැටුණු පාරේ එතකොට සෑදුණු පා සටහන් වික පැහැදිලිව නිරීක්ෂණය කරන්න මට හැකිවුණා. මට පෙනෙන විදියට ඔහු ගෙදරින් පිටවෙලා කෙළින්ම දේවගැහි නිවසට ඇවිත් තිබෙනවා.

දැන් එතකොට මේ දර්ශනයෙන් මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් ඉවත් වෙනවා. ඒ වුණත් කවුරු හරි බාහිර පුද්ගලයෙක් කාඩ් ක්‍රීඩා කරමින් සිටි පිරිසට බලපෑමක් කරනවා. පෝටර් මහත්මිය ගැන සැකයක් මතු වෙන්නෙ නෑ. අපට ඇඟවු අයින් කරන්න පුළුවන්. උදාහරණයට මුහුණලා තිබෙන ජනේලය ළඟට කවුරු හරි වී-ගා ආව බවට අපට මොනව හරි සාක්ෂියක් හොයාගන්න පුළුවන්ද? එහෙම නම් කවුරු හරි ඇවිත්, ඔහු මනුස්සයෙක් හිතියෙන් මැරෙන්නත්, තව දෙන්නෙක් පිස්සු වට්ටන්නත් පුළුවන් විදියේ හය කිරීමක් කළාද ?

මේකට යම්කිසි හෝඩුවාවක් මෝටිමර් ගෙන්ම ඉදිරිපත් වෙනවා. ඔහු කියනවා ඔහුගේ ජෝජ් අයියා දැක්ක කියල උදාහරණයේ යම්කිසි සෙලවීමක්. තමුත් පුද්ගලයෙක් කියන්නේ, ඊයේ ඊ වැහි සහිත අඳුරු එකක්. හෝ ඇතුළේ ඉන්න අය හය කරන්න හදන කෙනෙක් තමන්ගේ මුහුණ ජනෙල් වීදුරුවට වදින පරිදි තැබුවොත් මිය, හය හෝ ඇතුළට පෙනෙන්නෙ නෑ. මේ ජනේලය

සිංහල බිත්තිය අසින් දිගටම අඩි තුනක් පළල මල් පාත්තියක් සිංහලවා. නමුත් ඒකෙ සිසිම අඩි සටහනක් නෑ. ඒ නිසා අපට හිතාගන්න අමාරුයි හේ ඇතුළෙ හිටි වැඩිහිටියන් තුන් දෙනෙක් හිතියට පත් කරන්න පුළුවන් කරම් දෙයක්, බාහිර පුද්ගලයෙක් කොහොමද පුද්ගලයා කළේ කියලා අනෙක එහෙම දෙයක් කරන්න කාට හරි උවමනාවක් තිබුණ කියලා මස්ස වෙන්නෙත් නෑ. අපි මුහුණපාන දුෂ්කරතා දැන් මඬට පෙනෙනවා හේද වොට්සන්?

‘ඒ නම් පැහැදිලිවම පෙනෙනවා’

ඒ වුණත් තවත් සාධක කිහිපයක් හරි ලැබෙනවා නම් අපට මේ අභියෝගය ජයගන්න බැරිකමක් නෑ. අපි පසුගිය කාලෙ කරපු පරීක්ෂණ වල වාර්තා කියවලා බැලුවොත්, මුලදී මේ වගේ අපැහැදිලි ඒවා තිබුණු බව ඔබට පෙනේවි වොට්සන්. ඒ නිසා අපට තවත් නිවැරදි දත්ත ලැබෙන තුරු මේ පරීක්ෂණ විකකට පැත්තකින් කියමු. නවගිලා යුගයේ මානවයා ගැන විස්තර හොයා බලන්න අපේ ඉතුරු කාලය යොදවමු.

සිත මුළුමනින්ම අවුල් කළ හැකි එක් ගැටළුවක් මොළයේ සිබියදී, එය සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක කොට, සිත වෙනත් කාර්යයක් සඳහා යෙදවීමට—හෝමිස්ට් තිබුණේ පුද්ගලික කර තැකියාවකි. එංගලන්තයේ විසූ නවගිලා යුගයේ මානවයන් ගැනත්, ඔවුන් භාවිතා කළ ආයුධ, මෙවලම්, ඊතල හා හෙල්ලේ තුඩ ලෙස මුළුමනින්ම ගල්පතුරු යොදාගත් ආකාරය ගැන මට පහද දෙමින් හෝමිස් දෙපැයක්ම ගත කළේය. විසදීම සඳහා ඔහුට භාර වූ අභිරහස් බෙදවාලකයක් ගැන ඔහුට සිහිවූ බවක් වත් නොපෙනිණි.

ඉර අවරට යද්දී අපි ආපසු නවාතැන වෙත ගියෙමු. ගැටළුව සිහියට නගමින් අප හමුවීමට අමුත්තෙක් පැමිණ සිටියේය. ඔහු කවුරුන්දැයි හඳුන්වාදීමක් අප දෙදෙනාටම අවශ්‍ය වූයේ නැත. අපේ තුඩා නිවහනේ සිටිලිමේ ගැවෙන කරම් උස, උස්වාසවිලන මහත් කිබු මේ යොදා පුද්ගලයා, එංගලන්තයේ

පමණක් නොව අප්‍රිකාවේ ද සුප්‍රසිද්ධ තැනැත්තෙකි. කියුණු තෙත්
 සුවළකින්ද උතුස්සකුගේ හොටියක් වැනි උල් නාසයකින්ද හෙබි
 මහුගේ මුහුණ, මුළුමනින්ම රන්වන් පැහැති රැවුළකින් වැසී
 තිබිණ. තැනින් තැන සුදු වූ කොණ්ඩය හා නිතර මුවග රැළුණු
 සුරූට්ටුව ආදී විශේෂ ලක්ෂණ කිහිපමී පුද්ගලයා සුප්‍රසිද්ධ දේශ
 ගවේෂකයෙකි. එමෙන්ම අප්‍රිකාවේ සිංහයන් දඩයම් කරන්නෙකු
 ලෙස ප්‍රසිද්ධියට පත්වූ අයෙකි. ඔහු ආචාර්ය ලියොන් ස්ටර්න්ඩේල්ය.

ඔහු මෙම කාලයේ මේ ප්‍රදේශය තුළ වාසය කරන බව අපි
 දැන සිටියෙමු. වරක් දෙවරක්, විල්ලුව මැදින් වැටුණු අඩිපාරවල්
 දිගේ මේ දැවැන්ත පුරුෂයා ගමන් කරනු දකින්නට ලැබිණ. අප
 සමග කතාබහ කිරීමට හෝ අප හඳුනාගැනීමට ඔහු කිසිවිටෙක
 ඉදිරිපත් නොවීය. අප අසා කිහිපයේ ඔහු හුදෙකලාව ජීවත්වීම ප්‍රිය
 කළ පුද්ගලයෙකු බවයි. ඒ නිසා ඔහු සමග කතාබහක් ඇරඹීමට
 අපිද උත්සාහ නොකෙළෙමු.

සිංහයන් දඩයම් කිරීම සඳහාත්, අනෙක් දේශ ගවේෂණ
 වාරිකා වල යෙදීම සඳහාත්, ඔහු නිතරම විදේශ ගතව සිටියේය.
 ආපසු එංගලන්තයට පැමිණි විට ඔහු පදිංචිව සිටියේ, සමීප
 ගම්මානයක් වූ බෝවූම්ස් ඇරියන්ස් නම් වනාන්තර පෙදෙසේ,
 හුදෙකලාව පිහිටි කුඩා නිවසකයි. අසල්වාසීන් හෝ ගම්වාසීන්
 සමග කිසිදු ආශ්‍රයක් නොකළ ඔහු, ඔවුන්ගේ කිසිදු කටයුත්තකට
 සහභාගි වූයේද නැත. ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල්, දේශ ගවේෂණ
 සිතියම් හා පොත්පත් වලට, මැදිවී හුදෙකලාව කාලය ගත
 කළේය. එහෙයින් ඔහු අප හමුවීමට පැමිණ සිටිනු දැකීමෙන් මම
 පුදුමයට පත්වුණෙමි.

'ඔබ ෂර්ලොක් හෝම්ස් මහත්මයා වෙන්න ඇති. මම
 ලියොන් ස්ටර්න්ඩේල්. ට්‍රෙඩ්නික් වෝකා නිවසේ බෙදවාටකය
 පිළිබඳ පරීක්ෂණය පවත්වන්නෙ ඔබ, බව මට අහන්න ලැබුණා.
 මේ අවාසනාවන්ත සිද්ධිය ඇතිවුණේ කුමන ආකාරයකටද කියන
 එක ගැන තීරණයකට එන්න ඔබට හැකිවුණාද මහත්මයා?

‘මෙහේ ප්‍රාන්ත පොලිස් කණ්ඩායම සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදි මාර්ගයකට යන්නේ. මම අපරාධ පරීක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් හා පළපුරුද්දත් ලබා තිබෙන කෙනෙක් නේ. මට හිතුවේ මේ පිළිබඳ විසඳීමක් දීමට මමට හැකිවේවි කියා. මං මෙහේ ජීවත්වුණු කාල වලදී මේ ට්‍රෙගෙනිස් පවුල බොහොම හොඳින් දැන හඳුනාගන්න මට ඉඩ ලැබුණා. මගේ අම්මා කෝන්ටෝල් ප්‍රදේශයේ කාන්තාවක්. ඇගේ පැත්තෙන් මේ ට්‍රෙගෙනිස් පවුල මගේ නැදෑයින්. ඔවුන් මගේ ඥාති සොහොයුරන් කිව්ව හැකි. ඔවුනට අත්වුණු බෙදපනක ඉරණම ගැන මං හරිම කම්පාවට පත්වුණා. මම - කියන්න හෝමිස් මහත්මයා, මං යන්න ගිය ගමන කල්දුරුමේ ආපහු හැරිලා ආවේ. අප්‍රිකාව බලා පිටත්වෙන තැවට තහින්නයි මං පිටත්වෙලා ගියේ.

‘අද උදේ ජලිමන් වලදී මට මේ ගැන ආරංචි වුණා. පරීක්ෂණයට උදව් කිරීමේ අදහසින් මං එවේලේම ආපහු ආවා.’

‘හෝමිස් පුද්ගලයෙක් තම දෙබෑම ඊසෙව්වේය.

‘ඒකෙන් මම බෝට්ටුවක් වැරදුණා ද?’

‘මට ඊළඟ බෝට්ටුවේ යන්න පුළුවන්’

‘කොයි තරම් දෙසක්ද. නියම මිත්‍රත්වය කියන්නේ මන්න මිකට’ හෝමිස් කිය.

‘මං කිවේ ඔවුන් මගේ ඥාතීන් කියල.....’

‘ඔව්, හැබැමයි, මබේ මටගේ ඥාතීන්. මබේ ගමන් බඩු මක්කොම තැවට යවන්න ඇති?’

‘ගමන් බඩු වලින් කොටසක් තැවට යවලා ඉවරයි. නමුත් වැඩි කොටස හෝටලේ තිබෙනවා’

‘ආ..... ඒක හරි ඒ වුණට මේ පිද්ධිය ජලිමන් වල පුවත්පත් වල පළවෙන්න තරං වෙලාවක් වුණේ නැහැනේ?’

‘නැහැ මහත්මයා මට විදුලි පුවත්ක් ලැබුණා’

‘කාගෙන්ද?’

දේශ ගවේෂකයාගේ මුහුණේ ඇතිවූයේ කෝපයක් සේයාවකි.

‘හෝමස් මහත්මයා, ඔබටත් ඕනෑ තැනි දෙයක් නෑ?’

‘ඒක මගේ රස්සාව හේ’

තම සිතට නැගී ආ කෝපය ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල් මහත් ආයාසයක් දරා පාලනය කරගත්තේය.

‘රවුන්ඩ්හේ, අපේ දේවගැතිතුමා තමයි මට විදුලි පුවත් එව්වේ’

‘බොහොම දේතුනියි’ හෝමස් කිය.

‘ඔබ මුලින් අහපු ප්‍රශ්නයටත් මං උත්තර දෙන්නම්. මේ සිද්ධිය පිළිබඳව මගේ සිතේ තවමත් තැකැදිලි විසඳීමක් ඇතිවූණේ නැහැ. නමුත් ඒකෙ කෙළවරක් ඉක්මනින්ම දකින්න මං බලාපොරොත්තු වෙතවා. මේ වෙලාවේ ඊට වඩා යමක් කියන්න අමාරුයි.’

‘ඔබේ සැකය යොමුවන්නේ කවුරුන් දිනාවටද මට කිව්වට කමක් නෑ’

‘ඒ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දීමට මං හැකියාවක් නෑ’

‘එහෙම නම් මං ආපු එකෙන් මුණේ මගේ කාලය නාස්ති වුණා විතරයි. මං මොකටද තවත් ඉන්නෙ?’ පැවසූ ස්ටර්න්ඩේල් අප නිවසින් පිටවී ගිණේ කෝපයෙනි. මිනිත්තු පහක් යාමට පෙර, හෝමස් ඔහු පසුපස ගියේය. එදින හැන්දෑවෙන තුරුම මට හෝමස් දකින්නට නොලැබිණ. බොහෝ විඩාපත්ව සිටි ඔහු, ආපසු ආවේ බලාපොරොත්තු කඩවූ විලාශයෙනි. ගිය කටයුතු සාර්ථක වී නැති බව එයින් මට සිතාගත හැකි විය. ඔහු නමට ලැබී තිබුණු විදුලි පුවත්තක් සියැවූ හෝමස් එයද ගිනි උදුණට වීම් කළේය.

ඒක ප්‍රියමත් හෝටලයෙන් වොට්සන්. දේවගැතිකුමාගෙන් තමයි මට හෝටලේ නම් දැනගන්න ලැබුණේ. ලියොන් ස්ටර්න්ඩේල් අපට කිව්ව කථාව ඇත්තද කියල සැක නැර දැනගන්න මට ඕන වුණා. ඒ නිසා විස්තර අහලා මම විදුලි පුවතක් යැව්වා. ඔහු රිෂ් රාත්‍රිය ඇත්තෙන්ම හෝටලයේ ගතකරලා තිබෙනවා. මේ සිද්ධිය අහල මෙහේ එනකොට, ඔහුගේ බඩු බාහිරාදියෙන් කොටසක් අප්‍රිකාවට යවන්න බෝට්ටුවට පටවලා. ඒකෙන් මොනවද වෙච්ඡන් ඔබට හිතාගන්න පුළුවන්?

‘ඔහු මේ ගැන හරිම උනන්දුයි’

‘හරිම උනන්දු බව නම් ඇත්ත: මේ අවුල් වෙච්ච තුල් බෝලය, ලිහා ගන්න පුළුවන් වෙන, තුළෝකෙළවර, කොහේ හරි තිබෙනවා වොට්සන්. අපට තවම ඒක අනුවුණේ නෑ. පසුබට වෙන්න හොඳ නෑ. මේ පරීක්ෂණය විසඳන්න උවමනා කරන දක්ෂ සියල්ලම අපට කවමක් ලැබිලා නෑ. ඒම ලැබුණු වහාම අපට ඉදිරියට යා හැකියි’

හෝමස් කිව් ඒ වචන කොතරම් ඉක්මනින් සත්‍යයක් වේද, අපේ පරීක්ෂණය කුමන ආකාරයක අදහන එකක් බවට පෙරළේද යන්න ගැන මට නිකමටවත් නොසිතීම.

මම පසුවද උදාසනම් රැවුළු බාමින් සිටියෙමි. අප නිවස ඉදිරියේ කරත්තයක් නවත්වන හඬ ඇසිණ. මට දකින්නට ලැබුණේ දේවගැතිකුමා අප නිවස වෙත දුටුගෙන එන ආකාරයයි. ඔහු කොයිතරම් කැපැත්තකට සැරි සිටියේද යත්, කීමට අවශ්‍ය දෑ ඔහුට ගළපාගැනීමට නොහැකිව ගොතගසන්නට පටන් ගත්තේය. අන්තිමේදී ඔහු හති දමමින් කීවේ බෙදප්තක කථාන්තරයකි.

‘අපේ වැඩකටයුතු ඔක්කොම යක්ෂයා පාලනය කරන්න පටන් අරගෙන හෝමස් මහත්තයා. මේ මුළු ගමටම යක්ෂයාගේ බැල්ම වැටිලා. මේ ඔක්කොම යාකන්නේ වැඩ. අපි උගේ දැපෙන වැටිලා ඉවරයි.’

දෙවියනේ ! මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මහත්තයන් ඊයේ ෧ මිය ගිහිත් ! පවුලේ අනිත් අයට තිබුණු රෝග ලක්ෂණ ඔහුටත් ඒ විදියටම හැදිලා !

හෝමස් එක්වරම නැගී සිටියේය.

‘අපි දෙන්නටත් පුළුවන්ද ! ඔබේ ආරක්ෂාවට ඊයාගන්න?’

‘ඔව්’

‘එහෙමනම් අපි යමු වොට්සන්. උදේ කෑම පසුවට කල්දමු. දේවගැතිතුමා, අපි ඔබ වෙනුවෙන් ඕනෑම දෙයක් කිරීමට සූදනම්. ඉක්මන් කරමු. එතැන අවුල් වෙන්න කලින් ඉක්මන් කරමු.’

දේවගැති නිවසේ තෝවාඩ්කයා ඔහුගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා කාමර දෙකක් වෙන්කරගෙන තිබිණ. පහළ තට්ටුවේ පිහිටි විශාල විසිත්ත කාමරයක්ද, ඒ-කෙළින්ම උඩ තට්ටුවේ නිදන කාමරයද, මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් භාවිතා කළ ඒවායි. ඒ දෙකම මුහුණ ද තිබුණේ ජනේල සම්පයටම විහිදුණු තණකොළ වැවු ක්‍රොකේ ක්‍රීඩා පිටියකටයි. පොලීසිය හෝ වෛද්‍යවරයා එහි පැමිණීමට පෙර, අපට නිවස වෙත යාමට හැකි විය. එහෙයින් කිසිම දෙයක් අවුල් නොකොට සිද්ධිය වූ අයුරින්ම තිබිණ. මාර්තු මාසයේ ඒ මීදුම සහිත උදෑසන මා දුටු දර්ශනය, මට කිසි දිනෙක අමතක නොවනු ඇත.

කාමරයේ තිබුණේ, හුස්ම ගැනීමට අපහසු, සතුටුදායක වාතාශ්‍රයක් නොමැති-ගතියකි. වාසනාවකට මෙන් කාමරයට මුලින්ම ඇතුළු වූ සේවිකාව විසින් ජනේලය සම්පූර්ණයෙන්ම විවෘත කොට ඇත. එසේ නොවන්නට එහි තත්ත්වය වඩාත් අප්‍රසන්න වීමට ඉඩ තිබිණ. මෙයට හේතු වන්නට ඇත්තේ කාමරයේ මැද මේසය උඩ තට්ටු දුම් දමමින්, විශාල දැල්ලක් සහිතව දැල්වුණු විමිනි ලාම්පුවයි. ඒ අසලම භාන්සි පුටුවක පිටුපසට දිග ඇඳුණු ඉරියව්වෙන්ම ට්‍රෙගෙනිස්ගේ මළසිරුර තිබිණි. ඔහුගේ උපැස් යුවල, තලල දෙසට තල්ලුකොට තිබුණු අතර, මුහුණ ජනේලය දෙසට හැරවී තිබිණ. ඩ්‍රෙස්ට්ට් ට්‍රෙගෙනිස්

ගේ මුහුණේ දක්නට ඇති ඉහළ මහා බියකරු දසුනකින් හයට පත් ලකුණු මෝටිමර්ගේ මුහුණේද දිස්විය. ඔහුගේ අත්, පා, මෙන්ම ඇඟිලි ද බොහෝ විකෘත ලෙස ඇඟිලි තිබිණි. එහෙයින් මට සිතාගත හැකි වූයේ, මරණයට පෙර, හය නිසා සැදුණු සත්ත්වයකින් මුළු සිරුරේම මස් පිටු විකෘති සංකෝචනයකට පත්ව ඇති බවයි. ඔහු සම්පූර්ණ ඇඳුමෙන් පැළඳුමෙන් සම්පූර්ණව සිටියේය. කෙසේ වෙතත් ඇඳුම් හැඳගැනීම හදිසියේ කළ බවට සලකුණු ද දැකිය හැකි විය. රාත්‍රිය පුරා ඔහු ඇඳේ නිද සිටි බවට සාක්ෂි තිබුණු අතර මේ බෙදවාලිකය සිදුවී ඇත්තේ උදේ පාන්දර බව අතට සිතාගත හැකිවිය.

මාරයා අරක්කන් මෙම මන්දිරයට ඇතුළු වූ මොහොතේ සිට, ඡරලොක් හෝමිස්ට ඇති වූ ක්ෂණික උද්‍යෝගය පුද්ගල සහගතය. ඔහුගේ දෑස් වල තිබුණේ අමුතූම දීප්තියකි; මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වූයේ අමුතූම හැඟීමකි; අත්, පා වල අමුතූම ක්‍රියා ශීලිත්වයකි. විවේක ඔහු සිරුවෙත් සිටගෙන කල්පනා කළේය. විවේක මිදුලට බැස එහි සක්කිත් කර යළිත් ජනේලයෙන් කාමරයට ඇතුළු විය. විසිත්ත කාමරය පුරාම ඇවිද්ද ඔහු, ඊට පසු නිදන කාමරයට ගොස් එයද පරීක්ෂා කළේ අලුත් ඉවත් පසු පස යන සුනඛයකු මෙනි. නිදන කාමරය වෙත ඉක්මන් බැල්මක් හෙරු ඔහු, එහි ජනේලය විවෘත කළේය, එයින් ඔහු සතුවට පත්වූ ආකාරයක් පෙනිණි. සතුව හඟවන ශබ්දයක් කවින් සිට කරමින් හෝමිස් ජනේලයෙන් එළියට එබී පහත බැලුවේය. ඊළඟට ඔහු යළිත් වරක් තරප්පුව දිගේ පහතට දිවූ යියේය. විසිත්ත කාමරයේ ජනේලයෙන් මිදුලට—බැස, එහි බිම මුතින් අතට පෙරළී මොහොතක් සිටියේය. යළිත් ඉක්මනින් කාමරයට ආවේ සතෙකු ලුහුබඳින දඩයක්කරුවෙකු මෙනි.

මේසය උඩ තිබුණේ ඕනෑම ගෙදරක දකින්නට ලැබෙන ආකාරයේ විමිති ලාම්පුවකි. එය හොඳින් පරීක්ෂා කළ හෝමිස් එහි භූමිකෙල් දැමීම සඳහා ඇති බෝතලය වෙස් පටියෙන් මැන බැලීය. ඊළඟට තම කෘතිය අතට ගත් හෝමිස්, ලාම්පුවේ විමිතිය හා ඊටත් ඉහළින් ඇති සුදු පැහැති ආරක්ෂක පියන පරීක්ෂා

මහා බියකරු දඬුනකින් බියට පත් ලකුණු ඔහුගේ
මුහුණෙන් දිස්විය

<http://shenrosholmesinvestigations.blogspot.com>

කළේය. එම පියනේ මතුපිට පිහියෙන් සිරුවේය. ඉන් එකතු වූ කුඩු, ලියුම් කවරයක් තුළට දමා, කවරය ප්‍රවේශමෙන් තම දින පොත තුළ තැන්පත් කළේය. මේ වන විට වෛද්‍යවරයා සහ පොලිස් නිලධාරියෝ නිවස වෙත පැමිණියහ. ඔවුනට ඉඩදී අපි තිදෙනා මිදුලට බැස්සෙමු.

මගේ පරීක්ෂණය මුළුමනින්ම අසාර්ථක නැහැ. එක මට සතුටෙන් සඳහන් කරන්න පුළුවනි. ඒ වුණත් පොලීසිය සමග සාකච්ඡා දිගින් දිගටම කිරීම සඳහා, මට මෙහි රැඳී ඉන්න පුළුවන් කමක් නැහැ. කෙසේ වෙතත් දේවගැහිතුමනි, පොලීසියේ අවධානය ලාම්පුටු සහ තිදන කුමරයේ ජනේලය වෙත යොමු කරවන්න. ඒ දෙකෙන්ම වැදගත් කාරණා සොයා ගත හැකියි. දෙකේම කාරණා එකට ගොනු කළාම ප්‍රශ්නය බොහොම දුරට විසඳා ගන්නත් පුළුවනි. පොලීසියට මොනව හරි ගැන වැඩිදුර දැනගන්න ඕනෙ නම්, මගේ නිවහනට ඉන්න කියන්න. ඔවුනට තේරුම් ගැනීමට අපහසු කරුණු ම - බොහොම කැමැත්තෙන්ම තේරුම් කරලා දෙන්නම්. එහෙත්ම අපට යන්න වෙලාව හරි තේද වොට්සන්

පොද්ගලික රහස් පරීක්ෂකයකු මෙම අපරාධ පරීක්ෂණයට ඇහිලි ගැසීම ගැන පොලීසිය සමඟර විට නොකැමැති වුවා විය යුතුය. එසේත් නැත්නම් ඔවුන් පරීක්ෂණය මෙහෙය වන ආකාරය සාර්ථක යයි පොලිස් නිලධාරීන් විශ්වාස කළා විය යුතුයි. කෙසේ වෙතත් දින දෙකක් ගතවන තුරුත් ඔවුහු අප හමුවීමට නොපැමිණියහ. මේ දිනවලදී දවසින් කොටසක් හෝමස් ගතකළේ, අපේ නිවහනට වී, පයිප්පය උරමින්, ඇත සිහින ලෝකයක පාවී යමිනි. එහෙත් ඔහු දවසේ වැඩි කොටසක් ගම්මානයේ තනියම ඇවිදින්නට යාම පිණිස යෙදවීය. ඔහු ආපසු පැමිණියේ ඇදිරි වැටි පැය ගණනාවකට පසුවයි. ගියේ කොහේද, හමුවුයේ කවුරුන්ද, යන්න පවා ඔහු මට පැවසුවේ නැත. හෝමස්ගේ සැකය යොමුවී ඇත්තේ කුමන දිසාවකටදැයි මට සිතා ගත හැකි වුයේ ඔහු කළ එක් අත්හද බැලීමකිනි.

මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මියගිය චාන්දර ඔහුගේ කාමරයේ දල්වා තිබූ ලාම්පුවට, සෑම අතකින්ම සමාන ලාම්පුවක් හෝමස් මිළදී ගත්තේය. දේවගැතිතුමා නිව්යේ පහන් දැල්වීමට පාවිච්චි කළ ලාම්පු තෙල්ම යොදා ඔහු ලාම්පුව දල්වා තැබුවේය. තෙල් සියල්ලම දැවී අවසන් වීමට - හතරින කාලය කොපමණ දැයි හෝමස් නිරීක්ෂණය කළේය. ඔහු පැවැත්වූ තවත් එක් පරීක්ෂණයක් නම් ඉතා අප්‍රසන්න බියකරු එකකි. එහෙයින් මට එය කිසිදුක අමතක නොවේ.

‘ඔබට මතක ඇති වොට්සන්, මේම බෙද වාචකය ගැන අපට අහන්න ලැබුණු දකින්න තිබුණු, එක්තරා පොදු ලක්ෂණයක් ගැන. ඒ තමයි මරණය සිදුවුණු කාමරයට මුලින්ම ඇතුළුවුණු තැනැත්තා, කාමරය තුළ අත්විඳි හුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාවය, අපිට්ටියිදු වාතාශ්‍රය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය. මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් අපට කිව්වා, ඔහුගේ සහෝදරයන් සිටී ඒ කාමරයට ඇතුළුවුණු වෙලාවේ, වෛද්‍යවරයාට සිහි නැතිවෙලා පුටුවක් උඩට ඇද වැටුණා කියලා. ඊළඟදා ඔබට මතක ඇති පෝටර් මහත්මිය කියු දේ. කාමරයට මුලින්ම ඇතුළු වෙද්දි ඇය ක්ලාන්ත වූණු බව අපට කිව්වා. ඊට පස්සේ සිහිය ලැබුණාම ඇය ගිහිත් ජනේලය විවෘත කළා. ඇයි මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් මියගිය කාමරයට ඇතුළු වෙද්දින් එහි හුස්ම ගැනීමට අපහසු මහා දුර්ගන්ධයක් තිබුණා. ඒ, අපි එන්න විකකට කලින් සේවිකාවක් ඒ කාමරයේ ජනේල සම්පූර්ණයෙන්ම හැරදමා තිබිලත්. ඔ. ඒ සේවිකාවගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමේ අදහසින් ඇය ගැන හොයා බැලුවා. ඇය අසනිප වෙලා ඇදේ. දැන් ඔබට තේරෙනවා ඇති වොට්සන් මේ හැම එකක්ම අපට යොමු කරන්නේ යම් නිශ්චිත කරුණක් වෙතයි. ඒකෙන් කියවෙන්නේ ඒ හැම අවස්ථාවෙදීම කාමරයේ වාතාශ්‍රය විෂ සහිත වූ බවයි.

අනෙක මේ හැම වෙනුවකම කාමරයේ ගිනිදර දැල්වෙමින් තිබුණා. මුල් බෙදවාචකයේ දුදුනේ ගිනිදර දැල්වුණා. දෙවැනි එකේදි භූමිතෙල් ලාම්පුවක් දැල්වුණා. එද රාත්‍රියේ තිබුණු සිතල ගතිය නිසා ගිනි උදුන දැල්වීමේ අවශ්‍යතාවය තිබුණා. නමුත්

ලාම්පුව? එක පසුව දල්වනු එකක්. එකේ ඉතිරි වී තිබුණු තෙල් ප්‍රමාණය මම පරීක්ෂා කළා. එවිට මම සොයාගත්තේ, ලාම්පුව දල්වලා තියෙන්නේ හොඳට ඵලිය වැටිලා, දවල් වුණාටත් පස්සෙ. ඇයි ඒ? ඒ මොකද කාරණා තුනක් එකට සම්බන්ධ තියා, දැල්වෙන ගින්නක්: විෂ සහිත වාතාශ්‍රය ඇති කාමරයක්; මරණය හෝ පිස්සු වැටීම. ඒ වික පැහැදිලියි? හේද?

‘ඒ වගේ තමයි පෙනෙන්නේ’

‘අඩු ගණනේ කරුණු එකින් එක ගොඩනැගීම සඳහා උපකල්පනයක් හැඩයට එක් අපට ඒක පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්.’

එහෙම නම් අපි මෙහෙම හිතමු. කාමරයේ වාතාශ්‍රය දැරුණු විෂක් සහිත මාරාන්තික එකක් කළ හැකි යම් ද්‍රව්‍යයක් මේ අවස්ථාවලදී ගින්නෙන් දැවුණා විය යුතුයි. හොඳයි. පළමුවෙනි සිද්ධියේදී මේ ද්‍රව්‍යය දුමලා ද තිබුණේ උදුනේ ගින්නේද. ගෙයි ජනේලය වහලයි තිබුණේ. ගිනි උදුනේ උඩට තිබෙන දුම් කවුළුව දිගේ මේ විෂෙන් කොටසක් ඉවතට ගියා කියල අපට හිතන්න පුළුවන්. ඒ නිසා ඒ වෙලාවේ මෝටිමර් ප්‍රෙගෙනිස්ට බලපෑව තරම් ප්‍රබල ලෙස, ඒ විෂ දුමය ක්‍රියාකාරී වෙන්නෙ නැහැ. පළමුවෙනි සිද්ධියේ ප්‍රතිඵල වලින් ඒ බව මන්ද වෙනවා. බොහොම සංවේදී ඉන්ද්‍රිය පද්ධතියක් තිබුණු කාන්තාව විෂෙන් මියගියා. වඩාත් රළු, කර්කෂ ගරීර ස්වභාවයක් තිබුණු පිරිමින් දෙදෙනා උමතු වුණා, නමුත් මරණයෙන් බේරුණා. මේ විෂ කොයි තරම් උග්‍ර එකක්ද කිව්වොත් එහි ප්‍රතිඵලය ඇය මියගියා. පසුවත් මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණා. ඇය මියගියේ අපට හොඳ සාක්ෂියක් ඉතුරු කරලා. මං විශ්වාස කරනවා, විෂ දුමය ආක්‍රාණය කිරීමෙන් ඇතිවෙන පළමුවැනි ලක්ෂණය නමුත් උමතු බව. ඒක සමහර විට තාවකාලික එකක් වෙන්න පුළුවන්. මේ කරුණු වලින් අපේ උපකල්පනය තහවුරු වෙනවා. ඒ මොකක්ද- මෙහිදී ක්‍රියාකාරී වී ඇත්තේ ගින්නේ වාෂ්ප වී ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රබල විෂක්.

මෙන්න මේ විධියට කාරණා ගලා එද්දී, මෝටිමර් ප්‍රෙගෙනිස් ගේ කාමරයේ මෙම විෂ ද්‍රව්‍යයේ ගුණයක් වූත් හොයා

ගන්න පුළුවන් වේදිද කියලා, මොහොයල බැලුවා. මගේ පරීක්ෂණය පැහැදිලි ලෙසම පටන්ගත් යුතු එක් තැනක් තිබුණා. ඒ තමයි ලාම්පු විමිනියට උඩින් ආරක්ෂාවට තිබෙන වැල්ක් වලින් සැදූ ආරක්ෂක පියන. ඒ පියන ඇතුළු පැත්තෙ තිබිලා මට හමුවුණා යම් ද්‍රව්‍යයක්. කුමක්ද? අප්‍රසාදයක් ද්‍රව්‍යයේ කොටසක් වාෂ්ප වෙලා ගිහින්, ඒක නොදැවී වැල්ක් ආවරණයේ ධාරය දිගට, දුඹුරු පාටට කුඩක් වගේ තැන්පත් වෙලා තිබුණා. ඒ වගේම පියනේ මැද හරියේ තිබුණා. පතුරු වශයෙන් ගැළවෙන සුදු පැහැති අළු වැනි ද්‍රව්‍යයක්. මෙයින් භාගයක් මං ලියුම් කවරයකට එකතු කර ගනිමු හැටි ඔබ දකින්න ඇති."

"ඇයි හෝමස් භාගයක් විතර ගන්න?"

"අපරාධ පරීක්ෂණ ආර්යය නිල වශයෙන් භාර පොලිසියටයි. මං කවදාවත් ඔවුනට අවහිර කරන්නෙ නෑ වොට්සන්. මට හමුවුණු සාක්ෂි හැම එකක්ම, මං හැමවිටකම ඔවුනට ඉතුරු කරනවා. ඔවුන් උනන්දු වෙලා හොයා බැලුව නම්, විෂ වර්ගය කවමත් අප වැල්ක් පියනේ ඉතුරු වෙලා ඇති."

වොට්සන් දැන් අප පොඩි පර්යේෂණයක් කරලා බලමු. කොහොම වුණත් අපි ජනේලය හැරලා කියමු. ඒ මොකද සමාජයට ප්‍රයෝජනවත් සාමාජිකයන් දෙදෙනෙක් අකාලයේ මෙලොවින් සමුගැනීම වළක්වන්න! මේ පර්යේෂණයට නම් සහභාගි වෙන්න බැහැ කියලා, මුද්ධිමත් තීරණයක් අරගෙන ඔබ කාමරයෙන් එළියට යනව් වුණත්, ඒ ගැන මගේ කිසිම අමනාපයක් නැහැ. එහෙම නැතිව මේ පර්යේෂණයට ඔබ සහභාගි වෙනව නම්, අප විවාහ කරලා තිබෙන ජනේලය ළඟම හාන්සි පුටුවේ වාඩිවෙන්න. මොකවා? මේකට සම්බන්ධ වෙන්න ඔබත් කැමතියි ඊහෙන්නම්? මගේ නිතරින් වොට්සන්, මොන වගේ කෙනෙක්ද කියලා මං දැනගෙන තිබ්‍යා.

ඔබ වාඩිවෙන පුටුවට මුහුණ දාල මෙන්න මං වාඩිවෙන පුටුව. මැදදෙන් කියමු ලාම්පුව. ඊතකොට අපි දෙන්න ඉන්නේ මුහුණට මුහුණ බලාගෙන. ඒ වගේම විදුලි තිබුණ් වෙන තැනට

හෝමස්ගේ මුහුණ දකින්නට ලැබිණි. දරුණු ගැසී, සුදුමැලි වී තිබූ මුහුණේ මුහුණෙන් දිස්වුයේ කුමක්ද? මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් හා මුහුණේ සොහොයුරියගේ මළසිරුරු වල දකින්නට ලැබුණු භීතිය ප්‍රකාශිත හැසීමය. එම සිතුවිලි මගේ මනසට ආවේ එක් මොහොතකට පමණි. සිහිපත්තනාව මගේ මොළය තුළ එක් තත්පරයකට ඇතිවී, යළිත් නැතිවී ගියේය. ඒ මොහොතේම පුවුවෙන් නැගිට හෝමස් සිටී නැතුව වේගයෙන් දුව ගියෙමි. මගේ දැතින්ම මහුව බදුගෙන මහුම්-ඇදුගෙන, දෙරටුව වෙත යාමට හැකි සම්පූර්ණ උත්සාහය යෙදුවෙමි. දොර තල්ලුකර දමා වහාම අපි ගෙයින් එළියට පැන ගත්තෙමු. නිවස ඉදිරිපිටම වූ තණකොළ මිදුලේ වැහිරී, මෙතෙක් ධූලා හුස්ම හිරවී සිටියවුන් මෙන් පිරිසිදු වාතයෙන් අපේ පෙණහලු පිරවීමට පටන් ගත්තෙමු.

අප භීතියෙන් ප්‍රස්ත කළ කළු වලාකුළු කුම කුමයෙන් ඉවතට පාවී ගියේය. දිස්නිමක් හිරු කිරණින් අප නැහැවෙන බව මඳ වේලාවක් ගතවෙද්දී අපට දැනිණ. මිදුමක් ඉවත් වී යන්නාක් මෙන් අපේ ආත්මය වසාගත් හිසකුණ ඉවැවී ගියේය. ඩහදියෙන් පෙහුණු නළල් තල අත ගාමින් අප දෙදෙනා එකිනෙකා දෙස බලාසිටියේ, තවමත් අප ජීවතුන් අතරදැයි අවිශ්වාසයෙනි.

'දෙයියම්පා වොට්සන් ! මං මබව ස්තූති කරන ගමන්ම මබෙන් සමාවක් ඉල්ලා සිටිනවා. ඒක කිසියෙක් තමන්ගේ ජීවිතය පරදුවට තබා කළ යුතු පර්යේෂණයක් නෙමෙයි. එහෙම එසේ යහරුවෙකුගේ ජීවිතයත් පරදුවට තැබීම මොන තරම් අසාධාරණද? ඇත්තෙන්ම මට සමාවෙන්න වොට්සන්.'

හෝමස් මුර හිඳින්න මා වෙතුවෙන් එලෙස කම්පාවෙනු මා කිසිදිනෙක දැක නැත.

'මබව පිහිට වෙන්න ලැබීම මට ලොකු සතුටක්. ඒ වගේම ගෞරවයක් මම කීවෙමි.'

'අපට හිතාමතාම පිස්සු හඳුනන්න අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේ නැහැ වොට්සන්. අපි කරපු වැඩේ බලාගෙන හිටියා නම්, අපත්ම සාක නිවැසියෙක් කියන්න ඉඩ තිබුණා.'

මේ වගේ මෝඩ විදියට පර්යේෂණ කළේ ඔහුල
දෙන්නටම මූල ඉඳලම පිස්සු නිසා.....

"මේ වගේ මෝඩ වීදියට පර්යේෂණ කළේ ඔහේල දෙන්නට මුල ඉඳලම පිස්සු නිසා කියලා ඇත්තමයි මං හිතුවෙ නෑ මේ වීස, විය තරම් ඉත්මනට ක්‍රියාත්මක වෙන, මේ තරම් දරුණු එකක් වෙව් කියලා."

නිවස ඇතුළට ආපසු දිවහිය හෝමිස්, දැල්වෙන ලාම්පුව එළියට ගෙන ආවේය, ගර්භයට ඇත් කර ඇල්ලා ගත් ලාම්පුව නිවසට ඇතිත් තිබූ කටු පඳුරු භාල දෙකට හැකිතරම් ශක්තිය යොදා විසිකර දැමීමේය.

"කාමරයේ වාහාලය තව ටිකක් පිරිසිදු වෙන්න ඉඩ අවිමු, මේ බෙදුප්පනක සිද්ධීන් වුණේ කොහොන්ද කියන එක ගැන දැන් නම් එබෙ හිතේ සැකයක් නැතුව ඇති"

"කිසිම සැකයක් නෑ."

"නමුත් එහෙම දෙයක් පටන් ගන්න ඉන්නව මොකක්ද කියන එක තවමත් පැහැදිලි නෑ. එන්න, දොටසක් මේ ලතා මණ්ඩපය ඇතුළට, ඒ ගැන සාකච්ඡා කරල බලමු, අර ජෝ වීස දුම තවමත් මගේ උගුරේ දැවටෙනවා වගෙයි."

මේ දක්වා මං හොයාගෙන තිබෙන හැම තෝවුවාවකින්ම, හැම පරීක්ෂණයකින්ම පැහැදිලි එක් දෙයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි මුල් බෙදුවාවකය සිදුකළ අතරාධිකාරියා මෝටිමර් ප්‍රෙගෙනිස් බව. නමුත් දෙවැන්නේදී මරණයට හොඳුරු වුණේ ඔහුයි. අපි පුලින්ම සිහි තබාගන්න ඕන, පවුලේ සාමාජිකයන් අතර ලොකු ආරවුලක් තිබුණු බව. පස්සෙ ඒක සමයකට පත්වුණු බව අපට අහන්න ලැබුණා. ආරවුල කොයිතරම් ගැඹුරට මුල් බැසගත් දවේශයෙන් පිරී තිබුණු එකක්ද කියන එක අපි දන්නේ නෑ. සමයට පත්වීම කොයිතරම් දුරට සාර්ථකව සිදුකෙරුණද කියලත් අපි දන්නෙ නෑ. මෝටිමර් ප්‍රෙගෙනිස්ගෙ තිබුණු හිටල් මුහුණත් උපැස් යුගලට පිටුපසින් තිබුණු කපටි ඇස් දෙක ගැනත් ඔබට මතකද? මම නං හිතන්නෙ නෑ ඔහු ලේසියෙන් කාට්ටත් සමාව ඉදන් පුද්ගලයෙක් කියලා

ඊළඟට මම මතක ඇති අර්ථයන්ලයෙන් මවුනට දකින්න ලැබුණු සෙල්විමක් ගැන මිහි කිව්වා. ඒකෙන් අපේ අවධානය වෙන්න පැත්තකට යොමු වුණා. ඒ මිහි හිතාමතාම අපව වැරදි මාර්ගයේ යවන්න කළ උත්සාහයක්. අවසාන වශයෙන් එදා මිහි නිවසින් පිටවෙලා ගියේ විෂ උච්ඡාදනය ගින්නට දමල. එහෙමත් තැත්තා කවුද ඒක කළේ? බෙදවාහන සිදුවුණේ මිහි පිටවී ගිය වහාම බව ස්ථිරයි. මිහි පිටවී ගිය වෙලාවේ වෙත කවුරු හරි ගෙදරට ආව නම්, මේසයට වාඩිවෙලා හිටපු තුන්දෙනා අනිවාර්යයෙන්ම පුටු වලින් නැගිටිනවා. අනෙක මේ බොහොම නිශ්ශබ්ද, පිටිසරබුදු කෝන්වෙල් ප්‍රදේශයේ රැඳහෙන්න පස්සෙ කොහෙද අමුත්තෝ එන්න? ඒ කියා සියලුම සාක්ෂි වලින් අපට නිගමනය කරන්න පුළුවන් අපරාධකාරයා මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් බව.

එහෙම නම් මිහිගේ මරණය සිය දිවි නසා ගැනීමක්ද?

මව් වොට්සන්, ඔහු ඔල්ට්මාන් නම් ඒ අදහස හරි කියලයි කෙනෙකුට හිතෙන්නේ. ඒ මොකද ඔබ්බෙන් පවුලේ සමාරිකයින් තුන් දෙනෙකුට මේ වගේ අපරාධයක් කළ මිනිසෙකුට තමන්ගේ තෘද සාක්ෂියෙන් ගැළවීමක් නැ. ඒ නිසා මිහි සිය දිවි නසාගන්න පෙළඹෙන්න ඉඩ තියෙනවා. නමුත් ඒක එහෙම නොවෙන්න ප්‍රබල හේතු සාධක තියෙනවා. ඩාස්තාවකට වගේ මේ ගැන හොඳින් දන්නා එක මිනිසෙක් වත් එංගලන්තයේ ඉන්නවා. ඒ කරුණු සියල්ලම මිහිගේ කටිත්ම අහිමින්න මං කටයුතු සුදුසුම කරලයි තියෙන්නෙ. ආ..... මිහි වෙලාවටත් කළින් එනවා වගෙයි.....

..... ආචාර්ය ලියොන් ස්ටර්ක්වෙල් මහත්මයා, කරුණාකර මේ පැත්තට එන්න අපි ගේ ඇතුළේ රසායන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයක් කළා. මම වැනි විශේෂ අමුත්තෙක් කැඳවාගෙන යන්න කරම් ගේ ඇතුළෙ පරිසරය කොහොමටත් සතුටුදායක නැ.

මොහොතකින් ඒ සුප්‍රසිද්ධ දේශ ගවේෂකයාගේ දැවැන්ත ශරීරය අප අසලම උභාවේන අයුරු මට දකින්නට ලැබිණ. මිහි අප දෙය බලා සිටිය මහත් පුද්ගලයෙකි.

‘හෝමස් මහත්තයා, ඔබ මට එන්න කියලා පණිවුඩයක් එවලා තිබුණා, ඔන්න මං ආවා, ඔබ එන්න කිව් පළියට මං ඒකට කීකරු වෙන්නෙ මොන හේතුවකටද? ඒක මට හිතාගන්න අමාරුයි’

‘බාග වෙලාවට අපි වෙත්වෙන්න කලින් ඒ හේතුව පැහැදිලි කරගැනීමට හැකිවේවි, මගේ ඉල්ලීමට එකඟවෙලා මෙහි පැමිණීම ගැන මං ඔබට ස්තූතිවන්ත වෙනවා, මේකට පත්කරකාරයෝ කියන්නෙ ‘කෝන්වෝල්ස් හිමණය’ කියල තෙ, ඒකට මායි වොට්සනුයි අයුත් පූර්විකේදයකුත් එකතු කළා, ඒ නිසා මේ විදියට ඔබට එළිඉහතේ සිද්ධිගන්න සිදුවීම ගැන අපට සමාවෙන්න, දැන් අපට සාකච්ඡා කරන්න වෙන කාරණාව, ඔබේ ජීවිතයට සම්බන්ධ ඉතාම පෞද්ගලික, ඒ වගේම රහසිගත එකක්, ඒ නිසා කාටවත් නොරෙන් අනුමැතත් දෙන්න බැරි නැතක ඉඳන් මේ කථාව කරන එක වඩාත් හොඳයි.’

තම දෙකොලට හිරවී තිබුණු සුරුවුටුව ඉවතට ගත් ස්ටර්න්ඩේල් හෝමස් දෙස තුරිතු බැලීමක් හෙළවේය.

‘මගේ ජීවිතයට සම්බන්ධ ඉතාම පෞද්ගලික ඒ වගේම රහසිගත ඒවා? මට තම මේ කිසිම දෙයක් තේරුම් ගන්න බැහැ, ඔබ මොනව ගැනද මේ-කථා-කරන්නෝ?’

‘මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස් සෘණනය කිරීම ගැන !’

මගේ අතේ ආයුධයක්-තිබුණා නම් කොතරම් හොඳ දැයි මට එක්වරම සිහිණ, ස්ටර්න්ඩේල්ගේ රෝග මුහුණ තද රතු පැහැයට හැරිණි: ඔහුගේ දෑස් කෝපයෙන් දිලිසෙන්නට පටන් ගත්තේය, දැන් මීට මොළවා ගත් ඔහු කෝපාවිෂ්ඨව මගේ මිත්‍රයා දෙසට කඩා පැත්තේය..... එහෙත් ඔහු එක්වරම නැවතිණි, බලවත් උත්සාහයක් දරා තම කෝපය පාලනය කරගැනීමට ඔහු සමත්වීය.

හෝමස් මහත්තයා, මං ජීවත්වුණේ කිසිම නීතියකට යටත් නොවිඟ සරිසරයක, වනවාට මිනිස්සු අහරෙයි, මුහුරුදු වෙලා

ඉන්නේ මං පනවන නීති මේ, මේ ක්‍රියාත්මක කරන්නයි. ඒක ඔහේ මතක තියාගන්නොත් හොඳයි. ඒ මොකද ඔහේට බරපතල තුවාල සිදුකරන්න මම කැමති නැ.

"ඔහේ බරපතල අමාරුවක ආවේ : මමත් කැමති නැ. ආචාර්ය' ස්ටර්න්ඩේල්, කාරණා එක්කොම දැන හිටියත්, පොලීසියට පණිවුඩයක් තොස්වා ඔබට පණිවුඩයක් යැව්වේ ඒ නිසයි."

එක්වරම අමාරුවෙන් හුස්මක් ඇල්ලූ ස්ටර්න්ඩේල් පුටුවක් මතට ඇද වැටුණේය. ඔහු මේ ආකාරයට, තවත් කෙනෙකුට ගෞරව සම්ප්‍රසන්න හයකින් මේල්ලු වුණේ, ජීවිතයේ පළමුවැනි වතාවට විය යුතුය. වචන ගල්පාගැනීමට නොහැකිව අපේ අමුත්තා මද වේලාවක් ගොනු ගියුණේය. අනතුරුව කරාව යළි පටන් ගත්තේය.

"මොකක්ද ඒ කතාවේ තේරුම? බොරු කතාවක් ආල මගේ කටෙන් මොනව හරි දල්ල ගන්න? තමුසෙ බලාගෙන ඉන්නේ? එහෙනම් මට කියන්න කියෙන්න මෙව්වරයි. තමුසෙ මේ සෙල්ලං පටන් අරගෙන කියෙන්නේ වැරදි මිනිහත් එක්ක ! අනංමනං දොඩවන්නේ නැතුව කියනවා, මොකක්ද තමුසෙගේ කතාවේ තේරුම?"

"හොඳයි මං ඔබට කියන්නම්. ඒ වික මං ඔබට කියන්න හේතු වෙන්නේ, අවංක අදහසින් කරන විමසුමට, ඔබ අවංකවම පිළිතුරු දෙව් කියන විස්වාසයයි. මං ඊළඟට ඉන්නා පියවර මොකක්ද? ඒක තීරණය වෙන්නේ ඔබේ නිදහස ආපා ඔබ ඉදිරිපත් කරන කරුණු මත."

"මගේ නිදහස ආපා?"

"ඔව් මහත්මයා"

"මං මොන වරදක් කළාටද?"

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>
මෙව්වේ ප්‍රභේදය මො දැමීම තකට.

ලේන්සු වි අතට ගත් ස්ටර්න්ඩේල් නළලේ ඩහදිය පිසදමන්නට පටන් ගත්තේය.

"දෙයියම්සා! ඔහේ කොහොම හරි විකෙන් වික ඉදිරියට යනවා. ඔබේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ, මේ විදියට කවේ බලෙන් බොරුව ගෙන යෑමේ විශිෂ්ට හැකියාව මතද?"

"ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල් බොරුව ගෙනින්නේ මං නෙමෙයි, ඔබයි. මං මේව හොයා ගත්තේ කොහොමද කියන්නද? ඔබේ ගමන් බඩු වලින් කොටසක් අප්‍රිකාවට යද්දී, ඔබ ජලිමත් වල ඉඳල ආපහු ආවා. අන්න එකකොටස මං තේරුම් ගත්තේ, මේ කතන්දරයේ ඔබත් එක් වර්තයක් බව....."

"මං ආපහු ආවේ....."

"ඒකට ඔබ දිසු කාරණා මං සැලකූවාක් අතන්න ලැබුණා. ඒවා කොහොමටවත් විශ්වාස කිරීමට බැරි, අසතුටුදායක ඒවා. අපි ඒක අමතක කරමු. මේ සිද්ධිය ගැන මං සැකකරන්නේ කවුද කියලා අතන්න ඔබ මෙහාට ආවා. ඒකට පිළිතුරු දීම මා ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඊළඟට ඔබ ගියේ දෙවගැනි මන්දිරයට. ගිහින් වික වෙලාවක් එළියේ රැඳී හිටියා. ඊටපසු ඔබ ආපහු ඔබේ නිවසට ගියා."

"ඔහේ කොහොමද ඒක දැනගත්තේ?"

"මං ඔබේ පිටිපස්සෙන්ම ආවේ"

"මං දැක්කේ නැ කවුරුවත්?"

"මං කෙනෙකුගේ පිටිපස්සෙන් යද්දී, ඒ බව අප්‍ර කැනැත්තාට දැනගන්න ඉඩ තියන්නෙ නැ. එදා රැ ඔබට හරිහැටි නින්ද ගියේ නැ. හිතේ බොහොම සැලැස්සු ගතියෙන් හිටියේ. එදා රැ ඔබ යම් කාර්යයක් ගැන හිතෙන් සැලැස්සුම් කළා. උදේ පාන්දරම ඔබ ඒක ක්‍රියාවට නැංවුවා."

මබ ගෙදරින් පිටවුණේ පාත්තර- එළිවේගෙන එද්දී, ගේට්ටුව ලහ ගොඩහහල තිබෙන රතු පාට බොරළු කැට ගොඩෙන් අහුරු දෙක තුනකුත් මබ සාක්කුවට දමා ගත්තා.

මේ කතාව ඇසු-ස්මර්ත්තේල් නිගුස්සුණේය. මහු හෝමස් දෙස බලාසිටියේ විස්මයෙනි.

‘රිලහට, මබේ නිවසේ ඉඳල-දේවනැති නිවසට ඇති සැතපුමක දුර, මබ වේගයෙන් ඇවිදගෙන ආවා. ඒ වෙලාවේ මබ පැළඳ හිටියේ, මය දැනුත් ඇඳගෙන ඉන්න, ඉරි ඉරි අඩියක් සහිත වෙතිස් සපත්තු. දෙමනැති නිවසේදී මබ පලතුරු වත්ත පහුකරලා ගිහි, මල් වැටෙනුත් ඔබ්බට ගියා. මබ මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස්ගෙ කාමරේ ජනේලය ලහටම ආවා. බෑන් ඔන්න එළියක් වැටිලා. ඒත් ගෙදර මිනිස්සු හරිහැටි අමිදි වෙලා නෑ. මබ මොකද කළේ, සාක්කුවෙන් ගල්කැට අරගෙන, මෝටිමර්ගේ කාමරේ ජනේලයට එක එක ගහන්න පටන් ගත්තා.’

ස්මර්ත්තේල් කෝපයෙන් පිහිඳමින් නැගිටිවේය.

‘මං හිතන්නෙ උමි නම් යක්ෂයෙක් මහු කඩා පැත්තේය.

‘හෝමස්ට සිතා පහළ විය.

‘ගල්කැට අහුරු දෙකක් තැන්න- තුනක් ගහන්න වෙන්න ඇති, උඩ තට්ටුවේ ජනේලයට, එහෙම කරලයි මෝටිමර්ට කුද්ද ගන්න පුළුවන් වුණේ. මහු ජනේලය ලහට ආවම මබට පුළුවන් වුණා, මහුව කතාබහක් සඳහා පහළ තට්ටුවට එන්න කැමති කරව ගන්න. ට්‍රෙගෙනිස් ඉක්මනට හැඳ පැළඳ ගෙන පහළ තට්ටුවේ මහුගේ විසිත්ත කාමරයට ආවා. මබ ඒකට ඇතුළු වුණේ ජනේලයෙන්.

පොඩි කතා බහක් ඇති වුණා. ඒ වෙලාවේ මබ කාමරයේ එහා මෙහා ඇවිද්ද, රිලහට මබ එළියට ගිහිත් ජනේලය වැහැව්වා. ඊට පස්සෙ තණබිමට වෙලා, සුරුවිටුවක් උරමින්, වෙන්නෙ මොකක්ද කියලා බලාගෙන ගිටියා. මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස්

මියගියාට පස්සෙ, ඔබ ආපු විදියටම ගන්න ගියා. ඉතින් ආචාරය ස්වර්ණවේල් ඔබගේ ඒ හැසිරීම ගැන ඔබ නිදහසට කියන කාරණා මොනවද? ඔබ ඒ වගේ දෙයක් කරන්න පෙනවුණේ ඇයි? ඔබේ බොරු වැල්වාරම් කිසිලා මාව රවුන්න හැදුවොත් නම්..... ඔව් එහෙම වුණොත් මේ කාරණා ටික මගේ කටයුත්ත පිටවෙලා යාව්. හැබැයි එහෙම ගියොත් ගියා ගියාමයි”

හෝමස්ගේ ප්‍රකාශය අසා සීට් ස්වර්ණවේල් ගේ මුහුණ බලා සිටියදීම කළු විය. දැන් මුහුණ සහවා ගත් ඔහු මඳ වේලාවක් කල්පනා කළේය. උන් වරම් නැති සීට් ඔහු, කබායේ ඇතුළු සාක්කුවකින් ඡායාරූපයක් එළියට ගෙන, එය අප ඉදිරිපිට මේසය මතට විසි කළේය.

“මට ඒ දෙය කිව්මට සිදුවුණේ මෙන්න මෙයා නිසයි”

අපි එය පරීක්ෂා කර බැලුවෙමු. එය ඉතා ගෝභා සම්පන්න කාන්තාවකගේ ඡායාරූපයකි.

“බ්‍රෙන්ඩා ට්‍රෙගෙනිස්” හෝමස්ගේ කටයුත්ත පිටවිය.

“ඔව්. ඇය බ්‍රෙන්ඩා ට්‍රෙගෙනිස්. අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ මං ඇයට ආදරය කළා. අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ ඇයත් මට ආදරය කළා. මට ඇය හා විවාහ වෙන්න විදියක් තිබුණේ නැ. ඒ මොකද අවුරුදු ගණනාවකට කලින් මාව අතහැරදාල ගිය බිරිඳත් මට ඉන්නවා. නමුත් එංගලන්තයේ තිබෙන නින්දා සහගත දික්කසාද නීතිය නිසා, මට ඇගෙන් දික්කසාද වෙන්න විදියක් නැ. මං අවුරුදු ගණනක් බලාගෙන හිටියා. බ්‍රෙන්ඩාත් අවුරුදු ගණනක් බලාගෙන හිටියා. අන්තිමට අපට අත්වුණේ මෙන්න මේ අවාසනාවන්ත ඉරණම”

මේ දැවැන්ත පුරුද්ද ඉතිහාසමය හඬන්නට පටන් ගත්තේය. මඳ වේලාවකින් තම හැඟීම් පාලනය කරගෙන ඔහු යළිත් කරාව පටන් ගත්තේය.

"දේවගැතිතුමා මේ පත්තොම ගැන හිටියා. එතුමාගේ ආහාරාදය අපට ලැබුණා. එතුමාගෙන් අහල බලන්න. ඔහු කියාටි බ්ලන්ඩා කියන්නේ මිනිසිට ජීවත්වූ දේවගතක් කියල. ඒ නිසා තමයි ඒ බේදවාචකය සිදුවුණු වෙලාවේ ඔහු මට විදුලි පුවතක් යැව්වේ. මං වහාම ආපහු ආවේ. ඒකෙන් බඩුබාහිරාදියෙන් කොටසක් ඒ වනවිට අප්‍රිකාවට යැවීම අදහස බෝට්ටුවෙන් ගෙන ගිහිං. ඒත් මගේ ආදරවන්තියට මම ඔත් බේදජනක ඉරණමක් අත්වුණා කියල දැනගන්නාම බඩුබුට්ටු වලින් ගැති පලේ මොකක්ද? මගේ ක්‍රියාවන් වලින් ඔබට මෙතෙක් දැනගන්න නොලැබුණු සාධකය අන්න ඒකයි හෝමස් මහත්මයා."

"කවාව දිගටම කියන්න."

ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල් ක්‍රම කඩා සාක්ෂුවෙන් කඩදාසි පැකට්ටුවක් එළියට ගෙන මේසය මත තැබුවේය. "රැඩික්ස් පෙට්ස් ඩයබොලයි" යනුවෙන් එහි ලියා තිබූ අතර, ඊට යටින් "එස්" යනුවෙන් සඳහන් ඊකු පැහැති ලේබලයක් අලවා තිබිණි. ස්ටර්න්ඩේල් ඒ පැකට්ටුව මා දෙසට තල්ලු කළේය.

"මහත්මයා, මං අහල තියෙනවා ඔබ් වෛද්‍යවරයෙක් කියල. ඔබ මේ ඖෂධය ගැන අහල තියෙනවද?"

"රැඩික්ස් පෙට්ස් ඩයබොලයි" කියන ලතින් වාක්‍යයේ තේරුම 'යකාගේ අධියේ මූල' "මං කවදාවත් මෙතෙම දෙයක් ගැන අහල නෑ."

"ඔබ ඒක නොදන්නේ නිසා මිනි (වෛද්‍ය විද්‍යා දැනුමේ අඩුපාඩුවක් නිසා නෙමෙයි. මං දන්න තරමින් මා ළග තිබෙන මේ පැකට්ටුව හැරුණාම, මුළු යුරෝපයේම මේ ඖෂධයෙන් ස්වල්පයක් තිබෙන්නේ නංගේටියාවේ, බුඩාපෙස්ට්විල, පර්යේෂණාගාරයක පමණයි. මේක ගැන තවමත් කිසිම ඖෂධ විද්‍යා කෝෂ ග්‍රන්ථයකු සඳහන් වෙන්නේ නෑ. ඒ වගේම විෂ වෛද්‍යවේදය පාඩු ග්‍රන්ථවල කොහේවත් ලියැවී නෑ."

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>
මේ ගසේ මූලට තිබෙන්නේ කතුලකට සමාන වෙනුමක්.

තමුත් ඒ කඩුලෙ අඩක් මනුෂ්‍යයෙකුගේ, අඩක් එරටෙකුගේ වගෙයි. ඒ නිසා අප්‍රිකාවේ ආගමි ප්‍රචාරයේ යෙදුණු උද්භිද විද්‍යාඥ මිෂනාරි වරයෙක් මේකට යතාගෙ අඩිය කියන නම දැමීමා. බටහිර අප්‍රිකාවේ උබංගි කියන ගෝත්‍රිකයන්ගේ යකැදුරන් මේත් රහස් බේනත් හැටියට පාවිච්චි කරනවා. ඔවුන්ගේ යකැදුරුකම්, යාගහෝම, ගෝත්‍රික දේදකම් වලදී යොදගන්නා මේ බෙනෙත, මගේ අතට පත්වුණේ බ්‍රොපොරොත්තු නොවු විදියට.

පැකට්ටුව විවෘත කළ ඔහු, එයින් ස්වල්පයක් එළියට ගෙන පෙන්වීය. එය රතුපාටු හුරු දුඹුරු කුඩු වර්ගයක් බව අපි දුටුවෙමු.

‘ඉතින් මහත්මිය.....? හෝමිස් ඇසුවේ නොඉවසිලිමත් අයුරෙනි

‘හෝමිස් මහත්මිය. ඔං මේකදන්නෙ සිදුවුණු හැම දෙයක්ම ඔබට කියන්නයි. ඔබ දැනටමත් දන්නා කාරණාවල හැටියට, සියලුම දේ දැනගෙන ඉන්න එක වඩාත් හොඳයි. වැඩියත්ම මගේ යහපත පිණිස.

ට්‍රෙගෙනිස් පවුලත් මාත් අතරේ තිබුණේ මොන වගේ සම්බන්ධතාවයක්ද කියන එක මං ඔබට කිව්වා. බ්‍රෙන්ඩා වෙනුවෙන් මං ඇගේ සොහොයුරන්ට ශීතවත්ව හිටියා. ට්‍රෙගෙනිස් පවුලේ මුදල් බෙදගැනීම ගැන මහා ආරවුලක් ඇතිවුණා. ඒක නිසා මෝටිමර්, පවුලේ අතින් ඉසුණෙන් අයින් වුණා. පස්සෙ මේවා සමරයකට පත්කරගත්ත බවයි අහන්න ලැබුණේ. ඒ නිසා අනෙක් අය වගේම මෝටිමර් වත් මං ආශ්‍රය කළා. ඔහු මහ කෙරොටික තත්කඩයෙන් බව මට තේරුණා. ඒත් ඔහුත් එක්ක යන්නටත් පටන්ගන්න තරම් හේතුවක් මට තිබුණේ නැහැ.

සති කිහිපයකට කලින් එක දවසක් ඔහු මගේ නිවසට ආවා. නිකං කතාබහා කර කර ඉන්න අතරේ අප්‍රිකාවෙන් මං ගෙනාපු නොයෙක් වීඩියෝ දේවල් ඔහුට පෙන්නවා. මේ වීඩියෝ බෙනෙතත් එහෙම පෙන්වුපු දේවලින් එකක්, මෙය ක්‍රියාකරන

ආකාරයක් එයින් ඇතිවෙන ප්‍රතිඵලත් මං ඔහුට තේරුම් කරල
 දුන්නා. මෙම මාෂධයෙන් මොළයේ හය හා සංක්‍රාසය පාලනය
 කරන මධ්‍යස්ථාන උත්තේජනය වෙන හැටිත්, අප්‍රිකාවේ උබංගි
 ගෝත්‍රික යකැදුරන් මේ බෙහෙත යොදාගෙන කරන යාග හෝම
 ගැනත් මං ඔහුට කිව්වා. මේ විෂ වර්ගයේ වාෂ්ප ආක්‍රාණය කරන
 ගෝත්‍රික මිනිසුන් පිස්සු වූදෙන හැටිත්, ඊළඟට මරණයට
 පත්වෙන අයුරුත් මා විස්තර කරද්දි මෝටිමර් එය අසා සිටියේ
 බොහොම උනන්දුවෙන්. ඒ අතරේ මං ඔහුට කිව්වා යුරෝපයේ
 විද්‍යාඥයන් තවමත් මේ විෂ වර්ගය ගැන නොදන්නා බව.
 කෙනෙක් මේ විෂෙන් මරණයට පත්වුණෙත්, එය කොහොම
 සිදුවුණද කියලා හඳුනාගන්න අපේ වෛද්‍ය විද්‍යාඥයන්ට
 නොහැකි වන බව, මම කිව්වා.

මෝටිමර් මේ මාෂධය මගෙන් කොහොම හොරකම්
 කරගත්තද කියන එක මං අද ඔතතුරුත් දුන්නේ නෑ. ඒ මොකද
 මං කොයි වෙලාවකවත් කාමරයෙන් එළිසට ගියේ නෑ. මං
 හිතන්නේ, මං අල්මාරි, කැබිනට්ටු, ඩිබ්බු කුරලා, බෝතල් එළියට
 ගන්න අතරෙයි ඔහු බෙහෙතෙන් ටිකක් හොරකම් කරගන්න
 ඇත්තෙ. මට මතකයි පස්සෙ, යකාගේ අඩිය මුල ගැන ඔහු
 මගෙන් දිගින් දිගටම ප්‍රශ්න කළා. මේ විෂෙන් ප්‍රතිඵලයක් ලැබීමට
 කොයි තරම් ප්‍රමාණයක් ගින්නට දැමිය යුතුද, එය ක්‍රියාත්මක
 වෙන්න කොපමණ වෙලාවක් ගතවෙතවිද ආදිය. ඔහු ඒවා අසා
 දැනගත්තෙ පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා කියල මං හිතෙකි-
 වත් හිතුවෙ නෑ.

මට ඒ ගැන වැඩිදුර හිතන්න හේතුවක් තිබුණෙත් නෑ,
 දේවගැතිතුමාගේ විදුලි පණ්ඩුඩියක් ප්‍රීමත් වලට ලැබෙන තුරු.
 මේ දුෂ්ඨයා හිතුවෙ ඔහුගේ මේ අපරාධය සිදුකරන කොට මං
 ප්‍රීමත් වරායෙන් පැවි නැගල අවසන් වෙලා තියෙව් කියල.
 එහෙම වෙලා මං අප්‍රිකාවට ගියා නම් අවුරුදු ගණනාවක්
 යනතුරු මට මේ ගැන දැන ගන්න ලැබෙන්නෙ නෑ. නමුත් විදුලි
 පුවත ලැබුණු ගමන් මං ආපහු ආවා. බෙද වාචකයේ විස්තර
 අනනකොට ඒක සිදුවුණේ මං ලග තිබුණු විෂ වර්ගයෙන් කියන

ඒක මට පැහැදිලිවම තේරුණා. මං ඔබට හමුවෙන්න ආවෙ වෙනත් මොනව හරි ක්‍රමයකින් මම අපරාධකාරයාට හඳුනාගන්න ඇහැයි හිතාගෙන. නමුත් එහෙම මොකුත් සිදුවුණේ නෑ. අපරාධකාරයා මෝටර් ට්‍රෙගෙනිස් බව මම පැහැදිලිවම දන්නවා. ඔහු මේ අපරාධය කළේ ඔස්ට්‍රේලියාවේ නැණිතාවෙන්. සොහොයුරිය මියගිහින, සොහොයුරන් දෙදෙනා උත්මත්තකයින් වුණාම, මුළු බුදුලේම උරුමකාරයා වෙන්නේ ඔහු. මම මුළු ජීවිතේම ආදරය කළ එකම කාන්තාව, මට ආදරය කළ කාන්තාව, බ්‍රෙන්ඩා. ඔහු ඇයට මරා දැමීමේ යකාගෙ අවියෙන්. ඔහු කළ මේ අපරාධයට දිගු වූ කාලයක් තිබුණද? මං මොකක්ද කළ යුත්තේ? පොලීසියට දන්වලා නීති මාර්ගයෙන් කටයුතු කරනවද? ඒක වෙලාවක කරන්න කොර මට සාක්ෂි? මගේ කාරණා සියල්ලම ඇත්තයි. ඒත් මේ පිටිසරයද, නූගත් පූරි සහිතයන් පිරිසක් මෙවැනි අදහස කොටස් විශ්වාස කරනවද? ඒක හරියන්නත් පුළුවන්. මුරදින්නත් පුළුවන්. ඒ වුණත් මෝටර් ට්‍රෙගෙනිස් කළ අපරාධයට සදාචාරය දෙන්න බෑ. බ්‍රෙන්ඩා වෙනුවෙන්, මගේ ආදරයේ නාමයෙන් ඔහුගෙන් පළිගන්න කියලා මගේ ආත්මය මට වඩාදෙන්න පටන් ගත්තා. මං ඔබට කලින් කිව්වා හෝමස් මහත්මයා, මං ජීවත්වුණේ කිසිම නීතියකට යටත් නොවුණු අඩවියක කියලා. දැන් මේ පොලාවේ නීතිය මගේ අතට ගන්න මට සිද්ධවුණා. ඔහු අනිත් අයට අත් කරුණ කාසර ඉරණම. ඔහුටත් ලබාදෙන ඒක සාධාරණයි කියලා මං හින්දු කළා. එහෙමත් නැත්නම් ඔහුට මගේ දෑතින්ම දඩුවම් කළ යුතුයි. මේ මොහොතේ තමන්ගේ ජීවිතය තම සතයකටවත් අගය නොකරන වෙනත් ජීවිතයක් මුළු ජාතිකයන්ගේම නැතුව ඇති. මං එයේ.

මං ඔබට සියලුම දේ කිව්වා. ඉතිරි හරිය ඔබම ඉදිරිපත් කළා. ඔබ කිව්ව ආකාරයට මට එයින් නින්ද හියේ නෑ. මං උදේ පාන්දරින්ම ගෙදරින් පිටවුණා. ඔහුට අවදිකරව ගන්න අපහසු වෙන බව මට කලින් මතකවුණා. ඒ නිසා ඔබ කිව බොරට ගොඩනගා අහර දෙකක් මං අරගෙන ගියා. ඒවායින් ජනේලයට ගහලා මං ඔහුට අවදිකරව ගත්තා. ඔහු පහළ කට්ටුවට ඇවිත්

ජනේලය විවෘත කරලා, මාව විසිත්ත කාරයට තුළට ගත්තා.

කාරණා මක්කොම මං ඔහුට පැහැදිලි කර දුන්නා. මං ආවේ විනිශ්චයකාරයා හැටියට පමණක් නොවෙයි වධකයා හැටියටත් කියලා මං ඔහුට කිව්වා. මගේ ටීවේල්වරය දැක්කාම ඔහු ප්‍රාණ හයෙන් පුටුවක් උඩට ඇද වැටුණා. මං ලාමිපුව දල්වලා, යකාගෙ අඩියෙ කුඩු විකක් ගිනිදැල්ලට ඉහළා, ජනේලය වහදමලා එළියෙන් හිටියා. මං සුදුතෙමන් හිටියෙ. ඔහු කාරයෙන් පිටවෙන්න තැත්කළා නම් මං ඔහුට වෙඩි කියනවා. ඔහු මිනිත්තු පහකදී මිය ගියා. දෙයියනේ ඔහු මැරුණු හැටි ! ඒ වුණාට මගේ හිතට සිසිම වේදනාවක්, කම්පාවක් දැනුණේ නෑ. ඒ මොකද මගේ ආදරවන්තිය බ්‍රෙන්ඩාට ඔහු විදින්න සැලැස්වූ වේදනාවම පමණයි, ඔහුටත් විදින්න සිදුවුණේ. මන්න මිකයි හෝමස් මහත්මයා මගේ කථාව. ඔබත් කවදහරි ගැහැනියකට ආදරය කරලා තියෙනවා නම් බාගද ඔබත් ඒ විදියට කරන්න ඉඩ තිබුණා. කොහොම වුණත් මගේ ජීවිතය දැන් කියෙන්නේ ඔබේ අතේ. ඔබට කැමති පියවරක් ගත්තට මට ප්‍රශ්නයක් නෑ. මං ඔබට කිව්වා මරණයට මං හය නැති බව.

හෝමස් මඳ වේලාවක් නිහඩව කල්පනා කරමින් සිටියේය. ඉන්පසු ස්ටර්න්ඩේල් ඇමතු වේය.

'මොන වගේ වැඩක යෙදෙන බලාපොරොත්තුවෙන්ද ඔබ ආපසු අප්‍රිකාවට යන්න සූදුනම් වුණේ?'

'මා බලාපොරොත්තු වුණේ මධ්‍යම අප්‍රිකාවට ගිහි. මගේ මුළු ජීවිතයම එහි කටයුතු සඳහා කැරැවෙන්න. මා එහි ආරම්භ කළ වැඩ වලින් තවමත් අවසන් කළේ භාගයක් පමණයි.'

'ගිහින් ඉතුරු භාගයක් අවසන් කරන්න මහත්මයා. ඔබට එයින් වළක්වන්න මගේ නම් අදහසක් නෑ.'

අසුනෙන් නැගී සිටි ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල් හිස පහත් කොට, හෝමස්ට ආචාර කළේය. ඉන්පසු ඔහු අසුනෙන් නැගීට යන්නට ගියේය. lockholmesinvestigations.blogspot.com

‘මං හිතන්නෙ වොට්සන්, ඔබත් මා සමග එකඟ වෙතවා ඇති. මේකට මැදිහත් වෙන්න කියලා අපට කැඳවීමක් තිබුණෙත් නෑ. අප පරීක්ෂණය කළෙත් ස්වාධීනව. අප ගන්නා ක්‍රියා මාර්ගයත් එලෙසම තබමු. වොට්සන් ඔබ කියන්නේ මේ මිනිහ-ස්ටර්න්ඩේල් අපරාධකාරයෙක් කියලද?'

‘ඇත්තෙන්ම නෑහැ’

‘මං කවදවත් ආදරය කරල නෑ වොට්සන්. මාත් ආදරය කරල තිබුණා නම්, මා ආදරය කළ ගැහැනියට අර වගේ ඉරණමක් අත්වුණා කියල හිතමු. කවුද දන්නෙ? මාත් අපේ සිංහයන් දඩයක්කාරයා වගේ ක්‍රියා කරන්න ඉඩ තිබුණා.

මෝටිමර් ට්‍රෙගෙනිස්ගේ කාමරයේ ජනෙල් පඩිය උඩ තිබුණු රතුපාට බොරළු කැට තමයි-මගේ පරීක්ෂණය ඇරඹුණු තැන. දේවගැති නිවස තිබෙන ඉඩමේ කොහෙවත්, ඒ විදියේ, ඒ පාට ගල් බොරළු මට දකින්න ලැබුණේ නෑ. ආචාර්ය ස්ටර්න්ඩේල් වෙතට මගේ අවධානය යොමු වුණ්ම. මං ඔහුගේ නිවස පරීක්ෂා කරන අදහසින් එහි ගියා. ගේට්ටුව අසලම අර ජාතියේ ගල්බොරළු කැට ගොඩක් මට දකින්න ලැබුණා. එතැනින් එහාට මා කළ හැමදෙයක්ම ඔබේ බුද්ධියෙන් ඔබට තේරුම් ගැනීමට පුළුවන් ඇති.

‘එහෙම නම් වොට්සන් යුකාගේ අඩිය අපි එතනින් අමතක කරල දමු. පෞරාණික කෝතින් හාෂාවේ සම්භවය ගැන හොයන එක යළි පටන් ගන්න මිනින දැන් කාලය හරි.’

සමාප්තයි.

අතුරුදහන් වූ සිටුවරිය.

අතුරුදහන් වූ සිටුවරිය

‘නමුත් ඇයි තුර්කි එකක් ම?’ මගේ පාවහන් යුවළ දෙස මඳ වේලාවක් බලාසිටී ඔරලොක් හෝම්ස් ඇසිය.

මේ මොහොතේ මා අසුන්ගෙන සිටියේ සැපපහසු වේටල් ඡාන්සි පුටුවකයි. පාවහන් පැළඳුණු මගේ දෙපා ඉදිරියට දිගුවී තිබිණ. ඒ නිසා ඔහුගේ අවධානය ඒ කෙරෙහි යොමුවන්නට ඇත.

‘නෑ මේව තුර්කියේ හඳුන්වා දුන් තෙමෙයි. එංගලන්තයේ සාදන පාවහන්. මං මේව මිලට ගත්තේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විවියේ ලැටිමර් පාවහන් වෙළෙඳ සලෙක්’

‘නෑ නෑ, මං ඇහුවේ ඔබේ ස්නානය ගැන?’ හෝම්ස් පැවසුවේ සිනා පහළ කරමිනි.

‘පුරෝපකාරීහි, වැඩි මුදලක් ගෙවන්න වෙත තුර්කි ස්නානයක් සඳහා ගියේ ඇයි, ගෙදරදීම නාගන්න පුළුවන්කම කියෙද්දී?’

‘පසුගිය දවස් ටිකේම මගේ ඇඟට හරිම කෙඩෙන්තු, දුර්ලබ බවක් දැනුණා. හතරිපත්වල රුද්ධ දෑනෙන් රුමැටික් ගතියක් ඇඟට තේරුණා. තුර්කි ස්නානයේදී මුලින් උණු ජලයෙන් හා ජල වාෂ්ප වලින් නාවලා, සම්බාහනය කරලා, ඊට පස්සේ තෙ සිසිල් ජලයෙන් නෑවීම කරන්නේ. ඒ මගින් ශරීරය හරියට පුරෝධමත් වෙනවා. ඒකෙන් අපි ඒකට විකල්ප වෙදකමක් කියන්නේ. එය ශරීරයේ පද්ධති පිරිසිදු කොට, ක්‍රියාශාරීත්වය අලුතෙන් පටන් ගැන්වීම සඳහා යොදන ක්‍රමයක්.’

ඒ කොහොම වුණත් හෝම්ස්, මගේ පාවහන් බලා ඔබ කොහොමද මං ලබාගනිමු තුර්කි ස්නානය ගැන කිව්වේ?’

‘ඒක ඒ තරමටම පැටලිලි සහගත නැහැ වොට්සන්. ඔබ සමග තවත් කෙනෙක් හවුලේ, කුලී රථයේ ගමන් කළා අද උදේ ඒ කවුද කියලා මං ඇහුවොත්? ඒක නිගමනය කළ විධියටම සරලයි, කලින් එකත්’

'කලින් එක පැහැදිලි කරනවා වෙනුවට තවත් ප්‍රශ්නයක් මට ඒක භාරගන්න බෑ' මම තරමක් කරකෑ අයුරෙන් කීවෙමි.

'බොහොම නිරතියයි වොට්සන් !' ඔබේ විරෝධතාවය සාධාරණයි. කෝ බලමු කරුණු මොනවද කියලා. අන්තිම එක මුලින් ගමු. කුලී රථය - ඔබේ කබායේ කපේ සහ වම් අතේ මඩ ඉඟි ඇති සලකුණු තිබෙනවා. 'ඔබ අශ්ව කරත්තයේ මැදින් වාඩිවෙලා ගමන් කළා නම් කබායේ මඩ පැල්ලම් හිටින්නේ නෑ. හොඳයි එහෙම පැල්ලම් ආවත් දෙපැත්තෙම එක සමානව හිටිනවා. ඔබ තවත් කවුරු හරි එක්ක හවුලේ කුලීරියේ ගිය බව ඉන් පැහැදිලියි.'

'ඒක හරි. නමුත් පාවහන් දිහා බලල ජ්‍යානය ගැන කිව්වේ කෙහොමද?'

'ඔබ පාවහන් පැළැඳීමේදී තුල් ගැටගසන්නේ එක් විශේෂ ආකාරයකට. නමුත් මම පෙනෙනවා ඇත් ඔබේ පාවහන් වල තුල් ගැට ගසා තිබෙන්නේ ඊට වඩා හේතූන් වඩාත් සංකීර්ණ, 'ඩබල් බෝ' ආකාරයට. එහෙම නම් කවුද පාවහන් ගැටගහලා තිබෙන්නේ? එක්කෝ පාවහන් අලුත් වැඩියා කළ තැනකදී. තැත්තම් කුර්කි ජ්‍යානය සඳහා ගිය වෙලාවේ, එතැන සේවකයා. ඔබේ පාවහන් අලුත් කියා පළමුවැන්න විය නොහැකියි. එහෙත් නිසැකවම දෙවැන්න විය යුතුයි. බොහොම සරලයි. තැද්ද? කොහොම වුණත් ඒ ජ්‍යානයෙන් ඔබේ අපේක්ෂාව ඉටුවුණා !'

'ඒ කොහොමද?'

'ඔබ කියනවා ඔබ ඒකට ගියේ සැබෑ වෙනසක් උවමනා නිසා කියලා. එහෙම නෑ එය ලබාගමු. කොහොමද? ස්විට්සර්ලන්තයේ යුසාන් නගරයට සංචාරයක් යන්න ලැබුණොත් කොහොමද? දුම්රියේ පළමුවෙනි පංතියේ ගමන් කරන්න ටිකට් ලැබෙනවා. ඒ විතරක්ද, කෑම බීම, ඉඳුම් හිටුම්, සියලු සැප පහසුකම් සුබෝපහෝගී මට්ටමෙන් නොමිලේ ලැබෙනවා'

'ඉහොම අතර්කයි ! ඒත් කොහොමද ඒ?' මම ඇසුවෙමි.

පුටුවේ පිටුපසට හේත්තු වුණු හෝම්ස් තම සටහන් පොත අතට ගත්තේය.

ලෝකයේ බොහෝම අන්තරායයන්ට ගොදුරු වෙන පුද්ගලයන් තමා, හිත මිතුරන් කිසිවෙක් නැති, තැනින් තැනට සංක්‍රමණය වෙන කාන්තාවෝ, ඔවුන් බොහෝම අභි-සකයි. නමුත් ඔවුන් අතින් අය අපරාධයට පොළොඹවනවා. කාන්තාව සම්පූර්ණයෙන්ම අසරණයි. මේ වගේ තනියම දිවි ගෙවන කාන්තාවකට හෝටලයකින් හෝටලයකට, රටකින් රටකට සංක්‍රමණය වෙන්න මුදල් හදල් තිබෙනවා. නමුත් ඇය හිටපුත්ගෙන් පිරුණු ලෝකයක අතරම වෙච්ච කුකුර පැටියෙක් වගෙයි. මොකක් හරි ඇයව හිල දැමීමොත්, එහෙම දෙයක් සිද්ධ වුණාද කියල කාවචක් දැනගන්නවත් ලැබෙන්නේ නෑ. මං හිතන්නේ ප්‍රාන්සස් කාතැක්ස් ආයතීවචක් ඒ වගේ විනාශයක් සිදුවෙලා

ඔහු කෙළින්ම කාරණාවට එළැඹීම ගැන මගේ හිතට පහසුවක් දැනිණි.

රුල්වන්හි ආදිපාදකුමාගේ පෙළපතෙන් පැවත එන අයගෙන්, දැනට අවිවාහකව ඉතිරි වෙලා ඉන්න එකම එක පුද්ගලයා ඇයයි. ඔබට මතක ඇති පවුලේ ඉඩම් කඩම්, ගෙවල් දෙවල් ඔක්කොම ලැබුණේ ඇගේ සහෝදරයින්ට. ඇයට ලැබුණේ පිම්ක වංචල දේපොළක් පමණයි. නමුත් මේ අතරේ තිබුණා ඉතාම වටිනා, ස්පාන්ද්‍යයේ තැනු රිදී ආභරණ විශාල ප්‍රමාණයක් සහ අලංකාර ලෙස කුසා ඔප දැමූ දියමන්ති සම්භාරයක්. ඇය මේවාට දැක්වුවේ පුදුම ආශාවක්. ඇ කොයිතරම් ආශාවක් දැක්වුවාද කිව්වොත්, ඒවා පරෙස්සම් සඳහා බැංකුවක පුරස්ථිතාගාරයක තියන්නවත් ඇය කැමති වුණේ නෑ. ඇය ගිය හැම තැනකටම ඒවා අරගෙන ගියා. ප්‍රාන්සස් ආර්යාව යන්නම් මැදි වයසට ළං වුණා විතරයි. ඇය තවමත් ඉතාම ලක්ෂණ කාන්තාවක්

‘දැන් මොකක්ද ඇයට වෙලා කියෙන්නෙ?’

‘මොකක්ද ඇයට වෙලා කියෙන්නෙ? අන්න ඒක තමයි වොට්සන් අපට හොඳාගන්න සිදුවෙලා කියෙන්නෙ. ඇය පණ පිටින් ඉන්නවාද? නැත්නම් මියගියාක්ද? ඇය ඉතාම පිළිවෙලකට වැඩකටයුතු කළ නැතැත්තියක්. ප්‍රාන්සස් ආර්යාව කුඩා කාලෙ ඉඳන් බලාගන්න සේවිකාව සමා වයස්ගත බොබිති මෙනෙවිය. පසුගිය අවුරුදු හතර තිස්සෙම ප්‍රාන්සස් තමන්ගේ හිතවත් සේවිකාවට සතියක් ඈර සතියක් ලියුමක් එවීම කටයුත්ත අතපසු කළේ නැහැ. මේ බොබිති මෙනෙවිය මා හමුවෙන්න ආවා. දැන් සති පහක් ගත වුණාදැ ආර්යාව ගැන කිසිම ආරංචියක් නැ. අවසන් ලියුම ඇ එවල කියෙන්නේ ස්විට්සර්ලන්තයේ ලුසාන් නගරයේ නැෂනල් හෝටලයේ ඉඳලයි. ඇය එතැනින් ඉවත්ව ගොස් ඇති බවයි පෙනෙන්නෙ. නමුත් අලුත් ලිපිනය මොකක්ද කියා කිසිකෙනෙක් දන්නේ නැ. මේ අතුරුදහන්වීම ගැන ඇගේ ඥාතීන් බොහොම කළබලයට පත්වෙලයි ඉන්නෙ. ඔවුන් විශාල ධනවතුන් නිසා මේ ප්‍රශ්නය විසඳාගන්න ඕනෑම මුදලක් වියදම් කරාවි.’

‘කොරතුරු දැනගන්න පුළුවන් වුණේ මේ සේවිකාවගෙන් පමණක්ද? ප්‍රාන්සස් ආර්යාව ලියුම් ඊටු තවත් මිතුරියො තැනි වෙන්න බෑ?’

‘ඇය ලියුම් ගනුදෙනු කළ තවත් එකම තැනයි කියෙන්නෙ වොට්සන්. ඒ තමයි ඇගේ බෑංකුව. අවිවාහක කාන්තාවන්ට ඒවත්වීම සඳහා වරින්වර ගිණුමේන් මුදල් ගන්න සිදුවෙනවා. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ බෑංකු ගිණුම් පොත් හරියට සංක්ෂිප්ත දිනපොත් වගෙයි. ඇගේ ගිණුම තිබෙන්නේ සිල්වෙස්ටර් බෑංකුවේ. ම. ඇයගේ ගිණුම පරීක්ෂා කරල බැලුවා. ඇ ලියා ඇති වෙක්පත් වලින් අන්තිම එකට ඉස්සර වෙලා එක ලියලා කියෙන්නේ, ලුසාන් වල තැවති සිටි හෝටලේ බිල ගෙවීම සඳහා. නමුත් ඒක ලියලා කියෙන්නේ විශාල මුදලකයි. ඒ නිසා හෝටල් බිල ගෙව්වට පස්සෙත් ඇගේ අතේ සෑහෙන මුදලක් ඉතිරි වෙන්න ඇති. ඊට පස්සෙ ලියල කියෙන්නේ එකම වෙස් පතයි logspot.com

‘ඒ කාටද?’

‘ඒක ලියලා තියෙන්නේ මාරි ඩෙව්න් මෙනෙවිය කියලා කෙනෙකුට. ඒ ගනුදෙනුව කළේ කොහේදිද කියල දැනගන්න ක්‍රමයක් නෑ. නමුත් ඒ වෙස්ප්‍රන්-මෙහේ බැංකුවට ඉදිරිපත් කරලා තියෙන්නේ සති තුනකට කලින්. ඒ ප්‍රශ්නය මොන්ට් පෙලිය හි ක්‍රෙඩිට් ලියොනේ බැංකුව මගින්: වෙස් පත් පවුළු පතනකට’.

‘එතකොට කවුද මේ මාරි ඩෙව්න්?’

‘ඒකත් මට හොයාගන්න පුළුවන් වුණා. මාරි ඩෙව්න් කියන්නේ ප්‍රාන්සස් කාලාස්ස් ආර්යාවගේ සේවිකාව. ඇයට මේ විදියට මුදල් ගෙවීමේ ඇයි කියන එක මට තවම හොයාගන්න බැරි වුණා. මට කිසිම සැකයක් නෑ. ඔබේ රහස් පරීක්ෂණ මගින් ළඟදීම ඒව හොයාගන්න පුළුවන් වේවි’.

‘මගේ රහස් පරීක්ෂණ?’

‘අන්න ඒකට තමයි සනීප ගන්නා-පුරවින්න දේශ ගවේෂණයක් ඔබට ලැබිල තියෙන්නේ, ස්විට්සර්ලන්තයට.’

ඔබ දන්නවා නේ වොට්සන්, මට ලන්ඩනයෙන් පිටවෙන්න විදියක් නෑ. අර නානි ඒබ්‍රහැම්ස් ඒවත්වෙන්නෙ ප්‍රාණ හයෙන්. ඒ නැතත් ප්‍රතිපත්තියක් හැටියට මම රටෙන් පිටවෙන එක සුදුසු නෑ. ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් රහස්-භාලිසියටත් මං නැතිවුණාම හරි පාරයි. ඊළඟට පාකාල ලෝකයේ අපරාධ කාරයින් මං නැතිවුණු ගමන් ලොකු ප්‍රීති-ප්‍රමෝදයකට පත්වෙනවා. මගේ හිතවත් වොට්සන්, අන්න ඒ නිසා ඔබ යා යුතුයි. වචනයකට පැත්ත දෙක ටිකක් ගණ වැඩි වුණත්, මහාදර්ශික විදුලි පණිවුඩ සේවය මගින් ඔබට රැ දවල් දෙකේම පණිවුඩ එවිය හැකියි.

දින දෙකක් ගත වෙද්දී මම ස්විට්සර්ලන්තයේ ලුසාන් නගරයට ළඟාවීම. එහි නෑෂනල් හෝටලයේ කළමනාකාර මෝසර් මහතා, මා ආදරයෙන් පිළිගත්තේය.

<http://pranabdas.blogspot.in/2014/04/mystery.html>

නැවතලා හිටියා, වොට්සන් මහත්මියය. මේ හෝටලේදී ඇය එක්ක
කතා බහ කරපු හැම කෙනෙක්ම ඇයට හරි කැමැත්තෙන් හිටියේ.
ඇය ඉතාම ප්‍රියමනාප කාන්තාවක්

'ඇගේ වයස කීයක් විතරද?'

'අවුරුදු හතළිහකට වැඩිවෙන්නැබැහැ. තවමත් ඇය හරිම
සුන්දර කාන්තාවක්. තරුණ කාලේ ඉතාම ශෝභණ සුවතියක්ව
හිටි බවට කිසිම සැකයක් නැ'

'ඇය ලග වටිනා ආභරණ තොගයක් තිබුණු බව මෝසර්
මහත්මිය දැන ගිටිය දැ'

'නෑ මහත්මිය. එහෙම දෙයක් ම- දැනගිටියේ නෑ. නමුත්
මට මතකයි කාමරය පිරිසිදු කරන්න ගිය සේවකයා කිව්වා,
ආයතාවගේ කාමරයේ විශාල, ඒ වගේම බර, ට්‍රන්ක පෙට්ටියක්
තිබුණු බව. ඒක කොයි වෙලෙන් ඉබියතුරුදමා සුරක්ෂිතව තිබු
බවත් ඔහු සඳහන් කළා.'

'ඇගේ සේවිකාව මාරි ඩෙවිත් ගැන ඔබ මොනවද
දන්නෝ?'

'මාරි ඩෙවිතුන් ඇගේ ස්වාමියා වගේම කා අතරක්
ජනප්‍රියව හිටියා. මේ හෝටලයේ නැවතී සිටිය කාලෙම ඇ අපේ
ප්‍රධාන වේටර්වරයෙක් සමඟ විවාහ ලීවිය ගත්තා. පසුව ඇය
ආර්යාව ලග සේවයෙන් ඉවත් වුණා. ම- ඇගේ ලිපිනය
නොවරදවාම ඔබට ලබා දෙන්නම්.'

මාරි ඩෙවිත්ගේ ලිපිනය එදිනම මට ලැබිණි. අංක 11 ට්‍රන්ක්
පාර, මොන්ට් පෙලිය, ප්‍රංශය. මේ සියළුම කරුණු මම පොතක
සටහන් කර ගතිමි. ඔරලොක් හෝමස් මෙහි පැමිණියත් මීට වඩා
කිසිවක් සොයාගතීවි දැයි සැක සහිතයි.

ගැට්ච්ටේ තවමත් තොරතුරුදිළිව ඇත්තේ එක් කෙළවරක්
පමණි. එනම් ප්‍රාන්සස් ආර්යාව තැනපල් හෝටලයෙන් හදිසියේම
ඉවත්වී ගියේ ඇයි? ඇය සුසාන්ති ප්‍රාලය ගත් කොට ඇත්තේ

ඉතා සතුටින් බව මපිට වී ඇත. ඇයට ලැබී තිබුණේ හෝටලයේ ඉතාම සුබෝපහෝගී කාමර කිහිපයකි. හෝටලයට මඳක් ඇතිත් පිහිටි ජීනීවා වීල මනස්කාන්ත අයුරින් ඇගේ කාමරයට දිස්වෙයි. මෙම සතුට අවසන් වන තුරු ඇය මේ හෝටලයේම රැඳී සිටීමට අදහස් කරගෙන සිටි බවට සාක්ෂි දුන්න ඇත. එහෙත් ඇය හෝටලයෙන් ඉවත් වී යන බව දැනුණ දී ඇත්තේ එක් දිනකට කලිනි. මේ හේතුව නිසාම එක් සතියක තේවාසික ගාස්තු නිකරුණේ අමතරව ගෙවීමටද ඇයට සිදුවී ඇත. ඇගේ මේ හදිසි වෙන්වීම ගැන අදහස් පළකළ හැකි වූයේ ජුල්ස් විශාට්ට පමණකි. මාරි ඩෙව්න් නම් සේවිකාවගේ පෙම්වතා ඔහුය.

‘මට කිසිම කැකයක් නෑ වොට්සන් මහත්මයා. ආර්යාව හදිසියෙන්ම හෝටලයෙන් යන්න තීරණය කළේ අර මිනිහ ඇය හමුවෙන්න ආවට පස්සේ විශාට්ටි කිය’

‘මොන මිනිහද?’

‘ඇය මේ තීරණය ගන්න දවසකට හරි දෙකකට කලින්, උස, මහත, හම කළු පැහැ වෙව්ට, මුහුණ පුරා රැවුලක් වැටුණු මිනිහෙක් ආවා. ඔහුගේ හැටි වනවාරියෙන් වගෙයි වොට්සන් මහත්මයා: නියම වනවාරියෙන්. ඔහු නැවතිලා ඉන්නේ මේ නගරයේම කොහේ හරි කැනුක. ජීනීවා වීල අසල තිබෙන සක්මන් මළුවේදී ඔහු ප්‍රාන්සස් ආර්යාව සමග ඉතාම උනන්දුවෙන් කතා බහ කරනවා කවුරු හරි දැකලා තිබුණා. ඊට පස්සේ තමයි ඔහු හෝටලයට ඇවිත් ආර්යාව හමුවෙන්න උත්සාහ කළේ. ඔහු හමුවීම ඇය ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඔහු ඉංග්‍රිසි ජාතිකයෙක් බව අපි දන්නවා. තමුත් තම මොකක්ද කියලා දන්නේ නෑ. ඒ සිද්ධිය වෙලා ඉක්මනින්ම තමයි ආර්යාව හෝටලයෙන් අස්වෙලා ගියේ. මගේ පෙම්වතිය, මාරි ඩෙව්න් නම් එකහෙළාම කියන්නේ ආර්යාව මේ නගරයෙන් යෑමට හේතුව ඒ මිනිහ කියල’

‘මාරි ඩෙව්න් ආර්යාවගේ සේවයෙන් අස් වුණේ ඇයි?’

‘ඒක ගැන එක වචනයක්වත් කතා කරන්න මං කැමති නෑ
<http://sharloukhomesinvestigations.blogspot.com>

මහත්මයා, ඔබට ඒ ගැන දැනගන්නා උවමනා නම් මොත්ට පෙළිය නගරයට ගිහි ඇයගෙන්ම ඒ ගැන අහල බලන්න.

මගේ පරීක්ෂණයේ පළමුවැනි පරිච්ඡේදය අවසන් වූයේ එලෙසයි. දෙවැනි පරිච්ඡේදය වෙත් වන්නේ ආර්යාව ළයාත් නගරය හැරගොස් දැන් පදිංචි වී ඇති තැන කටයුතු සඳහායි. මේ තැන කොතැන වුවත් එහි රහස්‍ය භාවයක් ඇති බව පෙනේ. තමා පසුපස එන කිසිවකු මගහැරීමට මෙන් ඇගේ මිළහ නැවතුම් රහස්‍ය ලෙස තබාගෙන ඇත. එසේ නැතිනම් ඇගේ ගමන් බඩු කිසිවක ගමනාන්තය බේඛින් නගරය බව සඳහන් ලේඛල ඇලවීමට ඇය විරුද්ධ වූයේ ඇයි? ඇය වක්‍ර මාර්ගයකින් ගොස් ඇත්තේ බේඛින් නගරයටයි. මේ බව මට දැනගන්නට ලැබුණේ 'කුක්' සංචාරක සමාගමේ කළමනාකරුගෙනි. මා මෙතෙක් ලබාගත් සියලුම ප්‍රතිඵල සඳහන් කොට හෝමස්ට විදුලි පුවතක් යැව්වෙමි. ඊට හෝමස්ගෙන් ලැබුණේ භාසනය පිරි පිළිතුරකි.

බේඛින් නගරයට ගිය පසු ආර්යාවගේ ගමන් මහ සොයාගැනීම මට අපහසු නොවීය. බේඛින් නගරයේදී ඇය දෙසකියක් ඉංග්‍රිසි හෝටලයේ නවාතැන් ගෙන ඇත. දකුණු ඇමරිකාවේ සිට පැමිණි ආගමි ප්‍රචාරක මිෂනාරි වරයෙකු වූ ආවායාසි ෂ්ලෙයි-ගර් දේවගැතිකූමා හා ඔහුගේ බිරිඳ හඳුනාගැනීමට එහිදී ප්‍රාන්සස් ආර්යාවට අවස්ථාව සැලැසී ඇත. ජීවිතය පාරවෙන් ගෙවන බොහෝ අවිවාහක කාන්තාවෝ ආගමට, ධර්මයට නැඹුරු වෙති. ප්‍රාන්සස් ආර්යාවද සැතපුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් ආගම කෙරෙහි කැඹුරු වී ඇති බව මට පෙනී ගියේය. ඇය පිළිබඳ කරුණු කුඩුදුරටත් මට දැනගැනීමට ලැබුණේ හෝටලයේ කළමනාකරුගෙනි.

ෂ්ලෙයි-ගර් දේවගැතිකූමා දකුණු ඇමරිකාවේ ආගම පතුරුවන්න, බොහොම වෙහෙස මහන්සි වී වැඩ කළ කෙනෙක්. ඔහු ආගම වෙනුවෙන් මුළු ජීවිතයම කැපකරපු කෙනෙක් කියලයි හැමෝම කියන්නේ. එතුමාට බොහොම කැපී පෙනෙන පෞරුෂත්වයක් තිබෙනවා. ආගම වෙනුවෙන් රෝගීන් සුවකිරීමේ

යෙදී සිටියදී ඔහුට යම්කිසි රෝගයක් වැළඳිලා. එතුමා දැන් එයින් සුවය ලබමිනුයි ඉන්නේ. මේ සාන්තුවරයා දුප්පත් අභි-සක මිනිස්සු වෙනුවෙන් දුක් විඳලා අසනීප වීම ගැන ප්‍රාන්සස් ආර්යාව හරිම කම්පාවට පත්වුනාලු. ඔහුට සාන්ත සප්පායම් කිරීමේ වැඩ වලට ඇය දිනමම ඡලෙපි-ගර මහත්මියට උදව් උපකාර කළා. ආවායම් ඡලෙපි-ගර දවල් කාලයේ වැඩ කොටසක් ගතකළේ, හෝටලයේ වැරැත්තියාව, කාන්ති පුටුවකට වෙලා. කාන්තාවන් දෙදෙනා ඒ වෙලාවට ඔහුගේ දෙපැත්තෙන්මයි හිටියේ

‘දේවගැහිනුමා මෙහේ නැවතිලා ඉඳන් මොකද කළේ?’

‘එතුමා පසුගිය දිනවල ශුද්ධවූ දේශයේ සිතියමක් පිළියෙළ කළා. ඒකෙ මිඩියනයිඩ් වරුන්ගේ රාජධානිය ගැන පවා සඳහන් වෙනවු. ඒ රාජධානිය ගැන ඔහු ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයකුත් ලියාගෙන යනවු.’

‘මේ මිනිසාට වරයයි ඔහුගේ ඔරිදයි දැන් කොහේද?’

‘අසනීපෙන් හොඳ සුවයක් ලැබුණට පස්සෙ ඔහුත් බිරිඳත් ආපහු ලන්ඩනයට යන්න පිටත් වුණා. ප්‍රාන්සස් ආර්යාවත් ඔවුන් සමගම ගියා’

‘ඒ කවදද?’

‘ඔවුන් පිටත්වෙලා ගිහික් අදට ප්‍රති කුනක් වෙනවා. ඊට පස්සේ ඔවුන් ගැන කිසිම තොරතුරක් අපට ලැබුණේ නෑ’

‘ප්‍රාන්සස් ආර්යාවගේ සේවිකාව, මාරි ඩෙවින් ගැන ඔබ මොනවද දන්නේ? ඇය සේවයෙන් ඉවත් වුණේ ඇයි?’

‘ප්‍රාන්සස් ආර්යාව මෙහෙත් යන්න දවස් කීපයකට කලින් මාරි ඩෙවින් හඬා වැළපෙමින් රස්සාවෙන් අස් වුණා. ඒකට හේතුව නම් මොකක්දැ කියල මා දන්නේ නෑ. නමුත්, ඇය සඳහටම ප්‍රාන්සස් ආර්යාව ළඟ සේවයෙන් ඉවත්වෙන බව බොහොම දුකෙන් අනෙක් සේවිකාවන් එක්ක කියල කිවුණා. මේ සියලු

දෙතොගේම හෝටල් බිල සම්පූර්ණයෙන්ම ගෙවල දැමීමේ ආචාර්ය ඡලෙසිංගර්.

‘ප්‍රාන්සස් ආර්යාව ගැන කිව හැකි තොරතුරු එපමණයිද මබට කියෙන්නේ?’

‘මව් මහත්මයා, ආ..... ධූව එකක්. ප්‍රාන්සස් ආර්යාව ගැන මගෙන් තොරතුරු අහන්න ආඩේ මම-සමණක් නෙමෙයි’

‘ඇයි වෙන කවිද?’

‘සතියකට විතර කලින් තවත් කෙනෙක් ඇවිත් ඇය ගැන ඇහුවවා.’

‘ඔහුගේ නම මොකක් කියලද කිව්වේ?’

‘තමක් කිව්වේ නෑ. නමුත් ඔහුත් අංග්‍රීසි ජාතිකයෙක්. ඔහු වෙනත් පිළිවෙළක කෙනෙක්’

‘නිකං වනවාරියෙක් වගේ කෙනෙක්ද?’

‘අන්න හරි. ඒ වචනයෙන් ඔහුගේ ස්වභාවය හොඳට විස්තර වෙනවා. අවිච්ච පිළිස්සී කළු පැහැ ගැන්වුණු මුහුණක් තිබෙන, තරබාරු මිනිසෙක්, මුහුණ ඔක්කොම රැවුලකින් වැහිලා. මේ වගේ වැදගත් හෝටලේකට වඩා, ගොවිරාල කෙනෙකුගේ නවාතැන් පොළක නවාතැන් ගත්තු ජාලේ කෙනෙක්. බොහොම සැරපරුෂ මිනිසෙක්. තරහ කරගන්න. හොඳ කෙනෙක් නම් නෙමෙයි’

මිදුමක් පහවී ගොස් ඒ පිටුපස ඇති දර්ශනය මතුවන්නාක් මෙන් මේ අහිරහස ද-ක්‍රමයෙන් හෙළිවීමට පටන් ගෙන ඇත. යහපත් ගතිගුණ ඇති මේ හක්තිමත් කාන්තාව ලුහුබදිමින් කිසියම් කෲර, දුෂ්ට-සුද්ගලයකු හෝ එන බව පැහැදිලියි. ඇය බියට පත්වී ඇති බැව් නිසැකයි. ඇය ලුසාන් නගරයෙන් පැන ගියේ එබැවිනි. ඔහු ඇය සොයාගෙන බේඩින් නගරයටද පැමිණ ඇත. වැඩි දිනක් යාමට පෙර ඇය ඔහුට හසුවනවා කියනයි.

දැනටමත් ඇය ඔහුගේ ග්‍රහණයට හසු වීද? ඇයගේ හිතමිතුරන්ට සිටි යහපත් මිෂනාරි යුවල ගෙන් ඇයට පිහිටක් නොලැබුණා වත්ද? දිගින් දිගටම ප්‍රාන්තස් ආර්යාව යුහුබදිමින් අර කෲර පුද්ගලයා එන්නේ ඇයි? ඒ පිටුපස සැහවුණු රහස කුමක්ද? දැන් මට විසදීමට සිදුවී ඇති හැටිම එයයි.

මා සොයාගත් සියලු ක්‍රියා, ප්‍රශ්නයේ හැඳුරටම මා පරීක්ෂා කළ ආකාරයද හෝමිස්ට් දන්වා යැවීම්, ඊට පිළිතුරු වශයෙන් ඔහුගෙන් මට විදුලි පුවතක් ලැබිණි.

ආවායාස් ජලෙසිගර්ගේ වම් කන් හැටි කොතොමද? විස්තර දක්වන්න

එස්. එච්.

හෝමිස්ගේ විහිළු තහඩු වල කෙළවරක් නැත. මේ විහිළු කරමින් විනෝද වීමට කාලය නොවේ. එය අමතක කර දමා මාරි ඩෙවින් හමුවීමේ අදහසින් ප්‍රාග්ධනයේ මොත්ට පෙළිය බලා පිටත්ව ආවෙමි. ඇය ජීවත්වූ නිවස සොයා ගැනීමට මට අපහසු වූයේ නැත.

මා බොහෝම ආදරයෙන් ශෝරවයෙන් ප්‍රාන්තස් ආර්යාවගේ සේවයට කැපවෙලා හිටියෙ. ඇයට අලුත් හිතවතුන් වශයක් ආශ්‍රයට ලැබුණා. ඇගේ වැඩිකැටයුතු බලාගන්නා තව දුරටත් මගේ සේවය අවශ්‍ය නැති බව ආර්යාව මට කීවා. ඉතින් මං සේවයෙන් අස්වුණා.

ඒ කියන්නේ ඔබ ඇයගේ ලිපි අස්වෙන්න බලාපොරොත්තුවක් කළින් තිබුණේ නැ?

කොතොමටත් මට සේවයෙන් අස්වෙන්න සිදුවෙනවා මහත්මයා. ලෙදීම මගේ විවාහය සිදුවෙනවා නේ

ඒ කියන්නේ ඇය සමඟ ඔබේ අහිතක් තිබුණේ නැද්ද? සේවයෙන් අස්වීමේ දී හිතේ කණගාටුවක් දැනුණේ නැද්ද?

‘ආර්යාව ඊට කළින් කවදවත්ම මගේ හිත රිදෙන විදියට කතා කරල නෑ. මට ඉතාම ආදරයෙන් සැලකුවා. නමුත් බේඩින් තහරයට ආවට පස්සේ ඇගේ ස්වභාවය සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් වුණා. නිතරම කේන්ති යන, මාව තුරුස්සන ස්වභාවයක් දකින්න ලැබුණා. වරක් ඇය මගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමක් කළා. ඒ මගේ අවංකකම ගැන ඇගේ හිතට දැකයක් ඇතිත්. ඒකෙන් පස්සේ ඇගේ ළඟ සේවයෙන් ඉවත් වෙන එක, මට හිතු තරම් අමාරු වුණේ නෑ. මට මංගල තැන්ගෙන් හැටියට ඇය පවුම් පතහක් දුන්නා’

‘ඇය යුසාන් වලින් පිටවෙලා ආවේ මොකක් නිසා කියලද මබ හිතන්නේ?

‘මම නං හිතන්නේ අර වනවාරියකින් වගේ මිනිහ නිසා. ඔහු මොන ආකාරයේ කෙනෙක්ද කියල මට හිතාගන්න බෑ. චිල කිට්ටුව තිබෙන සක්මන් මරවේදී ඔහු ප්‍රාන්තස් ආර්යාවගේ අතින් මහ නපුරු විදියට ඇදල ගත්ත හැටි මගේ ඇස් දෙකෙන්ම දැක්කා. ඒ මිනිහ මහ නපුරු පෙනුමක් ඇති, යකෙක් වගේ මිනිහෙක්. ඒ මිනිහට ඇති හය නිසා තමයි ඇය ලන්ඩනයට යන ගමන ඡලෙයි-ගරලගෙ ආරක්ෂාව යටතේ කරන්න යොදාගන්න ඇත්තේ. ආර්යාව ඒ මිනිහ ගැන මොකුත් මා එක්ක නම් කිව්වේ නෑ. නමුත් ඇය ජීවත්වුණේ හරිම මානසික කැළැඹීමෙන් බව මට තේරුණා.....’

එක්වරම ප්‍රවෘත්තිය නැඟී සිටී ඇ. විවාහව තිබූ ජනේලය තුළින් පාර දෙස බලා සිටියේ හයෙන් ප්‍රස්තවයි.

‘අර..... අර බලන්න..... ඒ දුෂ්ටයා තවමත් අපේ පස්සෙන් එළවනවා-අර මිනිහ ගැන තමයි මං මබට කිව්වේ.....’

මුහුණ කර ධ්‍රැවකින් වැසුණු උස, මහත, කර මිනිසෙකු පාර මැදින් ඇවිද ගෙඟි එන තැටි මම දුටුවෙමි. ගෙවල් වල අංක පරීක්ෂා කරමින් ඔහු සෙමෙන් ඉදිරියට ආවේය. මා මෙන්ම ඔහුද

ආර්යාවගේ සේවිකාව සොයා එන් බව පැහැදිලිය. මම විනාම ගෙයින් එළියට බැස්සෙමි.

'මහේ ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙක් හේද?' මම ඇසුවෙමි.

'මව්. ඉතින් තවුසෙට මොකද?' ඔහු ඇසුවේ තරහෙන් රවා බලමිනි.'

'මහේගෙ නම මම දැනගන්න පුළුවන්ද?'

'බැහැ. මහේට දැනගන්න බැහැ' ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ තීරණාත්මක අයුරෙනි.

මා පත්වූයේ මහත් අසීරු තත්ත්වයකටයි. ඇසීමට ඇති දේ කෙළින්ම ඇසීමෙන් බොහෝ විට හොඳ ප්‍රතිඵල ලැබේ.

'ප්‍රාන්තයේ කුරුක්කු ආර්යාව කෝ? ඇයට මොකද වුණේ?' මම ඇසිමි.

ඔහු එක්වරම ගල්ගැසී මා දෙස බලා සිටියේ මහත් පුදුමයෙනි.

'තවුසෙ ඇයට මොකද කළේ? මොකද තවුසෙ ඇගේ පස්සෙන් එළවන්නේ? දෙනවා මට උත්තරයක් මම කීවෙමි.

කෝපයෙන් ගෙරවූ ඔහු, කෙටියකු මෙන් මා වෙත කඩාපැත්තේය. මම මීට පෙර මේ ආකාරයේ තත්ත්වයන් සමග පොරබද ඇත්තෙක්මි. එහෙත් මම ඔහු කිරිසතෙකු මෙන් රොදු එකෙකු විය. ඔහුගේ දෑත් වලින් මහේ ගෙල සිර කිරීමට තැත්කළේය. දඩු අඩුවක අසුවුවාක් මෙන් වූ ඔහුගේ අයෝමය ග්‍රහණයෙන් මිදීමට මම උත්සාහ කළෙමි. එහෙත් එය එතරම් සාර්ථක නොවීය. මා සිහිවියද තත්ත්වයට පත්වීමට මන්න මෙන්න කියා කිසියදි නිල් පැහැති ඇඳුමකින් සැරසී සිටි කිසිවකු මා ගෙවා ගැනීමට අප හූසට පතිනු දුටුවෙමි. මුහුණ පුරා රැවුලක් තිබූ ප්‍රංශ ජාතික කම්කරුවෙකු වූ ඔහු පාරෙන් එතා පැත්තේ සිට අප දෙසට පැන, කළු අඟ කිබු මුහුරෙන්

129. මහ අප දෙසට පැන අන තිබූ මගුරෙන්
<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>
 නක්කඩයාට මරු පහරක් උද්ද කළේ ය.

තත්කඩයාගේ අතට මරු පහරක් එල්ල කළේය. ඒ පහරෙන් ඇති වූ වේදනාව නිසා ඔහුට මගේ ගෙල අතහැරිණි. ඔහු කෝපයෙන් වෙවිලමින් මා දෙස බලා සිටියේ යළිත් වරක් මට පහරදිය යුතුදැයි තීරණය කරගත නොහැකිවිටි. ඉන්පසු කෝපයෙන් මට ගෙරවූ ඔහු, මාරි ඩෙව්න්ගේ ගෙට ඇතුළු විය.

මගේ ජීවිතය ගලවා ගත් පුද්ගලයාට ස්තූති කිරීමට මම ඒ දෙසට හැරුණෙමි.

'මදැයි වොට්සන් ! ඔබ මේක මහ අවුලක් කරගත්තා නොවු? මං හිතන්නේ ඔබ මාත් එක්ක රැ කෝට්ටියේම ලත්ඬත් යුත්ත ආවොත් හොදයි.'

ඔ පැයකට පසු ඔරලොස් හෝමස් ඔහුට සුපුරුදු ඇළුමක් සැරසී, හෝටලයේ මගේ කාමරයේ වාඩිවී හුන්නේය.

'මට ඔබ අවශ්‍යම වෙලාවේ ඔබ කොහොමද හෝමස් එතැනින් මතු වුණේ?'

'මට නිශ්ශබ්දවම ලත්ඬනයෙන් පිටවෙලා එන්න අවස්ථාවක් ලැබුණා. මම දැන ගිටියා ඔබ මිළහට යන්නේ මොත්ටි පෙලිය වලට බව. එහෙම ගිහින් ඔබ මාරි ඩෙව්න් හමුවෙන්න යන නිසා මම ඇයගේ ගේ ලහට ආවේ කම්කණුවේකු වගේ වෙස්වලාගෙන. මං ඔබ එතතුරු පදික වේදිකාවේ ලී මඩුවක වාඩිවෙලා බලාගෙන ගිටියා.'

මගේ හිතවත් වොට්සන්, ඔබ මේ පරීක්ෂණය කරල තියෙන්නෙ හරිම සුවිශේෂ ආකාරයකට. ඔබ වරදදාගෙන තැනි එකම තැනක් වත් මට-කඩමක් නොයාගන්න බැරිවුණා. ඔබ මේ පරීක්ෂණයේ යෙදීමෙන් ඇතිවුණු ප්‍රතිඵලය, හැමතැනම, හැමෝටම අපි රහස් පරීක්ෂණයක යෙදෙන බව ප්‍රචාරය කිරීම පමණයි. අනෙක ඔබ කිසිම දෙයක් අලුතෙන් නොයාගත්තේත් නෑ.'

'සමහර විට ඔබ මෙහේ ඇවිත් පරීක්ෂණය කළත් මිට වඩා යමක් නොයාගන්න ලැබේවි කියල මං හිතන්නෙ නෑ.'

සමහරවිට කියන කැල්ලක් මිනිනට එන්නේ නෑ වොට්සන්.
මං දැනටමත් ඔබට වඩා යමක් නොයාගෙන. මෙන්න ගරු පිළිප්
ග්‍රීන් එනවා අපව හමුවෙන්න. ඔහු ඔබත් සමග එකට නෝටලයේ
තැවකි ඉන්න කෙනෙක්. වඩාත් සාර්ථක පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම
අපි ඔහුගේ සහයෝගයෙන් පටන්ගනු.

බන්දේසියක තබා අප මේක ආගන්තුක පත්‍රයක් ගෙන එන ලදී. එය හිමිකරුවා විට පිටුපසින් ආවේය. ඒ විදියේදී මට පහර දුන් කළු රැවුලක් ඇති තත්ත්වයට බව දැක මම පුදුමයට පත්විමි. මා දුටු විට මහා හිගැස්සුණේය.

‘මොකක්ද හෝමස් මහත්තයා මේ වැඩේ තේරුම? ඔබේ පියුම ලැබිලයි මං මෙනතට ආවෙ. අපේ වැඩේට මේ මිනිහගෙ නියෝග සම්බන්ධය මොකක්ද?’ ඔහු ඇසුවේ මා දෙසට ඇඟිල්ල දිගුකරමිනි.

‘මේ තමයි මගේ මිත්‍රයා සහ උදව් කාරයා- දෙස්තර වොට්සන්. මේ කාර්යයෙකින් ඔහු බැසු උදව් කරනවා’

සමාව අයැදීමත් වචන කිහිපයක් මිමනු සිහු, අවිචට පිළිස්සුණු කළු පැහැති සාරය මා වෙතට දිගු කළේය.

මං විශ්වාස කරනවා මං අසින් ඔබට කුඩාල සිදුවුණේ නැහැ කියල. ඇය විවතට පත්කළා කියල ඔබ මට දෙස් පැවරුවා නේ. මට මොනවා උණාද කියල මං දන්නෙ නැ. මේ දවස් වල මගේ සිහිකල්පනාවත් හොඳ නැ. ආමුත් මට දැනගන්න ඕනෑ හෝමස් මහත්මයා මං මෙහේ ජීවත් වෙත බව ඔබ දැනගත්තෙ කොහොමද කියල?

‘ප්‍රාන්තයේ ආර්ථිකයේ පරණ සේවිකාව - වෛද්‍ය
මෙනෙවිය නිරතුරුවම මාව දැනුවත් කරනවා’

‘නාකි සුසාන් ඩොබිනි ! මට ඇයව හොඳට මතකයි’

ඇයවත් ඔබව හොඳව මතකයි. ඒ ඔබ දකුණු අප්‍රිකාවට යන්න තීරණය කරන්න. ආයුර් කාමර

ආ..... මබ් මා ගැන විස්තර ඔක්කොම අහන්න ලැබිලි වගෙයි. මං ඔබෙන් කිසිම දෙයක් හංගන්නෙ නෑ හෝමිස් මහත්මයා. මං මබ් දිවුරලා කියන්නම්. මේ ලෝකේ කිසිම කෙනෙක් ගැහැනියකට ආදරය කරන්න නෑ. මං ප්‍රාන්සයට ආදරය කළා වගේ. ඇයත් මව් හරි ආදරයෙන් හිටියේ. දන්නෙ නැද්ද හෝමිස් මහත්මයා දඩබ්බර ඉලක්කරි කාලෙ හැටි. මං කිසි වග විභාගයක් නැතුව මිය වියයේ අකොක්කොල්ලො වගේ ඔහෝ පිස්සු නැවුවා. මේව ආරංචි වුණාම ඇගේ හිත හොඳටම තරක් වුණා. මාත් එක්ක තිබුණු සම්බන්ධකම් ඔක්කොම අත් හැරියා. ඒ වුණත් ඇය මව් දිහටම ආදරය කළා. ඒක හේ පුද්ගල කියන්නෝ! කොයිතරම් ආදරය කළාද කිව්වොත් අද වෙනතරු කිසිවෙකුට ආදරය කළේ වත් විවාහ වුණේ වත් නෑ.

මං දකුණු අප්‍රිකාවට ගියා. අවුරුදු ගණනාවක් ගතවුණා. දකුණු අප්‍රිකාවේ බාබටන් වලදී මං විශාල ධනයක් ඉපැයුවා. මට හිතුණා ඇයව වුණ බැහුණෙක් ඇගේ හිත හරි ගස්සගන්න පුළුවන් වේවි කියලා. හොයා බැලුවාම ඇය තවමත් අවිවාහක බව මට දැනගන්න ලැබුණා. ඉතින් මං ලුසාන් වලට ඇවිත් ඇයව වුණ ගැහුණා. මාව අමතක කරන්න ඇය දැඩි ලෙස අධිෂ්ඨාන කරගෙනයි හිටියේ. නමුත් කරුණු කියලා ඇගේ දැඩි හිත තරමක් නම්ම ගන්න මට පුළුවන් වුණා. ඒ වුණත් ඊළඟට මං ඇයව හමුවෙන්න එද්දි ඇය ලුසාන් වලින් පිටවෙලා ගිහිත්. එතැනින් තමයි මං ඇයව හොයාගෙන, ශේඩින් වලට ආවෙ. ඊට පස්සෙ මට අහන්න ලැබුණා ඇගේ අස්විකාව, මෙහේ ඉන්න බව. මං බොහොම සැරසරුණ-මිනිහෙක්-කාලයක් තිස්සෙ පුරුදු වෙලා හිටී, රළු, ප්‍රවණධකාරී ජීවිතයෙන් ඉවත් වෙලා ආව ගමන්, මේ වොට්සන් දෙස්තර මහත්මයා අප් වගේ කතා කළාම මටම? මාව පාලනය කරගන්න බැරුව ගියා. හෝමිස් මහත්මයා දෙයියන්ගෙ නාමෙන් කියන්න ප්‍රාන්සයේ ආර්යාවට මොකද දැන් වෙලා කියෙන්නේ?

ඒක තමයි අප්ට හොඳාගන්න වෙලා කියෙන්නෙ. ග්‍රීන් මහත්මයා, ලන්ඩන්වල ඔබේ ලිපිනය මොකක්ද? හෝමිස් ඇය.

‘ලැහැම් හෝටලයේ තමයි මං නවතින්නේ’

‘එහෙම නම් මං කියන්නද වැඩක්, ඔබ දැන් ආපහු ගිවිසි හෝටලයේ නැවතීලා ඉන්න. මං ඔබට අමතන තෙක් එහෙම සුදුනම්ම ඉන්න. මං ඔබට හිස් බලාපොරොත්තු දෙන්න කැමති නෑ. තවුත් ප්‍රාන්සස් ආර්යාවගේ ආරක්ෂාව සඳහා කරන්න පුළුවන් හැම දෙයක්ම අපි කරනවා. දැනට මට කියන්න පුළුවන් එව්වරයි. මං මේ ඔබට දෙන කාඩ්පතේ තියෙනවා, අප සමග සම්බන්ධය තියාගන්න පුළුවන් ලිපිනය. එහෙම නම් වොට්සන් ගමනට සුදුනම් වෙන්න. හෙට රැ 7.30 ට පැමිණෙන බඩගිනි කාරයින් දෙදෙනෙකුට හැකි තරම් ඉහළින් කැම සුදුනම් කරන්න කියලා මං හඩසන් මහත්මියට විදුලි පුවතක් යවන්නම්’

අප බේකර් විදිසට ලගාවන විට හෝමස් තමට විදුලි පුවතක් ලැබී තිබිණි. එය නිසවු ඔහු මහත් සේ සතුටට පත්විය. බේඩින් තහරයේ සිට එවන ලද බවට එහි ඇවහන් කොට තිබිණ.

‘කඩතොලු වී නොහොත් ඉරි ගොස්’ විදුලි පුවතේ සඳහන්ව තිබුණේ එපමණකි.

‘මේකෙ තේරුම මොකක්ද හෝමස්?’

‘ඒකෙ හැම දෙයක්ම තිබෙනවා. ඔබට මතකද මං ඔබෙන් අහල එව්ව අර මිනිසාට වර්ගයේ වම් කුක කොහොමද කියලා? ඔබ ඒකට පිළිතුරු එව්වේ නෑ’

‘ඒක ලැබෙන කොට මං බේඩින් වලින් පිටත්වෙලා. ඒ නිසා ඒ ගැන හොයන්න වෙලාවක් ලැබුණේ නෑ’

‘හරි. අන්න ඒ නිසා, මං ඒ ප්‍රශ්නයේ පිටපතක් යැව්වා ඉංග්‍රීසි හෝටලයේ කළමනාකරුට. මේ කියෙන්නේ ඔහු එවූ පිළිතුර’

‘මොකක්ද ඒකෙන් කියන්නේ?’

එකෙන් කියන්නේ අපි ගනුදෙනු කරන්නේ බොහොම කෙරුවක, ඒ වගේම ඉතාම දරුණු පුද්ගලයකු සමග බවයි. දකුණු ඇමරිකාවේ ආගම් ප්‍රචාරය කළා කියන ආචාර්ය ජලෙසිංගර් දේවගැතිතුමා කියන්නේ චීන කවුරුත් නෙමෙයි, ශුද්ධවත්ත පිටරස්. ඔස්ට්‍රේලියාව ඒ කුරුමි දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇති රටක් නෙමෙයි. ඒ වුණත් ඇඟ සම්පූර්ණ අපරාධකාරයෙක් බිහිකරන්න නම් සමත් වෙලා තිබෙනවා. තනිකඩව ජීවත්වෙන කාන්තාවන්ගේ ආගම් හත්තිය, ආගම් කැහැහිම් ප්‍රයෝජනයට අරගෙන, ඔවුන්ව මුලාකරන්න, පුද්ධවත්ත පිටරස් හරිම දක්ෂයෙක්. එහෙම මුලාකරගෙන ඔවුන් සතු හැමදේම පුද්ධකරගන්න ඔහු විශේෂඥයෙක්. ඔහුගේ බිරිඳ කැටියට ඉන්නේ උරේසර් කියල ඉංග්‍රීසි ජාතික කාන්තාවක්. ඇයත් ඒ වගේම අපරාධකාරියක්. ඔහු මෙහිදී යොදා ගතිපු උපක්‍රමය නිසා අදල පුද්ගලයා පිටරස් දෝ කියලා මගේ හිතේ තැබුණා. 1889 අවුරුද්දේ ඇඩ්ලේඩ් නගරයේ තැබූරුමක ඇතිවුණු කෝලාහලයකදී කවුද කෙනෙක් ඔහුගේ වම් කන දරුණු ලෙස හපාකාල කියෙනවා. වම් කනේ ස්වභාවය මගේ සැකය තහවුරු කළා.

මේ අභිසන් කාන්තාව කොටුවෙලා ඉන්නේ බොහොම දරුණු අපරාධකාරයින් පෝඩුවකට. ඔවුන් ඇයව ලේසියෙන් අත හරින්නෙ නෑ වොට්සන්. එක්කෝ ඇය දැනටමත් මැරිල. නැත්නම් වොබ්නි මෙනෙවියට හෝ අනෙක් මිතුරෙකුට ලිපියක් එවන්න බැරි විදියට අපරාධකාරයින්ගේ ග්‍රහණයේ අත්තිමටම හිරවෙලා. මං හිතන්නේ ප්‍රාන්තයේ ආර්යාව ලත්ධනයට ලොවුණේ නෑ. එහෙමත් නැත්නම් ඇය ලත්ධනය හරහා තවත් කොහේට හරි ගියා. කොහොම වුණත් පුරෝපා මහාදවිපික පොලිසි එක්ක හැගි මුත්තන් කරන එක විදේශිකයන්ට පහසු නෑ. දැනට ඇය ඉන්නේ කොහේද කියලා අපට කියන්න පුළුවන් කමක් නෑ. දැන් අපට කරන්න තිබෙන්නේ ඒ කෑම කාලා විකක් ඉවසීමෙන් ඉදීම පමණයි. තවත් ඒ වෙලා මං ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් පැත්තට ගිහි අපේ මිත්‍රයා ලෙස්ට්‍රේඩ් හවුම්වෙලා එන්නම්.

එහෙත් ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් රහස් පොලිසියට වත්, ෂර්ලොක්

හෝමිස්ගේ කුඩා, එහෙත් ප්‍රබල රහස් තරික්ෂණ සංවිධානයටත් අභිරහස හෙළිකර ගැනීමට නොහැකි විය. ලන්ඩනයේ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ජනකායක් අතරේ ශුද්ධවත්ත පිටරස් හා ඔහුගේ බිරිඳ අතුරුදහන් වූහ. පුවත්පත් වල පළ කළ විමසීම් වලට කිසිදු ප්‍රතිචාරයක් නොලැබිණ. හෝඩුවාවල් ඔස්සේ කළ සොයා බැලීම්ද අසාර්ථක විය. ෂ්ලෙසිංගර් ගැටපිමට ඉඩ ඇති පාතාල ලෝකයේ නිජපොළ වලද ඔහු නොසිටියේය. ඔහු ඇසුරු කළ අපරාධකරුවන් ගැන සුපරීක්ෂාකාරීව සිටී නමුත්, ඔවුන් ෂ්ලෙසිංගර් හමුවූ බවක් නොපෙනිණ. කිසිදු ආරංචියක් නොමැතිව සතියක් පමණ මෙසේ ගෙවී ගියේය. හදිසියේම එක් දිනක් යම්කිසි ආලෝකයක සේයාවක් සොදිසියට හසු විය. වෙස්ට්මිනිස්ටර් පාරේ උගස් බඩු ගන්නන් වූ, බෝවිංග්ට් ආයතනය වෙත ස්පාන්ද්‍ය මෝස්තරයේ, රිදියෙන් තහා බෙරලියන්තු ඇල්ලු පෙන්වනයක් උගස්කරනු ලැබීය. ඒ සඳහා පැමිණි පුද්ගලයා, ඊළඟ සම්පූර්ණයෙන්ම මුළුකළ, දෙවගැනි, පෙනුමක් තිබූ උස මහත පුද්ගලයෙකි. ඔහු දී කිසුණේ ව්‍යාජ මුහුණ හා ලිපිනයකි. ඔහුගේ කනේ ස්වභාවය කිසිවෙකු හොඳට නමුත් විස්තරය අනුව ඒ ෂ්ලෙසිංගර් බව සිතාගත හැකිවිය.

ලැංහැම් හෝටලයේ ලැගුම් ගෙන සිටි අපේ ඊළඟ මිත්‍රයා-ග්‍රීන්, මේ වන විට තුන් වරක්ම අප හමුවීමට පැමිණ තිබිණ. බලාපොරොත්තු කඩවී සිටී ඔහු, ක්‍රමයෙන් කෙටිවූ විමර්ශන පටන් ගෙන ඇත.

'මටත් මේ ගැන කරන්න මොනව' නරි වැඩක් භාර දෙන්න හෝමිස් මහත්මයා' ඔහු නිරතුරුවම අපෙන් ඉල්ලමින් සිටියේය. ඔහු තුන්වන වර අප වෙත පැමිණියේ බඩු උගස් කිරීම ගැන ආරංචිය අප වෙත ලැබී පැයක් ඇතුළතයි'

'ෂ්ලෙසිංගර් ආහරණ උගස්කරන්න පටන් අරගෙන. දැන් ඉතින් ඔහුව අල්ලා ගැනීමට හැකිවිය යුතුයි' හෝමිස් කීය.

'මොකක්ද මට කළ හැකි දේ?'

‘මේ මිනිස්සු පෙනුමෙන් ඔබව හඳුනනවද?’

‘නෑ’

‘සමහරවිට ඉදිරි කාලයේදී ඔහු වෙනත් උගස් බඩු කාරයෙක් ලෙසට යන්නත් ඉටු කියෙනවා. එහෙම වුණොත් අපට ආයෙත් මුල ඉඳන් පටන් ගන්න සිද්ධ වෙනවා,’

අනික් අතට ඔහු ආපහු බෝවිටත් ලෙසටම එන්නත් ඉඩ කියෙනවා. ඒ මොකද ඔහුගෙන් අනාවැකි ප්‍රශ්න ඇතිමත් සිදුවුණෙත් නෑ; සාධාරණ මුදලකුත් ලැබුණා. ඒ නිසා බොහොම වෙලාවට එකතටම එන්නත් පුරවනි. /මං දෙන්නම් ඔබට ලියුම් කැල්ලක්. ඒක අරලොන් ගිහිං බෝවිටත් සාප්පුවට පෙන්වන්න. ඔවුන් ඔබට එහි රැඳී හිටින්න ඉඩ දෙව්. අර මිනිහ ආවොත්, ඔබට කරන්න කියෙන්නෙ, ඔහු පිටිපස්සෙන් ඔහුගේ නිවස ලෙසටම ගමන් කරන්නයි. නමුත් ඔහුට බාධාකරන්න එපා; ප්‍රශ්න මොකුත් අහන්න එපා. ඒ ඔක්කොටම ඔබා ‘පහරදීමක් හිරිහැරයක් කරන්න එපා. මගේ අවසරය නැතිව කිසිම දෙයක් නොකරන පොරොන්දුව පිටයි මං. ඔබව මේ සේවයට යොදවන්නෙ’

ගරු පිලිප් ග්‍රීන් (ක්‍රිමියානු යුද්ධයේදී සටන් වැදුණු, ඒසොල් මුහුදේ නාවික හමුදා අණ දෙන නිලධාරී ධුරය දැරූ, ග්‍රීන් සාම්චරයාගේ පුතා ඔහු බව මා මෙහි සඳහන් කළ යුතුයි) දින දෙකක් යනතුරු අප වෙත කිසිදු තොරතුරක් ගෙන ඒමට සමත් නොවීය. තුන්වැනි දිනයේ හැන්දෑවේ පිලිප් ග්‍රීන් සුදුමැලිව, එහෙත් මහත් කලබලයෙන් අපේ කාමරයට කඩා වැදුණේය.

‘ඔහු අහුවුණා ! ඔහු අහුවුණා !’

කලබල වී සිටීම නිසා කිසිදෙයක් පැහැදිලිව කීමට ඔහුට නොහැකි විය. ඔහු සන්සුන් කිරීමට වදන් කීපයක් තෙපරු හෝමස්, ග්‍රීන් හාන්සි පුටුවකට කල්ල කළේය.

‘ඔහොම වාඩිවෙලා, හිමින් සැරේ අපට කියන්න, වෙච්ච සිදුවීම් අනු පිළිවෙලින්’

'ඇය ආව දැන් පැයකට විනරු කලින්. මේ සැරේ ආවේ ගැනි. නමුත් පෙන්වන්නට එක, ගිය සැරේ විකුණපු එකේ අතික. ඇය උසයි, සුදුමැලියි. ඇස් දෙක උගුටුවෙකුගේ වගේ, බොහොම සුපරික්ෂාකාරියි.'

'හරියට හරි. ඒ ගැනි තමා' හෝමිස් කීය.

'ඇ සාප්පුවෙන් එළියට බැහැලා යනකොට මං ඇයගෙ පිටි පස්සෙන් ගියා. මුලින්ම ඇය ගියේ කෙතිවත් විදියට. මං ගියේ කරමක් දුරින්, පිටිපස්සෙන්. ඇය සාප්පුවකට ඇතුළු වුණා. ඒක අවමංගල කටයුතු සාර්වභාෂ්‍ය කරන ස්ථානයක් හෝමිස් මහත්මයා !'

ඒ ඇසු හෝමිස් සිගාස්සුණේය.

'මොනවා ?' ඔහු ඇසුවේ වෙවුලන කටහඬිනි.

'කවුන්ටරය පිටිපස්සේ ඉඳපු සේවිකාවක් එක්ක කතා කරන්න ගන්න කොටමයි මං ඇතුළු වුණේ.'

'කෝ හරි පරක්කුයි නෙ? ඇය ඇහුවා.

'සමාවෙන්න. ඒත් මේ වෙන කොට ඒක එතේට ලැබිල තියෙන්න ඕන. ලැබුණේ නැද්ද? දැන් මග එනවා ඇති. දැන් කොයි මොහොතේ හරි ලැබේවි. සාමාන්‍ය එකකට වඩා වෙනස් විදියේ එකක් නිසා ඒකට වැඩි වේලාවක් ගත වුණා'

සේවිකාව පිළිතුරු දුන්නා.

ඔවුන් දෙදෙනාම කතාව නවත්තලා ඊළඟට මං දිහා බැලුවා. මං ප්‍රශ්න කීපයක් අහලා සාප්පුවෙන් පිටවුණා'

'ඔබ ක්‍රියා කළ ආකාරය බොහොම හොඳයි, ඊළඟට මොකද වුණේ?'

'මං එළියට ගිහින් ටිකක් ඇත තැනක හැංගිලා හිටියා. ඇය

මිනිසෙවිටි කඩෙන් එළියට බැස්සා. මං හිතන්නේ ඇයට සැක හිතීලා වෙන්න ඇති, ඊළඟට හොඳට වටපිට බැලුවා.

ඊට පස්සෙ ඇ ඩුලි රථයකට කථා කරගෙන ඒකට නැග්ගා. හොඳ වෙලාවට මුටත් ඉක්මනින් ඩුලි රථයක් ලැබුණා. මං ඇයගේ කරත්තය පිටිපස්සෙන් ගියා. ක්‍රික්ස්ටන් වල පෝල්ටිනි චතුරත්‍රයේ අංක 36 දරන ගෙදර 'ළහඳි ඇය ඩුලි රථයෙන් බැස්සා. මං ඇයව පහුකරගෙන තවත් වික දුරක් ගිහිං, ඩුලි රියෙන් බැහැලා අර ගෙදර දිහා පරික්ෂාවෙන් බලාහිටියා'

'මබ දැක්කද කවුරු හරි?'

'ජනෙල් මක්කොම තිබුණේ අදුරේ. පහළ තට්ටුවේ එක ජනෙල් විදුරුවක එළියක් පෙනුණා. ඒත් ඒක ජනෙල් තිරයකින් වහලා තිබුණේ. ඇතුළත කිසිදෙයක් මම පෙනුණේ නෑ. මිළඟට මොකක්ද මම කරන්නෙ කියලා කල්පනා කර කර ඉන්නකොට, සම්පූර්ණයෙන්ම වහලු. බඩු ප්‍රවාහණය කරන වර්ගයේ විශාල අශ්ව කරත්තයක් ආවා. මිනිසුන් දෙදෙනෙක් එයින් බැහැලා, යමක් එළියට අරගෙන, එය ගේ ඇතුළට ගෙන ගියා. හෝමිස් මහත්මයා, ඒක මිනිසෙවිටියක් !'

'ආ ?'

'මව්. ඒ වෙලාවෙ මට එක්වරම හිතුණේ කෙළින්ම ගිහිං බලෙන් ඇතුළු වෙන්න. අර මිනිස්සු දෙන්නාට, මිනි සෙවිටිය ගෙන ඒමට පහසුවෙන්න දෙර හොඳට ඇරලයි තිබුණේ. මං ටිකක් කිට්ටුවට ඇවිත් හිරි නිසා ඇය මාව යන්නමට දැක්කා, මං හිතන්නෙ. ඇය කිහිපය්ලා ඉක්මනට දෙර වහල දැමීමා. මබට වුණු පොරොන්දුව මකක් වුණු නිසා එතනිං එහාට මොකුත් කළේ නෑ. මෙන්න මං ආපහු ආවා'

'මබ ක්‍රියා කරල තියෙන පිළිවෙල බොහොම නිවැරදියි' හෝමිස් පැවසුවේ කඩදාසියකු යමක් සටහන් කරමිනි.

'ගේ සොර්දිය කරන බලපත්‍රයක් ලබාගත්තෙ නැතුව, අපට

නීත්‍යානුකූලව මොකක් කරන්න බෑ. ඔබට දැන් කරන්න තියෙන අත්‍යාවශ්‍යම වැඩේ මේ ලියුම අරගෙන ගිහිං බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමයි. ඒක විකක් අමාරු වෙන්න පුළුවනි. නමුත් ආහරණ විකුණු එක සැහේවි. ලෙස්ට්‍රේඩ් ඔක්කොම වැඩකටයුතු කරල දෙවි.

ඒ අතරෙ ඔවුන් ඇප එ මරා දමාවි. ඕනිපෙට්ටියක් ගෙනිව්ව එකේ තේරුම් ඒක නොවු. ඒක ඇයට ඇරෙන්න වෙන කාටද?

කරන්න පුළුවන් නැති දෙයක්ම අපි කරනවා ග්‍රීන් මහත්මයා. අපි එක මොහොතක් වත් අපතේ අරින්නේ නෑ. ඒ ඔක්කොම වැඩ කටයුතු අපට භාරදෙන්න.

හෝමස් පැවසූ විට ඔහු වහා පිටත්වී ගියේය.

නිල ලත් අපරාධ පරීක්ෂකයින් වන පොලීසිය මේ ලියුම දුටු ගමන්ම ක්‍රියාත්මක වේවි. නිල නොලත් අපරාධ පරීක්ෂකයින් වන අපේ වාරයයි දැන් තියෙන්නේ වොට්ෂන්. උද්ගතවී ඇති තත්ත්වය අනුව බොහොම දැඩි ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්න සිද්ධ වෙනවා. එක මොහොතක් පමා නොවී වහාම යමු පෝලිති විකුරුණට.

කුලී රථයකින් අපි වහාම බ්‍රික්ස්ටන් බලා පිටත්වුණෙමු. පාර්ලිමේන්තුව, වෙස්ට්මිනිස්ටර් පාලම පසු කරමින් රථය වේගයෙන් ගමන් කරද්දී හෝමස් යුෂින් කථාව ඇරඹීය.

අපට මේ විදියට හිතන්න පුළුවනි. මේ තත්ත්වයො දෙන්නා මුලින්ම ඇගේ හිතමක් සේවිකාව ආර්යාවගෙ ළගින් ඉවත්කරන්න කටයුතු කළා. ඊට පස්සේ ප්‍රයෝගයෙන් ඇයව ලන්ඩනයට අරගෙන ආවා. ඇය කාට හරි ලියුම් ලියුවා නම්, ඒව ඔක්කොම හංගාගන්න ඇති. කවුරු හරි අතරමැදියෙක් මාර්ගයෙන්, බඩුබාහිරාදියෙන් සම්පූර්ණ නිවසක් ලන්ඩනයෙන් කුලියට ගත්තා. ගෙඩි ලැගුම් ගත්තට පස්සෙ දැන් ආර්යාව ඔවුනගේ/හිරකාරියක්, ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන අරමුණ වුණේ ඇගේ

ආහරණ, දියමන්ති වංචා කරගැනීමයි. දැන් ඒක ඉෂ්ඨ කරගන්න පටන් අරගෙන. ඔවුන් හය නැතුවම ආහරණ එකින් එක විකුණන්න පටන් ගත්තා. ඒ මොකද ඔවුන් දන්නවා ප්‍රාන්සස් ආර්යාවගේ ඉරණම ගැන හොයා බලන්න කෙනෙක් නැහැ කියල. ඇයව තිදහස් කළොත් ඔවුන් ජොලීසියට කොටුවෙනවා. ඒ නිසා ඇයව තිදහස් කිරීමට පිළිවෙලක් නෑ. හැමදාම හිරකරගෙන ඉන්නත් බෑ. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ එකම පිළිතුර මිනීමැරීමයි.

‘ඒක හොඳටම පැහැදිලියි’

‘දැන් අපි වෙනත් ආකාරයකට කරන ඉදිරිපත් කරමු. අපි පටන්ගනු ප්‍රාන්සස් ආර්යාවගේ සහ මිනීමැරීමේ ඉඳල පිටු පසට. බොහොම වේලාවට ඇය දැන් මියගියා කියල හිතන්න පුළුවනි. ඒකෙන් තේරෙන්නේ ඔවුන් වෛද්‍යවරයෙකුගෙන් මරණ සහතිකයක් එහෙම අරගෙන, තිත්තානුකූලව ඇගේ අවසන් කටයුතු කරන්නයි සුදුසුම. ආර්යාවගේ මරණය පැහැදිලි ලෙසම මිනීමැරීමක් නම් ඔවුන් ඇයව මිය ගෙදර වත්තේ කොහේ හරි වල දමාවි. නමුත් මෙතන කටයුතු සිද්ධ වෙන්නේ විවෘතව, බොහොම ක්‍රමානුකූලව. මොකක්ද අපට ඒකෙන් හිතාගන්න පුළුවන්? කිසිම සැකයක් නෑ. ඔවුන් ඇයව මරන්න ඇත්තෙ මේක ස්වාභාවික මරණයක් ලෙස පෙනෙන විදියට: වෛද්‍යවරයා පවා රැවටෙන ආකාරයට. බාගවෙලාවට ඒක විෂ වර්ගයකින් සිදුකළා වෙන්නත් පිළිවන්. ඒ වුණත් ඔවුන් කොහොමද වෛද්‍යවරයෙකුට ඇයව පරීක්ෂා කරන්න ඉඩ හරින්නේ? එක්කෝ ඔහු ඔවුන්ගේ හවුල් කරුවෙකු විය යුතුයි. ඒකත් හිතන්න අමාරුයි’

‘ඔවුන් වංචා පහගත ලෙස මරණ සහතිකයක් සකස් කරගත්තද දන්නෙ නෑ?’

‘ඒක අනතුරුදයකයි වොට්සන්, හරිම අනතුරුදයකයි. මං හිතන්නෙ නෑ ඔවුන් එහෙම කළා කියල. අශ්ව කරත්තය ඔහොම නවත්වන්න ! අපි අර පහු කුරල ආවේ උගස්බඩු සාප්පුව. මේ තියෙන්නේ අවමංගල සේවා ආයතනය. වොට්සන්, ඔබ ගිහිත් ඔවුන්ගෙන් අහල බලනවද? ඔබේ පෙනුම නිසා ඔවුන් මොකුත්

සැකයක් හිතන එකක් නෑ. අහන්න පෝල්ටිනි චතුරග්‍රයේ අවමහලේ කටයුතු සිදුකරන්නෙ හෙට කියවද කියලා.

පසුවද උදේ අටට එය සිදු කරන බව අවමහලේ භාලාවේ සේවිකාව පැකිළීමකින් කොරව මට දැනුම් දුන්නාය.

'මබට පෙනෙනවා තේද වොටසන්. සිසිම අහිරහසක් නැති විදියට හැම දේම නීත්‍යානුකූලව, වාරිත්‍යානුකූලව ! මොනවා හරි ක්‍රමයකින් ඔවුන් නිසියේ කපොලු වලින් ඊළඟලා. දැන් හිතාගෙන ඉන්නෙ හයවෙන්න දෙයක් නෑහැ කියලා. දැන් ඉතින් මේ ප්‍රශ්නයට කෙළින්ම මුහුණ දීලා සටන් ආරම්භ කරමු. වෙන පිළිවෙළක් නෑ. ඔබ්බේ ආයුධයක් තියෙනවද?

'මගේ පිස්තෝලය තියෙනවා'

'බලමු. අපි සැහෙන පමණ ආයුධ සන්නද්ධයි කියල මට හිතෙන්නෙ. සන්ධ්‍යාවකට සුදුනම් වෙන මිනිසා තුන් ගුණයකින් සන්නද්ධ වෙනවා කියල කථාවක් තියෙනවා. පොලීසිය වැඩ කටයුතු භාරගන්න තුරු අපට බලාගෙන ඉන්න කොහොමවත් බෑ. කරන්නය මහොම නවත්වන්න'

අපි අශ්ව රථය ආපසු යැව්වෙමු.

'දැන් ඉතින් වොටසන් අපේ වාසනාව උරගා බලමු. මීට ඉස්සරහ් අපි කරල තියෙනවා මේ වගේ වැඩ'

පෝල්ටිනි චතුරග්‍රය-මැදි පිහිටීමේ අඳුරු පැහැති නිවසේ දෙර සිනුව, හෝමිස් තදින් තාද කැළය. දෙර විවෘත විය. උස කාන්තාවක් දෙරවුව වෙත පැමිණියාය.

'මොනවද ඔහෙලට ඕනේ?'

'මට ඕන ආචාර්ය-ෂ්ලෙසිංගර්ට කතා කරන්න'

'එහෙම කෙනෙක් මෙහේ නෑ' කිව් ඇය වහාම දෙර වැසීමට සුදුනම් වූවාය. එහෙත් එය කළ නොහැකිවන සේ හෝමිස් තම කකුලක් උළුවස්සට හා දෙරට අතරින් නබාගන්නේය.

‘කමක් නෑ. නම මොකක් හරි වේව්වා වෙ. මේ ගෙදර ජීවත් වෙන මිනිහ කවුරු හරි: ටෙ හම්බවෙන්න මින’ හෝමස් කීවේ තීරණාත්මක අයුරෙනි.

ඇය මඳක් පැකිළුණාය. ඉන්පසු දෙර හොඳින් විවෘත කළාය.

‘හරි ඇතුළට එන්න. මගේ ස්වාමිපුරුෂයා මේ ලෝකෙ මොන මිනිහෙක් හම්බවෙන්න වුණත් බඩ් නෑ.’

අප ඇතුළු වූ පසු දෙර වැස ඇය අපට විසිත්ත කාමරය පෙන්වුවාය. ඉන්පසු ගැස් ලාම්පුව දැල්වූ ඇ ගෙතුළට ගියේ

‘පිටරස් මහත්මයා මොහොතකින් මිබ වෙත ඒව්’ කියමිනි. අපට නිවස ඇතුළත හරි හැටි බලාගැනීමට වත් වේලාවක් නොලැබිණ. ධූවළ සම්පූර්ණයෙන්ම මුඩු කළ තරබාරු පුද්ගලයෙක් අප වෙතට ආවේය. විශාල රතු පැහැති මුහුණක් තිබූ මහුගේ පිරුණු කම්මුල්, දෙපැත්තෙන් එල්ලා වැටෙන තරම් විශාලය. මතුපිටින් අභිසක පුද්ගලයකු ලෙස පෙනුණත් දරුණු බව පිළිබිඹු වන මුඛයක් මහු සතු විය.

‘ඇත්තටම මිබව් ලොකු වැරදීමක් වෙලා මහත්වරුනි’ මහු කථා කළේ ව්‍යාජ හිනෙකි බවක් පෙනවමිනි.

‘මං හිතන්නේ මිබව වැරදි නිවසයි කවුරු හරි පෙන්වල දීල තියෙන්නෙ. මේ පාරේ තඬු ටිකක් ඉස්සරහට ගිහි බැලුව නං.....’

‘මය බොරු දෙවෙව්ව ඇති. තාස්ති කරන්න වෙලාවක් අපට නෑ. මගේ කමයි මිස්ට්‍රෙයාවේ ඇඩ්ලේඩ් වල හෙත්රි පිටරස්. කාලයක් දකුණු ඇමරිකාවෙන්, ඊට පස්සෙ බේබිත්වලත් ආචාර්ය ජලෙඩ්-හර් දෙවගැනිනුමා. ඒ ගැන මව් හොඳටම විශ්වාසයි. මගේ නම හර්ලොක් හෝමස් බව මට විශ්වාස වගේම’

පිටරස් එක්වරම තිගැස්සුණේය. මහු තම ප්‍රතිවාදියා දෙස හෙළවේ කවුරු බැලමිනි. <http://blog.ck12.org/investigations.blogspot.com>

'හෝමස් මහත්මයා, ඔබේ නම කියල මාව හය කරන්න බෑ. මනුෂ්‍යයකුගේ හෘද සාක්ෂිය පිරිසිදු නම් ඒ මිනිහ ලවා දොඩවන්න දෙයක් නෑ. මගේ ගේ ඇතුළෙ ඔහේට තියෙන රාජකාරිය මොකක්ද?'

'මට දැනගන්න ඕනෑ තවුසෙ බේසින් වල ඉඳල ලන්ඩන් වලට අරං ආපු, ප්‍රාන්සස් කාර්ක්ස් ආර්යාවට මොකද කළේ කියල?'

'අන්න ඒ තෝතා ඉන්නෙ කොහේද කියල ඔබට කියල දෙන්න පුළුවන් නම් මවික්-කුරි සන්නෝෂයි. ඊයා මට පවුම් සියකට කිට්ටු මුදලක් ණයයි. ඒකට හිලව් වෙන්න දල ගිහින් තියෙන්නේ කබල් පෙන්නට වගයක් විතරයි. උගස්බඩු කඩේ මිනිහ, බාල බඩු කියල ඒ ආහරණ දිනා බලන්න කැමති නෑ.

බේසින් වලදී මගේ බිරිඳයි මායි එක්ක ඇ බොහොම හිතවත් කමෙන් උන්නා. එහේදි මං වෙති. තමක් පාවිච්චි කරපු බව ඇත්තයි. අපි ලන්ඩන් වලට එන්නුරු ඇය අපත් එක්ක හිටියා තමයි. ඇගේ හෝටල් බිල, දුම්පියේ ටිකට් එකට, ඔක්කොම ගෙව්වේ මම. ලන්ඩනයට ආවට පස්සෙ, මේ වැඩකට නැති ආහරණ වගයක් මෙහේ දල ඇ හෙමින් සැරේ මාරු වුණා. ඔබ ඇයව හොයා දෙන්න හෝමස් මහත්මයා. මං ඔබට සදකාලෙටම ණය ගැහියි'

'මං මෙහේ ආවේ ඇයව හොයන්න නමයි. ඇය හමුවෙනතුරු මේ ගේ ඇතුළෙ හැමතැනකම මං ඔහෝයනවා'

'කෝ ඒකට ඔබේ බලපත්‍රය?'

'හෝමස් තම රිවෝල්වරයෙන් අඩක් පෙනෙන සේ සාක්ෂුවෙන් එළියට ඇද්දේය. වඩා හොඳ බලපත්‍රයක් ලැබෙන තුරු මේක වලංගුයි'

'ඔබත් සාමාන්‍ය ගෙවිල්ල මංකොල්ලකන හොරෙක් වගේ'

‘ඔව් මං ගැන එහෙම කිව්වට ඊරික් නෑ’ හෝමිස් පැවසුවේ සතුටෙනි.

‘මෙතන ඉන්න මගේ මිත්‍රයා වොට්සන්, නොමිමර එසේ නපුරු මැරවරයෙක්. අපි දෙන්නා මේ ගේ පරීක්ෂා කරනවා’

‘ඇති පොලිස් කාරයෙකුට අඩහහන්න !’ පිටර්ස් තම බිරිඳ අමතා කීවේ උස් හඬින්. කාන්තාවගේ දිගු සාය සෙලවෙන ශබ්දයක්, ඉන්පසු දෙර අරින හා නැවත වුහන ශබ්දයක් ඇසිණි.

‘අපට කියෙන්නො ඕනෑමුහුනු කාලයයි වොට්සන්. පිටර්ස්, ඔබ අපට අවහිර කරන්න හැදුවොත්, බරපතල තුවාල සිදුකර ගෙනයි එය නවත්වන්න වෙන්නො. ඔබ ගෙදරට අරං ආපු මිනිසෙට්ටිය කෝ?’

‘ඔහේට මොකටද මිනිසෙට්ටිය? ඒක ඇතුළෙ නියනවා මිනියක්’

‘මට ඒක බලන්න ඕනෙ’

‘ඒකට මගෙන් නම් අවසර ලැබෙන්නෙ නෑ’

‘එහෙම නම් අවසර නැතුව බලන්න ඕන’ පැවසු හෝමිස්, පිටර්ස්ට පැත්තකට නල්ලිකර දැමීමේය. අඩක් විවෘතව තිබූ දෙරකින් අපි කෑම කන කාමරයට ඇතුළු වූයෙමු. එහි විශාල කෑම මේසය මත වැසු මිනිසෙට්ටියක් තබා තිබිණි. පහතෙන් තිකුත් වූයේ මඳ ආලෝකයකි. ගැස් පුහුණේ. ආලෝකය වැඩි කළ හෝමිස් මිනිසෙට්ටියේ පියන විවෘත කළේය.

පෙට්ටිය ඇතුළේ තිබුණේ, බොහෝ සෙයින් වයස්ගත, රැළි වැටුණු මුහුණක් කාන්තාවකගේ, කෙටිවූ මළසිරුරකි. කුමන අයුරක අසනීපයකින්, කොපමණ කාසර සැලකීමකින් හෝ දීර්ඝ කාලයක් නිරාහාරව තැබීමෙන් වත් ප්‍රාන්තස් කාලයක් වැනි සුන්දර කාන්තාවක් මුළු තත්ත්වයට පත්කළ නොහැක. මේ නම් ඇයගේ මළසිරුර. එය නොහැකි බව අපට එක්වරම වැටහිණි.

හෝමස් ගේ මුහුණෙන් පළවුයේ විස්මය යි. ඔහු සැතපුම් සුසුමක් හෙළවේය.

‘දෙවියන්ට ස්තූති වේවා ! මේ තාම වෙතිං කවුරුවත්’

‘ඔරලොක් හෝමස් මහත්මයා, ජීවිතේ පළවෙති සැරේට ඔබට බොහොම ලොකු වැරදීමක් සිදුවුණා නේද?’ අප පිටු පසින් කාමරයට ආ පිටරස් පැවසීය.

‘මේ මියගිහිත් ඉන්න කාන්තාව කවුද?’

‘ඔබට දැනගන්න මිනීම නං කියන්නම්. මේ, මගේ බිරිඳ කුඩා කාලයෙදී රැක ‘බලාගත්තු’ සේවිකාව. නම - රෝසි ස්පෙන්ඩර්. අපට ඇය හමුවුණේ ක්‍රිස්ටන් රෝහලේ ඉඳල. අපි ඇයව මෙහේට අරගෙන ආවා. ඇය අසනීප වෙලා බොහොම අසාධ්‍ය තත්ත්වයෙන් හිටියේ. ඉතින් අපි කැඳවාගෙන ආවා හෝසම් දෙස්තර මහත්මයා. ඔහුගේ ලිපිනය අංක 13 ගෙයා බෑත්ස් විලාස්. ඒ ලිපිනය සටහන් කරගන්න හෝමස් මහත්මයා. නියම ක්‍රිස්තියානි මිනිස්සු වගේ අපි රෝස්ට භාදිත් බලාගන්නා. තුන්වැනි දවසේ ඇය මියගියා. වෛද්‍යවරයා ලියූ මරණ සහතිකයේ කියෙන්නේ මරණයට හේතුව ‘වයෝවෘද්ධතා ව්‍යසනය’ කියලයි. ඒ ඉතින් දෙස්තර මහත්මයාගේ අදහසයි. ඔහේ ඉතින් ඊටත් වඩා දන්නවනේ.

ඇගේ අවමගුල් කටයුතු ‘සිදුකිරීම’ අපි කෙතියටත් පාරේ ස්ටිම්සන් සමාගමට භාර දුන්නා. හොඹ උදේ අටට ඇගේ භූමදන කටයුතු සිදුකෙරෙනවා. ඒකෙ මොකුත් බොරුවක් වංචාවක් ඔබට හොයාගන්න පුළුවන්ද හෝමස් මහත්මයා? ඔබට වුණේ මහ අඤාන තකතිරු විදියේ වැරද්දක් නේද? ප්‍රාන්සස් කාතැක්ස් ආර්යාව දකින අදහසින්, ඔබ මිනිසෙට්ටියේ පියන උස්සලා බලන කොට හිටියේ අවුරුදු අනුවක ගැහැනියක්. ඒ වෙලාවේ ඔහේගෙ කට, මහ මෝඩ පිළිවෙළට ඇරුණු හැටි කවුරු හරි ඡායාරූප ගත කළා නං, මං ඒකට හොඳ ගණනක් ගෙවන්න ලැස්සියි’

මුහුණේ කිසිදු හැඟීමක් ප්‍රකාශ නොවීය. එහෙත් ඔහුගේ සිත තුළ ඇතිවූ කෝපය පිළිබිඹු වූයේ මව මොළවු වෙවුලන දැක්විලිනි.

‘මං ඔහේගේ හේ සොදිසි කරනවා’, හෝමිස් කීය.

‘කවන් ඔහේට ඕනද හේ සොදිසි කරන්න? හොඳයි බලමු’ පීටර්ස් කෝපයෙන් කැහැසුණේය. ඒ සමගම කාන්තාවකගේ කටහඬ හා බුට්ස් සපත්තු පිලිත් නැගෙන අඩි ගබ්දයක් ඉස්තෝප්පුව දෙසින් ඇසිණි.

‘පොලිස් නිලධාරී ඔහන්වරුනි. කරුණාකරල මේ පැත්තට එන්න. මේ මිනිස්සු මගේ ගෙට බලෙන් ඇතුළුවෙලා, දැන් එළියට යන්නෙ නෑ. කරුණාකරල ඔවුන් එළියට දන්න මට උදව් කරන්න’ පීටර්ස් කීය.

පොලිස් හටයෙක් හා සාපත්ටි වරයෙක් දෙර අසල සිටගත්තෝය. හෝමිස් කමාගේ හැඳින්වීමේ පත ඉදිරිපත් කළේය.

‘මේ මගේ නමයි ලිපිනයයි. මේ මගේ මිත්‍රයා දෙස්තර වොට්සන්’

ස්තූතියි මහත්මයා, අපි ඔබව හොඳින් හඳුනානවා. ඒ වුණත් බලපත්‍රයක් නොමැතිව ඔබට මේ ගේ ඇතුළේ ඉන්න බැහැ’

‘ඒක මං හොඳින් දන්නවා’

‘ඔහුව හිරහාරයට ගන්න’ පීටර්ස් කැහැසුණේය.

‘මේ මහත්මයා හිරහාරයට ගන්න උවමනා නම් ඒක කළ යුතු පිළිවෙළ අපි හොඳින් දන්නවා. ඒ වුණත් ඔබ මේ ගෙයින් පිටවී යා යුතුයි හෝමිස් මහත්මයා’

‘ඔව් වොට්සන්. අපට යන්න වෙනවා’

අපි යළිත් පාරට බැස්සෙමු. හෝමිස් මේ සියල්ලට මුහුණ දුන්නේ ඔහුට සුදුසු නිවුණු ස්ථරූපයෙනි. එහෙත් ඇතිවූ ලැජ්ජාව//නිසා ඔබ කෝපයෙන් දැවෙමින් සිටියෙහි

‘සමාවෙන් මහත්මයා. නමුත් තීක්ෂ්ණ ඒකයි අප පිටුපසින් පාරට බට පොලිස් නිලධාරියා පැවසීය.

‘හරි සාපත්ථි. ඔබ ඔබේ රාජකාරිය හරියට කළා’

‘මට විශ්වාසයි ඔබ එකතු රැඳෙන්නෙ මොනව හරි වැදගත් කාරණයක් නිසා වෙන් නෑ. මොනවාද මගෙන් කෙරෙන්න ඕනෑ?’

‘කාන්තාවක් අතුරුදහන් වීමත්. පිළිබඳවයි අපි මේ හොයන්නෙ. අපි හිතන්නේ ඇය මේ ගේ ඇතුළෙ ඉන්නවා. මේකට බලපත්‍රයක් කොයි මොහොතේ හරි ලැබෙයි කියල අපි බලාගෙන ඉන්නෙ.’

‘එහෙම නම් මමත් සෝදිසියෙන් ඉන්නම් මහත්මයා. මොනව හරි සිද්ධ වෙනවා නම් මං ඔබට දැනුම් දෙන්නම්’

වේලාව කවමත් රාත්‍රී නවය ටුච් පමණි. ලැබී තිබුණු හෝඩුවාවත් ඔස්සේ තවදුරටත් පරීක්ෂණයේ යෙදීමට අපි පිටත් වියෙමු. අප පළමුවෙන් ගියේ බ්‍රික්ස්ටන් රෝහල වෙතයි.

‘දවස් කිහිපයකට කලින් අසරණයන්ට පිහිට වෙන ජෝඩුවක් මෙහේ ආවා. අපේ වාට්ටුවේ සිටියා බොහොම කාලයක් තිස්සේ මරණාසන්නව ඉඳපු, හුහක් වයස්ගත, සිහිකල්පනාවක් නැති තත්ත්වයට අත්වූ කාන්තාවක්. ඇය ඔවුන්ගේ පරණ සේවිකාවක් බව කිව්වා. ඇයට දිගටම ප්‍රතිකාර ලබා දෙන්නත්, බලාකියා ගන්නත් ඇයව ගෙනියන්න ඕනෑ කියල ඒකට අපෙන් අවසර ඉල්ලා හිටියා. ඉතින් අපි ඒකට අවසර දුන්නා.

ඇය මිය ගිහිත්? ඒකෙ පුද්ගලයක් නෑ. ඇ කොයි මොහොතේ මියයාවිද කියන්න බැරි කරමි මරණාසන්නව හිටියේ

අපේ මිලිග ඉල්ලාකය වූයේ වෛද්‍යවරයායි.

‘වයස්ගත කාන්තාවක් අසනීපයෙන් ඉන්න බව කියල මාව

කැඳවාගෙන ගියා. ඇය ඉතාම විශේෂාද්ධ කැනැත්තියක්. මං බලාගෙන හිටිද්දීමයි ඇගේ පණ ගියේ. ඉන් පස්සේ මම නියමිත පෝරම පුරවලා, මරණ සහතිකය අත්සන් කරලා දුන්නා. මේක ස්වාභාවිකව සිදුවුණු මරණයක්. මෙතන කිසිම අපරාධයක් සිදුනොවුණු බවට මට හොඳම විශ්වාසයි.

'මේ ගෙදර මොනව හරි සැක කටයුතු දෙයක් ඔබට පෙනුණේ නැද්ද?'

'නැහැ. එහෙම සැක හිතන්න කිසිම කාරණාවක් තිබුණේ නැහැ. ඒත් මට ඒ වෙලාවේ හිතට ආව එක් දෙයක්.'

'ඒ මොකක්ද?'

'මේ තරම් විශාල ගෙදරක ජීවත්වුණු, හොඳට වත් පොහොසත්කම් ඇති මේ අයට, ගෙදර වැඩට කිසිම සේවිකාවක් හෝ සේවකයෙක් හිටියේ නැහැ.'

වෛද්‍යවරයාගෙන් අපට දැනගන්නට ලැබුණේ එපමණකි. ඉන්පසු අපි ස්කොට්ලන්ඩයාඩ් රහස් පොලිස් මූලස්ථානය බලා පිටත්ව ගියෙමු.

'බලපත්‍රය ලබාගන්නා එකට තොයෙක් ප්‍රශ්න මතුවුණා. මේ වගේ දෙයකදී ප්‍රමාදයක් ඇතිවෙන එක විලක්වන්න බෑ. මහේස්ත්‍රාත්තුමාගේ අත්සන ලබාගන්න එක කරන්න වෙන්නෙ හෙට උදේ. හෝමිස් මහත්මයා භෙටු උදේ නවය වෙන කොට මෙහාට එන්න. ඔබම ලෙස්ට්‍රේසි සමග ගිහින් ඒ වැඩේ ඉවරයක් කරගන්න පුළුවනි.'

රහස් පොලිස් මූලස්ථානයෙන් අපට දැනගැනීමට ලැබුණේ එයයි. එදා දවස ගෙවී ගියේ ඒ අයුරෙනි.

ෂර්ලොක් හෝමිස් කතාබහක යෙදීමට තොරුස්සනා ස්වභාවයෙන් සිටි බැව් මට පෙනී ගියේය. නිද්‍ය ගැනීමට තොහැකි තරමට, ඔහුගේ සිත කැලැකීමට පත්වී ඇත. තලල රැළි කරගෙන, හාන්සි පුවුවට වී දිගින් දිනටම පයිස්පයක් ඉරු හෝමිස්ට, බාධා

නොකිරීමට මම තීරණය කළෙමි. මෙම අභිරහස සෑම අතකටම පෙරළමින් එය විසඳීමට ඔහු දරන්නේ දැඩි උත්සාහයකි. රාත්‍රියේ කිහිප වරක්ම නිවස තුළ, ඔහු එතා මෙතා සක්මන් කළේය. උදෑසන මා අවදි වූ විගස ඔහු මගේ කාමරයට දුටු ආවේය. හෝමිස් මුළු රාත්‍රියම නිදි පිරිහිනව සිට ඇති බැව් මුහුණෙන් පැහැදිලිවම දිස්විය.

‘අවමහල් උත්සවය කීයටද? අටට තේද? දැන් වෙලාව කීයද 7.20 යි. දෙයියනට මපසු වෙච්චාවෝ! දෙයියෝ මට දිසු මොළේට මොකද වෙලා කියෙන්නෙ වොට්සන්?’

ඉක්මන් කරනවා මිනුස්සයෝ ඉක්මන් කරනවා ! මේක ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටනක් ! මේ මවන කොටත් ඇගේ පණ බේරී තිබීමට ඇත්තේ සියයට එකක් ඉඩක් විතරයි. සියයට අනූ තවයක්ම ඉඩ ඇත්තේ ඇය මියගිහිත් ඉන්න. අපි ප්‍රමාද වුණොත් මගේ ආත්මයට, මගේ හෘද සාක්ෂියෙන් තමි කිසිම සමාවක් නෑ.

මිනිත්තු පහක් ගතවීමටත් පෙර අශ්ව කරත්තයක නැගී අපි බේකර් විටියෙන් පිටත් වුණෙමු. පියාභින්නාක් වැනි වේගයෙන් ගමන් කළත් බිත්බෙන් මරලෝසුව පසු කරද්දී වෙලාව හතයි නිස්පහ බව මම දුටුවෙමි. බ්‍රික්ස්ටන් පාරේ ගමන් කරද්දී උදේ අවේ කණිසම නාදවෙනු ඇසිණ. තවුත් අප මෙන්ම අනෙක් අයගේද ප්‍රමාදයක් දක්නට ලැබිණ. අට පසුවී මිනිත්තු දහයක් ගතවී තිබුණත්, අවමංගල්‍ය රූපය, කුඩමත් නිවසේ දෙරකඩ තවත්වා තිබිණ. අපේ කරත්තයේ අශ්වයෝ කටින් පෙණ දමමින් ගමන අවසන් කළහ.

මිනිපෙට්ටිය ඔසවා ගත් තිදෙනෙක් නිවසෙන් එළියට පැමිණියහ. කරත්තයෙන් බිමට පැනගත් හෝමිස්, ඉදිරියට දිවගියේ ඔවුනට අවහිර කරමිනි.

‘ආපසු ගෙනියනවා, ඔබ්බ ඉදිරියෙන්ම පැමිණි මිනිසාගේ පසුවට අත තබා පිටුපසට තල්ලු කරමින් හෝමිස් කැගැසුවේය.

‘ආපසු ගෙනියනවා වහාම’

‘මොන යක්ෂ කතාවක්ද ඒ? කෝ මහේගෙ බලපත්‍රය? මට ආයෙමත් අහන්න කියෙන්නෙ ඒකයි’ පිටරස් කෝපයෙන් කැගෑයීය.

‘බලපත්‍රය මහ එතවා, ඒක එන තුරු මිනිපෙට්ටිය ගේ ඇතුළෙ තබාගත යුතුයි. හෝමිස් ගේ විධානයට පෙට්ටිය, මසවාගෙන ආ මිනිසුන් කීකරු වූ බවක් පෙනිණි. පිටරස් වහාම නිවස තුළට දිව ගියේය. මිනිපෙට්ටිය නිවස ඇතුළට ගෙන යන ලදී.

‘ඉක්මන් කරන්න වොට්සන් ඉක්මන් කරන්න ! මෙන්ත ඉස්කුරුප්පු නියතක් මිනිපෙට්ටිය මේයය මත තබද්දී හෝමිස් කැගෑයුවේය.

‘මනුස්සයෝ ඔේ ඉස්කුරුප්පු නියත තමුසෙට ! ගන්නවා ඒක’ හෝමිස් කීවේ අවමංගලය, ශුද්‍රාවේ සේවකයාටය.

‘පෙට්ටියේ පියන මිනිස්සුවෙන් ඇරියොත් රත්තරන් පවුමක් දෙනවා ! ප්‍රශ්න අහන්න එපා ! වැඩකරන්න. ඉක්මනට, ඉක්මනට, අන්න හරි ! තව ටිකක් තව ටිකක්. හරි දැ* උස්සමු, වටෙන්ම ඔක්කොම, ඔක්කොම. හරි පියන ගැඹුවෙනවා හරි! හරි! තව ටිකයි. අන්න හරි!’

සියලු දෙනාගේ බලවත් උත්සාහයෙන් පියන ඉක්මනින් ගලවා දැමීමට අපට හැකි විය. ඒමේ කරද්දී මිනිපෙට්ටිය තුළින් නිකුත්වූයේ සිහි මුරණි කරවන සුළු ප්‍රබල රසායනික ගන්ධයකි. මිනිපෙට්ටිය තුළ තිබූ පිරුණේ, මුහුණ වැසෙනයේ කපු පුළුන් තට්ටු කිහිපයක්ම අසුරා තිබිණි. එය හොඳින් පෙහි යන සේ ක්ලෝරෝෆෝම් දියරය වත්කොට ඇති බව පෙනිණි. හෝමිස් වහ වහා ඒ පුළුන් සියල්ල කඩා ඉවත් කළේය.

ප්‍රතිචාවක් මෙන් සුන්දර, මැදිවියේ කාන්තාවකගේ මුහුණ, එතැනින් මතු විය. ඇගේ ගර්භයට පිටුපසින් අතදැවූ හෝමිස්

කඳේ උඩු කොටස කෙළින් කළේ, ඇඟ වාඩිවී සිටින ඉරියව්වට පත්කරමිනි.

‘ඇ මියගිහින්නද වොට්සන්? ප්‍රාණය යන්නමින් හරි රැදිල තියෙනවද? මොනවා? අපි ප්‍රමාද වැඩිවෙන්න බෑ?’

අපි විහාම ප්‍රථමාධාර දීමට පටන් ගත්තෙමු. පැය හාගයක් යනතුරු අප ප්‍රමාද වැඩි බවක් දිස්විය. ක්ලෝරෆෝම් වල ප්‍රබල රසායනික විෂ වාෂ්පය ආක්‍රාණය කොට ඇය මෙලොව තුරගොස් ඇති අයුරක් පෙනිණ. අපි කෘතිම ශ්වසනය ලබා දුන්නෙමු; ඖෂධ වර්ග සිරුරට විද්දෙමු; වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දන්නා කරම් සියලු හපන්කම් කළෙමු. කූහෙන වේලාවකට පසු ඇස් පිහාටු වල සෙලවීමක් දැකිය හැකි විය. ඔරිය තුළ ප්‍රාණය රැ දී ඇති බවට ලකුණු පහළ වන්නට විය !

වේගයෙන් ආ අයුරු කරන්නයක් නිවස ඉදිරිපිට තවත්වන ලදී.

‘මෙන්න ලෙස්ට්‍රේඩ් එනවා ඔහුගේ බලපත්‍රයත් අරගෙන. ඉරුල්ලා නම් ඉහිලිලා ගිහින් හමාරයි, කියල ඔහුට තේරේවි. මේ කාන්තාවට සාත්තු සප්පයමී කරන්න අපට වඩා සුදුස්සෙක් මේ එන්නෙ. ඔහු උදැසනක් ග්‍රීන් මහත්මයා, මං හිතන්නේ අපි හැකි ඉක්මනින් ප්‍රාන්සස් ආර්යාට රෝහල්කට ගෙන ගිය තරමට හොඳයි. දැන් ඔහෙලට අවමනුලේ ඉතිරි වැඩ කටයුතු යොදගත් විදියට කරගෙන යන්න පුළුවනි. ඒ අභියාසක වයසක කාන්තාව සමාදානයේ සැතපෙන්න තිබියමි ගියාවේ.’

‘වොට්සන්, ඔබේ පරීක්ෂණ වාර්තා පොතට මේකත් ඇතුළු කරනවා ද? එසේ නම් එය කළ යුත්තේ, මොනතරම් දැනුවත්, ඔහු කළ මතයකට වුණත් කාවකාලික සංක්‍රාන්ති කාලයකට හුණ දෙන්න වෙන්න ඉඩ තියෙනවා, කියන කරුණ පෙන්වන්නයි’

හෝමස් පැවසුවේ එද සැන්දෑමේ බේකර් විදියේ අපේ නිවහනේදී කථාව අරඹමිනි.

‘මෙලොව ජීවත්වෙන ඕනෑම මනුෂ්‍යයෙකු අතින් එවැනි අතපුසුවීම, ප්‍රමාදවීම සිදුවන්න පුළුවනි. ඒවා නිසිලෙස හඳුනාගෙන, අඩුපාඩු නිවැරදි කරගන්නා පුද්ගලයා තමයි අතිදක්ෂයා.

මුළු රැ කිස්සෙමි එක අදහසක් මගේ හිතේ දිගින් දිගටම හොඳමත් කළා වොට්සන්. ඒ තමයි කොයි වෙලාවක හරි, කොතැනක හරි, වැදගත් හෝඩුවාවක්, සුවිශේෂ වාක්‍යයක්, කුමක් හෝ නිරීක්ෂණයක්, මගේ අවධානයට හසුවෙන්න කලින් ගිලිහී ගියා කියන එක. ඉතින් ඒක මගේ මොළේට යළි ඇදගන්න මං ලොකු උත්සාහයක් දැරුවා. අන්තිමට උදේ ඉර පායාගෙන එද්දී ඒ වචන ටීකා ආපසු මගේ මොළේට වැටුණා. ඒ අර අවමංගල්‍ය අධ්‍යක්ෂක වරුන්ගේ සාප්පුවේ ගැනිගේ කටින් පිටවුණු වදන, පිලිප් ග්‍රීන් අපට ඇවිත් කිව්වේ:

..... දැන් කොයි මොහොතේ අර් ලැබේවි. සාමාන්‍ය එකකට වඩා වෙනස් විදියේ එකක් ශිෂ්‍ය ජනට වැඩි වෙලාවක් ගතවුණා

ඇය ඒ කිව්වේ මිනිසෙට්ටිය ගැනයි. එහෙම කියන එකෙන් අදහස් වෙන්නේ, මිනිසෙට්ටිය සාමාන්‍ය එකකට වඩා විශේෂ ප්‍රමාණයකට සැදු නිසයි, යන්න මං හේරුම් ගත්තා. නමුත් ඇයි ඒ? එකකොට මට මතක් වුණා සැහෙන්න ගැඹුරු මිනිසෙට්ටියේ අඩියේ අර කෙටිවු දිරාපත් මහලු කාන්තාව හිටිනැටි. මේ තරම් කුඩා මළ සිරුරකට මේ තරම් විශාල මිනි සෙට්ටියක් මොකටද? කුමටද මේ හැටි අමතර ඉඩ? තවත් සිරුරකට ! එක මරණ සහතිකයෙන් දෙන්නෙක් මිහිදත් වෙනවා. ඒ කාරණය කලින් මගේ හිතට හරියට නොවැටුණාට ඒක පැහැදිලිව දැකිය යුතුව තිබුණා. ප්‍රාන්සස් කාලාක්ස් ආර්යාව උදේ අටට භූමදනයට යුදනම් තිබුණා. අපට තිබුණු එකම අවස්ථාව, මිනිසෙට්ටිය ගෙදරින් පිටත් වෙන්න කලින් එයට අවහිර කිරීමයි.

ඇගේ හොඳ වෙලාවක් තිබිලි තිබෙනවා. ප්‍රාන්සස් ආර්යාව පණපිටින් සිටියදී අපට බේරාගැනීමට හැකිවුණේ ඒ හොඳ වෙලාවට. ඔවුන් ඇයව වළ දැමීමා නම්, මරණය සිදුවුණේ කොහොමද කියල පසුව සොයාගැනීම පවා අපහසු වෙනවා. මිනිස නැවත ගොඩ අරගෙන, මරණ පරීක්ෂණයක් කළත් ඔවුනට ගැළවෙන්න ඉඩක් තිබුණා. ඔවුන් ප්‍රාන්සස් ආර්යාව හංගාගෙන ඉන්න ඇත්තෙ අර හෙදර උඩතට්ටුවේ. බලෙන් ක්ලෝරෆෝම් අල්ලලා ඇයව සිහිතැති කරලා, ඊට පස්සෙ පෙට්ටියේ දමලා, වැඩි ප්‍රවේශමට එම බෙහෙත් වලින් පෙහවු පුළුන් මුහුණ උඩින් අතුරලා, පෙට්ටියේ පියත්තුවකලා, බොහොම සුක්ෂම උපක්‍රමයක්. අපරාධ පරීක්ෂණ ඉතිහාසයේ මෙතන මේක අලුත් දෙයක්. අපේ හිටපු දේවගැතිතුමා, ලෙස්ට්‍රෙඩ්ට, අහුනොච් පැන ගියොත්, ඉදිරි කාලයේදී ඔහුගේ නොයෙක් වෘත්තීය හපන්කම් අහන්න ලැබේවි කියල මම බලාපොරොත්තු වෙනවා.

"අතුරුදහන් වූ සිවුපරිය", සමාජතයි.

රත් උපසේ යුවළ

1894 වසරේදී ශ්‍රී ලංකා හෝම්ස්ට් විසදීමට ලැබුණු පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව ඉතා වැඩිවිය. මෙම පැවසීමට කටාචක් හෝරා ගැනීමේ අදහසින් මම ඒ විස්තර අඩංගු ලිපි ගොනුව, පෙරළා බැලුවෙමි. එය ඉතා අපහසු කාර්යයක් බව මට පෙනී ගියේය. පිළිතුල් සහගත රතු කුඩුල්ලා පිළිබඳ පරීක්ෂණය, බැංකු නිලධාරී ක්‍රොස්බිගේ බේදජනක මරණය, ඇඩ්ල්ටන් බේද වාචකය, ස්මිත්-මෝට්ස්වර් නඩු විභාගය, ඉන් සමහරකි.

මාවතේ සාක්ෂකයා ලෙස හැඳින්වුණු ප්‍රංශයේ හිස්ටර් නම් අපරාධකරුවා සොයාගෙන, ඔහුට අත් අඩංගුවට ගැනීමට හෝම්ස් සමත් වූයේ මේ කාලයේදීය. ඒ වෙනුවෙන් ප්‍රංශයේ ජනාධිපති ගෞරව ආචාර සම්මානය හෝම්ස්ට් හිමි විය. ඔහු කළ විශිෂ්ට සේවය අගයමින් ආ ඔහුට, තම හෘදයාංගම ස්තූතිය පුදකරමින් ප්‍රංශ ජනාධිපතිතුමා හෝම්ස් වෙත ලිපියක්ද එව්වේය. මේ සියල්ලම රසවත් කථා බව සැබෑය. එහෙත් තරුණ විලෝඩ් ස්මිත් මරණයට පත්වූ යොක්ස්ලි ඔල්ඩ් මන්දිරයේ අභිරහස පාඨකයන්ගේ සිත් ඇදගැනීමට සමත් වේ යයි මම විශ්වාස කරමි.

ඒ නොවැම්බර් මාසයේ අග භාගයයි. දවස පුරාම පැවැතියේ දරුණු කුණාටු සමග මහ වැහි ඇදහැරුණු අයහපත් කාලගුණයකි. හෝම්ස් තමා වෙතට ලැබුණු, පෞරාණික දවත්ව ලේඛන ලියවිල්ලක් ප්‍රබල කාව්‍යයක් ආධාරයෙන් පරීක්ෂා කරමින් සිටියේය. ශල්‍ය වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ සහරාවක පළවූ අලුත්ම ලිපියක් කියවමින් මම කාලය ගත කළෙමි. වේගයෙන් හමන සුළිසුළඟ මහ හඬක් නංවමින් බේකර් විදිය හරහා හමා ගියේය. අසුනෙන් නැගිට, ජනේලය වෙත ගොස් මම මහමහ දෙස බලා සිටියෙමි.

මහවැසි වලින් ඇදහැරුණු ජලයෙන් පාර සම්පූර්ණයෙන්ම මඩවී ඇත. ඔක්ස්ලිඩ් විටිය පැත්තේ සිට අශ්ව කරත්තයක් මඩ වතුර ඇසුරු වී තිබුණිත් ඉදිරියට ඇදී

'අද අපට එළියේ රාජකාරියකට යන්න නොතිබුණේ හොඳ වෙලාවට, තේද වොට්සන් හෝමිස් පැවසුවේ අත තිබූ කාවය හා ලියවිල්ල පසෙකින් තබමිනි.

'මං දැන් සැහෙන වෙලාවක් මේ වැඩේ කළා. ඇස් දෙකට හරි වෙහෙසක් ගෙන දෙන වැඩක්. මට පෙනෙන හැටියට නං මේක පහළොස් වැනි සියවසේ අග් 'භාගයේ ඇබේ අතින් ලියැවුණු ලියැවිල්ලක්..... හා හා ! ඒ මොකක්ද?'

සුළිසුළුගින් නැගෙන ශබ්දය පර්යමිත් නැගී ආවේ අශ්ව කරත්තයක් අප නිමස ඉදිරියේ නවත්වන හඩයි. එය, මා කලින් දුටු අශ්ව කරත්තය විය යුතුය. කිසිවකු රියෙන් බසිනු පතෙල් වීදුරුව තුළින් මම දුටුවෙමි.

'මොකක්ද දන්නෙ නෑ උවමනාව?' මම හෝමිස්ගෙන් ඇසිමි.

'උවමනාව? ඔහුට අපිවයි උවමනා වෙලා තියෙන්නෙ වොට්සන්. අපට සුදුනම් කරගන්න වේනවා වැහිකබා ආදී මේ අයහපත් කාලගුණයෙන් ආරක්ෂාවීමට ඕන උපකරණ සියල්ලක්ම.....ඔහොමි පොඩ්ඩක් ඉන්න බලන්න... ආකුලීරිය පිටත්වෙලා ගියා. අපිව එක්කගෙන යන්න ඕනෙ නම් ඔහු රථය රඳවා ගන්නවා නිසැකයි. හොඳ මනුස්සයා වගේ පහළට දුවලා දෙර අරින්න වොට්සන්. ගෙදර ඕනිස්සු ඔක්කොම හොඳටම නිදි ඇති'

මැදියම් රැයේ අප හමුවට ආ අමුත්තා හඳුනා ගැනීම මට අපහසු නොවීය. ඒ ස්වැන්ලි හොප්කින්ස් නම් තරුණ රහස් පරීක්ෂකයායි. ඔහුගේ අපරාධ පරීක්ෂණ වැඩ කටයුතු හෝමිස්ගේ අවධානයට කිහිප වාරයක්ම ලක්වූ බව මට මතක තිබිණ.

'ඔහු ගෙදර ඉන්නවාද?' හොප්කින්ස් ඇසුවේ නොඉවසිල්ලෙනි.

'උඩට එන්න මෙහෙමිආ..... මේ වගේ රාත්‍රියක අපට එළියට කැඳවාගෙන යන්න ඔබේ බලාපොරොත්තුවක් තැබුව ඇති කියලයි මං හිතන්නේ'

හෝමස් ගබ්ද නගා කීවේ උඩ නට්ටුවේ සිටයි.

රහස් පරීක්ෂකයා අපේ විසින්ම කාමරයට පැමිණ, වැහිකබාය ඉවත්කරදී හෝමස් ගිනි උදුනට තවත් දර කැබැලි කිහිපයක් එකතු කළේය.

'මගේ හිතවත් හොප්කින්ස්. ඔබේ දෙපා ගිනි උදුනට ලං කරලා විකන් උණුසුම් කරගන්න. අපේ දොස්තර මහත්තයගේ ළඟ කියෙනවා, මේ වගේ සීතල රාත්‍රි වලට හොඳ බෙහෙතක්. උණු වතුර මිශ්‍රකළ දෙහි යුෂ. මේ තරම් දරුණු වැහි කුණාටුවක් හමදී ඔබ මා හමුවෙන්න ආවේ, ජායාකන්ද හරි ලොකු ගැටළුවක් ඇතිවෙලා වෙන්න ඇති?'

'ඇත්තෙන්ම ඔව් හෝමස් මහත්මයා. අද හවස් වරුවම මං ගතකළේ හරිම අවිවේකයෙන්. අර යොක්ස්ලි සිද්ධිය ගැන පත්තරේ පළවුණා ඔබ දැක්කද?'

'අද දවසෙ නම් මම පහුළොස්වැනි සියවසෙන් මෙහා පැත්තෙ මොකුත් දැක්කෙ නැ.'

'පත්තරේ ඒක ගැන තිබුණේ කෙටි ඡේදයක් පමණයි. ඒවත් ඔක්කොම වැරැදි තොරතුරු. ඒ නිසා ඔබට මොකුත් පාඩුවක් වෙලා නැ. මමත් කාලය තාක්සි කරමින් හිටියේ නැ. මේ වැඩේට මං සැහෙන්ත මහත්සි වුණා. සිද්ධිය වෙලා කියෙන්නේ කෙත්ටි ප්‍රාන්තයේ. වැහැම් වල ඉඳලත් හැහැම්ම හතක් කියෙනවා හෝමස් මහත්තයා. දුම්රිය මාර්ගයේ ඉඳහා භූතාමිම තුනයි. විදුලි පුවතකින් මට පණිවුඩය ලැබෙන කොට සවස තුනයි කාලයි. එහෙට ගියා හවස පහ වෙනකොට. මගේ පරීක්ෂණයත් පවත්වලා, අත්තිම කෝට්ටියෙන් ඇවිත් වාරි-ක්‍රොස් දුම්රිය පොළෙන් බැස්සා. ඒ පාර කෙළින්ම ආවේ ඔබ ළඟට.'

'ඒකෙන් අදහස් වෙන්නේ ඔබටත් මේක ඒ හැටි පැහැදිලි නැති බවයි?'

'මට මේකේ අගත් මලක් මොකුත් තේරුම් ගන්න බැහැ

හෝමස් මහත්තයා. මුලින් බැලූබැල්මට පෙනුණේ, මේක වැරදීමක් සිදුවිය නොහැකි, සරල සිදුවීමක් වගේ. නමුත් දැන් මට පෙනෙන හැටියට මේක මහා අවුල් ඡාලයක්. මේ මිනීමැරුම සිදු කිරීමට ඇයි කාටත් උවමනා වුණේ? අන්න ඒක තමා මට හොයා ගන්න බැරි. මනුෂ්‍යයෙක් මැරීමට ඉන්නවා. ඇයි මේ මිනීමාව මරා දමන්න කාට හරි අවශ්‍ය වුණේ?

සුරුවුවක් දල්වා ගත් හෝමස්, තාත්සි පුටුවේ හරිබරි ගැහි ඉඳගත්තේය.

‘කියන්නකො බලන්න ඔබේ විස්තරේ’

‘මේ සිද්ධිය වෙලා තියෙන්නේ යොක්ස්ලි මිල්ඩි කියන පෞරාණික වලව්වේ. අවුරුදු ගණනකට කලින් මහාචාර්ය කොරාම් කියන නැතැත්තා මේ මැරුර මිළට ගත්තා. ඔහු බොහොම වයස්ගත, අබල දුබල කෙනෙක්. දවසෙන් බාගයක්ම ගත කරන්නේ ඇදේ. අනෙක් චෙලාවට හැරමිටියක් ගහමින් මිදුලේ ටිකක් ඇවිදිනවා. නැත්තඤාඥාද පුටුවෙන් එහා මෙහා යනවා. රෝද පුටුව තල්ලු කරන්නේ ගෙවත්ත බලාගන්න ඉන්න සේවකයා. මේ පැත්තේ අසල්වාසීන් කීප දෙනෙක්ම මේ ගෙදරට ඇවිත් තියෙනවා. ඔවුන් කියන්නේ මහාචාර්ය කොරාම් ඔවුන්ගේ සිත් ඇදගැනීමට සමත් වූ පුද්ගලයෙක් බවයි. ඔහු හොඳ උගෙනක් බවත් අහන්න ලැබුණා.

ගෙදර වැඩ කටයුතු බලාකියාගන්න සේවිකාවන් දෙදෙනෙක් ඉන්නවා. ගෘහ පාලිකාව වයිස්ග්‍රා කාන්තාවක්. ඇය තමා මාකර් මහත්මිය. ඊළඟට ගෘහසේවිකාව, සුයාන් ටාල්ටන් මෙනෙවිය. මේ දෙදෙනාම හොඳ වර්ත ඇති වැදගත් අය. මහාචාර්යතුමා මේ නිවස මිළයට අරගෙන පදිංචියට ආව කාලේ ඉඳලම ඔවුන් මේ ගෙදර සේවය කරලා තියෙනවා.

මහාචාර්යතුමා ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක් ලියමිනුයි සිටින්නේ. ඒ නිසා අවුරුද්දකට පමණක් කලින් ඔහුට උවමනා වුණා ලේකම් වරයෙක් බඳවාගන්න. මුලින් බඳවා ගනිපු දෙදෙනාම සාර්ථක

වුණේ නැහැ. නමුත් මේ කුන්ට්ලානා, විලෝබි ස්මිත් මහාචාර්යතුමාට උවමනා කාලෙම කෙනෙක්. මෑතක දී විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පිටවී ඇති ඔහු, ලාබාල කරුණයෙක්. ඔහු උදේ වරුව සම්පූර්ණයෙන්ම ගතකළේ මහාචාර්යතුමා කියන දේවල් සටහන් කර ගනිමින්. ඊළඟ දවසේ කිරීමට ඇති වැඩකටයුතු වලට අදාල කොටස්, පොත් වලින් විමර්ශනය කිරීමට, ඔහු තවත් වරුව යෙදෙව්වා. මේ විලෝබි ස්මිත් කරුණයාගේ කිසිම වැරද්දක්, අඩු පාඩුවක් හෝ දුර්වල කමක් මට හොයාගන්න බැරිවුණා. අපි-හැම ප්‍රදේශයේ පාසල් සිසුවෙක් හැටියටත් තේම්බ්‍රිජ් සරසවියේ, සරසවි සිසුවෙක් හැටියටත්, ඔහු බොහොම හොඳට හැසිරී ඇති කරුණයෙක්. ඒ වගේම බොහොම මහත්සිව් උනන්දුවෙන් ඉගෙනීමේ කටයුතු කරනු කෙනෙක්. නමුත් මෙන්ම මේ වැදගත්, අභි-සක කරුණයා තමයි අද උදේ පාන්දර මහාචාර්යතුමාගේ කන්තෝරු කාමරයේදී මරණයට පත්වෙලා තිබෙන්නේ. අකිත්ත තිබෙන සාක්ෂි අනුව මේක මිනීමැරීමක් මිස වෙන කුමක්වත් වෙන්න බෑ.

වේගයෙන් හමා ආ කුණාටුව මහා සුඩක් ත-වමින් බේකර් විදිය දෙදරවමින් හමා ගියේය. අපි ගිනි උදුනට තවත් ලං වි පොලිස් නිලධාරියාගේ සුවිශේෂ කථාන්තරයට ඉතා උනන්දුවෙන් සවන් දුන්නෙමු.

'පිටත ලෝකය සමඟ කිසිම සම්බන්ධයක් නැතිව, ගෙදර සියළුම කටයුතු සිද්ධවෙන මේ වුණේ ශෙයක්, මුළු එංගලන්තයේම හොයල බැලුවත් ඔබට හම්බවේවි කියල මං හිතන්නෙ නෑ. සති ගණන් ගෙවිල යාච්: ඒත්-හේට්ටුවෙන් එළියට එන්න කිසි කෙනෙකුට උවමනාවක් නෑ. මහාචාර්යතුමා තමන්ගේ ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන කටයුතු වල ඇලීගැලී ඉන්නා කෙනෙක්. ඔහුට එතනින් එහා ලෝකයක් නෑ. ස්මිත් කරුණයා අසල් වැසියන් කිසිකෙනෙකු සමග හැඳිනීමක් තිබුණෙ නැහැ. ඔහු ජීවත් වුණේ මහාචාර්යතුමා වගේමයි කියල කියන්න පුළුවනි. ගැනු දෙන්නටත් ගෙදරින් පිටට යන්න කොහෙත්ම උවමනාවක් නෑ. උද්‍යානයෙ වැඩ කටයුතු භාරව ඉන්නේ මෝටිමර්. ඔහු ක්‍රිමියානු යුද්ධයේදී සටන් වැදී, දැන් යුද්ධ හමුදාවෙන් විශ්‍රාම අරගෙන ඉන්න කෙනෙක්. මෝටිමර්

බොහොම හොඳ වර්තයක් ඇති කෙනෙක්. ඔහු තමා මහාචාර්ය තුමා රෝද පුටුවේ තියලා, එහේ මෙහේ ගෙනියන්නේ. ඔහු ජීවත් වෙන්නේ මැදුරේ නෙමෙයි. ඔහු ඉන්නේ උද්‍යානය කෙළවරේ තිබෙන කාමර තුනක කුඩා ගෙයක. යොක්ස්ලි ඕල්ඩ් මැදුරේ ඉන්නේ මේ කවරිය පමණයි.

තවත් කිවයුතු කරුණක් තිබෙනවා. ගෙදර උද්‍යානය ඉදිරිපිට ගේට්ටුව තිබෙන්නේ, ලන්ඩන් සිටි වැනැම් දක්වා යන ප්‍රධාන පාරට මුහුණ දල, එහි සිට යාර-සියයක් පමණ දුරින්, ගේට්ටුව වසා තිබීම සඳහා ඇත්තේ නිකං කොක්කක් පමණයි. ගේට්ටුව තමන්ම ඇරඹෙන, ඇතුළුවෙන්න හෝ පිටවෙන්න ඕනෑම කෙනෙකුට පුළුවනි. මේ සිද්ධිය ගැන වැදගත් යමක් කියවුණේ ප්‍රසාන් ටාල්ටන් ගෙන් පමණයි. ඇගේ කට උත්තරය මං ඔබට කියවන්නම්.

එතකොට වෙලාව දවල් එකොළහයින් දොළහටත් අතරේ වෙන්න ඕන. මං උඩ කට්ටුවේ නිදන කාමරයක අලුත් ජනෙල් රෙදි එල්ලමිනුයි හිටියේ. මහාචාර්යතුමා ඒ වෙනකොටත් හිටියේ ඇදේ. කාලගුණය අයහපත් දවස්වලට, ඔහු හොඳටම දවල් වෙනකං ඇදෙන් බහින්නේ නෑ. මාකර් මහත්මිය ගෙයි පිටිපස්සා පැත්තේ මොකක් හෝ වැඩක යෙදිලා හිටියා. විලෝබි ස්මිත් හිටියේ ඔහුගේ නිදන කාමරයෙයි. මේ වෙලාවේ ඔහු කාමරයෙන් පිටවෙලා, පැස්පේස් දිගේ ඇවිද ගෙන යන අඩි ශබ්දයත්, ඊළඟට කරප්පුව බැහැලා ගිහින් කන්තෝරු කාමරයට ඇතුළු වෙනවාත් මට ඇහුණා. මං ඔහුව දැක්කේ නෑ. නමුත් ඔහුගේ ඉක්මන්, ඒ වගේම තදින් අඩිය තබලා යන හඬ මට වරදින්න විදියක් නෑ. ඔහු කන්තෝරු කාමරයේ දොර වහන ශබ්දයක් නම් මට ඇහුණේ නෑ. ඔහු ගිහින් මිනිත්තුවකට වගේ පස්සේ මහා හඩින් කළ කෑ ගැසීමේ ශබ්දයක් ඇහුණා. ඒක මහා අස්වාභාවික විදියේ, බිහිසුණු විලාප හඩක්. එය පිටවුණේ, මිනිහෙකුගේ උගුරෙන්ද, ගැහැනියකගේ උගුරෙන්ද කියන්න බැරි විදියේ නොපැහැදිලි හඩක්. කෑගැසීම අවසන් වුණු ගමන්ම, මහහඩින් කිසිවෙකු බිම ඇදවැටෙනවා වගේ ශබ්දයකුත් ඇහුණා. ඒ හඩට මුළු ගේම

දෙදරලා යන්න ඇති. ඊට පස්සේ ඇතිවුණේ සම්පූර්ණ නිශ්ශබ්දතාවයක්.

මේ ශබ්ද වලින් මාව හිතියෙන් ගල් ගැහුණා. මොහොතක් එහෙම ඉඳපු මම, හිතම-දෙමසයා ඉරගෙන ඉක්මනට පහළ තවුවට දුවලා ගියා. කන්තෝරු කාමරයේ දොර වසා තිබුණා. මං දොර ඇරියා. විලෝහි සමීප් බිම වැටිලා හිටියා. ඔහුට තුවාල පිදුවුණු බවක් මට මුලින් පෙනුණේ නැහැ. ඉතින් මං ඔහුට තැනිට්ටවන්න උත්සාහ කළා. එතකොටයි මම දැක්කේ, ඔහුගේ බෙල්ලේ යටිපැත්තෙන් ලේ ගලාගෙන යන බව. බොහොම පුංචි තුවාලයක් තිබුණේ. නමුත් හුඟක් ලේ ගැලවා. ඔහුට තුවාල පිදුවුණු ආයුධය බුහුබුරුණ මත තිබුණා. ඒක මහාචාර්යතුමාගේ මේසය මත තිබුණු, ලාකඩ මුද්‍රා තැබීමට ගන්නා, ගස්කිමත් තලයක් හා ඇත්දත් මිටක් සහිත පිහියක්.

මට මුලින් හිතුවේ ඔහු මියගිහිත් කියලයි. මේසය උඩ තිබුණු වතුර ඩිකැන්ටරයෙන්, වතුර ටීකක් මං ඔහුගේ මුහුණට ඉස්සා. එතකොට දැස් ඇරල බැලූ ඔහුගේ කපිත්, වචන කිහිපයක් පිටවුණා. ඔහු කිව්වේ 'මහාචාර්යතුමා.....ඒ ඇය' මට දිවුරන්න පිළිවන්. සමීප්ගේ කපිත් පිටවුණේ ඒ වචන පමණයි. තවත් මොනවා හරි කියන්න ඔහු ලොකු උත්සාහයක් දැරුවා. නමුත් කපිත් ශබ්දය පිටවුණේ නැහැ. ඔහු දකුණු අත ඉහළට එසෙව්වා. ඒ සමගම හිස පැත්තකට කුඩා වැටුණා. ඒ මොහොතේ සමීප් මියගිය බව මට තේරුණා.

සුසාන් වාල්ටන් දැකපු තුවාලය බොහොම කුඩා එකක් හෝමිස් මහත්තයා. නමුත් ඒ පිහි පහරින් හිසට ලේ ගෙනයන ශිර්ෂපෝෂී ධමනිය දෙකට වෙන්වී තිබුණා.

මේ වෙනකොට මාකර් මහත්මියත් මෙනෑනට දුව ඇවිත් තිබුණා. නමුත් විලෝහි සමීප් මියයන මොහොතේ කිව් වචන අහන්න ඇය ප්‍රමාද වුණා වැඩියි. මෙසිරුර ළඟ සුසාන් සිටියදී, මාකර් මහත්මිය මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයට දිවගියා. එවිට ඔහු ඇඳ/උඩ වාඩිවෙලයි හිටියේ. ඇහුණු ශබ්දය, නිසා ඔහු

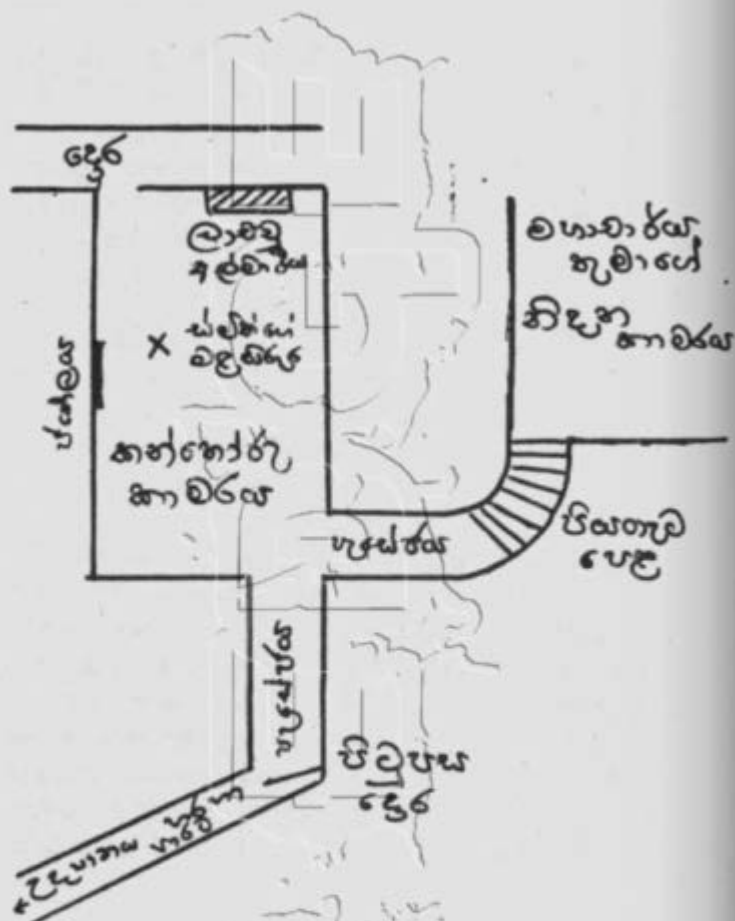
බොහොම කලබලයට පත්වෙලා හිටියේ. එහි පුද්ගමයක් නෑ. බිහිසුණු විලාප හඬින් මොනවා හරි දරුණු දෙයක් සිදුවී ඇති බව ඔහුට හිතෙන්න ඇති. මේ වන විටත් මහාචාර්යතුමා ඔහුගේ රැට අදින ඇඳුම් පිටින්මයි හිටියේ කියල ගෘහ පාළිකාව දිවුරන්න පුදුනම්. ඇත්තෙන්ම මෝටිමර්ගේ උදව් නැතුව, මහාචාර්යතුමාට ඇඳුම් මාරු කරගැනීමට හැකියාවක් නෑ. අනෙක මෝටිමර්ට ඒ සඳහා දවල් දොළහට එන්න කියලයි දැනුම් දීල තිබුණේ.

මහාචාර්යතුමා කියා හිටිනවා ඔහුව කැගැසීමේ ශබ්දය ඇතිත් වගේ ඇහුණු බව. ඒ හැරෙන්න ඔහු මොකුත්ම දන්නෙ නැතිලු. ස්මිත්ගේ කාරිත් අවසන් මොහොතේ පිටවුණු වචන: 'මහාචාර්යතුමා.....ඒ ඇය' කියන එකෙන් අදහස් කළේ මොකක්ද කියන එක මහාචාර්යතුමාටත් තේරුම් ගන්න බැරිලු. ඔහු කියන්නේ එය අවසන් මොහොතේ මරුවකල්ලෙන් කියැවුණු දෙයක් වෙන්න ඇති කියලයි. විලෝබ් ස්මිත්ට මෙලොව කිසි හතුරෙක් ඇතියි කියල ඔහුට හිතන්නාවත් අමාරුලු. ඔහු වහාම මෝටිමර් අතේ පොලිසියට පණිවුඩයක් එවා තිබුණා. එතැනින් තමා මට දැන්නුවේ. සිද්ධිය වුණු තැනින් කිසිම දෙයක් එහා මෙහා කරන්න එපා කියලත්, ගෙවත්තට ඇතුළු වෙන, පිටවෙන අඩි පාරවල කාටවත් ගමන් කරන්න ඉඩ දෙන්න එපා කියලත් ම. විශේෂයෙන් උපදෙස් දුන්නා. ඔබේ අපරාධ පරීක්ෂණ සිද්ධාන්ත ක්‍රියාවට නගන්න මේක හොඳ අවස්ථාවක් හෝමස් මහත්මයා. ඕන කරන හැමදේම තිබෙනවා, කිසිම අඩුපාඩුවක් නැතිව'

'අඩුපාඩුව හරිලොක් හෝමස් පමණයි. එහෙම තේද?'
මගේ මිත්‍රයා පැවසුවේ බලාපොරොත්තු කඩවූ සිතාවක් මුහුණට නගා ගනිමිනි.

'ඉතින් ඔබ මොකද කළේ? ඒ ටිකක් කියන්න බලන්න'

'මේ සැලැස්ම දිනා බලන්න හෝමස් මහත්මයා' ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස් කඩදසියක් දිග හැරියේය. මව්සින් මෙහි පළකොට ඇති සිතියම එයයි.

යොක්ස්ට් විල්ඩ් මැදුරේ සිද්ධියට අදාළ කොටසේ දළ සැලැස්මක්

‘මේ යොක්ස්ට්ලි පිල්ලි මැදුරේ, සිද්ධියට අදාළ කොටසේ දළ සැලැස්මක්. මහාචාර්යතුමා ගේ කන්තෝරු කාමරයේ පිහිටීම ගැන මේකෙන් ඔබට හිතාගන්න පුළුවන් වේවි. මං මේකේ අඩංගු කළේ අපට අත්‍යවශ්‍යම තැන් විතරයි. ඉතිරි සියල්ල ඔබටම පසුව බලාගන්න පුළුවන් වේවි.’

හොඳයි මිනීමරුවා පිටතින් ගෙට ඇතුළු වූ කෙනෙක් නම් කොහොමද ඔහු හෝ ඇය ඇතුළුව ඇවේ? කිසිම සැකයක් නෑ ඔහු එන්න ඇත්තේ උද්‍යානය හරහා වැටුණු අඩිපාර දිගේ ඇවිත් පිටුපස දොරෙන්. ඇයි එතුනින් කෙළින්ම කන්තෝරු කාමරයට ඇතුළු වෙන්න පුළුවන්. දෙතිං මාර්ගයක් තෝරා ගනිවි කියල හිතන්න බෑ. ඒ මොකද ඒවා බොහොම සංකීර්ණයි. ඊළඟට කොතනින්ද ඔහු පැනගියේ? නිසැකවම ආපු පාරෙන්. ඒ මොකද කාමරෙන් පිටවෙන්න කිබෙන අනෙක් දොරටු දෙකෙන් එකක් පහළට දුටුගෙන ආපු පුසාන් චාල්ටන් ගෙන් අවහිර වෙලා. අනෙක් මාර්ගය කෙළින්ම යන්නේ මහාචාර්යතුමාගේ නිදන කාමරයට. ඉතින් මං මොකද කළේ, උද්‍යානය මැදින් වැටී තිබුණු අඩිපාරට මගේ අවධානය යොමු කළා. වැස්සෙන්, පස බොහොම තෙත බරිත ගතියට පත්වී තිබුණු නිසා, මං බලාපොරොත්තු වුණා අඩි සටහන් දැකීමට.

මේ පරීක්ෂණයේ ඒක කරුණක් මට හොඳින් පැහැදිලි වුණා. ඒ තමයි, අපට තරහකරන්නා වෙලා කිබෙන්නේ බොහොම ප්‍රවේශමින් වැට්කරන, පළපුරුදු අපරාධකාරයෙක් සමග බව. පස් මත කිසිම අඩි සටහනක් නැහැ, ඒත් තණකොළ මතින් කවුරු හරි ගමන් කරල තියෙනවා. ඒ ගැන කිසිම සැකයක් නෑ. හිතාමතාම එහෙම කරන්න ඇත්තේ අඩි සටහන් සලකුණු වීම වලක්වන්න. වැස්ස සටන්ගත්තේ ෧. උයන්පල්ලාවක් වෙත කවුරුවත් උදේ වරුවේ මේ ගෙදරට ආවේ නැහැ. ඒ නිසා තණකොළ උඩින් ගමන් කරන්න ඇත්තේ මිනීමරුවා විය යුතුයි.

‘පොඩ්ඩක් ඉන්න. මේ අඩිපාර කොහේටද වැටෙන්නේ?’ හෝමස් ඇසීය.

‘ප්‍රධාන පාරට’

‘එය කොයිතරම් දුරද?’

‘යාර සියයක් පමණ’

‘හොඳයි මේ අඩි පාර ගේට්ටුව හරහා වැටී ඇති හරියේ
ඔබට අඩි සටහන් දකින්න ලැබෙන්න ඇති හෝ?’

‘අවාසනාවකට වගේ, ඒ හරියේ බිම ඔක්කොම ගඩොල්
අල්ලලා’

‘එතකොට මහපාර ලෙහ?’

‘එතන ඔක්කොම මඩ ගොහොරුවක් වෙලා’

‘ඔ: ඔ: හොඳයි, මේ තණකොල මත තිබුණු අඩි සටහන්
ගේ පැත්තට ගිය ඒවාද ආපසු ආව ඒවාද?’

‘ඒක කියන්න අමාරුයි. ඒවා ඒ තරමට නොපැහැදිලියි.’

‘අඩි සටහන් විශාල ඒවාද කුඩා ඒවාද?’

‘ඒකත් කියන්න බෑ’

නොඉවසිලිමත් භාවය හැඟවෙන ගබ්දයක් හෝමිස්ගේ
මුවෙන් පිටවිය. ඔහු කථා කිරීමට පටන් ගත්තේ බලාපොරොත්තු
කඩවූ අයුරෙනි.

‘ඊට පස්සේ මහා ධාරානිපාත වැස්සයි කුණාටුවයි හේ.
දැන් ඉතින් අඩි සටහන් හඳුනාගන්න ඒක මගේ අර පෞරාණික
දවසට සටහන් පත කියවනවටත් වඩා අමාරු වේවි. ඒත්
මොනවා කරන්නද? ඉතින් හොප්කින්ස්, මොකක්වත් හරිහැටි
හොයාගන්න බැරි බව දැනගන්නාම ඔබ මොකද කළේ?’

‘මං හිතන්නේ මැසූහෙන තරම් දේවල් හරිහැටි හොයා
ගන්නා හෝමිස් මහත්මයා. කවුරු හරි ප්‍රවේශමෙන් ඇවිත් ගෙට
ඇතුළුවී ඇති බව මං හොයාගන්නා හෝමිස්ගේ පැස්පෝප්ප්

පරික්ෂා කළා. එහි බිමට පොල් කොහුවලින් සෑදූ ලණු පැයුරක් එළලයි කියෙන්නේ. ඒකේ මොකුත්ම අඩි සටහනකත් වදින්නේ නෑ. ඊට පස්සේ මං ගියේ කන්තෝරු කාමරයට. ඒකේ ඒ හැටි ලී බඩු මොකුත් නැහැ. ප්‍රධාන දේ තමයි විශාල ලියන මේසය. ඒකේ දෙපැත්තේ විශාල ලාවිටු පේළි දෙකක් තිබෙනවා. ඒ දෙකට මැදින් පොඩි අල්මාරි කැල්ලක් තිබෙනවා. ලාවිටු යතුරු දමලා නැහැ. නමුත් අල්මාරිය යතුරු දමලයි කියෙන්නේ. වටිනා යමක් නොතබන නිසා ලාවිටු යතුරු දමා තියන්නේ නැති බව දැනගන්න ලැබුණා. අල්මාරිය කොටසේ යම්කිසි වැදගත් කමක් ඇති ලියවිලි තිබුණත් ඒවා කිසිවක් ඇදපු බවට ලකුණක් නෑ. කිසිම දෙයක් සොරා ඝාත නොමැති බවට මහාචාර්යතුමා සහතික කරනවා. මේතන මොකුත් හොරකමක් වෙලා නැති බව නම් විශ්වාසයි.

ඊළඟට මම කියන්න ඕන කරුණයාගේ මළසිරුර ගැන. එය තිබුණේ ලියන මේසයට නුදුරින්. එහි වැඩි පැත්තට වෙන්න: මේ සැලැස්මේ ලකුණු කරල තිබෙන ආකාරයට. පිහියෙන් ඇතපු කුචාලය තිබුණේ බෙල්ලේ දකුණු පැත්තේ, පිටුපස සිට ඉදිරියට. මේ වගේ කුචාලයක් තමා විසින්ම සිදුකර ගැනීමට ඉතාම අපහසුයි.

‘ඔහු පිහිය උඩට ඇද-වැටුණේ නැතිනම්’ හෝමිස් කිය.

‘අන්න හරි. මගේ හිතටත් ඒ අදහස එක සැරයක් ආවා. නමුත් පිහිය තිබුණේ මළසිරුරට අඩි ගණනක් දුරින්. ඒ නිසා ඒ විටියට සිද්ධ වුණ කියල හිතන්න අමාරුයි. ඊළඟට ඔහු මියයන වෙලාවේ කිව් වචන ගැනත් අමතක කරන්න බෑ. දැන් මෙන්න බලන්න ඉතාමත් වැදගත් සාක්ෂියක්: මියගිය කරුණයා දකුණු අතේ මීට මොළවාගෙන තිබිලා මට හමුවුණා’

ස්වැන්ලි හොප්කින්ස් නම් සාක්ෂුවෙන් කුඩා කඩදසි බැගයක් ඉවතට ගත්තේය. ඒය විවෘත කළ ඔහු, අපට ඉදිරිපත් කළේ රත්වත් රාමුවක් සහිත උපැස්පුවළකි. එය හිසට තබා තදින් බැඳ තැබීමට යොදාගත්, කර් සැහැනි සේද තුලක කැබැලි

දෙකක් උපැස් යුවල දෙකෙළවර රැඳී තිබිණි.

'විලෝබි ස්මිත්ට ඉතාම හොඳ ඇස් පෙනීමක් තිබුණා. ඒ නිසා මේක මිනීමරුවාගේ මුහුණෙන් උදුරාගත් එකක් බවට කිසිම සැකයක් නැ.'

උපැස් යුවල අතට ගත් හෝමිස් එය ඉතාම ආශාවෙන් පරීක්ෂා කර බැලීමට පටන් ගත්තේය. ඉන්පසු එය පැළැඳගත් ඔහු, ඒ තුළින් පොතක් කියවීමට උත්සාහ කළේය. මිළඟට එය රැගෙන ජනේලය වෙත ගිය ඔහු, උපැස් යුවල තුළින් විටියේ ඇත කෙළවර බැලීමට උත්සාහ කළේය. ආපසු මේසය වෙත පැමිණි හෝමිස් පහතේ ආර්ද්‍රාච්ඡායෙන් උපැස් යුවල තවදුරටත් හොඳින් පරීක්ෂා කොට, කඩදසි කැබැල්ලක් අනවු ගත්තේය. සිනාමුසු මුහුණින් එහි යමක් ලියූ ඔහු, කඩදසිය හොප්කින්ස් වෙත තල්ලු කළේය.

'මේකෙන් මට කියන්න පුළුවන් වැඩිම දේ මෙව්වරයි. එයින් සැහෙන ප්‍රයෝජනයක් ලැබෙන්න පුළුවන්.'

විස්මයට පත් හොප්කින්ස් හෝමිස් ලියූ දේ ගබ්දා නගා කියව්වේය.

'ඉතා අලංකාර ලෙස හැඳපැළැඳගත් ඉහළ පෙළේ කාන්තාවක මිනූකර තිබේ. පුළුල් නාසයක් ඇති ඇගේ, ඇස් දෙක, නාසය දෙපසින් එයට 'ඉතා' ලෙස පිහිටා ඇත. තලල රැළි ගැසී ඇත. යමක් දෙස බලන්නේ ඉතා අපහසුවෙනි. රවුම් උරහිස් සහිතව තරබාරු පෙනුමක් තිබීමට ඉඩ ඇත. පසුගිය මාස කිහිපය තුළදී අඩු වශයෙන් දෙවරක් වත් ඇස් කණ්ණාඩි සපයන්නන් වෙත ගොස් ඇති බවට සාක්ෂි ඇත. එවැන්නන් ඇත්තේ ඉතා ස්වල්පයක් නිසා ඇය සොයා ගැනීම අපහසු නොවනු ඇත.'

මෙයින් විස්මයට අත්වූ දුකුණු මගේ මුහුණෙන්ද ප්‍රකාශයට පත්වන්නට ඇත.

‘මගේ නිගමනයන්ට එළඹීම බොහෝම සරලයි’

හෝමස් කථාව ඇරඹිය.

‘උපැස් යුවලක් තරම් ඉතාම සුක්ෂ්ම ලෙස එහි හිමිකරුවාට සම්ප වෙන තවත් දෙයක් ගැන කියන්නැබැරි තරමයි. මේ උපැස් යුවල බොහෝම සියුම් ලෙස, අලංකාරව නිමකළ එකක්. එම කාරණයත්, මියගිය තැනැත්තාගේ කටිත් අත්තිමට පිටවූ වචනත්, ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් තමා ම. කියන්නේ මේ කාන්තාවකට අයිති එකක් කියල. මේ කණ්ණාඩියේ රාමුව සාදා තිබෙන්නේ දඹ රත්තරනින්. මේ-කණ්ණාඩියේ, අලංකාර උපැස් යුවලක් පළඳින කෙනෙක්, අලංකාරව හැඳ පැළඳී ගත් කෙනෙක් බව කියන්න අමාරු නෑ. ඊළඟට කාව දෙක නාසයට තදවෙන්න යොද තිබෙන ක්ලිප් දෙක පිහිටලා තිබෙන්නේ බොහෝම ඇතිත්. ඔබ එය පැළඳ ගත්තත්, ඔබේ නාසයට සැහෙන තරම් දෙපැත්තෙන්. ඒ කියන්නේ මේ කාන්තාවගේ නාසය බොහෝම පුළුල් එකක්. මගේ මුහුණ ස්වභාවයෙන්ම බොහෝම පුළුයි. ඒ වුණත් උපැස් යුවල පැළඳුවාම මේ කාව දෙකේ මැද හරියට මගේ ඇස් දෙක එන්නේ නෑ. කාවය පිහිටලා තිබෙන්නේ ඊට වඩා සැහෙන තරම් නාසය දෙපැත්තට ලං වෙන්න. ඒකෙන් තේරෙන්නෙ ඇය, ඇස් දෙක ඉතා ලංව පිහිටි කාන්තාවක්. ඔබට පෙනෙනවා ඇති වොට්සන් මේවා අවතල, ඒ වගේම අසාමාන්‍ය ලෙස පුබල කාව දෙකක්. ජීවිත කාලයක් මේ විධියට ඇස් පෙණීම දුර්වලව තිබුණු කෙනෙකුගේ බාහිර රූප ලක්ෂණයේ ම. කිව් ආකාරයට තළලේ හා උරහිස් වල වෙනස්කම් දක්නට ලැබෙනවා.’

‘ඔව්. ඔබ කිව් හැමදෙයටම මම එකඟ වෙනවා. ඒත් ඇස් කණ්ණාඩි සාප්පුවට දෙවරක් ගොස් තිබෙන බව ඔබ කිව්වේ කොහොමද? මම ඇසීමි.’

‘ඔබට පෙනෙනවා ඇති ක්ලිප් දෙක නාසයට තදවීමේදී වේදනාකාරී නොවෙන්න, ඒ තැන් මෘදු දැවමය ද්‍රව්‍යයකින් ආවරණය කරලා තිබෙන්නේ. එයින් එකක් සැහෙන කාලයක් පාවිච්චි කිරීම නිසා දුර්වලණ වී ගෙවී ගොනින්, හමුත් අනෙක

අලුත් එකක්. කලින් එක පාවිච්චියේදී ගැලෑව් වැටීම නිසා මේක අලුතෙන් දැමූ බව පැහැදිලියි. මෙයින් පරණ එක වුණත් මාස කිහිපයකට වඩා පරණ නැහැ. ඒකෙන් හිතාගන්න පුළුවනි මේ කාන්තාව දෙවැනි වතාවටත් ඒ ආයතනයටම ගොස් තිබෙන බව.

‘දෙයියෝ සාක්ෂි ! ඒක හරිම අලංකාරයි නෙ හෝමිස් මහත්මයා’ හොප්කින්ස් පැවසුවේ හෝමිස්ගේ දක්ෂතාවය සැබැවින්ම අගය කරමිනි.

‘මගේ අතේ මය කාරණා මක්කොම තියෙද්දින් ම. ඒ කිසිදෙයක් දැනගිටියෙ නැහැනෙ. කොහොම වුණත් ම. බලාපොරොත්තුව හිටියේලත්කියෙ හැම දෘෂ්ටි පරීක්ෂකයෙක් ලෙසටම ගිහින් හොයල බලන්න’

‘ඇත්තෙන්ම ඒක ඔබ කළ යුතුයි. වෙන මොනවද මේ පිද්ධිය ගැන ඔබට කියන්න තියෙන්නෙ?’

‘වෙන මොකක් නෑ හෝමිස් මහත්මයා. ම. හිතන්නේ ම. දන්න හැම දෙයක්ම ඔබත් දන්නවා. සම්භාරවට ඊටත් වැඩිය දන්නවා ඇති. මේ පැත්තේ අතුරු පාරවල හෝ දුම්රිය පොළේ කළුන් දැකල නුපුරුදු අමුත්තෙක් එහෙම හිටියද කියල අපි විපරම් කරල බැලුවා. නමුත් ඒ බවක් අහන්න ලැබුණෙ නම් නෑ. මට හිතාගන්න බැරි මේ මිනීමැරීමේ අරමුණ කුමක්ද කියලා. කාටවත් කිසිම අදහසක් දෙන්න බැරිවුණා’

‘ආ.....ඒක නම් මටත් කියන්න බෑ. ඔබ බලාපොරොත්තු වෙනව ඇති අපි හෙට යොක්ස්ලි මිල්ඩ් මන්දිරයට යන්න ඒවි කියල?’

‘ඔබට කරදරයක් නැත්නම් කරුණාකරල එං.හ හෝමිස් මහත්මයා. වාරිං ක්‍රොස් දුම්රිය පොළෙන් උදේ හයට වැනැම් බලා පිටත්වෙන දුම්රියක් තිබෙනවා. උදේ අට නවය වෙනකොට අපට යොක්ස්ලි මන්දිරයට යා ගත හැකිවේවි’

‘හොඳයි, ඔබ අපට පවරන රාජකාරිය බාරගන්නම්. මේකෙ තිබෙනවා පින් ඇදගන්නා පුළුල් අපුරු කාරණා රැ. එකටත්

කිට්ටුයි. පැය කීපයක් හරි නිදගන්න පුළුවන් නම් වඩා හොඳයි. ඔය ගිනි උදුන ඉදිරිපිට කෝපාවේ ඔබට නිදගන්න බැරි වෙන එකක් නෑ, හොප්කින්ස්. ඊට කලින් මගේ ස්ත්‍රීතු ලාම්පුව දල්වලා ඔබට කෝපි කෝප්පයක් පිළියෙල කර දෙන්නම්.

පසුවද උදෑසන වන විට කුණාටුව අවසන් වී තිබිණ. එහෙත් අප ගමන් ආරම්භ කිරීමේ එය අධික ශීතලෙන් යුත් දිනයක් බව පෙනී ගියේය. තේමිස් ගඟ අසල බඩ වතුරු බිම් වලට ඉහළින්, සිසිර සංඝවේ හිරු උදව අපට දැකගන්නට ලැබිණ. අපේ අපරාධ පරීක්ෂණ වෘත්තියේ මුල් කාලයේ, අන්දමින් දුපත් වැසියා ලුහු බදිමින් තේමිස් ගඟේ යාත්‍රා කළ ගමන මට සිහිපත් විය.

දීර්ඝ ගමනකින් පසු, වැනැම් තුරුරියට සැතපුම් ගණනක් ඇතිත් පිහිටි දුම්රිය පොළකින් අපේ වාරිකාව නිමාවිය. අපි බොහෝ සෙයින් වීඩාවට පත්වී සිටියෙමු. කරත්තයකට අත්වයකු සුදුනම් කරන අතරේ ගමේ තානායමෙන් උදේ ආහාරය ගැනීමට අපට හැකිවිය. යොක්ස්ට්‍රි මල්ඩ් මැදුර වෙත අප පැමිණෙද්දී ගේට්ටුව අසල සිටි පොලිස් භටයෙක් අපි පිළිගත්තේය.

'අයුත් ආරංචි මොනවත් එහෙම කිබෙනවාද විල්සන්?'

'නෑ මහත්මයා, මොකුත් නෑ.'

'කවුරුවත් අමුත්තෙක් ආපසු බවට ආරංචියක් වත් නෑ?'

'නෑ මහත්මයා. දුම්රිය පොළෙන් ඊයෙ දවසට අමුත්තෙක් ඇවිල්ලත් නෑ. පිටවෙලා ගිහිනුත් නෑ.'

'තානායම් වලින්, නවාතැන් පොළවල් වලින් හොයල බැලුවද?'

'ඔව් මහත්මයා. අප නොබලපු එකක් නෑ.'

'වැනැම් වලට ඇවිදගෙන යා හැකි දුර තේ. කවුරු හරි එහෙ නැවතිල ඉඳලා කාටවත් නොපෙනී දුම්රියෙන් ආව ගියා වෙන්න පුළුවනි.'

මෙන්න හෝමිස් මහත්මයා මිං ඔබට කිව් අර, උද්‍යානය හරහා වැටුණු අඩිපාර. මට ආයෙමත් සහතික වෙන්න පුළුවන්: ඊයෙ නම් මේකෙ අඩි සටහන් මොකුත් තිබුණෙ නෑ.

'අර තණකොළ මිනිස් අඩි සටහන් තිබුණා කිව්වෙ මොන පැත්තෙද?'

'මේ පැත්තෙ මහත්මයා. ඒ අඩි-සටහන් තිබුණේ අඩි පාරටත්, අර මල්පාත්තියටත් අතරින් තිබෙන තණබිස්ස උඩින්. දැන් නම් ඒක තිබෙන්නේ යාන්තමයි. ඊයේ මීට වඩා පැහැදිලිව පෙනුණා.'

'ඔව්. ඔව්. කවුරු හරි ගමන් කරලා තිබෙනවා' හෝමිස් පැවසුවේ තණකොළ තීරුව පරික්ෂා කරමිනි.

'අපේ තෝනා බොහොම දුරුවෙන් අඩිය කියලා තියෙනවා. ඒ මොකද එක පැත්තකින් මැටි සහිත ආරය අනෙක් පැත්තෙන් මල් පාත්තිය. මේ කොයි එකේ හරිය අඩිය තැබුව නම් හොඳට අඩි සටහන හිටිනවා.'

'ඔව් හෝමිස් මහත්මයා. ඇය හොඳ පුරුදු කාරියක් වෙන්න ඇති.'

'ඔබ කියන්නේ ඇය ආපහු ආවෙන් මේ පැත්තෙන් කියලද?'

'ඔව්. එළියට යන්න-වෙනි. පැත්තක් නෑ.'

'මේ තණ තීරුව උඩින්?'

'ඔව් හෝමිස් මහත්මයා.'

'හම්. එහෙම නම් ඒක හොඳ සුවිශේෂ දක්ෂකමක්. බොහොමත්ම දක්ෂයි. තණතීරුවේ වෙන බලන්න දෙයක් නෑ. මේ හේට්ටුව සාමාන්‍යයෙන් ඇරලූ තියෙනව ඇති මිං හිතන්නෙ. එහෙම නම් ආපු තැනැත්තියට ඇතුළට ඇවිදගෙන එන එක පහසු කාරියක්. දැන් අපි යමු ගෙට.'

ඇය මෙසේ එතකොට මිනීමැරීමේ වේගනාවක් ඇගේ හිසේ තියෙන්න නෑ. එහෙම කිවුණා නම් ඇය ඒකට පුදුසු මොකක් හරි ආයුධයක් අරගෙන එනවා; මේ ලියන මේසය උඩ තිබෙන පිහිය ගන්න උවමනා වෙන්නෙ නෑ. ලණු පැදුර මත මොකුත් සලකුණක් නොතබා ඇය මේ පැස්පේස් දිගේ ඉදිවියට යන්න ඇති. ඊළඟට ඇය කන්නෝරු කාමරයට ඇතුළු වුණා; ඇය කොට්ටර වෙලාවක් එහි සිටියා ද? අපට ඒක හොයාගන්න ක්‍රමයක් නෑ.

‘මිනිත්තු කිහිපයකට වැඩි වෙන්න බෑ, හෝමිස් මහත්මයා. මට මබට කියන්න අමතක වුණා. මාකර මහත්මිය කිව්වා මිනිත්තු පහළොවකට කුලින් ඇය කන්නෝරු කාමරය පිරිසිදු කරලා ආ බව’

‘හොඳයි, අපට ඒ කාලසීමාවන් මතක තබාගන්න පුළුවනි. එතකොට අපේ මේ හෝනා කන්නෝරු කාමරයට ඇතුළු වෙනවා. ඇය මොකද කරන්නේ? ඇය ලියන මේසය වෙත යනවා. මොකටද? ලාවිවු වල තිබෙන මොකක් හරි ගැනීමට නම් නෙමෙයි. එවැනි වටිනා දෙයක් ලාවිවු වල තිබුණා නම් ඒවා යතුරු නොදමා තියන්නෙ නෑ. ඇය එන්න ඇත්තේ කුඩා අල්මාරියේ තිබෙන මොනවා හරි භන්තා අහා ! අල්මාරියේ යතුරු තහඩුව මත තිබෙන මේ සිරිම මොකක්ද? ගිනිකුරක් දල්වලා මේ හරියට අල්ලන්න වොට්සන්. ඔබ මේක ගැන මට කිව්වේ නැත්තෙ ඇයි හොප්කින්ස්?’

එම සිරිමේ ලකුණ යතුරු කඩදාසිකුණෙන් පින්තල තහඩුව මත සටහන්වී, අහල් හතරක් පමණ දුරට ලෑල්ල මත වාර්තිෂ් ද සිරි ගොස් තිබිණි.

‘මං ඕක දැක්කා හෝමිස් මහත්මයා. ඒ වුණට යතුරු කටක් අවට ඕනෑකරමි සිරිමේ ලකුණු දකින්න ලැබෙනවා නේ. ඒ නිසා මං ඒක ගණනකට ගත්තෙ නෑ’

‘මේ සිරිම ලෙහිල් වුවිට ඒකක්. බොහොම ලෙහකදී. බලන්න පින්තල තහඩුව කැපීගිය හරිය දිලියෙන හැටි. පරණ එකක් නම් ඒක තහඩුවේ අතික් හරියේ පාවටම හිටිනවා. මගේ කාචය අරන්

“ඔබ රයේ උදේ මේ අල්මාරියේ දැවිලි පිස දැමීමද?”

පරීක්ෂා කරල බලන්න. හරියට පොළොව මතුපිට කාණුවක් හැරුවාම දෙපැත්තේ පස් ගොඩ ගැහෙනවා වගේ, සිරිම දෙපැත්තේ වාර්තිෂ් එකතු වෙලා තියෙන හැටි බලන්න. කෝ මාකර් මහත්මිය ඉන්නවද මය හරියෝ?

වයස්ගත කාන්තාවක් කාමරයට පැමිණියාය. ඇගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වූයේ දුක්මුක් හැගීමකි.

'මබ රියේ උදේ මේ අල්මාරියේ දුටුව පිසදැමිමාද?'

'මව් මහත්මයා'

'මේ සිරිමේ ලකුණු මබ දැක්කාද?'

'නැහැ මහත්මයා'

'මබ කුදුටු බව මටත් පියව්වායයි. ඒ මොකද කලින් ඉඳන් එය තිබුණා නම් දුටුව පිස දමද්දි මේ වාර්තිෂ් කුඩු ටික ඉවත්වෙනවා. මේකේ යතුරු තියෙන්නේ කුඩුරු හෙද?'

'මහාචාර්යතුමා ළග, එතුමාගේ ආත්මා මරලෝසු දම්වැලේ යතුර එල්ලාගෙන ඉන්නේ'

'නිකං සාමාන්‍ය යතුරක්ද?'

'නැහැ මහත්මයා. ටබ්. ධර්මයේ යතුරක්'

'බොහොම ස්තූතියි, මාකර් මහත්මිය. මබට යන්න පුළුවනි. අපි දැන් පරීක්ෂණයේ ටිකක් ඉදිරියට යනවා නේද? අපේ තෝනා කාමරයට ඇවිත් අල්මාරිය ළගට එනවා. ඇය එක්කො එය විවෘත කරගන්නවා. තැන්පත් විවෘත කිරීමට උත්සාහ කළා පමණයි. ඇය ඒ වැඩේ යෙදිලා ඉදිදි කරුණ විලෝබි සමත් කාමරයට ඇතුළු වෙනවා. ඇය කලබලේට යතුර ඉවතට ගැනීමේදී තමයි මේ සිරිමේ ලකුණ ඇතිවෙන්නේ. ඒ අතරේ සමත් ඇයව අල්ලාගන්නවා. මුහුණේ ග්‍රහණයෙන් තිදහස් වෙන්න ඇය මොකද කරන්නේ? ළගම තිබිලා අතට අඟුවන ආයුධය

ගන්නවා. ඒක තමයි මේසය උඩ ඇති, ලාකඩ මුද්‍රා තැබීමට යොදාගන්නා මේ පිහිය. ඇය ඒකෙන් ඔහුට අතින්ගේ ඔහුගේ ග්‍රහණයෙන් ගැළවෙන්න. නමුත් ඒ පිහිපාර බෙල්ලට ඇතුළු මාරාන්තික පිහි ඇතුළත් වුණා. ඔහු බිම ඇද වැටෙද්දී ඇය පැන යනවා. ඒ, ඇය මේහාට ආ කාරිය ඉටු කරගෙන හෝ කර නොගෙන.

සුසාන් වාල්ටන් ඉන්නවා හෝ වෙනත් ඔබට අර බිහිසුණු කැමැයිම ඇහුණට පස්සේ, අර දොරටුවේ කාව හරි එළියට පැනගැනීමට ඉඩක් තිබුණද.

"නැහැ මහත්මයා, ඒක නම් කොහොමට වත් වෙන්න බෑ. කවුරු හරි පැසේපය දිගේ ගියා නම් තරපය පෙළ දිගේ පහළට දුටගෙන එද්දී මං ඒක දකිනවා. නැතත් ඒ දොර ඇරුණේ නෑ. එහෙම ඇරුණා නම් මට ඒ බයිස ඇහෙනවා."

"එතකොට ඒ දොරටුවෙන් පිටවුණා වෙන්න බෑ. එහෙනම් නිසැකවම ඇය පිටවී යන්න ඇත්තේ ආපු පැයුරන්මයි. මේ අතින් පැසේපය අවසන් වෙන්නේ මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයෙන්. එහෙම හේද? මේ පැසේපයෙන් ගෙයින් පිටතට යන්න බැහැ හේද?"

"බැහැ මහත්මයා."

"අපි ඒ පැසේපය දිගේ ගමන් කරලා, මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයට ගිහි. එතුමාව හඳුනා ගත්තා. මේ බලන්න හොප්කින්ස් මේක හරිම වැදගත් දෙයක්. මේ පැසේපයෙන් ලණු පැදුරු අතුරලා තිබෙන්නේ"

"ඔව් මහත්මයා, නමුත් ඒක වැදගත් ඇයි?"

"ඔබට පෙනෙන්නේ නැත්ද, මේ ගැටලුව විසඳීමට ඒ කරුණ වැදගත් වෙන ආකාරය? කමක් නෑ, මං ඒ කාරණය ගැන දිගින් දිගටම කියන්න යන්නේ නෑ. සමහරවිට මං වැරදි වෙන්නත් පුළුවනි. අපි යමු මහාචාර්යතුමා හමුවෙන්න. ඇවිත් වාට් හඳුන්වල දෙන්න"

කන්නෝරු කාමරයේ සිට උද්‍යානය වෙත වැටී තිබුණු පැස්පේරා කරමටම දිග පැස්පේරාකින් අපි මහාචාර්යතුමාගේ කාමරය දෙසට ගමන් කළෙමු. එය කෙළවර වූයේ කෙටි පියගැට පෙළකිනි. එතැනින් අප ඇතුළුවූයේ මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයටයි.

එය ඉතා විශාල කාමරයක් විය. තිත්ති වැසියන කරමටම වටේට තබා තිබූ පොත් අල්මාරි හා පොත් රාක්ක ගණනාවක් එහි තිබිණි. ඒවා පොත් වලින් පිරී ඉතිරි ගිය නිසාදෝ, පොත් රාශියක් කාමරයේ තැන් තැන්වල ගොඩගසා තිබිණි. ඊට අමතරව පොත් අල්මාරි අසල බිම, එකපිට එක තැබූ පොත් රාශියකි. ඇඳ තබා තිබුණේ කාමරය මැදයි. ඇදේ පිටුපසට කොට්ට කිහිපයක් තබා, ඒ මතට හේත්තු වී සිටියේ යොක්ස්ලි මිල්ඩි මැදුරේ අයිතිකරුවායි.

එවැනි සුවිශේෂ පෙනුමක් තිබූ පුද්ගලයකු මට මීට පෙර දකින්නට ලැබී තිබුණාදැයි සැක සහිතය. ඔහුගේ මුහුණ, රාජාලියෙකුගේ හොටයක් වැනි වක් වූ නාසයක් සහිත, ඉතා කෙටිවූ මුහුණකි. ඔහුගේ හිසකෙස් හා රෑවුම් සම්පූර්ණයෙන්ම සුදු පැහැ ගැන්වී තිබිණි. එහෙත් මුඛය වටේට රැවුළු කහ පැහැයට හැරී තිබිණි. රැවුළු ගස් අතරින් දිස්වූයේ දැල්වෙන සිහරැව්වූවක දිස්වියයි. සිහරැව් දුම අධික ලෙස කාමරය තුළම රැඳී තිබීම නිසා එහි වූයේ පිරිමිණු දුර්ගන්ධයකි. ගිරිණි කළු පැහැති තෙත් යුවළ අප දෙසට හරවා ඔහු හෙළවූ අප විනිවිද යන බැල්මකි.

ඔහු අතට අත දීම සිදුහා හෝමිස් වෙත සුරත දිගු කළේය. අතේ ඇතිලිද සිහරැව් දුමේ නිකරින් පැල්ලම් වලින් කහ පැහැ ගැන්වී ඇති බව මම දුටුවෙමි. උච්චාරණයේ ඉතාම ස්වල්ප වෙනසක් තිබුණත්, නිවැරදි ඉංග්‍රීසියෙන් ඔහු, අප ඇමතු විය.

'මබන් දුම් බොන්නෙක්ද හෝමිස් මහත්මයා? එහෙනම් කරුණාකරල බොන්නෙකෝ සිහරැව්වූවක්. මහත්මයා මබ? කිසිම බයක් සැකක් නැතිව මේ ජූම්චැට් වල අතරසත්වය ගැනමට සහතික වෙන්න පුළුවන්. ඒ මොකද රිජිප්තුවේ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියා නගරයේ අයනයිඩ් සිහරැව් සමාගම මේවා මා වෙතුවෙන්

විශේෂයෙන්ම නිෂ්පාදනය කරනවා. එක සැරේකට ඔවුන් මට සිගරට් දහක් එවනවා. කියන්නන් කණගාටුයි. ඒ වික මට සති දෙකකටත් මදි. ඒ නිසා ඔවුන් සති දෙකකට වරක් සිගරට් එවනවා. මේක ශරීරයට බොහොම නරකයි මහත්මයා. ඉතාමත් නරකයි. ඒ වුණත් මං එහේ වයසක් මිනිහෙක් වෙත මොනවා කරන්නද? මට ඉතිරි වෙලා තියෙන්නේ දුම්බීමයි, මගේ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණයි විතරයි.

සිගරට්වුවක් දල්වා ගත් හෝමිස් කාමරය සිසාරා බැලුම් හෙළන්නට පටන්ගත්තේය.

'අතේ දෙයිකතෝ!! බලන්න මොන තරම් බෙදුනක මරණයක්ද? මේ වගේ දරුණු අවාසනාවන්ත සිද්ධියක් වේවි කියල කාටද හිතුවෝ? මේ නරම් දක්ෂ තරුණයෙක් ! මං ඔබට සහතික කරලා කියන්නම්. මං ඔහුට දුන්නේ මාස කීපයක පුහුණුවක් පමණයි. ඔහු ඉතාම දක්ෂ පර්යේෂණ සහායකයකු බවට පත්වුණා. මේ මරණය ගැන ඔබේ අදහස මොකක්ද හෝමිස් මහත්මයා?'

'මම තවම තීරණයකට ආවෙ නෑ'

'මේ සිද්ධිය විසඳලා දෙන්න පුළුවන් නම් මං ඔබට ණයගැනිමි. මං ආබාධිත පුද්ගලයෙක් මහත්මයා. ඒ නිසාම මේ හදිසි මරණයෙන් මම හරිම ශුම්භාවකට පත්වුණා. මට දැන් කිසිම දෙයක් ගැන හිත යොමු කරන්න බැහැ. නමුත් ඔබ මේ වගේ ඒවට මුහුණ දීල පුරුදු වීමට පුද්දු පරිදි ක්‍රියාකරල පුරුදු කෙනෙක්. මේ වෙලාවේ ඔබ අප ලෝ සිටීම ඇත්තෙන්ම අපේ වාසනාවක්'

වයස්ගත මහාචාර්යවරයා නොනවත්වාම කථාකරදී ෂර්ලොක් හෝමිස් කාමරයේ එක් සැත්කමක නොනවත්වාම ඉහළ පහළ ඇවිද්දේය. ඔහු වෙනදට වඩා ඉතා වේගයෙන් සිගරට් ඉරීමට පටන්ගෙන ඇති බව මම නිරීක්ෂණය කළෙමි. මහාචාර්යතුමාගේ විශේෂ ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියානු සිගරට් වර්ගය

කෙරෙහි ඔහුගේ සිත් තදින්ම ඇදී ගොස් ඇති ආකාරයකි.

'ඔව් මහත්මයා, මේක මහා තදබල කම්පනයක්.' වයස්ගත පුද්ගලයා යළිත් කථාව ඇරඹුවේය. මම ජීවිත කාලයක් තිස්සේ කළ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණවල අනුකූල ඵලය එළිදක්වන්නයි මං සුදුනම් වූණේ. අර මේසයට එහා පැත්තේ ගොඩගහල තිබෙන විශාල කඩදසි ගොඩ බලන්න. තිරියාවෙන් ඊරිස්තුවෙන් ක්‍රිස්තියානි ආශ්‍රමවල තිබී හමුවූ, පොරාණික ලියවිලි වල අඩංගු දේ විශ්ලේෂණය කිරීමක්. අපි අදහන ආගමේ පදනම පවා හෙළිකරන ආකාරයේ පර්යේෂණයක්. ඔගේ ගරීර සෞඛ්‍යය තියෙන්නේ බොහෝම අසානුද්‍රයක තත්ත්වයකයි. මං දන්නෙ නෑ මට මේ වැඩේ සම්පූර්ණ කරන්න ලැබේවිද කියලවත්. දැන් ඉතින් ඔගේ උදව්කාරයක් මාව හැරදමා ගියා. දෙයියනේ ! හෝමස් මහත්මයා ඔබ මටත් වඩා බොහෝම ඉක්මනට සිගරට් බොන කෙනෙක් නේ'

හෝමස් සිතාසුණේය.

'මම දුම්බීමෙන් උපරිම ආශ්වාදයක් ලබන්නෙක් ඔහු පැවසුවේ කලින් සිගරට්ටුවේ කොටයෙන් හතරවැනි සිගරට්ටුවද දල්වා ගනිමිනි.

'දීර්ඝ විදියට හරස් ක්‍රිශ්න අහමින් මං ඔබව වෙහෙසට පත්කරන්න කැමති නෑ මහාචාර්යතුමා. මේ මරණය සිද්ධවෙන වෙලාවේ ඔබ හිටියේ ඇදේ. ඒ නිසා ඒ පිළිබඳ විස්තර ඔබ දැන හිටින්න ක්‍රමයක් නෑ. මට ඊක දෙයයි ඔබෙන් අහන්න තියෙන්නෙ. මේ ඉලන්ද්‍රියා කිව් අන්තිම වචන වලින් 'මහාචාර්යතුමා ඒඇය.....' කියන එකෙන් ඔහු අදහස් කරන්න ඇත්තේ මොකක්ද?'

මහාචාර්යවරයා හිස සෙලවුවේය.

'සුසාන් ගමේ අකල්ලක්. ඔබ දන්නව නේ මේ ගම්බඳ කෙල්ලෝ විශ්වාස කරන්න බැරි තරම් මෝඩයි. මට හිතෙන්නෙ

ඒ අභිසංක මනුස්සයා මරුවිකල්ලෙන් මොනවා හරි දෙයක් දොඩවන්න ඇති. ඒක සුසාන්තේ තේරුම් ගත්තේ මෙන් මේ තේරුමක් නැති වචන හැටියට.

‘ආ..... එහෙමද? හොඳයි මේ මරණය සිදුවුණු ආකාරය ගැන ඔබේ අදහස මොකක්ද?’

‘බොහොම වෙලාවට හදිසි අනතුරක් විය යුතුයි. මං වෙන කාටවත් මේක කිව්වේ නැ. මං හිතන්නේ මේක සියදිවි නසා ගැනීමක්. දන්නේ නැද්ද හෝමස් මහත්තයා. ඉලන්දරින් නොයෙකුත් ප්‍රශ්න හංගාගෙන ඉන්නවා නේ. අපට හෙළිකරපු නැති ප්‍රේම සම්බන්ධයක් නිසා ඇතිවුණු එකක්.....? මිනීමැරුමකට වඩා විය හැකි දෙය එයයි.’

‘ඒ වුණත් අප උතුරු යුට්ටෝ?’

‘ආ..... මම තවමත් ඔය වෑන් දේවල් සම්බන්ධයෙන් සිහින ලෝකෙක ජීවත්වෙන ශිෂ්‍යයෙක් පමණයි. ජීවිතේ කියෙන ඔය වගේ ප්‍රායෝගික දේවල් තේරුම් කරන්න මම හැකියාවක් නැ. ඒ වුණත් මිත්‍රයා මේ ප්‍රේම සම්බන්ධතා කියන ඒවා පුදුම විධියට කෙළවර වෙන ඒවා.’

ගන්න, ගන්න, තම-සිගරට් එකක් ගන්න. තවත් කෙනෙක් මේ දුම්වැටි අගය කරනවා දැකීමක් යතුටට කරුණක්. ජීවිතේ නැතිකරගන්න සුදුනම් වෙන මිනිහෙක්, තමන්ගේ ආදරයේ සිහිවටනයක් හැටියට මොක වුණේ දේවල් අතේ කියාගනිවිද කියල අපි කොහොමද දන්නේ? අවානක්, අත්වැස්මක්, කණ්ණාඩි කුට්ටමක්. මේ වගේ මොනවා හරි දෙයක් ළඟ කියාගන්න ඉඩ කියෙනවා. අපි ඒ ගැන මොකුත් දන්නේ නැ. මේ මහත්මයා කියනවා තණ්ඩිස්ස දිගේ අඩි සටහන් වගයක් තිබුණාලු. ඒ වගේ දේවල් බොහොම පහසුවෙන් වැරදිය හැකි නිරීක්ෂණ. මේ අවාසනාවන්තයා වැටෙද්දි තමයි පිහිය ඇතට විසිවෙන්න ඇත්තේ. මං කියන දේවල් බොහොම ළමක විදියට ඔබට පෙනෙන්න පුළුවනි. ඒත් මට හිතෙන හැටියට තම විලෝපි

“..... මෙන්ම යතුරු ඔබට පරීක්ෂා කරලා බලන්න පුළුවන්” මොහොතක් යතුරු පරීක්ෂා කළ හෝම්ස් එය ආපසු දුන්නේය.

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

ස්මිත්ත අවසානය ප්‍රකාශයෙන් ඔහුගේ දැනුමයි.

කොරාම් ඉදිරිපත් කළ මෙම උපකල්පනය හෝමිස්ගේ සිතට තදින්ම කාවැද්දුණු බව මට පෙනී ගියේය. කෙසේ වෙතත් දිගින් දිගටම සිතටම උරවිණි කාමරයේ, ඔබ මොබ ඇවිදීම නම් ඔහු අත්හැරියේ නැත.

'එහෙත්ම කියන්න මහාචාර්යතුමා, ඔබේ ලියන මේසයේ අල්මාරියේ, යතුරුදල කියෙන්නේ මොනවාද?'

'හොරෙකුට වැඩක් ඇති දෙයක් නම් නොවෙයි. එතන ඇත්තේ පවුලේ ලියකියවිලි වගයක්. මගේ දුප්පත් බිරිඳගෙන් මට ලැබුණු ලියුම්, විශ්වාසීයවල වලින් මට ලැබුණු ගෞරව උපාධි සහතික.....මෙන්ම යතුර. ඔහු නම් ඔබට ඊට පරීක්ෂා කරල බලන්න පුළුවනි'.

හෝමිස් යතුර අතට ගත්තේය. මොහොතක් එය පරීක්ෂා කළ ඔහු යතුර ආපසු භාරදුන්නේය.

'නෑ. මං හිතන්නෙ නෑ ඒකෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් වේවි කියල. ඊට වඩා හොඳයි ඔබේ උද්‍යානයේ මට පොඩි විවේකයක් ගන්න පුළුවන් නම්. එතකොට මේ කාරණාව ගැන තවදුරටත් කල්පනා කර බැලිය හැකියි. මේක සියදිවිනසාගැනීමක් විය යුතුයි කියල ඔබ ඉදිරිපත් කරනු මතයෙන් යම්කිසි ගතයුතු දෙයක් තිබෙනවා. ඔබට මේ විධියට හිරිහැර කරන්න සිදුවීම ගැන මං ඔබෙන් සමාව අයැද සිටිනවා මහාචාර්ය කොරාම්. ඔබේ දහවල් ආහාරය ඉවර වෙතතුරු ඔබට බාධාකරන්නෙ නෑ කියල මං පොරොන්දු වෙනවා. හරියට හවස දෙකට අපි ආයෙත් එනවා. මේ කාලය ඇතුළත සිදුවූ දේවල් එව්ව මං ඔබට කියන්නම්'

උද්‍යානය තුළදී හෝමිස්ගේ දැකිය හැකිවූයේ සිහිකල්පනාව අඩු පුද්ගලයකුගේ ගති ලක්ෂණයි. ඔහු කල්පනාකාරීව, උද්‍යානයේ එහා මෙහා ඇවිදීමන් යුක්තව වේලාවක් ගත කළේය.

‘ඔබට මොකක් හෝට්ටාවක් ලැබුණාද?’

අවසානයේදී මම ඇසිමි.

‘ඒක තීරණය වෙන්නෙ මං බිල අවසන් කළ සිගරට් මත. සහෙරට්ට මට ලොකු වැරදීමක් වුණු වෙන්නත් පිළිවත්. ඒත් සිගරට් වලින් ඒක පෙන්වා දෙව්’

‘ඒක මහ පුදුමයක් හේ හෝමිස්.....’

‘හරි. හරි. ඒක ඔබටම බලාගන්න පුළුවන් වෙයි. එහෙම නොවුණත් ඒකෙන් වැරද්දක් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ. කොහොමටත් අපට අර රන් උපුල් පුවළ තිබෙනවා නෙ. ඒක ඇස් කණ්ණාඩි සාප්පුවකට ගෙනිහිං කරුණු සෙවීම අපි තවම ඇරඹුවේ නෑහැ නෙ. නමුත් කෙටි මහත් දැක්කාම මං සාමාන්‍යයෙන් කැමතියි ඒ මාර්ගයේ යන්න. ආ..... මෙන්න එනවා මාකර් මහත්මිය. අපි ඇයත් සමග මිනිත්තු පහක් සතුටු සාමිවියේ යෙදිල බලමු.’

කාන්තාවක සමග කතාබහි පසුව ඇයගේ විශ්වාසය ඉක්මනින් දිනා ගැනීමේ පුද්ගලිකාර දක්ෂතාවයත් හෝමිස් සතු විය. කතාබහ ඇරඹූ ඉක්මනින් ශාන්තපාලිකාවගේ සිත දිනාගත් හෝමිස් ඇය හා සාකච්ඡාවේ යෙදුණේ අවුරුදු ගණනක් තිස්සේ ඇය හැඳින සිටි අයෙකු මෙනි.

‘ඔව් හෝමිස් මහත්මයා, ඔබේ කතාව සම්පූර්ණ ඇත්ත. ඔහු ඉතාම තදින් දුම්පානය කරනවා. දැවස තිස්සේම දුම්බොනවා. සමහර දව රැවටත් ඒක නවත්වන්නේ නෑහැ. පහුවද උදේට ඔහුගේ කාමරේ හැටි දැක්කොත් ඔබට හිමිවේ, ඒ සිතල කාලේට ලන්ඩනයේ දකින්න ලැබෙන සතෑමිදුමද කියලා. අනේ අහිංසක ස්මිත් මහත්මයා, ඔහුත් දුම්පානය කළා. ඒත් මහාචාර්යතුමා වගේ සැරට නෙමෙයි.’

‘මහාචාර්යතුමාගේ දෘෂ්ටි කන්නවයද? දුම්බිව්ව නෑ භියල ඒකෙ වරදක් තිබුණෙ හැ’

'ඒ වුණත් සිගරට් බිට්ටාම කෑම කන්න බැරි වෙනවා' හෝමස් කීය.

'ඒක මං දන්නෙ නෑ මහත්මයා'

'මං හිතන්නේ ඔහු කෑම ටිකක් යන්නමට කවේ කියනවා විතර වෙන්න ඇති?'

ඒ අදහස හෝමස්ගෙන්ය.

'ඒක සමහර වෙලාවට වෙනස් වෙනවා' මාකර් මහත්මිය කීවාය.

'මං ඕන ඔට්ටුවක් අල්ලන්න ඔහු අද උදේ කෑමට අත කියන්න නෑ. දවාලට කෑම කන්නෙන් නෑ. මං දැක්ක තේ ඔහු බිට් සිගරට් තොහය' හෝමස් කීවේ දැඩි විශ්වාසයෙනි.

'එතනදි නං ඔබ පරාදයි මහත්මයා, ඔහු අද උදේ කෑම මහ ගොඩක් කෑවා. මෙතරම් විශාල ප්‍රමාණයක් ඔහු කෑමට ගනිපු කාලයක් මට මතක් කරන්නත් අමාරුයි. දවාලටත් බැදපු මස් එක්ක හොඳ කෑම වේලක් පිළියෙල කරන්න කියලා ඔහු ඉල්ලුවා. මට හරිම පුදුමයි. ඊයෙ අර සමත් මහත්තයා කාමරේ වැටිල හිටි හැටි දැකපු වෙලාවෙ ඉඳන් මට නං කෑම දිනා බලන්නවත් හිතෙන්නේ නෑ. ලෝකෙ හැටි එහෙම තමයි. නොයෙක් නොයෙක් විදියෙ මනුස්සයෝ ඉන්නවා නෙ. කොහොම වුණත් මහාචාර්යතුමාට මේ මරණය නිසා කෑම රුචිය නං අඩුවෙලා නෑ'

අපි උද්‍යානයේ එහෙ මෙහෙ ඇවිදීමත් කාලය ගත කළෙමු. කලින් දින උදේ වරුවේ වැහැම් පාරේ නාඳුනන කාන්තාවක් සැරිසරනු ගමේ ළමයින්ට දකින්නට ලැබී ඇතැයි දුසමාන ආරංචියක් පැතිර ගොස් තිබිණ. මේ ගැන වැඩිදුර හොයා බැලීමට හොප්කින්ස් ගම්මානය බලා පිටත්ව ගියේය. හෝමස්ගෙන් තම දක්නට ලැබුණේ බලාහොරොත්තු කඩවූ ස්වභාවයකි.

<http://www.buddhist-Christianity.com> ගමේ තිර ගිය ආරංචිය ඇත්ත. මට ඒ ළමයි හමුවුණා'

හොස්කින්ස් ආපසු පැමිණ තමා හොයාගත් දේ අපට හෙළි කළේය.

'හෝමස් මහත්මයා විස්තර කළ ආකාරයේම ගැනු කෙනෙක් රියේ වැතැම් පාර අවට ගැටපිල්ල සිටි බව ඇත්ත. නමුත් එකතින් එහාට කවුරුවත් ඇය ගැන දන්නේ නැ'

අප දහවල් ආහාරය අවසන් කරන තුරු බලා සිටි සුසාන් වාල්ටන් අප හමුවට පැමිණිකාය.

'ස්මිත් මහත්මයා ඔයේ උදේ ගෙවීන් එළියට ගිහිං ආවා. මං හිතන්නේ ඔහු අත්තැ ඇත්තේ ටිකක් ඇවිදින්න වෙන්න ඇති. ඔහු ආපසු ආවේ මේ සිද්ධිය වෙන්න තුළු භාගයකට විතර කලින්'

මිනීමැරුමට මේ කාරණය කෙසේ සම්බන්ධ වේද යන්න ගැන මට කිසිත් වැටහීමක් නොවීය. එහෙත් තමාගේ උපකල්පනයට එය ගැළපීමට හෝමස් උත්සාහ කරන්නා අසුරු මම දුටුවෙමි. එක්වරම ඔහු පුටුවෙන් නැගී සිටියේ තම මරුමැරුම දෙස බලමිනි.

'මහත්වරුනි, වෙලාව දෙකයි. අපි ගිහින් අපේ මිත්‍ර මහාචාර්ය තුමා එක්ක කථා කරමු'

මහාචාර්යතුමා තම දහවල් ආහාර වේල අවසන් කළා පමණි. ඔහුගේ පිහාන හා දිසි සියල්ල හිස්වී තිබිණි. ගෘහ පාලිකාවගේ කථාව සත්‍ය බව එයින්ම ඔප්පු විය. දල්වා ගත් සිගරට්ටුවක් යළිත් ඔහුගේ දෙතොල් අතර තිබිණි. ඔහු ඇත්ත වශයෙන්ම ඉතා දුර්වල පුද්ගලයෙකු බව අපට පෙනී ගියේය.

'කොහොමද හෝමස් මහත්මයා, ඔබ තවමත් අහිරහස විසඳුවේ නැද්ද? මහාචාර්ය තුමා ඇසීය.

ඇද අසල තිබූ විපෝවක් මත සිගරට් රාශියක් අසුරා තිබූ ප්‍රමාණයෙන් විශාල බිත් එකක් විය. එයින් දුම්වැටියක් දල්වා ගන්නා මෙන් ඔහු හෝමස්ට සංඥා කළේය.

සිගරට්ටුවක් ගැනීමට අතදිගු කළ හෝමිස්, එක් කෂණයකින් සිගරට් අඩංගු වීන් එක බීමට පෙරළුවේය ! සිගරට් සියල්ල කාමරය පුරා විසිරී ගියේය, මිනිස්සු කිහිපයක් යනතුරු අපි, කාමරය පුරා, අහුමුළු වලට දණගාමින් සිගරට් එකතු කළෙමු. එය අවසන් කොට යළි නැගිටිද්දී හෝමිස්ගේ බබළන දෑස් හා රත් පැහැ ගත් කම්මුල්, මගේ අවධානයට ලක්විය. මෙම විශේෂ සංඥාව දක්නට ලැබෙන්නේ ඉමහත් කලබලකාරී මොහොතක පමණක් බව මම දැන සිටියෙමි.

'ඔව් මං ඒක විස්සුවා'

මමත් හොප්කින්ස්ගේ මහත් පුද්ගලයෙක් හෝමිස් දෙය බැලීමු. මහාචාර්යතුමාගේ මුහුණේ ඇඳුණේ ඍච්ඡා සිතන රළුලකි.

'හැබැට? කොහේදිද? දෙයාතයෙදිද?

'නැහැ. මේ කාමරේ ඇතුළෙදි'

'මෙහේදි? කොයි වෙලාවෙදි?'

'මේ දැන් !'

'ඔබ විහිළු කරනවා පර්ලොක් හෝමිස් මහත්මයා. මං ඔබට මතක් කිරීමට කැමැතියි. මේක විහිළුවකට ගැනීමට පුදුසු දෙයක් නෙමෙයි. මේක බොහෝම බැරෑරුම් කාරණාවක්'

'මගේ නිරීක්ෂණ හා නිගමන දැමුවැල් හැම පුරුකක්ම මං හොඳට පරීක්ෂා කරලා බැලුවා මහාචාර්ය කොරාමි. ඒ හැම එකක්ම හොඳට ගත්තීමත්. ඔබේ යටි අරමුණු මොනවාද? මේ පුද්ගලාකර සිද්ධියේ ඔබ රහස්‍යවත්තේ කුමන කොටසක්ද කියන එක මට තවමත් පැහැදිලි නැ. ඒක තව මිනිස්සු කිහිපයකින් සමහරවිට ඔබේ කවිත්ම මට අහන්නට ලැබේවි. එතෙක් සිද්ධිය වුණු ආකාරය මං යළි ගොඩනගා පෙන්වන්නමි. එකකොට මට තව ඕනෑ කරන තොරතුරු මොනවද කියලා ඔබට වැටහේවි.

රියේ ඔබේ කන්තෝරු කාමරයට ගැහැනු කෙනෙක් ඇතුළු වුණා. ඇය එහි ආවේ, ඔබ ලියනමේයය යට අල්මාරියේ සහවා ඇති, යම්කිසි ලියවිල්ලක් ලබා ගැනීමේ අදහසින්. ඇය ලහ ඒ සඳහා යතුරක් තිබුණා. මං ඔබේ යතුර පරීක්ෂා කළා. නමුත් ඔබේ යතුරේ, තහඩුව පිරු ලකුණු නැහැ. ඔබ රිට හවුල් කාරයෙක් නොවෙන බවයි ඒකෙන් පෙනෙන්නේ. ඒ නිසා ඇය ආවේ ඔබට නොදන්නවා, ඔබේ දෙවල් හොරකම් කරගෙන යන අදහසින්.

මහාචාර්යතුමා තම මුඛෙන් දුම් වලාවක් පිම්බේය.

‘මේක හරි සිත්ගන්නා සුළු කරාවක් මහත්මයා. තවත් මොකුත් කියෙනවද? අර ගැනු කෙනෙක් ගැන ඔබ කිව්ව නේ. ඒ ගැනට මොකක් වුණාද, හැබැ?)

‘මං ඒකත් කියන්නම්. ඉස්සර වෙලාම ඔබේ ලේකම්, ස්මිත් තරුණයා ඇයව අල්ලා ගන්නා ගැලවී පැනයන අදහසින් ඇය ඔහුට පිහියෙන් ඇත්තා. මේක බොහෝම අවාසනාවන්ත සිදුවීමක් ලෙසයි මං දකින්නේ. ඒ මොකද ඔහුට දරුණු තුවාලයක් සිදුකරන වේතනාවක් ඇයගේ තිබුණේ නෑ. මිනීමැරීමට එතකෙතෙක් ආශ්වා නැතිව එන්නේ නෑ. සිදුවූ අනතුරෙන් හිතියට පත්වුණු ඇ එතැනින් ඉවතට දිවගියා. නමුත් ඇගේ අවාසනාවට, මේ වේතකොට පොර බැදීමේදී ඇගේ පැස් යුවල ඇට අහිමිවෙලයි තිබුණේ.

ඇය ඇස් පෙනීම ඉතාම දුර්වල තැනැත්තියක්. තමන් ගෙට ඇතුළුවුණු පැස්පය කියල හිතාගෙන, ඇයට දකින්න ලැබුණු පැස්පය දිගේ ඇ ඉදිරියට දිව්වා. අදකේම බීමට කොහු ලණු පැයුරු අතුරලයි තිබුණේ. ඇවිත් කියෙන්නෙ වැරදි පාරක, තමන්ට පැතල යන්න තිබුණු මග වැරදුණා, කියල ඇය තේරුම් ගන්න කොට ප්‍රමාද වැඩි. ඉතින් ඇය මොකද කරන්නේ? ඇය ඉදිරියට යා යුතුයි. ඇ ඉදිරියට ගියා. ඇයට ඉදිරියේදී හමුවුණු තරස්පු පෙළේ ඉහළට නැග්ගා, එතඳකොට ඇයට හමුවුණා දොරක්. ඇය මේ දොර ඇරගෙන ඇතුළට ආවා. කොහේටද? ඔබේ කාමරයට.

මහල්ලා කව අරගෙන හෝමිස් දෙස බලා සිටියේ මහත් පුදුමයෙනි. ඔහුගේ මුහුණෙන් පිළිබිඹු වූයේ විස්මය පමණක් නොව හිතියයි. මේ කිසිත් තමාට තේරුම් ගැනීමට නොහැකි බවක් රහඳුකවූ ඔහු, මහත් උත්සාහයක් දරා සිතාසීමට පටන් ගත්තේය.

'ඔබේ කථාන්තරයේ ඔක්කොම බොහොම අලංකාරයි හෝමිස් මහත්තයා. ඒත් පොඩි අඩුපාඩුවක් කියෙනවා. මං හිටියේ මේ කාමරේ නෙ, මං ඊයෙ දවසටම කාමරෙන් ඊළියට ගියේ නෑ'

'ඒක මං දන්නවා මහාචාර්ය කොරාමි'

'ඔබ කියන්නේ ගැහැනියක් ඔගේ කාමරයට ඇතුළුවුණු බවක් දන්නෙක් නැතුව මං ඔගේ ඇඳ උඩට වෙලා හිටිය කියලද?'

'මං එහෙම දෙයක් කිව්වෙ නෑ. ඇය කාමරයට ඇතුළුවුණු බව ඔබ දැක්කා. ඔබ ඇයත් එක්ක කථා කළා. ඔබ ඇයව හඳුනා ගත්තා. ඊළඟට ඇයට පැන යන්න උදව් කළා.'

යළිත් වරක් මහාචාර්යවරයා මහ හඩින් සිතාසීමට පටන්ගත්තේය. ඔහුගේ දෑස් ගිනිපුළිඟ මෙන් දිලිසිණි.

'තමුසෙට පිස්සු ! තමුසෙ මේ දෙඩවන්නෙ ඔල්මාදෙන් ! මං ඇයට පැන යන්න උදව් කළා? කෝ දැන් ඒ ගැනි?'

'ඇය ඉන්නවා අන්න අර පොත් අල්මාරිය අස්සේ' කාමරය කෙළවර තිබූ උස පොත් අල්මාරියක්. දෙසට හෝමිස් ඇහිල්ල දිගු කළේය.

මහාචාර්ය කොරාමිගේ මුහුණේ මස්පිඩු නටන්නට පටන් ගත්තේ යන්නියක් සැදුණු අයෙකුගේ මෙනි. ඔහු වියරු වුවකු මෙන් දැන් එක් එක් අතට දිගු කළේය. ඒ මොහොතේම අල්මාරියක එක් කොටසක් කැරකෙන ආකාරය අපට දකින්නට ලැබිණි. එය පිටුපසින් කාන්තාවක් ඊළියට ආවාය.

'මම නිවැරදියි, මම නිවැරදියි, මෙන්ම මං ආවා' ඇය පැවසුවේ විදේශික උච්චාරණයකිනි.

ඇගේ හිස, දුහුවිල්ලෙන් වැසී ඛාම නිසා දුඹුරු පැහැ ගැන්වී තිබිණ. මුහුණේද දුහුවිලි නානවත් අප ද්‍රව්‍ය ගැවී තිබුණු අතර සැහවී සිටි තැන තිබූ මතුරු දැල් ඇගේ සිරුර පුරා රැඳී තිබිණි. ඇයට තිබුණේ හෝමස් කලින් විස්තර කළ ආකාරයේම ගරීර ස්වභාවයකි. කෙසේ වෙතත් ඇගේ පෙනුම කිසිදිනෙක රුමත් එකක් නොවූ බව නම් පැහැදිලිය; උපැස් යුවල නොමැති කමින් ඇතිවූ දුර්වල ඇස් පෙනීම නිසාත්, අඳුරු තැනක සිට එළිමහනට පැමිණ ආලෝකයට මුහුණ දීමෙන් ඇතිවූ අපහසුව නිසාත්, දැස් හතුරුවීමත් ඇය අප දෙස බැලීමට උත්සාහ කළාය. මුහුණේ අඩුපාඩු තිබුණත් දිගු ඵල නිකටත් නිසා ඇයට ලැබී තිබුණේ නිර්හය, නිකටත්කාරය වෙනුවකි.

වහා ඉදිරියට ආ ස්ටැන්ලි හොප්කින්ස්, තමා ඇය හිර භාරයට ගන්නා බව පවසමින් ඇගේ ඒක අතකින් අල්ලා ගත්තේය. ඇය ආඩම්බරයෙන් මුහුණේ අත් ශාසා දැමුවාය. මහඳු කොරාම් පුටුවකට වී ඇය දෙස බලාසිටියේ හිතියට පත් මුහුණෙනි.

'මව් මහත්මයා, මං ඔබේ හිරකාරිය බව ඇත්තයි. මං හිටපු තැනට මම කළ කතාබහ මත්කොම ඇහුණා, මම සත්‍යය දැනගෙන තිබෙන බව මට හේරෙනවා.'

මං ඔබට මත්කොම කියන්නාමී ඒ තරුණයා මැරුවේ මමයි. මම අතරින් කවිද කිව්වා හේද ඒක හදිසියේ සිදුවූ අනතුරක් කියලා? ඒකත් ඇත්තයි. ඔගේ අතට ආවේ පිහියක් කියලාවත් මං දැන හිටියේ නැ. මේසය උඩ තිබිලා අතට අහුවුණු දෙය මම ගත්තේ, එයින් මුහුට පහරදීලා, ගැලවී, පැනයන අදහසින්. මං මේ කියන්නේ ඇත්තයි.

'නෝනා, මම කියන්නේ ඇත්ත බව අපි දන්නවා. නමුත් මට පෙනෙනවා ඔබ ඉන්නේ යම්කිසි අසනීප තත්ත්වයකින් බව' හෝමස් කීය.

දරුණු රෝගී බවක් පෙන්වමින් ඇගේ මුළු සිරුරම අසාමාන්‍ය ගරීර වර්ණයකට හැරී තිබිණ. ඇඳේ එක් කෙළවරක වාඩිවූ ඇය කරා කිරීමට පටන් ගත්තාය.

'මම මේවා කියන්න ඉතුරු වෙලා තියෙන කාලය බොහොම කෙටියි. ඒ වුණත් මං කැමතියි ඔබ සම්පූර්ණ සත්‍යයම දැනගන්නවා නම්. මම මේ 'මිනිහගේ' බිරිඳ. ඔහු ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙක් නෙමෙයි. ඔහු රුසියන් ජාතිකයෙක්. ඔහුගේ නම මං හෙළිකරන්නේ නෑ.'

'අනා, ඔයාට දෙවියන්ගෙම පිහිටයි ! අනා දෙවියන්ගෙම පිහිටයි!' සැහෙන වේලාවකට පසු කටින් වටන කිහිපයක් පිටතල කොරාමී කීය. ඇය ඔහු වෙත භාරවේ අවදා සහගත බැල්මකි.

'ඔබේ ඔය කාලකණ්ණි ජීවිතේ බේරාගන්න ඔය හැටි උත්සාහ කරන්නෙ ඇයි සර්ජිස්. ඔය ජීවිතෙන් බොහොම දෙනෙකුට ළඟාවුණේ විපත් පමණයි. ඒකෙන් කිසි කෙනෙකුට වේච්ච යහපතක් නෑ. ඒ වුණත් දෙවියන් ඒක ඉවරයක් කරන තුරු ඔය යාන්තමට ඵල්ලිලා තියෙන පණ කෙත්ද මං ඉවර කරන්නෙ නෑ. මේ කාලකණ්ණි ගෙදරට ආව වෙලාවේ ඉඳල මගේ ආත්මයට මහා පාපයකට කරගහන්න සිද්ධ වුණා. ඒ වුණත් ප්‍රමාද වැඩිවෙන්න කලින් මං ඔක්කොම කියන්න ඕන.

මහත්වරුනි මං ඔබට කිව්වා මම මේ මිනිහගේ බිරිඳ කියල. මං මොහු සමග විවාහ වෙන්නෙමං ඔහුට අවුරුදු පනහයි. මං හිටියේ මෝඩ, අඤාන, අවුරුදු විස්සේ එය සිදුවුණේ රුසියාවේ විශ්ව විද්‍යාලයක. ඒ තැන මොකක්ද කියල මං හෙළිකරන්නේ නෑ'

'ඔයාට දෙවියන්ගෙම පිහිටයි අනා' කොරාමී යළිත් වරක් කෙඳිරි ගැවේය.

'අපි ප්‍රතිසංස්කරණ වාදියෝ, විප්ලවවාදියෝ කල්ලියක්. ඔබට කේශරනවා නේද. ඔහුත් ඔබත් කවත් රාශියක් දෙනා ඊට

සම්බන්ධ වෙලා හිටියා. අපේ සංවිධානයට මහා කලබලකාරී කාලයක් උදවුණා. පොලිස් හටයෙකු අපේ අතින් මැරුම් කෑවා. ඊකෙන් අපේ කීපදෙනෙකු අත් අඩංගුවට ගැනුණා. ආණ්ඩුවට ඕනෑ වුණා මේ සිද්ධිය ගැන සාක්ෂි. මේ මිනිහා මොකද කළේ? තමන්ගේ ජීවිතය බේරා ගැනීමටත්, මහා වීශාල තෑගි මුදලක් ලබාගැනීමටත් ඔහු අප ඔක්කොම පාවා දුන්නා. තමන්ගේ බිරිඳත් සහයත් සියලු දෙනාත් පාවා දුන්නා. ඔහුගේ පාපෝච්චාරණය මත අප සියලුම දෙනා අත් අඩංගුවට ගත්තා. සමහර දෙනෙකුට මරණය දඩුවම ලැබුණා. අනෙක් අය සයිබීරියාවේ බන්ධනාගාරයට යැවුණා. මාවත් යැවුණේ එහේටයි. තමුත් මට ජීවිතාන්තය දක්වා සිර දඩුවමක් ලැබුණේ නෑ. මේ මිනිහා ඔහුට ලැබුණු වීශාල තෑගි මුදලක් අරගෙන එංගලන්තයට පැන ආවා. ඔහු ඉන්නා කෑනක් දැනගත්තොත් අපේ සහෝදරත්වයෙන් ඔහුට කිසිම සම්බන්ධයක් නොලැබෙන බව දන්නා නිසා ඔහු බොහොම අප්‍රසිද්ධියේ මෙහේ ජීවත්වුණා.

මහාචාර්යවරයා වෙළුලන දෑත් දිගුකොට තවත් සිගරට්ටුවක් දල්වාගෙන

‘අනා. මගේ ජීවිතය කියෙන්නේ මයාගෙ අතේ අනා. ඔබ හැමවිටම මට ආදරයෙන් හිටියා අනා.’ යයි පැවසීය.

‘ඔහුගේ අවසන් දුෂ්ට ක්‍රියාව ගැන මං තවම කිව්වේ නෑ. අපේ සංවිධානයේ සහෝදරවරුන් අතර කෙනෙක් හිටියා. ඔහු ආත්මාර්ථකාමීත්වයක් නැති, හැමදෙකටම ආදරයෙන්, දයාවෙන් හිටි ඉතාම උතුම් පුද්ගලයෙක්. මගේ ස්වාමියාට නොකිලුණු හැම හොඳ ගතිගුණයක්ම ඇලෙක්සිස්ට තිබුණා. මගේ ආදරයත්, ගෞරවයත් හිමිවුණේ ඔහුටයි. ඇලෙක්සිස් හැමදමත් දේශනා කළේ, අපට උපදෙස් දුන්නේ, ලිව්වේ, අවිහිංසාව ගැන. අප ආයුධ සන්නද්ධ, හිංසාකාරී මාවතකට පිවිසෙන එක වළක්වන්න ඔහු ලියවිලි ගණනාවක් ලිව්වා. මගේ දිනපොතක් ඒ ලිපි වගේමයි. අවිහිංසාවාදී මාර්ගය ගැන ඇලෙක්සිස් දක්වපු අදහස් හා ඒ ගැන මගේ අදහස් මං මගේ දිනපොතේ ලිව්වා. බලධරයන්ට ඒ දිනපොතක් සහ ලියවිලි ලැබුණා නම් ඇලෙක්සිස්ට හිරදඩුවමෙන්

නිදහස් වෙන්න තිබුණා. ඔහු ගැන මගේ හිතේ ඇතිවුණු හැගීම් මම ලිව්වේත් ඒ දිනපොතේ. මගේ ස්වාමියාට මගේ දිනපොත සහ ලිපි අනුවුණා. ඔහු ඒ කියල්ලම හංගාගන්නා. ඒවා හංගාගෙන මේ මිනිසා උත්සාහ කළේ ඇලෙක්සිස්ට මරණ දඩුවම ලබාදෙන්නයි. නමුත් ඔහු තීරණයෙන් හැටියට සයිබීරියාවට යැවුණා. අද මේ මොහොතේත් ඔහු සයිබීරියාවේ බණිස් ලවණ පතලක කම්කරුවෙක් හැටියට වැඩ කරනවා. තක්කඩියා, දුෂ්ටයා, දුර්ජනයා. උඹ ඒ ගැන හිතාපං - මේ මොහොතෙන් ඇලෙක්සිස් වහලෙක් වගේ ඒ පතල වැඩ කරනවා. ඒ මිනිසාගේ නම වත් කියන්න වැඩිවුණා නැති උඹ? උඹේ ජීවිතේ කියෙන්නෙ මගේ අතේ. ඒත් උඹට මරණ දඩුවම ලබාදෙන්න මට හිතක් නැ.

අනා, ඔයා හැමදමත් උකුම් කාන්තාවක් අනා!

කොරාම් කීවේ දුම් ගළියක් පිටකරමිනි.

ඇය යමක් කීමට ඇදෙත් නැතිවිටාය. ඊහෙත් වේදනාවෙන් කෙදිරිගාමින් යළි එහි ඇදවැටුණායි.

මං ඉක්මනට මේ කරාව ඉවර කරන්න ඕන. මගේ තිරදඩුවම අවසන් වුණාම මගේ හිතේ තිබුණේ එකම අරමුණයි. ඒ අර දින පොතයි ඇලෙක්සිස්ගේ ලියවිලි ටිකයි හොයාගැනීම. ඒක රුසියාවේ රජයට ඉදිරිපත් කළා නම් ඇලෙක්සිස්ට නිදහස ලැබෙනවා. මගේ ස්වාමියා එංගලන්තයට ආ බව මම දැනගෙන හිටියා. මාස ගණනක් තිස්සේ හොයලා ඔහු හැංගිලා හිටි තැන මං හොයා ගත්තා. දිනපොත කවමින් ඔහු ළඟ තිබෙන බව මං දැනගිටියා. ඒ මොකද මං සයිබීරියාවේ තිරගෙදර සිටිද්දී දින පොතේ කොටස් උපුටා දක්වමින් ඔහු මට ලිපියක් එවා තිබුණා. ඒකෙ මට දෝෂාචෝජනය කරල තිබුණා. නමුත් ඔහුගේ පළිගන්නා ස්වභාවය මං හොඳහැටි දන්නවා. ඒ නිසා ඔහුගේ කැමැත්තෙන් මේ ලියකියවිලි කිසි එකක් නොදෙන බව මං දැනගිටියා. ඉතින් මං තීරණය කළා එංගලන්තයට ඇවිත් ඒවා හොයාගන්න මගේ උත්සාහය යොදන්න. ඒ අරමුණෙන් මම පොද්ගලික රහස් පරීක්ෂක ආයතනයක රහස් පරීක්ෂකයෙක්

යෙදෙව්වා. ඔහු පොද්ගලික ලේකම්වරයෙක් ලෙස මගේ ස්වාමියා යටතේ සේවයට බැඳුණා. සර්ජියස් ඔහු තමයි ඔබගේ සේවයට දෙවැනි ලේකම්වරයා. අර බොහොම කලබලෙන් රැකියාවෙන් අස්වෙලා ගියේ. මට උවමනා කරන ලියවිලි සහවලා තිබෙන්නේ කන්නෙරු කාමරේ අල්මාරියේ බව ඔහු සොයාගත්තා. ඒකේ යතුරේ අවිවුචක් මට ලබාදෙන්නක් ඔහු සමත් වුණා. නිවසේ සැලැස්මක් ඔහු මට සපයලා දුන්නා. යුද්ධ වරුවේ කන්නෙරු කාමරය හිස් බවත්, එහි කිසි කෙනෙක් නොගැවසෙන බවත් ඔහු මට කිව්වා. ඒත් එතනින් එහාට කිසිදෙයක් කරන්න ඔහු කැමැති වුණේ නෑ.

ඉතින් මං තීරණය කළා ලියවිලි ටික ගන්න මගේ සම්පූර්ණ උත්සාහය යොදන්න. රහස්‍යවිකෂකයා මට කිව්වේ ලේකම් වරයා උදේ වරුවේදී මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයේ වැඩ කටයුතු වල නිරතවෙන බවයි. ලියකියවිලි ටික ගැනීමේ වැඩේ සාර්ථක වුණා. ඒත්.....යෙදවියෙන් මොන තරම් දෙයක් කැපකරලද

මම උවමනා දෙවල් අරගෙන අල්මාරිය යතුරු දමනකොට තමයි අර කරුණයා පිටිපස්සෙන් ඇවිත් මාව අල්ලාගත්තේ. එද දවසේ ඊට කලින් මට ඔහුව පාරේදී මුණ ගැහුණා. ඔහු මෙතේ සේවය කළ බව පොදුන, මං ඔහුගෙන් ඇහුවා මහාචාර්ය කොරාම් පදිංචි වෙලා ඉන්නේ කොහේද කියලා.

'අන්න හරි' හෝමිස් කථාවට බාධා කළේය. 'විලෝබි ස්මිත් ආපහු ඇවිත් මහාචාර්යවරයාට කිව්වා කාන්තාවක් ඔහුගෙන් එසේ විමසූ බව. ඊළඟට ඔහු අවසන් හුස්ම හෙළද්දී අවසන් වචන වලින් ඒ පණිවුඩය ක්ෂමා දුන්නේ'

'මට කථාකරන්න ඉඩ දෙන්න මහත්මයා'

කාන්තාව අවසර්ග ඇගේ මුහුණෙන් වේදනාත්මක හැඟීම් ප්‍රකාශ විය.

'ඔහු බිම වැටුණාම මං කාමරයෙන් එළියට දිව්වා. වැරදි පැස්පෝර්ට් ගෙනිමිම කිසිමා වැරදි වුණේ මේ මිනිසාගේ

කාමරයේ. ඔහු සුදනම් වුණේ මාව පොලීසියට භාර දීමටයි. ඔහු එසේ කළොත් ඒක ඔහුටත් බලපානවා. ඒ මොකද ඔහුගේ ජීවිතය රඳා පවතින්නේ මගේ අතේ. ඔහු මාව පොලීසියට පාවාදුන්නොත් මං ඔහු අපේ සහෝදරයින්ට භාර දෙනවා. කමත්ගේ ජීවිතයට තිබෙන ආසාව නිසා, අත්තිමට ඔහු මාව සහවාගන්න කැමැති වුණා. මේ අදුරු ගුණාවක් වූගේ ආත් අල්මාරිය පිටුපස කොටසක මාව හැංගුවා. ඔහු කෑම ගත්තේ කාමරය ඇතුළේදීම නිසා කෑම වලින් කොටසක් මම දෙන්නටත් හැකිවුණා. පොලීසිය මෙහෙත් පිටවෙලා ගියාට පස්සේ, කඵවර වැටුණාම මේ ගෙදරින් යන්නත්, ඊට පස්සෙ කඵදවත් මෙහේ නොඑන්නත් මම එකඟ වුණා. තවුත් කොහොම හරි ඔබ මාව සොයා ගැනීමට සමත් වුණා.

ඇගේ පපුව දෙසට අත දැමූ ඇය ඇදුමේ සහවාගෙන සිටි පැකට්ටුවක් එළියට ගත්තාය.

‘මේ මගේ අත්තිම වචන මෙන් මේ ලියකියවිලි පාර්සලයෙන් ඇලෙක්සිස් බේරා ගන්න පුළුවනි. මං ඒක ඔබට භාරදෙනවා. සාධාරණත්වයත් යුක්තියත් අගය කරන පුද්ගලයින් හැටියට ඔබ ඒක රුසියානු භාෂාපති කාර්යාලයට භාරදෙවි කියල මං විශ්වාස කරනවා. දැන් ඉතින් මගේ යුතුකම ඉටු කරල අවසානයයි. මම.....’

‘ඇයව තවත්වන්න! කාමරය හරහා ඉදිරියට පිනු හෝම්ස් ඇගේ අතේ තිබූ කුඩා කුප්පිහක් දුරු ගත්තේය.

‘ප්‍රමාද වැඩියි ! ඇදේ වැඩිරෙමින් ඇය කීවාය.

‘ඔබ ප්‍රමාද වැඩියි ! මං ඒ වීස කට්ට හලා ගත්තේ හැංගිලා හිටිකැනින් එළියට ඒමට පෙර. මගේ හිස කැරෙකෙනවා. මේ මගේ අවසානය ! මහත්මයා අර පැකට්ටුව අමතක කරන්න එපා’

• 11 •

"අයෙට නවතේන"

‘පහසු පරික්ෂණයක්. එක් එහි යම් උපදේශාත්මක ස්වභාවයක් තිබුණා’ හෝමිස් පැවසුවේ අප ආපසු පැමිණෙද්දීයි.

‘මියගිය තැනැත්තාගේ අතේ උපැස් යුවල තිබීම මතයි මුළු පරික්ෂණයම රැඳී තිබුණේ. එහෙම නොතිබුණා නම් මේක විසඳන්න මේ තරම් පහසු. එකක් වේවි කියලා මම හිතන්නේ තැ. උපැස් යුවලේ ප්‍රබලත්වය අනුව ඒය අභිමිථුණාම එහි අයිතිකාරයා බොහොම අසරණ, ඒ කියන්නේ අඩක් අත්ධ තත්ත්වයට පත්වෙනවා. ඒ බව මට එක්වරම පෙනුණා. ඇය අර සිහින් තණ තීරුව දිගේ ගිහින් තියෙනවා කිව්වාම එක යුවලේ දක්ෂකමක් කියලා මං කිව්වා ඔබට මුතක ඇති, ඇයට තවත් අමතර උපැස් යුවලක් තිබුණා නම් මිත් එක කෙසේ වත් කළ නොහැකි වැඩක් ලෙසයි මං සලකන්නේ. ඒ නිසා මගේ නිගමනය වුණේ ඇය තවමත් ගේ ඇතුළේ රැඳී සිටිනවා විය යුතුයි කියන එකයි.

පැයේද් දෙසේ සමානත්වය නිසා ඇය බොහෝ විට මහාචාර්යතුමාගේ කාමරයටම ඇතුළු වෙන්න ඇති කියලා මං නිගමනය කළා. එහි සැඟවෙන්න තැන් ඇතිද කියලා මං බැලුවා. මං විශේෂයෙන් බැලුවේ එහි එළා ඇති බුමුතුරුණට යටින් රහස් කාමරයකට යන දොරටුවක් ඇතිද කියලා. තමුත් බුමුතුරුණ, ඇණ ගසා බිමට පටිකරලයි තිබුණේ. ඒ නිසා සැඟවීමට තැනක් ඇත්ද කියල පොත් අල්මාරිවෙත මගේ සිත යොමු කළා. ඔබ දන්නවා ඇති පැරණි පුස්තකාල වල පොත් අල්මාරි පිටුපස මෙවැනි ගබඩා කිරීමේ ඉඩ තියෙන බව. සෑම පොත් අල්මාරියක් ඉදිරිපිටම බිම, පොත් ගොඩගසා තිබුණත් මෙතැන සම්පූර්ණයෙන්ම හිස්ව තිබුණා. ඉතින් මං මොකද කළේ, සිගරට් රාශියක් උරලා සැක සහිත අල්මාරිය ඉදිරිපසින් සැහෙන තරම් සිගරට් අළු විසුරුවා දැමීමා.

මහාචාර්යතුමාගේ ආහාර රූපිය වැඩිවී ඇති ආකාරය ගැන මං හොයා බැලූ හැටි ඔබට මතක ඇති. ඔහු තවත් කෙනෙකුට කෑම සපයා ඇති නිසා ඔහුගේ ‘කෑම රූපිය’ ඉහළ ගිය හැටි අපට තේරුම් ගත හැකියි. අපි දෙවැනිවර කාමරයට ඇතුළු වුණාම, සිගරට් අඩංගු බහුත පෙරළිමින්, සිගරට් අළු මත ඇති

අඩිසටහන් පරීක්ෂා කිරීමට මට හැකිවුණා. අප නැති අතරේ කාන්තාව සැහවී සිටී තැනින් එළියට ඇවිත් ඇති බව නිගමනය කිරීම අපහසු වුණේ නැහැ.

ඉතින් හොඳකින්ම, මුත්ත අඬි වාරිං කොස් වලටම ඇවිත්. මබේ පරීක්ෂණය සාර්ථක ලෙස නිමකිරීම හැක මගේ ශුභපැතුම් පිළිගන්න. මබ කෙළින්ම පොලිස් මූලස්ථානය වෙත යනවා වෙන්න ඇති. වොට්සන් අපි දෙන්නා යළි රුසියන් තානාපති කාර්යාලයට ගිහි එන්න.

Reading Purpose Only... Not For Print

මරු කැඳවූ ලියුම
හෙවත්

ග්ලෝරියා ස්කොට් අභිරහස

මරු කැඳවූ ලියුම හෙටත්

ග්ලෝරියා ස්කොට් අභිරහස

ශීත සෘතුවේ එක් රාත්‍රියක අපි හිනි උදුන දෙපස වාඩිවී කතාබහ කරමින් සිටියෙමු. මා මිත්‍ර-කර්මලාප් හෝමිස්, දුර්වරණ වූ 'සිලින්ඩරාකාර ලෝහ බඳුනක් ලාවිටුවෙන් ඉවතට ගත්තේය. එය බැඳ තිබූ ටේප් පටිය ලිහිල් දැමූ මතු, ඒ තුළින් ගත්තේ අළු පැහැති කඩදසියකි.

'වොට්සන්, මගේ පරීක්ෂණ වලින් ඉතාම සුවිශේෂ එකක් වන, ග්ලෝරියා ස්කොට් අභිරහස ගැන මා සඳහන් කරනවා ඔබ අතල ඇති. ඒකට ප්‍රමිතව වැදගත්ම ලියවිල්ල තමයි මේ'

ඒ අළු පැහැති කඩදසි කැබැල්ලේ නොපැහැදිලි අත් අකුරෙන් කෙටි පණිවුඩයක්-සටහන් කර තිබිණි.

'ඒක කියවලා වැඩිවෙලා ගියේ නෑ. ඡායාරූප විනිශ්චයකාර ට්‍රේවර් මහත්මයා අප්‍රමාණ හිනිසුන් කම්ප්‍රනයට පත්වුණා. මතු ඒකෙන් සිහි නොලබාම මරණයට පත්වුණා'

'දඩයම් සතුන් අපි නොසැලකිලිමත් වීමෙන් විනාශයි. දඩයම් භාරකරු හඩසත් ලී සඳහා කන්තොම ලද කැලෑ ඊළිකරලා වලිකුකුලත් වනාන්තරයට පැතගියොත් දඩයම් කිරීමට ප්‍රීතී කාලයට බැරිවේවි බේරාගැනීමට නිලධාරීන්ට දැන්වුවොත් හැකිවේවි.'

මේ පණිවුඩය කියවද්දී මගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ වුණ හැගීම් දුටු හෝමිස්ට සිතා පහළ විය.

'ඔබ විකස් අන්දුන් කුන්දුන් වෙලා වගේ වොට්සන්?'

'මේ වගේ පණිවුඩයකින් මිනිහෙක් මරණ හයකට පත්වුණේ කොහොමද කියල මට නම් හිතාගන්න බෑ. මට පේන්නෙ මේක මහ විකාර පණිවුඩයක්'

'බොහොම දුරද්ඪයි. ඒ වුණත් මැදිවියේ, එහෙත් ශක්තිමත්

නිරෝගී මිනිසෙක් මේක කියෙව්ව ගමන් කිසා හෙරු ගහක් වගේ බිම ඇද වැටුණා.

'ඔබ මගේ කුතුහලය අවුස්සනවා' හෝමිස්. ඒ වුණත් මේ පරීක්ෂණය ගැන සියලුම විස්තර දැනගැනීම මට ඉතා වැදගත් වේවි කියලා, ඔබ කිව්වෙ ඇයි?

'මොකද දත්තවද? මේක තමයි, ගැටළුවක් විසඳා දෙන්න කියලා මට භාරවුණු මුල්ම අභිරහස්'

මගේ මිත්‍රයා අපරාධ පරීක්ෂණ කොමිෂනට යොමු වූ හැටි විමසීමට මම බොහෝ බුර කල්පනා කළෙමි. එහෙත් ඒ ගැන විවේචිත කතාබහ කළ හැකි මෙවැනි අවස්ථාවක් සොයාගැනීමට මට මෙතෙක් නුපුරුවත් විය. දැන් ඒ කාලය එළඹ ඇත. භාත්සිසුටුවේ වාසිවී, පයිස්සය දල්වා ගත් හෝමිස්, සැහැල්ලු සිහින් කඩදාසිය ඒ මේ අත දෙරළුවේය.

'මං වික්ටර් ට්‍රේවෝ ගැන කතා කරනවා ඔබ අහල කියෙනවද? විශ්ව විද්‍යාලයේ ගත කළ අවුරුදු දෙකක කාලයේදී මං මිතුරු කමක් ඇතිකරගතිසු එකම පුද්ගලයා තමයි වික්ටර්. මං ඒ හැටි සමාජශීලී පුද්ගලයෙක් නෙමෙයි වොට්සන්. මං වඩාත් කැමති වුණේ විවේක කාලයේදී මගේ කාමරය ඇතුළට වෙලා, නිරීක්ෂණ, පරීක්ෂණ ආදී ඡේද ගැන කල්පනා කරමින් සිටින්න. අපේ වසරේ අනෙක් සිසුන් සමග මගේ ඒ හැටි ආශ්‍රයක් තිබුණේ නෑ. මං අධ්‍යාපනය ලැබුවත් වෙනස් විෂයයන්. මළල ක්‍රීඩා, බොක්සිං හා කඩුසරණ හැරෙන්න. වෙනත් ක්‍රීඩා වලටත් මං සහභාගී වුණේ නෑ. ඒ නිසා අනෙක් අය හමුවෙන්න මට ඉඩක් සැලසුණෙත් නෑ. එක දවසක් දදේ, මං පල්ලියට යද්දී ඔහුගේ බල පැටියා මගේ කකුල හරි කෑවා. ඒකෙන් තමා මං වික්ටර් ට්‍රේවෝට් හඳුනාගත්තේ.

මං දවස් දහයක් ඇවිදින්න බැරුව එක තැන් වෙලා හිටියා. ඒ දවස් වල මගේ සැල්සනිලා බලන්න ඔහු මගේ කාමරයට ආවා. මුලින් අප අතරේ ඇතිවුණු පොඩි කතාබහ ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙලා, පස්සෙ අපි දෙදෙනා ඉතාම හිතවත් මිතුරන් බවට

200. “නිවාඩුව ගතකරන්න ඔහුගේ ගමට එන්න
කියලා වික්ටර් ට්‍රේවිස් මට ආරාධනා කළා.”

පත්වුණා. ඔහු මට වඩා බොහොම රේතයක් ගතියෙන් තිබූ ක්‍රියාශීලී කෙනෙක්. ඒත් මං වගේම මිතුරන් තැනි කෙනෙක්. ඒක දැනගත්තාම අප දෙදෙනා අතර තිබූ බැඳීම තවත් වැඩිවුණා. මිය අතරෙදි විශ්ව විද්‍යාලයේ දීර්ඝ නිවාඩුව අපට ලැබුණා. ඒක ඔහුත් සමග ගතකරන්න, ඔහුගේ හමුව ඒත්තු කියලා වික්ටර් ට්‍රේවෝ මට ආරාධනා කළා. ඔන්න ඔහුාමයි මං තෝලෝක් ප්‍රාන්තයේ, ඩොනිතෝස් ගම්මානයේ ට්‍රේවෝලාගේ නිවසට ගියේ.

ඔහුගේ තාත්තා වයස්ගත ට්‍රේවෝ, ඒ පළාතේ වැදගත්, ධනවත් කෙනෙක්. ඔහු සාමදාන විනිශ්චයකාර ධුරයක් දැරූ ඉඩම්හිම වැවිලි කරුවෙක්. ඩොනිතෝස් කියන්නේ ලැංග්සර් වලට උතුරෙන් කියෙන කුඩා ගමක්. ඔවුන්ගේ නිවස ගඩොලින් තැනූ, විශාල එකක්. නිවස කිට්ටුව වල් තාරාවුන්, වලිකුකුළන් හිසේ හැටියට දඩයම් කරන්න පුළුවන් වන රොදක් තිබුණා. ඒ අවට හොඳ හැටි මසුන් අල්ලන්න පුළුවන් දියපාරවල් තිබුණා. ඉඩුම් පිහුම් වලට, ඉතාම දක්ෂ තැනි වුණත් සතුටුදායක තත්ත්වයේ කෝකියෙක් සිටියා. ඉතින් මේ වැදගත්කම, මාසයක නිවාඩුවක් සතුවත් ගතකරන්න කාටද බැරි?

වික්ටර්ගේ අම්මා මියගිහිත්. ඔහු තමයි වැඩිමහලු ට්‍රේවෝගේ එකම පුතා, එකම දරුවා. වික්ටර්ට සොහොයුරියක් ඉඳලා තියෙනවා. තවුත් ඇමරිකානුව පෙර ඩිප්කිරියා රෝගයෙන් මියගිහිත්.

වැඩිමහලු ට්‍රේවෝගේ පිළිවෙළ ගැන මගේ හිත හරියට ඇදිල ගියා. ඔහු ඒ තරමට ඉහළ පෙළේ සිරිත්විරිත් වලට හැඩගැහුණු කෙනෙක් නෙමෙයි. ඒ වුණත් බොහොම ශක්තිවන්ත, කායික ශක්තිය පමණක් නෙමෙයි මානසික ශක්තියත් තිබුණු කෙනෙක්. ඒ තරම් දුරට පොතපත කියවපු කෙනෙක් නෙමෙයි; ඒ වුණත් ලෝක පුරාම සංචාරය කරල රටරටවල් දැකපු කෙනෙක්. ඒ දැකපු දේවල් හොඳට හිතට ගනිපු, මතක තියාගනිපු කෙනෙක්. ගවීරයේ අඟුණමෙන් බැලුවොත් භාද්‍ර උස මහත පුද්ගලයෙක්. කොණ්ඩේ ටිකක් එහෙත් මෙහෙත් සුදුවෙලා. සිරුර අවිච්ඡිද්ධව පුළුල් පාර ගැහිලා නිශ්පාදිත ඇස්දෙක්

තිබුණේ තරමක් සැරසරුස පෙනුමක්. ඊතෙන් ඔහු බොහොම කරුණාවන්ත, තායගතිලී කෙනෙක් හැටියට ඩොනිතෝස් ගම්මානයේ ප්‍රසිද්ධවී හිටියා. සාමූහික විනිශ්චයකාරයෙක් හැටියට ඔහු විත්තිකරුවනට දුන් දඩුවම් පවා ලිහිල් ඒවා බව ප්‍රකට කරුණක් වී තිබුණා.

මං එහේ නවතින්න ගිහින් දවස් කීපයකට පස්සේ, එක දවසක් රැ, අපි වයින් ටිකක් කොලගාලීන් සතුටු සාම්ප්‍රදායයෙහිත් හිටියා. මේ වෙලාවේ වික්ටර්, මං කළ, නිරීක්ෂණ මගින් නිගමනයන්ට එළැඹීම ක්‍රායෝගිකව යෙදවූ හැටි ගැන ඔහුගේ පියාට කියන්න පටන් ගත්තා. මං කළ සොයාගැනීමක් දෙකක් පුතා විස්තර කළාම, මහලු ට්‍රේවෝ හිතුවේ, ඒක අනිගයෝක්කියක් හැටියටයි.

'හොඳයි බලේලු හෝම්ස් මහත්මයා' ඔහු විහිළුවට සුදනම් වෙලා වගේ සිතාපිළි කිව්වේ බොහොම සැහැල්ලුවෙන්.

'මබට මය කියන විදියට නිරීක්ෂණ මගින් සොයාගැනීම් කරන්න පුළුවන් නම්, මං දිනා බලල කියන්නකො මබට මොනවද හොයාගන්න පුළුවන්?'

'ඒ කරම් හුහක් කරණා නම් කියන්න බැහැ මහත්මයා. ඒත් මට මේ ටික කියන්න පුළුවනි. පසුගිය මාස දෙකක ඇතුළත කාගෙන් හරි එල්ල විය හැකි, අතරදිගක් ගැන, හිතේ හයෙනුයි මබ ජීවත්වෙන්නෙ'

අර හිතාව ඔහුගේ මුහුණෙන් උක්වරම මැකී ගියා. කටත් බාගෙට ඇරගෙන ඔහු මං දිනා ඇසිපිය නොහෙළා බලා හිටියෙ පුදුමයෙන්.

'මව්. ඒක ඇත්තයි. ඇයි වික්ටර්, පුතාට මතක නේ අපි අර හොරු කණ්ඩායම අල්ල ගත්ත එක. උන් අපි ඔක්කොටම පිහියෙන් අනින බවට දිවුරලුයි ඉන්නෙ. දැනටමත් සර් එඩ්වඩ් හොලීට් පිහියෙන් ඇණලා. එද ඉදන් මාත් බොහොම ප්‍රවේශම්

වෙනවා. ඒ වුණත් හෝමිස් මහත්මයා, මහර් බව තේරුම් ගත්තෙ කොහොමද කියලා. මට හිතාගන්න බැහැ.

'මබ ඉහ තියෙනවා ඉතාම අලංකාර සැරයටියක්. මේකෙ කැටයම් කර තිබෙන වගන්තිවල හැටියට, මේක අවුරුද්දකට වඩා පරණ නෑ. ඒත් මබ ඒකෙ හිස කොටස හාල්වලා, ඒ කුහරයට උණු කරපු රියම් දම්මගෙන තියෙනවා! ඒ මගින් ඒක හොඳ ආයුධයක් බවට හරවාගෙන. ඉතින් මබට, බය වෙන්න දෙයක් නොමැති නම් මබ එවැනි පියවරක් නොගන්නා බව මට තීරණය කරන්න පුළුවන් වුණා.'

'වෙන මොනවද?' 'මහු ඇඳුමට යළිත් සිතාසෙමින්

'මබ තරුණ කාලෙ හොඳට බොක්සි. ක්‍රීඩාවෙ යෙදුණු කෙනෙක්?'

'හරියට හරි. කොහොමද 'මබ දැනගත්තේ? මගේ නාසය ටිකක් පැත්තකට ඇද වෙලා විශේෂ තේද?'

'නෑහැ, මබේ කන් පෙති වලින්. බොක්සි. ක්‍රීඩකයන්ගේ කන්පෙති එක් විශේෂ ආකාරයකට පැතලි වෙලා, සනකම් වෙනවා.'

'වෙන මොනවද?'

'මබ බොහොම කාලයක් තිස්සේ දෑතේ මහත්සියෙන් පොළොව හැරීමේ යෙදිලි තිබෙනවා.'

'හරි. ම. මගේ සල්ලි ඔක්කොම ඉස්සුවේ රන් ආකර වලින්

'මබ තවපිලින්නකට ගිහි. තියෙනවා?'

'ඒකක් හරි'

'මබ ජපානයට ගිහි. තියෙනවා?'

'ඒකක් නිවැරදියි'

'J.A. කියන මුල් අතුරු නමට අති කෙනෙක් සමග මබේ බොහොම උන සම්බන්ධයක් තිබීම කියෙනවා. නමුත් පස්සේ මබට ඒ පුද්ගලයාට සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක කරන්න උවමනා වෙලා තිබෙනවා'

මං ඒක කිව්ව විතරයි ට්‍රේවර් මහත්මයා බොහොම හෙමින් නැගිට්වා. නැගිටලා ඔහුගේ 'නිල්පාටි' ඇස් දෙකෙන් ඇසිපිය නොහෙළා මං දිනා බලාගෙන හිටියේ ඔහුා හයකින් වගේ. ඊට පස්සේ ටිකක් ඉදිරියට නැමිලා, එක පාරම ක්ලාන්ත වෙලා බිම ඇදගෙන වැටුණා !

වොට්සන් මබට හිතාගන්න පුළුවන් තේද ඔහුගේ පුතක් මමත් මොන තරම් කම්පනයකට පත්වෙන්න ඇතිද කියල. කොහොම වුණත් මහජු ට්‍රේවර්ගේ ක්ලාන්තය ඒ තරම් වෙලා තිබුණේ නෑ. කම්පය ඉරුල් කරලා මුහුණට වතුර ඉස්සාම ටික වෙලාවකින් ඔහුට සිහිද ඇවා. එක පාරක් දෙපාරක් අමාරුවෙන් හුස්ම අරගෙන ඔහු ආයෙමත් පුටුවේ වැටීවුණා.

'ළමයින්' ඔහු කථාව පටන් ගත්තේ සිනාවක් මුහුණට ආරූඪ කරගෙන.

'මං මයගොල්ලන්ට බයට පත් කරන්න නැතුව ඇති කියල හිතනවා. මං කොයිතරම් ගත්තිමත් වගේ පෙනුණත් මගේ හදවතේ එක් දුර්වල තැනක් කියෙනවා. ඒ නිසා මාව වට්ටන්න එව්වර අමාරු නෑ. මබ මේව ඥායා ගත්තේ කොයි ලෝකෙන්ද කියල මං දන්නේ කෑ හෝමස් මහත්මයා. ඒත් මං එකක් කියන්නම්. කතන්දර පොත්වල ඉන්න රහස් පරීක්ෂකයොයි ඇත්තටම පොලිසියෙ ඉන්න අපරාධ පරීක්ෂකයොයි උත් ඔක්කොම මබ ඉදිරියේ තිබ්බොත්, උත් පොඩ් ළමයි වගේ. මබ නම් අති දක්ෂයෙක්. රටේ ලෝකෙ ඇවිදල, බොහොම දේවල් දැකපු කෙනෙක් හැටියට මං කියන දේ මබට බය නැතුව විශ්වාසයට ගන්න පුදුවන් මහත්මයා. මබට ජීවිතයේ උරුම වන්නිය අපරාධ පරීක්ෂකයෙක් වීමයි !

මහු එද අභියාචකයෙක් සිටියේ කළ ඒ වර්ණනාවෙන් තමයි මගේ හිතට පොඩි අදහසක් ආවේ. මං මෙව්වර කලක් විචෝදාංශයක් හැටියට කළ දේවාත්තියක් ලෙසට දිවුණු කර ගන්න පුළුවන් තේද කියල මට හිතුණා. ඒ මොහොතේ නම් මගේ මුහුටට ආවේ ඔය මොකක් හොටෙයි. මහලු ට්‍රේවෝගෙ අසනීප තත්ත්වය ගැන මං හරියට පැහැදීමට පත්වුණා.

‘මහත්මයා, මගේ කටින් පිටවුණු දෙයින් ඔබ වේදනාවට පත්වුණේ නැහැ කියලා, මං විශ්වාස කරනවා?’

‘මෙහෙමයි. ඔබ මගේ ජීවිතයේ බොහොම සංවේදී කැනකටයි පුංචි තව්ටුවක් දැමීමේ මට මෙන්ත මේ ටික කියන්න පුළුවන්ද හෝමස් මහත්මයා? ඔබ කොහොමද මේව දැනගත්තේ? ටිළහට කොයිතරම් දෙවල්, ඔබ කොයිතරම් දුරට දන්නවාද?’

මහු මේ සැරේ කථා කළේ විහිළුවට වගේ පෙන්වාගෙන. නමුත් මහුගේ හිතේ සැකය තිබුණු බව මට තේරුණා. මහුගේ හිතේ තිබුණු හය, දැස් වලින් තිබුණු බව. මං ඒ කරුණු නිගමනය කළ ආකාරය මහුට පහද දුන්නා.

‘ඒක බොහොම සරලයි ට්‍රේවෝ මහත්මයා. අපි මසුන් අල්ලන බෝට්ටුවේ යද්දි, ඔබ අර මාලුවා බෝට්ටුවට ගන්න කමිස අත ඉහළට නැමුවා. එවිට මං දැක්කා, ඔබේ බාහුවේ ඉහළම කෙළවරේ J.A. අකුරු සවිව ඇසාටලා තියෙන හැටි. ඒ අකුරු තවමත් යන්නමට කියවිය හැකියි. නමුත් ඒ වටේටම හමු දුර්වර්ණ වෙලා. ඒකෙන් පෙනෙන්නේ ඔබ ඒක මැකීමට ලොකු උත්සාහයක් දරා ඇති බවයි. එයින් අදහස් වෙන්නේ, කාලයක් ඔබට සම්පව සිටි එම අකුරු සහිත තැනැත්තා, දැන් ඔබට අමතක කර දමන්න උවමනි වෙලා තියෙනවා’

‘ඔබට තිබෙන්නෙ පුද්ගලිකව නිරීක්ෂණ හැකියාවක්?’ මහු කිව්වේ සැතපුම් පුදුමක් හෙළමින්. ‘ඔබේ කථාව සම්පූර්ණ ඇත්ත හෝමස් මහත්මයා. නමුත් ඒක ගැන වැඩි විස්තර කියන්න මං අදහස් කරන්නේ නැ. හිතට එන හොල්මන් වලින් තරකම

හොල්මන් පරණ ආදර සම්බන්ධයේම වලි හොල්මන්ය. අපි යමු බිලියම් කාමරේට, ගිහිං නිව් තැනහිල්ලේ බොමු සුරුවිටුවක්

මං එහේ නැවතී ගිහියා කාලේ ට්‍රේවේ මහත්මයා මට හොඳට ආගන්තුක සත්කාර කළා. එක් ඔහු මං දිනා බැලුවේ ටිකක් කැකුළු අසුරින් බව මට වැටහුණා. ටික්ටර් පවා වරක් මට මිය ගැන කිව්වා.

හෝමිස්, ඔබ අපේ කාන්තාව සැහෙන්නා බිය කරලා වගෙයි. කාන්තාව සැකයි ඔබ්බේ සෞඛ්‍යමය සමාජයක් ඔහු ගැන දන්නවද, මොනවද දන්නේ කුත්තේ කියලා.

ට්‍රේවේ මහත්මයා කර ඇරිලා කොයි වෙලාවකවත් මට එක නොකිව්වට, ඔහුගේ ස්වභාවයෙන් මට එක තේරුම් ගියා. මං එහි රැඳී සිටීමෙන් ඔහුට ඇතිවුණු අපහසුකම් කොච්චරද කියලා කිව්වොත්, මං තීරණය කළා එහේ ගහක්කු නිවාගිව් ඉක්මනින් අවසන් කරලා, ආපහු එන්න.

මං එහෙන් පිටත්වෙලා එන්න බලාපොරොත්තු වුණු දවසට කලින් දවසෙ විශේෂ සිද්ධිමත් වුණා. ඔහුට එක සිද්ධිවලට එක වැදගත් වෙනවා.

මේ ගේ ඉස්සරහ නිබේෂවා තණකොළ වටිනු මිදුලක්. එද අපි තුන්දෙනා එකතු කලේ සැපයුණු හාන්සි පුටු වල වාඩිවෙලා ක්‍රෝඩ්ස් ගංගාවේ සුන්දර දැහැන් නිර්මාණ නිවියා. මේ වෙලාවේ ගෙදර සේවිකාව අප වෙත ආවා.

ලොකු මහත්මයා හම්බවෙන්න කවුද මිනිසෙක් ඇවිත් ඉන්නවා ඇය කිව්වා.

මොකක්ද ඒ මිනිසාගේ නම?

ඔහු නම කියන්නේ නැ.

<http://charlockholmesinvestigations.blogspot.com>

මොනවද ඒ මිනිසාට මත කරලා කියන්නේ?

'එයා කියනවා එයා ලොකු මහත්තයාට අඳුනනවා. මමට පොඩ්ඩක් කපා කරන්න ඕනෙයි.'

'මෙහාට එන්න කියන්න'

මද වෙලාවකින් කකුල් බිම ඇදවමින් මහ අගෝහණ විදියට මිනිසෙක් එන්නට ආවා. බොහෝම යටහත් පහත් කම් පෙන්වමින් ආ ඔහු, (වැහැරී ගිය සිමුණක් තිබුණු කෙතෙක්. ඇඳගෙන හිටියේ කපාටි රතු ස්‍රෝණි සහිත, කර විවෘත කරපු ලිහිල් කම්සයක්. කලියම, කපේ පටි වලින් එල්ලුණු කාලේ පරණ දිග කලියමක්. ඔහු ඇඳගෙන හිටියේ බොහෝම බර, ඒත් ගෙට් ගිය බුට්ස් සපත්තු. කුමටමත්. 'කහ' පැහැති දත් පෙන්වන කොයිවෙලෙන් රුදුණු සිතාවක් ඔහුගේ මුහුණේ තිබුණා. ඒත් ඒ දුඹුරු පැහැති මුහුණේ කෙරෙහි පෙනුමකුත් මා දුටුවා. නාවිකයන්ගේ පමණක් දකින්න ලැබෙන ආකාරයට අත්දෙක උඩු වෙලා තිබුණා.

ඔහු තණ පිට්ටිනිය හරහා ඇවිදගෙන එනවා දැක්කා විතරයි ට්‍රේවර් මහත්මයාගේ උගුරෙන් ඉක්කාවක් වගේ ගබ්දයක් පිටවුණා. ඔහු ඉක්මනට පුටුවෙන් නැගිටලා, ගේ ඇතුළට දිව්වා. මොහොතකින් ඔහු යළිත් ආවා. මාව ඔහුකරගෙන යද්දි ට්‍රේවර් ලිහිත් මට, පැර බිඳක්වී සුවදක් ආවා.

'හොඳයි, මොනවද මගෙන් දැන් කෙරෙන්න ඕනෑ?'

නාවිකයා ට්‍රේවර් දිකා බැලීමේ ඇස් දෙක විකස් පුංචි කරලා මහත් උනන්දුවෙන්. ඔහුගේ මුහුණේ තවමත් අර සිනහව.

'මම මාව අඳුනන්නෙ නැද්ද?'

'දෙයියෝ සාක්ෂි ! මේ හඩයන් හේ ට්‍රේවර් පැවසුවේ මහත් පුද්ගලයෙක් වගේ.

මව් මහත්මයා 10. නවයන් තමයි. ඇයි අපි අත්තිලිප දැක්කෙ අවුරුදු සිහිකවත් ඉස්සර නොවු? මම මෙහේ මබ්ම

“මම යැපෙන්නි ජීවත්වෙන්නවා. මම හිතා නොකා හිතා
කන්නවා”

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

ගෙදරකට වෙලා, සැපෙන් ජීවත්වෙන්නවා. මං මහ පාරේ හිඟ නොකා හිඟා කනවා.

'එහෙම කියන්න එපා හඩ්සන්. ඒ කාලෙ මට අමතක නැති බව ඔහේට හේරේවි.'

එහෙම පිළිතුරු දුන් ට්‍රේවර්, ආවිකයා ළඟටම ගිහින් මොනවාදේ හෙමින් කිව්වා. ඊට පස්සෙ ආයෙත් ගබ්ද නඟා මෙහෙම කිව්වා.

'කුස්සිය පැත්තට යන්නකො, ඉස්සර වෙලා හොඳට කාල බිල ඉන්න. මට පුරවිත් අවිචිතමුසොට රස්සාවක් නොයල දෙන්න. ඒකෙ සැකයක් නැ.'

'බොහොම සතුකිසි මහත්මිය' ආවිකයා කිව්වේ ඔහුට ආචාර කරමින්.

'පුංචි රුවල් නැරක, අවුරුදු දෙකක් තිස්සේ මහ මුදේ දුක් විදලා මං ඒකෙන් අයින් වුණා විනිවිසි. දැන් මට මින කරන්නේ පොඩි විවේකයක්. ඒකයි මං හිතුවේ ඔබ හරි බෙඩෝස් මහත්මිය හරි හම්බවෙන්න.'

'ආ..... ? මොනවා? ඔහේ දන්නවද බෙඩෝස් මහත්මිය ඉන්නෙ කොහේද කියලා?'

'විස්වාස කරන්න මහත්මිය, මං දන්නවා මගේ පරණ යාරවො හැම දෙනෙක්ම ඉන්නා නෑ.'

ආවිකයා කිව්වේ උපාරුවෙන්. ඒ වගේම දුෂ්ට හිතාවක් පාමින්. එහෙම කිව් ඔහු සේවිකාව පිටුපසින් කුස්සියට ගියා.

'මං රත්තරන් ඉල්ලම් භාරන්න යාත්‍රා කරද්දී, මේ මිනිහ මාත් එක්ක එකට හැමි-ගමන් කළ කෙනෙක් ට්‍රේවර් මහත්මිය ඒක කියා ගත්තෙ බොහොම අමාරුවෙන් තනනමින්, ඊට පස්සේ අපි මිදුලෙ සිටියදීම ඔහු නිවස තුළට ගියා. අපි ගෙට ගියේ පැයකට විතර පස්සෙ අපි දිව්වේ වෙනදා දුකට තුඩුරුදු

දර්ශනයක්. ට්‍රේවෝ මහත්මිය කැමති කාමරයේ සෝපාවේ වැඩිවිලා හිටියා. සිහි කල්පනාවක් නැතිවෙන තරමට අධික ලෙස මත්පැන් බිල, ඔහු වැඩි රිටියේ මළමිනියක් වගේ. මේ සිද්ධිය මගේ හිතට තදින්ම කාවැද්දණ. මගේ මිත්‍රයාට, මා සිටි තිසා මේ සිද්ධීම් වලින් ලැජ්ජා හිඟනන්නක් ඇති. ඒ තිසා විලහ දවසේ ඩොනිතෝස් වලින් ආපසු ලක්ෂ්මියා බලා එන්න සිද්ධීම ගැන මගේ හිතේ කණගාටුවක් ඇතිවුණේ නැත.

හිත කැතුව සඳහා ලැබුණු අපේ දීර්ඝ නිවාඩුවේ පළමුවැනි මාසයේදී කමයි මේ නැම දෙයක්ම සිදුවුණේ. මං ආපසු ආවේ ලන්ඩනයේ මං කුලියට අරගෙන, තිබුණු කාමරයට. කාබනික රසායන විද්‍යා පරීක්ෂණ කරමින් මං එහි සිටි හතක්ම ගත කළා. ඔන්න දැන් නිවාඩුවක් අවසාන වෙතොත් එනවා. එක දවසක් තදියේම මගේ මිත්‍රයා වික්ටර් ගෙන් මට විදුලි පණිවුඩයක් ලැබුණා.

‘මබ් අවවාදය හා උපදෙස් අනුවග්‍රහ වී ඇත. හැකි වහාම පිටත් වෙන්න. නොවරදවාම පැමිණෙන ලෙස අපේ සිවිලි.’

වික්ටර් ට්‍රේවෝ

මං කරමින් සිටි රසායන විද්‍යා පරීක්ෂණ පැත්තකට දල වහාම ඩොනිතෝස් බලා සන්නිවේදනය වුණා.

කමාම පැදවූ කුඩා අග්ව කර්මයකින් වික්ටර් දුම්රිය පොළට ඇවිත් හිටියා. පුළුල්ව මාසයක ඔහුට ඉතාම කරදර සහිත කාලයක් වී තිබුණු බව මට බැලූ බැල්මට පෙනුණා. ඔහු කෙටිවු වෙලා පමණක් නොවෙයි. ඔහුගේ මුහුණේ හැමවිටම දකින්න ලැබුණු ප්‍රීතිමත් විනෝදකාමී ගතිය සම්පූර්ණයෙන්ම අතුරුදහන් වෙලා.

කාන්තා අත්තිමයි මාව දුටු වික්ටර් මුලින්ම කිව්වේ ඒ වචන.

‘එක වෙන්න බෑ? ඇයි මොකද වුණේ?’

<http://aherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

'මොළයේ ලේ තහරයක පිපිහිමක් කියලයි දෙස්තර කියන්නෙ. අද උදේ ඉඳලම ඉන්නෙ බොහොම අසාධ්‍ය තත්ත්වයෙන්. සිහියත් නෑ. අපි ආපහු යනකොට ජීවතුන් අතර ඉඳිද කියන එකත් මට සැකයි.

මබට හිතාගන්න පුළුවන් තේද හොට්සන් මේ කතාව ඇහුවම මට ඇතිවුණු හැගීම්.'

'කොහොමද එක පාරට මෙහෙම තත්ත්වයක් ඇතිවුණේ?'

'අන්න ඒක තමයි. තුන්දෙනා කරත්තයට නගින්න. අපි යන ගමි. කතා කරමු. මබ්බු මතකද හෝමිස් මබ එද යන දවසට කලින් දවසෙ අපේ ගෙදරට ආ මිනිහ?'

'මව් මට හොඳට මතකයි.'

මබට හිතාගන්න පුළුවන්ද එද අපි අපේ ගෙදරට වැද්දගත්තෙ කවුද කියලා?

'මට හිතාගන්න බෑ.'

'හෝමිස් ඒ තමයි යක්ෂයා.'

මං පුදුමයෙන් ඔහු දිනා බලාගෙන හිටියා.

'මව්. ඔහු වෙන කවුරුක් නෙමෙයි. යක්ෂයාම තමයි. උෲ ගෙදරට ආව දවසෙ ඉඳල අපි එක පැයක් සැතපිල්ලෙ ජීවත්වුණේ නෑ. අපි විතරක් නෙමෙයි තාත්තත් ඒහෙමයි. එද හැන්දෑවෙන් පස්සෙ තාත්තා එක මොහොතක් සැතපිල්ලේ හිටියේ නෑ. සතුටෙන් හිටියෙ නෑ. මේ කාලයෙහිම හටියත් නිසා තාත්තගේ ආත්මය විනාශ වෙලා ගියා.'

'ඒ මිනිහට කොහොමද ඒ තරං බලයක් ලැබුණේ?'

'අන්න ඒක තමයි. කියන්න වියදම් කරල හරි මටත් දැනගන්න ඕන. මේ වගේ කරුණාවන්ත කතාගයිලි මනුස්සයෙක් කොහොමද අර දිශේ/කාරු තත්ත්වයෙකුගේ ගුණයෙහි හසුවුණේ? කොහොම

වුණත් ඔබ ආව එක මට ලොකු සැනසීමක්. ඔබ මේව බුද්ධිමත්ව තේරුම් ගන්න හැටිත්, ඒව විසඳන හැටි ගැනත් මගේ ලොකු විශ්වාසයක් තිබෙනවා. මං දන්නවා වඩාත් සුදුසුම දේ කරන්න ඔබෙන් උපදෙස් ලැබෙන බව.

බ්‍රෝඩ්ස් නදිය අයින දිගේ වැටුණු හරු පාර දිගේ අපි වේගයෙන් ගමන් කළා. අවර්තිර්ව යන නිරුගේ රත්පැහැ කිරණින් ගහ ආලෝකමත්වී තිබුණා.

මුලින්ම තාත්තා ඔහුව උදාන්න පාලකයා හැටියට පත්කළා. ඒ රත්තාම මිනිසාට කැල්ලුවේ නෑ. ඒ පාර උසස් වීමක් දුන්නා, ප්‍රධාන ගමන මස්වකයන් හැටියට. එතකොට මිනිසා, එයාට ඕන හැටියට ගෙදර ජීවත්වෙන්න පටන් ගත්තා. මත්පැන් බීම, හොඳටම වෙරිවෙලා සේවිකාවන්ට හිරිහැර වෙන විදියට හැසුරුණා. ඔවුන්ට නරක වචනයෙන් බැණ වැදුණා. සේවිකාවෝ රස්සාව අත්හැර ගෙදරින් පිටිවෙලා යන තත්ත්වයට ආවා. ඔවුන්ට වන්දියක් හැටියට ඔවුන්ගේ ප්‍රති වැඩ කරලා තමයි ගෙදර රඳවාගන්න පුළුවන් වුණේ. හඩ්සන්ට හිතුණු වෙලාවට අපේ බෝට්ටුවත්, තාත්තාගේ හොඳම සුවස්සුවත් අරගෙන දඩයමේ ගියා. ඔහු මේවා කළේ අපට මහ අවදා සහගත, ආධිමිබර බැල්මක් දමින්. ඒ යකා මගේ වයසෙ එකෙක් උණා නම් මං උං මෙලහකට විසිපාරක් ගහලා බිම ඇදවැටෙන්න. ඔබට කියන්න හෝමස් මං මේවා ඉවසා දරාගෙන හිටියේ බොහොම අමාරුවෙන්. දැන් මට හිතෙනවා මං ඊට වඩා ටිකක් දරදඩු විදියට ක්‍රියා නොකළ එක මොන මෝඩ කමක්ද කියලා.

තත්ත්වය එන්න එන්නම නරක් වුණා. මේ හඩ්සන් කියන කිරිසනා තව තවත් දරුණු වෙන්න පටන් ගත්තා. එක් දවසක් මං ඉස්සරහ තාත්තාට මහ තරක විදියට බැණ වැදුණා. මං උගේ උරහිසෙන් අල්ලලා කාමරයෙන් එළියට තල්ලුකරල දැමීමා. එතකොට උං මං දිනා බලාගෙන හිටියේ මහ නපුරු විදියට. උගේ හිතේ ඇතිවුණු වෙරොදා දැඩිත් පිටවුණා. කටින් කියන්න බැරි කරමි තර්ජන ඒක ලියවිලා තිබුණා. ඊට පස්සේ තාත්තාත් හඩ්සන් අතර කතා බහක් ඇතිවුණා. මොනවා කරා කළාද

මං දන්නේ නෑ. තාත්තා ඇවිත් මගෙන් ඇහුවවා මට පුළුවන්ද කියලා හඩ්සන් ගෙන් සමාව ඉල්ලන්න. මං කෙළින්ම කිව්ව මට බැහැ කියලා. ඒ වගේ කාලකණ්ණියොකුට මේ මුළු ගෙයිම පාලනයයි ප්‍රධාන කමයි භාරදීල ඉන්නේ කොහොමද කියල මං තාත්තගෙන් ඇහුවා.

‘මගේ පුතේ. උඹට මහොම් කතාකරන්න පුළුවන්. ඒ වුණත් මං හිරවෙලා ඉන්නේ මොන වගේ උගුලකද කියලා උඹ දන්නේ නෑ. ඒ වුණත් මං කාරණා මක්කොම උඹට දවසක කියනවා. වෙන දෙයක් වෙච්චාවෝ. ඉම් දුප්පත් තාත්තා එක්ක තුමි අහිතක් ඇති කරගන්නේ නෑ නේද මගේ පුතේ?’

ඔහු හරිම කම්පාවට පත්වෙලා හිටියේ. ඉන්පස්සේ තාත්තා කාමරේකට වෙලා දොර වහනොන දවස තිස්සෙම කරේ මොනවද ලියන එක. මං ජයේලයෙන් දැක්කා ඔහු බොහොම ඉක්මනට මොනවදෝ ලියනවා.

එක දවසක් හැන්දෑවේ අපේ තිත්වල මැදුනුණේ කියලා නිම කරන්න බැරි සැනසීමක්. ඒ මොකද හඩ්සන් කිව්වා ඔහු අපේ ගෙදරින් පිටවෙලා යන්න තීරණය කළා කියල. ඒ කෑමෙන් පස්සේ අපි කෑමකන කාමරයට වෙලා ඉන්නකොට, බීල හොඳටම වෙරි වෙලා හිටි හඩ්සන් ඇවිත් කුරා කළේ මහ ආඩම්බර විදියට.

‘මට මේ තෝලෝක් ප්‍රාණනයේ ජීවිතය තිත්ත වුණා. මං යනවා බෙඩෝස් මහත්මයා හම්බවෙන්න, හැම්ප්ස්ටර් පැත්තට. ඔබ මාව දකින්න කැමතිවුණා වගේ ඔහුත් මාව බොහොම සතුටින් භාර ගනිවි. ඒකෙ සැකයක් නෑ.’

‘ඔබ මෙහෙත් යන්නේ අපිත් එක්ක කරහෙත් තෙමෙයි තේද හඩ්සන්?’ තාත්තා එහෙම ඇහුවේ හරිම යටහත් පහත් විදියට. ඒක අහල මගේ ඇහේ මාලු නවන්න පටන් ගත්තා.

‘කෝ කිව් විදියට ඔහුගේ සමාව ඉල්ලුවද?’ හඩ්සන් ඇහුවේ මං දිහා බැල්මක් හෙළමින්.

වික්ටර්, උඹ පිළිගනි. මේ වැදගත් මනුෂ්‍යයාට උඹ සලකනු හැටි විකෘති කර පරුෂ වැඩිපි කියලා තාත්තා මං දිහාට හැටිලා කිව්වා.

ඒක තෙමෙයි මට කියන්න කියෙන්නෙ. ඔහු මෙහේ හැසුරුණු පිළිවෙල අපි ඉවසුවා හොඳටම වැඩිපි කියලයි මං කියෙන්නෙ.

හොඳයි එහෙමද? ආව්වා, හොඳයි අපි ඒ ගැනත් බලාගනිමු එහෙම නං!

කියලා මහ අගෙහිවන විදියට කාර්මයෙන් එළියට ගිය ඔහු, පැය හයකට විතර පස්සේ ගෙදරින් පිටවෙලා ගියා.

මේකෙන් වුණේ තාත්තා තදබල මානසික කම්පනයකට පත්වීමයි. හැමදේම ඊට ඔහුට තීන්දු යන්නෙ නැතුව කාමරේ එහා මෙහා ඇවිදින හඩ මට ඇහුණා. සත්කමට ඔහුගේ හිත හරියාගෙන එතකොට තමයි, බලාපොරොත්තු නොවුණු විදියට මහා විනාශයක් වුණේ.

ඒ කොහොමද?

ඒක වුණේ හරි පුද්ගලිකව විදියට. ඊයෙ හවස තැපැලෙන් තාත්තගෙ නමට ලියුමක් ලැබුණා. මුද්‍රාව තිබුණේ ලෝඩ්. හැම තැපැල් කන්තෝරුවෙන්. තාත්තා ඒක කියෙව්වා විතරයි දැනින් ඔහුට තදකරගෙන පිස්සෙක් වගේ කාමරේ ඇතුළෙ රවුමට දුවන්න පටන් ගත්තා. බැරිම කැණීම. ඔහුට සෝපාවට ඇදල අරගෙන එහි භාන්දු කරා. එතකොටයි මං දැක්කේ, ඔහුගේ ඇතුකුත් කටත් පැත්තකට ඇද වෙලා ගිහින් බව. ඔහුට අංගභාගය වැළැඳුණු බව මට කේරුණ. අපට පුළුවන් වුණ දෙස්තර ලෝඩ්හැමි ව ඉක්මනින් ගෙනවා ගන්න. තාත්තට ඇදට ගෙනත් ප්‍රතිකාර පටන් ගත්තා. නමුත් දැන් සම්පූර්ණයෙන් අංගයක්ම පණ නැහැ. ආයෝධිහි එත පාටකුත් නැහැ. මං දන්නෙ නැහැ අපි ආපහු යනකොට ඔහු ජීවතුන් අතර ඉදිවිද කියලා.

හොඳයි (එහෙමද ආවවා? ඒ ගැනත් අපි බලාගමු..... !

‘ඔබ මාව හය කරනවා ට්‍රේලෝ !’ මට කැනුණුණා වොට්සන්.

‘ඔය කරමි දරුණු දෙයක් සිද්ධ වේන්න මොනවද ඒ ලියුමේ තිබුණේ?’

‘කිසි වැදගත්මකට නැති දෙයක් අන්න ඒකයි මට තේරුම් ගන්න අමාරු’

ඔහු ඒ වික කියනකොට අපි නිවසට හොඳටම ළං වෙලයි හිටියේ. ගෙදර හැම ජනේලයක්ම තිරයේ වලින් වසා දමා ඇති බව මට පෙනුණා. අපි දොර දෙස ළඟට යද්දී එළියට ආවේ කර ඇඳ ගනිපු මහත්මයාණන්.

‘අනේ දෙවියනේ ! මට හිතුවේ දේම සිදුවෙලා ! මගේ මිත්‍රයා ඉතිහසමින් අඩන්න පටන් ගත්තා.’

‘කොයි වෙලාවේද දෙන්නර මහත්මයා කාත්තා නැතිවුණේ? විස්ටර් ඇහුවා.

‘ඔබ පිටත්වෙලා ගිය ඉක්මනට වගේ’

‘කාත්තා මියයන්න කලින් සිහිය ආවද?’

‘ඔව්. අන්තිම වෙලාවේ මොහොතකට වගේ සිහිය ආවා’

‘මට කියන්න කියල මොකක් කිව්වද?’

‘ඔව්. ලියවිලි මත්කොම ජපන් කැබිනට්ටුවේ පිටිපස්සෙ ලාව්ටුවේ කිව්වා. එහිවරයි’

මගේ මිත්‍රයා වෙදාවරියා සමඟ මිනිය වෙතට ගියා. මං කන්නේරු කාමරයේ රැඳී සිටියා. මගේ හිතට දැනුණේ හරිම කණස්සලු ගතියක්. මේ සිද්ධිය පිළිබඳ හැමදෙයක්ම ඒ වෙලාවේ මගේ හිතට ආවා. මේ ට්‍රේලෝ මහත්මයාගේ සැහවුණු අතියා මොකක්ද? රත්රන් ඉල්ලම් හැරීමෙන් ධනවතෙකු බවට පත්වුණු තැනැත්තා, කාමරයක, බොක්ක, ප්‍රීඩ්කයා, සිහු, කොහොඹද මේ

දුෂ්ට භාවිතයාගේ තර්ජන ගර්ජන විලංගිතවුවේ? ඔහුගේ අතේ පව්ව කොටා තිබුණු, බාගෙට් මැකී ගිය, නමක මුල් අකුරු ගැන සඳහන් කළ පමණින් ක්ලාන්ත වූණේ ඇයි? ලෝඩ්-හැම් පිට ලැබුණු ලියුමකින් හිතියට පත්වෙලා මියගියේ කොහොමද?

මත්ත එකකොට මට එක දෙයක් මතක් වුණා. ලෝඩ්-හැම් කියන්නේ හැම්සයර් ප්‍රාන්තයේ ගමක්. ට්‍රේවර්ලට් තර්ජනය කරලා හඩසන් යනවා කිව්වේ හැම්සයර් ප්‍රාන්තයේ බෙඩ්‍ෆෝල් මහත්මයා හමුවෙන්නයි. මෙතන සහවාගෙන ඉන්න මොකක් හරි කාරණයක් තියෙනවා. ඒකට කප්පම් ඉල්ලන්න තමා හඩසන්, බෙඩ්‍ෆෝල් මහත්මයා හමුවෙන්න යන්න ඇත්තෙන්. එහෙම නම් මේ ලියුම එන්න ඇත්තෙන් හඩසන් ගෙන් හෝ බෙඩ්‍ෆෝල් ගෙන් විය හැකියි. හඩසන් ගෙන් නම්, ඔහු හිංගාගෙන හිටී රහස් එළිකරපු බව දන්වලා. එහෙමත් තැක්නම් බෙඩ්‍ෆෝල් දන්වන්න ඇති අනතුරක් අතළුග බව. ඒ එක ආහැදිලියි.

ඒත් වික්ටර් මට කිව්වා ඒක වැදගත්මකට නැති විකාර ලියුමක් බව. එහෙම වූණේ කොහොමද? සම්හරව්ට ඔහුට එය නිවැරදිව තේරුම් ගන්න බැරි වෙන්න ඇති. බාගවෙලාවට එය ලියා තිබෙන්නේ රහස් පණිවුඩ ක්‍රමයකට වෙන්නක් පුළුවන්. මං මේ ලියුම බලන්න ඕන. ඒකෙ මොකක් අදහසක් හැගිලා තියෙනව නම් මට ඒක හොඳගෙන් බැරිවෙන එකක් නෑ.

මං පැයක් විතර ඒ ගැන කල්පනා කරමින් ඔබේ වාඩිවෙලා හිටියා. ශෝකයෙන් වැළැපෙන ඉස්විකාවක් මං හිටපු කාමරයට ලාම්පුවක් අරගෙන ආවා. ඔබේ මිත්‍රයා වික්ටර් ඒ පිටුපසින් ආවා. සුදුමැලි වී සිටියත් ඔහු තමාගේ ශෝකය බොහොම දුරට පාලනය කරගෙනයි සිටියේ. දැන් ආ ලඟ තිබෙන මේ අරි පැහැති ලියුම ඒ වෙලාවේ ඔහුගේ අතේ තිබුණා.

දඩයම් සතුන් අපි තොපැලැහිලීමත් වීමත් විනාගයි. දඩයම් භාරකරු හඩසන් ලී සඳහා ඔත්තොම ලද කැලෑ එළිකරලා. වළිකුකුළන් වනාන්තරයට පැනගියොත් දඩයම් කිරීමට ඒවිත කාලයට බැරිවේ. බොරාගැනීමට හිලධාරීන්ට දැන්වුවොත් හැකිවේ.

මේක මුලින් කියව්වාම, හරියට ඇත් මබට සිදුවුණා වගේ මමත් අත්දැක්කත්දුන් වුණා. ඊට පස්සෙ මං මේක කීප සැරයක් බොහොම ප්‍රවේශමෙන් කියව්වා. මං හිතු විදියටම මේ වචන අතර හැංගිලා මොනව හරි රහස් පණිවුඩයක් ඇති බව මං ඒත්තු ගත්තා. ඒ පණිවුඩය සහවලා තියෙන්නේ 'වළිකුකුළන්' 'දඩබිම' 'දඩයම් සතුන්' යන වචන වලද? ඒ වචන වල කලින් එකහවුණු රහස් තේරුමක් තියෙන්නද? එහෙම තේරුමක් තියෙනවා නම් මේක කොහොමටත් විසඳන්න හැකිවෙන්නෙ නෑ. මේකෙ හඩයත් කියන වචනය කිවුණු නිසා, ඔහු සම්බන්ධව බෙඩෝස් ගෙන් ආපු ලියුමක් බව හිතාගන්න පුළුවනි.

මං මේ ලියුම අත්කිම කෙටුවේ ඉඳල මුලට කියවන්න ලත්සාහ කළා. ඒත් හරි ගියේ නෑ. ඊළඟට වචනයක් ඇර වචනයක් යොදාගෙන බැලුවා. ඒකත් අසාර්ථක වුණා. ඊළඟ මොහොතේදී මේ ප්‍රහේළිකාව විසඳිය හැකි ආකාරය මට වැටහුණා. මුල සිට යාවත් අරඟෙන හැකි තුන්වැනි වචනයම පමණක් එකට එකතු කළොත් වාක්‍යයක් ලැබෙනවා. ඒ වාක්‍යයෙන් ලැබෙන පණිවුඩය වයසක ප්‍රෙවෝ මහත්මයාගේ සිත බොහොම කලබලයට පත්කරන එකක් වෙන්න ඉඩ තියෙනවා. මං ඒ වාක්‍යය මගේ මිතුරාට ඇහෙන්න කියව්වා.

'අපි විනාශයි. නඩත්තේ ඔක්කොම එළිකරලා. පැන ගියොත් ජීවිත බේරාගැනීමට හැකිවෙයි.'

ශෝකයෙන් මෙන්ම කම්පාවෙන් වික්ටර් ප්‍රෙවෝ දැකිත් මුහුණ වසා ගත්තා.

'මේක මරණයටත් වඩා බොහොම දරුණුයි. අපි ඔක්කොටම මොනවා හරි ලොකු ලැජ්ජාවකට පත්වෙන්න සිදුවෙන කාරණයක් වගෙයි. මොනවද හෝමිස් 'වළිකුකුළන්' 'දඩයම් සතුන්' කියන වචන වලින් ඇහවෙන්නේ? - වික්ටර් ඇසුවා.

'ඒ වචන වල ඇතුළත් තේරුමක් නෑ. මේක එවපු පුද්ගලයා කවුද කියලා නොයාගන්න නම් මේ වචන ප්‍රයෝජනවත් වේවි.

මබට පෙනෙනවා හේද? ඔහු මුලින්ම හිස්තැන් ඉතුරු කරලා පණිවුඩය ලිව්වා.

..... අපි විනාමයි

ඒ විදියට, ඊට පස්සේ ඔවුන්ගේ රහස් සංඥා ක්‍රමයේ හැටියට ඔහුගේ හිතට ආපු වඩින වලිඟ් දෙක බැගින් යොදලා හිස් තැන් පිරව්වා. ඔහුගේ හිතට මුලින්ම එන්න ඇත්තේ ඔහුට හුරුපුරුදු වචන. එක්කෝ කොහොම ආශාවෙන් සතුන් දඩයම් කරන්නෙක්. තැත්නම් කැලෑට සම්බන්ධතම් ඇති කෙනෙක්. විස්ටර් මේ බෙටෝස් මහින්කයා ගැන මබ මොනවද දන්නේ?

ආ..... මබ කිව්වාමයි හෝමිස් මට මතක් වුණේ. ඔහු හැම සරත් සෘතු වේදීම ඔහුට අයිති කැලෑ ප්‍රදේශවල සතුන් දඩයම් යන්න අපේ තාක්ෂාට ආරාධනා කළා.

එහෙම නම් කිසිම සැකයක් නෑ. අම් ලියුම ඔහුගෙන්. මේ ධනවත් වැදගත් මහත්වරු දෙදෙනෙක් හය කරන්න තරම් හඩසන් දෑන සිටි රහස මොකක්ද? ඒක හොයන එක විතරයි දැන් අපට ඉතුරුවෙලා තියෙන්නේ.

අපේ දෙවියනේ! මං හිතන්නේ හෝමිස් ඒක පාපයත්, ලෑරි ජාවත් දෙකම උරුම වුණු රහස්‍යයක් වෙන්න ඇති. හඩසන්ගෙන් බේරෙන්න බැරි තැන ඔහු එක දවසක් කාමරයට වෙලා මොකක්දෝ ලියුමක් ලියුව ඩියල් මම මබට කිව්ව හේ. ඒක තමයි අර පසත් කැබිනෙට්ටුවේ ලැබ්වුණේ නංගලා තිබුණේ. මේක අරගෙන මට ඇහෙන්න කියවන්න හෝමිස්. ඒක කියවන්න තරම් මගේ හිතට ශක්තියක්වත් වෛරයක්වත් නෑ.

ඉතින් වොට්සන් මේ කියෙන්නේ ඒ ලියවිලි ටික තමයි. එද රූ මං මගේ මිත්‍ර විස්ටර් ට්‍රෙවෝට් මේක කියෙව්ව විදියට අද මබට ඇහෙන්න කියවන්නම්. මබට පෙනෙනවා ඇති මේකෙ පිට පැත්තෙ සඳහන් කරලා තිබෙනවා:

තැල්මත් වරායෙන් යාත්‍රා කළ ගිලෝරියා ස්කොට් නම් තොකාව, උතුරු අක්ෂාංශ 15.20 හා බ. දේශාංශයට 25. 14 දී නොවැම්බර් මස 6 වැනි දින විනාශයට පත්වීම, අතර කාලයේදී වූ සිදුවීම් සමහරක්.

මගේ ඉතාම ආදරණීය පුත්‍රයාණනි,

මගේ ජීවිතයේ සැදූ සමයේ අපකීර්තිය මා වෙත ලඟා වෙත බවට දැන් සැකයක් නැ. සියලු දෙනුම අවංකව හෙළිදරව් කිරීමට සිදුවීම මගේ හිතට ලොකු වේදනාවක්. ඊට හේතුව නීතියෙන් මට දඬුම් මුද්‍රාණය දෝ යන සය නොවෙයි. මේ ප්‍රාන්තයේ මට හිමිව ඇති වැදගත් ගරු තනතුරකින් පහළට ඇද වැටීම නොවෙයි. මා දැනගැනීම සිදු සියලු දෙනා ඉදිරියේ අවමානයට පත්වීමත් නොවෙයි. මගේ හදවතට දැනෙන ලොකුම වේදනාව, මා නිසා ක්‍රමයෙන් ලජ්ජාවට පත්වන්නට සිදුවීම ගැනයි. ඉතාම කලාතුරකින් හැර අන් සෑම විටකම මට කීකරු වූ, හැමදම මට ආදරයෙන් සැලකූ, ක්‍රමයෙන් මෙවැන්නක් වීම මට ඉවසිය නොහැකියි.

හැමදමත් මගේ හිසට එල්ල වී තිබුණු හෙණ පහර මගේ හිසට වැදුණොත්, ක්‍රමයෙන් මා කාරණා දැනගන්න එක මගේ හිතට සැනසීමක්. ඒ මොකද මා කෙසෙමණ දුරට වැදී කාරයෙන්ද යන්න මගේ කවිත්ම ක්‍රමයෙන් දැනගැනීමට පුළුවන් නිසා. මගේ මේ ප්‍රශ්නය කරදරයක් නැතුව විසඳී ගියොත් (එසේ වීමට දෙවියන් වහන්සේගේ ආශීර්වාදය මට ලැබේවා !) මෙම ලියවිල්ල විනාශකර දමාපත්. මියගිය ක්‍රමයේ අම්මාගේ නාමයෙන් අප දෙදෙනා අතර තිබූ ආදරයේ නාමයෙන් මෙය ගිනි ගොඩට දමා සියල්ල අමතක කර දමාපත්.

මගේ වැදෑ වැඩිම මා නීතියේ රහස්‍යව අසුවුවහොත් ක්‍රමයෙන් කිසිවක් පැවසීමට මට ඉඩක් නොලැබෙන්නට පුළුවනි. ක්‍රමයෙන් දන්නවා මගේ හෘදයේ අසනීද්‍ර තත්ත්වයක් ඇති බව. ඒ නිසා මා හදිසියේ මියයාමට වූණක් පිළිවන්. ඒ දෙකෙන් කෝක වූණක්

මේක ප්‍රයෝජනවත් වේවි. මං මේ කියන දේවල් සත්‍යයෙනුත් සත්‍යය බව මං දිවුරා කියනවා.

පුතා, මගේ නම ඇත්තෙන්ම ඩ්‍රේවර් නෙමෙයි. තරුණ කාලයේ මගේ නම ජේම්ස් ආම්ටේජ්. සහි කීපයකට පෙර මිබේ අර මිතුරා - හෝමිස්, J.A. අතුරු ගැන පැවසුවා ඔබට මතක ඇති. ඔහු රහස් දැනගන්නට ඇතුයි සිතා, මගේ සිතට ඇතිවූ කම්පනය ඔබට තේරුම් ගන්නට පුළුවන් නේද?

මං ලන්ඩනයේ බැංකුවක රැකියාවට බැඳුනේ ආම්ටේජ් හැටියටයි. රටේ නීතිය-කඩකිරීම් නිසා විරුද්ධතාවෙන් වී, මා රටින් පිටුවහල් කිරීමේ දඬුවමට යටත් වුණේත් ආම්ටේජ් හැටියටයි. පුතා මං මහා දරුණු අපරාධකාරයෙක් යයි සිතන්න එපා. මට ගෙවීමට සිදුවූ ලොකු ණයක් තිබුණා. බැංකුවේ මට භාරවී තිබුණු මුදලකින් මං එය ගෙවා දුම්මා. ඒ නිසා වශයෙන් මා අතට පත්වීමට තිබුණු මුදලකින්, එය ඉකුත්තින් පියවා දමන බලාපොරොත්තුවෙන්. නමුත් හරිම අවාසනාවන්ත විධියට අතට ලැබෙන්න තිබුණු මුදල ලැබුණේ නැහැ. ගිණුම් පරීක්ෂා කිරීම නියමිත දිනටත් කලින් සිදුවුණා. අඩුපාඩුව හෙළිවුණාම ඔවුන් හිතුවේ, මා මුදල් වංචාකරන්නකු ලෙසයි. අවුරුදු තිහකට පෙර නීති අදට වඩා බොහොම තදින් ක්‍රියාත්මක වුණා. මහා අපරාධකාරයින් කිස්තන්දෙනෙකු සමග එකට විලංගු දමා ඔස්ට්‍රේලියාවට පිටුවහල් කිරීමේ දඬුවම මට ලැබුණා. මගේ විසිතුන් වැනි උපන් දිනය දවසේ 'ග්ලෝරියා ස්කොට්' නැවෙන් අපි ඔස්ට්‍රේලියාව බලා පිටත්වුණා.

ඒ 1855 අවුරුද්දයි. ක්‍රිමියානු යුද්ධය ඉතාම උග්‍ර තත්ත්වයට පත්වී තිබුණු අවස්ථාව. එංගලන්තයේ සිට ඔස්ට්‍රේලියාවට පිරිකරුවන් ගෙන යෑමට සාමාන්‍යයෙන් යොදාගත් තැව්, යුද පෙරමුණට බඩු ප්‍රමාණණය සඳහා කර මුහුදේ යාත්‍රා කළා. ඒ නිසා පිරිකරුවන් ප්‍රවාහණය කෙරුණේ වඩාත් අසතුටුදායක, කුඩා තැව් වලයි. ග්ලෝරියා ස්කොට්, චීනයේ සිට එංගලන්තය දක්වා ගේ පෙට්ටි ගෙන් ඒමට පාවිච්චි කළ ටොන් 500 යේ කුඩා නෞකාවක්. මේ පැරණි-හරලේ තැවේ, සියයකට කිවිටු සෙහිගත්

222. "මගේ නම ජයින් ප්‍රෙන්ඩගාස්ට්. මං ගැන
<http://www.dhammadownload.com/dhammadownload.com> සිද්ධි සහිත පටන්
 ගන්නවා සිකුරැයි"

ගමන් කළා. කපිතාන්, ඔහුගේ සහයකරුවන් තිලධරයන් තුන්දෙනා, වෛද්‍යවරයා, පුස්තකවරයා, මුරහමයන් හතර දෙනෙක්, සුද්ධ හටයින් දහ අට දෙනෙක් සහ සිරිකරුවන් තිස්අට දෙනෙක්.

සිරිකරුවන් ගෙන යනු තැබූ මල තිරිසනු සාමාන්‍යයෙන් වෙන් කර තිබෙන්නේ භූත ඕස් ලියෙන්. නමුත් මේ නැවේ එය සාද තිබුණේ තුනී ලී පතුරු වලින්. මා දැන තිබුණු කුඩුවට යාබද කුඩුවක තිටියේ අසාමාන්‍ය ලෙස අඩි හයකමාරක් පමණ උස, ඇවිදින විට හිස බොහොම ඉහළට එසවූ ගෙන ගමන් කළ, මුහුණේ හරියට රැවුළු වස් තොටුපුණු කරුණයෙන්. ඔහු ගැන මට මුල සිටම මතක තිබුණා. හිරිකරුවන්ගේ දුකින් කලකිරුණු මුහුණු අතර, ඔහුට තිබුණේ ජීවයෙන් පිරුණු, කිසිවකින් තොරවුණු මුහුණක්. ඔහු දැකීමෙන්ම මගේ හිතට දැනුණේ ලොකු ධෛර්යයක්, අප දෙදෙනා වෙන් කළ ලැලි බිත්තියේ, සිදුරක් කපාගෙන, 'ඔහු එදා රැවුමට කරා කළාම, මගේ හිතට ලොකු සතුටකුත් දැනුණා.'

'ආයුබෝවන් යාච්චා, මොක්කිද මමයෙහි නම්? ඔහේට මෙහේ එන්න සිද්ධ වුණේ මොකද?'

මං ඔහුට මා ගැන විස්තර කිව්වා.

'මගේ නම ජැක් ප්‍රෙන්ටිසායි. දෙයියම්පා ! මං ගැන විස්තර දැනගත්තාම, නම ඇතුළත කොටම උඹ මට සැලියට ගහන්න පටන් ගන්නවා සිකුරුයි.'

ඔහුගේ නම කිව්වාම ඔහු පිළිබඳ සියල්ල මට මතක් වුණා. මාව අත්අඩංගුවට ගන්න වික කාලයකට කලින් ඒක රට පුරා මහා ආන්දෝලනයක් ඇති කළ සිද්ධියක්. කොහොමදෝ කපටි ක්‍රමයකින් ඔහු ලන්ඩනයේ සුප්‍රසිද්ධ වෙළෙඳුන් ගණනාවකගෙන්ම, විශාල මුදල් සම්භාරයක් වංචාකරල තිබුණා.

'හ හා ! මගේ කුඩුව කවුසෙටත් මතකයි එහෙනම්?' ඔහු කිව්වේ ආඩම්බරෙන්. 'බොහොම හොඳයි. මේ සිද්ධියේ මොකුත් අමුතු ලෙසින් නමුත් මගේ මතකයේ තැබුණේ ඔහු ආයුබෝවන්.

තැන.

‘මං පවුම් දෙලක්ෂ පනස්දහස් වංචා කළා කියල හේ උත් කියන්නේ?’

‘මව්. පත්තරවල පළවුණේ එහෙමයි’

‘තමුත් සල්ලි වික හම්බවුණේ නැ?’

‘නැ’

‘තමුසෙ හිතන්නේ ඒ සල්ලි වික ඇත්තෙ කොහේ කියලද?’

‘මං දන්නෙ නැ’

‘මගේ මේ ඇතිලි දෙක අතරෙ. දෙයියම්පා ! තමුසෙගෙ ඉසේ කියෙන කෙස් ගස් ගණනට වැඩිය, මව් පවුම් වලින් කියෙනවා. සල්ලි කියෙනවා නම් පුතෝ මොනවද කැණිත බැරි? මීන දෙයක් කරන්න පුළුවන්. තමුසෙ හිතනවද ඒ වගෙ මිනිසෙක්, හිරකාරයන්ගේ ජම්පරයක් ඇදගෙන, කුණු ගඳ ගන්න, මියෝ සිරිවිට මිනිසෙට්ටියක් වගේ කසි කබල් තැවක යාත්‍රාකරාට් කියලා? නැ මහත්මයා. ඒ වගේ කෙනෙක් තමන්ගේ සැප පහසුව සලස්වා ගන්නවා. ඒ විතරක් තෙමෙයි. තමන්ගේ මිත්‍රයන් ගැනත් බලා ගන්නවා. ඒ වික හොඳට විස්වාසයට ගනී. ඔහුත් එක්ක හවුල් වුණොත් උමේ ගැඹුම්මත් එකනයි’

ඔහු කරා කළේ අනුකූල විදියටයි. මුලින් මට මය කරාව කිසිදෙයක් තේරුම් ගියේ නැහැ. පස්සේ ඔහු මාව දිවුරලා පොරොන්දු කරගෙන මට ඔක්කොම විස්තරය කිව්වා. මේ තැවට තමන්ගේ කලින් ඉඳලම හිරකාරයෝ දුසිමක් විතර ප්‍රෙන්ඩගාස්ට් එක්ක සල්ලියක් හැඳිලා, ඒ කුමන්ත්‍රණය, ඔහුගේ මුදල් ගෙවන පොරොන්දුව සිට නැවේ බලය අල්ලාගන්නයි. ඒ ගැන ප්‍රෙන්ඩර්ගාස්ට් මට විස්තර කළා.

‘මගේ හවුල්කාරයෙක් හිටියා. කලාතුරකින් හම්බවෙන කාලේ, ගහක් ගලක් වාගේ කොට්ටන්ස් කලාණ මිත්‍රයෙක්. දැ’

උං කොහෙ ඇති කියලා ද උම හිතන්නේ? උං තමයි මේ නැවේ පුජකතුමා ! පොඩ්ඩෙක් නෙමෙයි. නැවේ පාදිලි උන්නාත්සෝ! මිනිහගේ ලියවිලි වල කිසිම වැරද්දක් නැති විදියට සකස් කරගෙන, බඩු පෙට්ටියේ සල්ලි පුරවගෙනයි මය ඉන්නේ. ඒ සල්ලි වලින් පුළුවන් මේ නැවම මිළට ගන්න. නැවේ කාර්ය මණ්ඩලය මක්කොම වගේ උගේ මිනිස්සු, නැවේ භේවයට බැඳෙන්න කලින්, මිනිහ උන් වික මුදලටම ගන්නා කපිකාන්තෙ දෙවෙනියයි, මුර හටයො දෙන්නෙකුයි සල්ලි වලට ගනිපු අය. උවමනා වුණොත් අපි කපිකාන් වත් ගන්නවා.

‘මොනවද අපිට තුරන්ත කියෙන්නේ?’

‘මොනව කියලද උම හිතන්නේ? මේ යුද්ධ හටයින්ට තිල ඇඳුම් මහන්න රෙදි වයි කළ මිනිසා ඒවා රතුපාට කළාට වඩා, අපි රතුපාට කරමු.’

‘උන් ලෙ ආයුධ කියෙන්නවා’ ම කිව්වා.

‘අපටත් ආයුධ ලැබෙන්නා කොල්ලෝ. නැම ඊකාටම සැහෙන්න ආයුධ අප ලෙ කිබෙන්නවා. නැවේ සේවක මණ්ඩලය අපට උදව් කරද්දින් මේ නැව යටත් කරගන්න බැරි නං? ඊහෙනං ඊට වැඩිය හොඳයි අපිව ගැනු ලෙයින්ගෙ බෝඩ්මකට යවන එක. අද රැට අල්ලපු කාමරේ එකටි කථා කරල බලපං, උච අපට හවුල් කරගන්න පුළුවන් විදියේ (එකෙක්ද කියලා’

එද රැ මං අල්ලපු හිරකුඩුවේ ඉඳපු මිනිහත් එක්ක කථා කළා. ඔහුත් මගේ වයසෙ තරුණයෙක් වංවා කිරීමකට අනුවෙලා හිටි ඔහුගෙ නම එවන්ස්. දැන් නම වෙනස් කරගෙන දකුණු එංගලන්තයේ පදිංචි ලොකු ධනවතෙක්. අපේ කල්ලියට සම්බන්ධ වෙන්න ඔහුත් කැමති වුණා. අපිට ගැලෑවීමට කිවුණු එකම මාර්ගය ඒකයි. වැඩි දවස් යන්න කලින් අපේ කල්ලිය බොහොම විශාල වුණා. එයට බඳවා ගන්න බැරිව ඉතුරු වුණේ හිරකාරයින් දෙන්නයි. එක්කෙනෙක් බොහොම දුර්වල හිතක් කිවු, විශ්වාසයක් තබන්න බැරි එකෙක්. අනෙකා සංගමාලය හැදිලා අසන්න කන්නවයෙන් හිටියේ.

හැවේ බලය අල්ලා ගැනීමට මුළු ඉඳලාම අපට ඒ හැටි අවහිරයක් තිබුණේ නැහැ. සේවක මණ්ඩලය හැටියට බඳවාගෙන තිබුණේ නොමිමර එකේ තත්ත්වය ගොඩක්.

අප වෙනුවෙන් යාච්ඤා කිරීම සඳහා පාදිලි උත්තාහසේ කර පාට මල්ලක් අරගෙන අපේ හිරිමැදිරි වලට ආවා. ධර්මප්‍රියා, ගිහිකා කොළ තිබිය යුතු ඒ මල්ලේ, තිබුණේ ආයුධ. තුන් දවසක් යනකොට ඇඳරෙද්දී යට, ගුබ්බා කරගන්න බඩු ගොඩක් තිබුණා. මාංවු කරා ගැනීමට පිරක්, පිස්තෝල පේදුවක්, වෙඩි බෙහෙත් රාත්තලක්, සහ මුණිස්සම්, මුරහටයින් දෙදෙනෙක් ප්‍රෙන්ඩ්ගාස්ට්ගේ මිනිස්සු, කපිතන් ගේ දෙවැනි සහකාර නිලධාරියා, ප්‍රෙන්ඩ්ගාස්ට්ගේ දකුණු අත වගේ මිනිසා, අපට විරුද්ධව හිටියේ ලුහුණන් මාර්ටින්, යුද්ධ හටයින් දහඅට දෙනයි, කපිතන්, ඔහුගේ සහකාරවරුන් දෙදෙනෙක්, මුරහටයින් දෙදෙනෙක් සහ හැවේ වෛද්‍යවරයා පමණයි. එහෙම වුණත් ප්‍රහාරය එල්ල කිරීම බොහෝම ප්‍රවේශමයින්, මහ රැක, එක්වරටම එල්ල කිරීමටයි, අපි හිතාගෙන හිටියේ නැති අප බලාපොරොත්තු වුණාට වඩා ඉක්මනින් එය පටන් ගන්න පිළිවුණා.

අපි එංගලන්තයෙන් පිටත් වෙලා සති තුනක් පමණයි ගතවෙලා තිබුණේ. එක දවසක් රෑ අසනීප වෙලා හිටි පිරිසකරුවෙක් පරීක්ෂා කරන්න වෛද්‍යවරයා ආවා. ඇඳ මත හිටි රෝගියා පරීක්ෂා කරන අතරේ, ඇඳේ පහත හරියේ අත තැබූ ඔහුට ඇඳ රෙද්දට යටින් තිබූ පිස්තෝලයක් අහුවුණා. නිශ්ශබ්දවම ඉඳලා ක්‍රියා කළා නම් ඔහුට මිනිස් ජීවිතයක් තුළින් තුළින් අසාර්ථක කරන්න හැකියාව තිබුණා. සුළු දෙයින් කලබලයට පත්වෙන වෛද්‍යවරයාට එක්වරටම කෑගැසුණා. සිද්ධ වෙන්න යන දේ 'තේරුම් ගත් හිරිකාරයා, වෛද්‍යවරයාගේ කට තද කරලා අල්ලා ගත්තා. අනතුරු අඟවන්න බැරි විදියට ඔහුගේ කට බැඳලා, අනෙක් අයක් ඇවිත් වෛද්‍යවරයාට ඇඳට තබා බැන්ද. ඔහු රෝගියා බලන්න එද්දී හැව් කට්ටුවට යන දොර විවෘත කරගෙනයි ඇවිත් තිබුණේ. අපි ඔක්කොම එහි දිව ගියේ එක පොදියට.

මුලින්ම මුර හවයින් දෙදෙනෙකු වෙත වෙඩි පහර එල්ලවුණා. කලබලය මොකක්ද කියලා බලන්න ආපු කෝරළවරයා රිළහට වෙඩි කෑවා. කපිතන්ගේ කුටිය හා ආරක්ෂක ප්‍රදේශය මුරට යුද්ධ හවයින් දෙදෙනෙක් සිටියා. අපට වෙඩි තැබීමට ඔවුනට හැකිවුණේ නැහැ. සමහර විට ඔවුන්ගේ තුවක්කු වල උණ්ඩ පුරවලා සුදනමින් නොතිබුණත් ඇති. ඔවුන් බයින්ගේ සවිකරන්න සුදනම් වෙද්දීම ඔවුනට වෙඩි පහර එල්ලවුණා. රිළහට අපි කපිතන්ගේ කුටියම කඩා වැදුණා. එහි දොර විවෘත කළා විතරයි, ඇතුළෙන් මහා පිපුරුම් ගසිද්දක් ඇහුණා. මේසය උඩ එළා තිබු අත්ලක්කක් කැරලියේ සිතියම මත කපිතන් ඇදවැටී සිටියේ හිසට සිදුවූ තුවාල සහිතව. දුම් දමන පිස්තෝලයක් අතැතිව ඒ අසල සිටියේ නැව් පුද්ගලයා ! කපිතන්ගේ සහකාරවන් දෙදෙනා කොල්ලකරුවන්ගේ සිරහාරයට පත්වුණට පස්සේ මහා කර්තව්‍යය සම්පූර්ණ වී ඇති බව පෙනුණා.

කපිතන්ගේ කුටියට යාබද ප්‍රධාන කාමරයට අපි ඔක්කොම දිවගියා. හැමෝම හරි සතුටින් කැඩහුන්න පටන් ගත්තා. එහි තිබුණු සෝපා මත වැසිරුණේ අපි ඔක්කොම දැන් නිදහස් කියන හැඟීමෙන්. බොරු පාදිලි උත්තාන්දයෙන් තම විල්සන්, අර කාමරයේ තිබුණු ඉබ් යතුරු දැමූ අල්මාරි කැඩූ විල්සන් ඡෙරි තම වයින් බෝතල් දුසිමක් විතර එළියට ගත්තා. බෝතල් කඩා අපි කවුරුත් ඡෙරි බොන්න පටන් ගත්තා. එක්වරම හතරවරින් වෙඩි පුපුරණ හඬක් ඇහුණේ, හෙණ පුපුරන්නා වාගෙයි. අපේ මුළු කාමරයම දුමෙන් පිරුණා. කිසිදෙයක් හරි හැටි පෙනුණේ නැ. දුම් ඉවත්වී ගියාට පස්සේ සිදුවී තිබුණු දේ පෙනුණා. විල්සන් සහ තවත් අට දෙනෙකුම වෙඩි වැදිලා, දුරුණු ලෙස තුවාල වෙලා, මරු විකල්ලෙන් දහලත්වා. ඒ වෙලාවේ එතැන දුම්රු පාට ඡෙරි සමග රතු පාට ලේ ගලා ගිය හැටි ඔකක් වෙත කොට දැනුත් මගේ ඇහ හිරි වැටෙනවා. ඒ දර්ශනයෙන් අපි කොයිතරම් කම්පාවට පත්වුණාද කිව්වොත් කැරළල අපි එතැනින්ම අත්හැර දමන්න ඉඩ තිබුණා. හමුත් ප්‍රෙත්ඛණාස්ට්ටිගෙන් ඊට ඉඩක් ලැබුණේ නැ. වියරු වැටුණු වෘක්කයෙක් කැගහනව වගේ නාද කළ හිඟු, අහස් අසන් සමග කාමරයෙන් එළියට ඇත් ගත්තා.

228. "සිතියමක් උඩ ඇඳවැටී සිටියේ නැවේ
කපිතාන් චූරයා ඒ අසල..... සිටියේ නැවේ
පුරකවරයා"

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

ඒ කාමරයේ වහලේ ඊළිය වැටෙන්න තිබූ කපොලු අතරින් අපට වෙඩි තබලා තිබුණේ යුනිතන් සහ ඔහුගේ හටයින් විසින්. ඔවුන් තවත් වරක් තුවක්කු වලට අණවි පුරවන්න කලින්, අපට ඔවුන් යටත්කර ගැනීමට හැකිවුණා. මිනිස්තු පහකින් ඔක්කොම ඉවරවුණා. දෙසියයේ සාක්ෂි 4-ඊදා රේ ඒ නැව බැටළුවත් මරණ සාකකාගාරයක තත්ත්වයට පත්වුණා. ආත්ම කේන්තියෙන් හිටි ප්‍රෝන්ඩගාස්ට්, කුඩාල වී සිටි යුද්ධ හටයින් සහ මළකඳන් දැකින් ඔසවලා මුහුදට විසිකළා. එක් කුඩාල ලැබූ සාපත්ටි වරයෙක් සැහෙන තරම් වේලාවක් මුහුදේ පිහිනමින් නැව දෙසට පිහිනාගෙන එන්න උත්සාහ කළා. ඔහු ගැන අනුකම්පාවෙන් කෙනෙක් ඔහුටත් වෙඩි ධාරක් කපලා කළා. සටන අවසානයේ අපේ හතුරන්ගෙන් ඉතුරු වුණේ වෛද්‍යවරයා, කපිතන්ගේ සහායකයින් දෙදෙනා සහ මුළු හටයින් දෙදෙනා පමණයි.

මොවුනට කුමක් කළ යුතුද යන්න ලොකු ප්‍රශ්නයක් වුණා. ඔවුනට අත්විය යුතු ඉරණම ගැන ඇති වූ මතභේදය මහ කෝලාහලයක් බවට පත්වුණා. අපේ කිහිපයා ලබාගත්තට පස්සෙ තවතවත් අභියාසා මිනිස්සු මරාදමන්න අපට උවමනාවක් තිබුණේ නැහැ. ආයුධ අරගෙන අපට විරුද්ධව සටනට එන යුද්ධ හටයින්ට වෙඩි තැබීම එකක්. නමුත් අපට විරුද්ධව කිසිත් නොකරන මිනිස්සු මරා දැමීම තවත් එකක්. අප අවදෙහෙක් මේ සාකච්ඡාවට විරුද්ධ වුණා.

නමුත් ප්‍රෝන්ඩගාස්ට් ගෙන් ඒකට සහයෝගයක් ලැබුණේ නැ. අපේ ගැලැවීම කියෙන්නේ වැඩේ ඉවත්යක් කළොත් විතරයි, කියල ඔහු කියා සිටියා. අපට විරුද්ධව සාක්ෂි දෙන්න එක කටක් ඉතුරු කළොත් අපි ඔක්කොම ඉවරයි කියල ඔහු නැවත නැවතත් කිව්වා. ඇතිවුණු කෝලාහලය නොයිතරම් උග්‍රවුණාද කිව්වොත් තව ටිකෙන් අපටත් මරණ දඩුවම ලැබෙන්න ඉඩ තිබුණා. නමුත් අන්තිමට ප්‍රෝන්ඩගාස්ට් කිව්වා, අර මිනිස්සු මරා දමනවාට කැමැති නැති අය බෝට්ටුවක නැගලා නැවෙන් පිටවෙලා යන්න කියලා. අපි ඊට එකඟවුණේ බොහොම කැමැත්තෙන්. ඒ මොකද මේ වෙලාව වෙනකොට ලේ පිටායිතයන්ගේ මිනීමැරුම් අපට

ඉවසන්න බැරිකරමට පිළිකුල් වෙලයි කිවුණේ. අපි හැමෝමම නාවික ඇඳුම් කට්ටලය බැහිත්, චතුර පිප්පයක්, වයින් පිප්ප දෙකක්, දුණු දැමූ හරක්මස් පිප්පයක්, විස්කෝතු පිප්පයක්, මාලිමා යන්ත්‍රයක් සහ නාවික සිහියමක් ලැබුණා. අපි, ගමන් කළ නැව මුහුදුබත් වෙලා, පණ බේරා ගන්න බෝට්ටුවකට නැගුණු නාවිකයන් බව, යම්කිසිවෙක් අප මුහුදේ සොයාගන්නොත් දැනුම් දෙන්න කිව්වා. එහෙම කරලා, කෑමේ කපල බෝට්ටුවට යන්න හැරියා.

මගේ ආදරණීය සුනා, කටාවේ මහා සුදුමාකාර කොටසට ම. එන්නේ දැනුයි. දකුණින් හා නැගෙනහිරින් මුහුදු සුළං හමා එද්දී ග්ලෝරියා ස්කොට් නැව අපෙන් ඇතට පාවෙලා යන්න පටන් ගත්තා. අපේ කාණ්ඩයමේ හිටි යම් තරමක උගත්කමක් තිබුණු දෙදෙනා එවන්ස් හා මම. අප සිටි අක්ෂාංශය හා දේශාංශය අනුව යාත්‍රා කළ යුත්තේ සෑමත වෙරළකටද යන්න තීරණය කරන්න ගණිත මිනුම් වල අයදීම අප දෙදෙනාට භාරවුණා. ඒක මග් අභියෝගාත්මක ප්‍රශ්නයක් වුණා. කේප් වර්ඩ් දූපත් තිබුණේ අපට හැතැම්ම පත්තියයක් පමණ උතුරෙන්. අප්‍රිකානු වෙරළ තිබුණේ අපට හැතැම්ම හත්තියයක් පමණ නැගෙනහිරින්. අපට ගොඩබැසීමට සුදුසුම තැන සියරා ලියොනය කියලයි අපි කල්පනා කළේ.

මේ වෙනකොට ග්ලෝරියා ස්කොට් නැව අපේ බෝට්ටුවෙන් සැහෙන තරමක් ඇතට යාත්‍රා කරලා, ඒත් අපට පෙනෙන තෙක් මානයේ. අපි බලා සිටියදීම එක්වරම මහ සුදුම දෙයක් සිදුවුණා. නැව තිබුණු තැනින් යෝධ වෘක්ෂයක් වගේ යෝධ කථිංග රොටුවක් අහසට නැගුණා! තත්පර කිහිපයකින් අහසේ හෙණ පුපුරණයාවගේ ගඟියක් ඒ දෙසින් ඇහුණා. ඊට පස්සේ දුම ටික ටික සුළඟට පාවෙලා ගියා. නැවේ ලකුණක් වත් නැ.

අපි ඉක්මනින්ම බෝට්ටුව ඒ පැත්තට හරවාගෙන යාත්‍රා කළා. ඒ හරියට දුඃචේතන අපට පැයක් වත් ගතවෙන්න ඇති. එතැන පලවාප්ප වලින් සැදුණු මිදුමක් වැනි දෙයකින් වැසී තිබුණා.

අපට එතැනට අගාර්මට ගිහිවුණු කාලය තිසා කිසිවෙකු බේරා ගැනීමට ඉඩක් ලැබේවි යයි හිතුවේ නැ. සිසිකඩ වී ගිය නැවේ සුන්බුන් දියමත පාවෙමින් තිබුණා. අපි ආපසු එන්න හැරෙනවිට උදව් ඉල්ලා කිසිවකු කැගහන හඬ ඇසුණා. ඒ, මුහුදේ පාවෙමින් තිබූ ලී කැබැල්ලක් මත සිටි මිනිසෙකු බව අපි දුටුවා. බෝට්ටුව එතැනට පදවාගෙන අගාස් ඔහු බේරා ගැනීමට අපට හැකිවුණා. ඔහු හඬසන් නම් කරුණ නාවිකයෙක්. ඔහු ගින්නෙන් පිළිස්සී ඉතාම අසාධ්‍ය තත්ත්වයෙන් හිටිණේ. නැවේ සිද්ධ වූණේ කුමක්ද යන්න විස්තර කරන්න කරම් වත් සිහිකල්පනාවක් ඔහුට ඒ වෙලාවේ තිබුණේ නැ. ඔහු වැඩු උදෙසි ඔහුට කතාකරගැනීමට පුළුවන්කම ලැබුණේ.

අප බෝට්ටුවේ දමා පාකර යවා, ප්‍රත්තිගාස්ට් හා ඔහුගේ කල්ලිය, අර මිනිසුන් පස්දෙනා මරා දැමීමට සූදනම් වී තිබෙනවා. එයින් හතර දෙනෙකුට වෙඩි තැබුවත්, කපිතන්ගේ එක් සහායකයෙක් ඒ වෙලාවේ ඔවුන්ගෙන් බේරී තිබෙනවා. බොහොම නිර්හිත ක්‍රියාශීලී මිනිසෙක් වූ ඔහු බැඳ තිබූ බැමි ලිහාගෙන, මැර කල්ලිය ඔහු පසු පස හතර එද්දී, වෙඩි බෙහෙත් කාමරයට රිංගාගෙන තිබෙනවා. එහි වෙඩි බෙහෙත් පිප්ප සියයක් පමණ ගබඩා කොට තිබුණා. ඔහු එයින් එකක් විවෘත කොට, ගිනිපෙට්ටියක් අතේ තබාගෙන තමාට හිරිහැරයක් කළොත් මුළු නැවම පුපුරවා දමන බවට තර්ජනය කළා. ඊට මොහොතකට පසු නැවේ පිපිරීම සිදුවුණා. භවිසන්ගේ අදහස වූණේ පිපිරීමට හේතුව අර පුද්ගලයා විසින් ගිනිකුරක් දැල්වීම නොව, වැරදුණු වෙඩිල්ලකින් ගිය උණ්ඩයක් වෙඩි බෙහෙත් පිප්පයකට වැදීමෙන් හටගත් ගින්නක් ලෙසයි. ඒ කොහොම වෙතත් ග්ලෝරියා ස්කොට් නැවෙන් එහි බලය උපුරාගත් කල්ලියෙන් අවසානය එයයි.

අපේ බෝට්ටුව මුහුදේ පාවෙමින් තිබියදී ඊළඟ දවසේ මිස්ට්‍රෙලියාව බලා යාත්‍රා කරමින් තිබූ 'හොට්ස්පර්' නම් රුවල් නැවෙන් බේරාගනු ලැබුවා. ගිනිගෙන පුපුරා ගිය නැවකින් දිවිගලවාගත් නාවිකයන් පිරිසක් හැටියට අප කළ විස්තරය විස්වාස කිරීමට 'හොට්ස්පර්' නැවේ කපිතාන්ට අපහසු වූණේ

තැනැ. ග්ලෝරියා ස්කොට් නම් බඩු ප්‍රවාහණ නොකොට මුහුදේදී අතුරුදහන් වී ඇති බවට තාවකාලි ප්‍රවෘත්ති වාර්තා වුණා. එයට අත්වූ සත්‍ය ඉරණම පිළිබඳ කිසිම දෙයක් එළියට ආවේ නැ.

සුවසහසු මුහුදු ගමනකින් පසු 'හොට්ස්පර්' නැව සිව්වන වරායට සේන්ද්‍ර වුණා. මෙහිදී එවන්ස් සහායී මම, නම් මාරු කරගෙන, රත්රන් ඉල්ලම් හැරුණු ප්‍රදේශ වලට සංක්‍රමණය වුණා. නොයෙක් රටවල් වලින් එහි ආ විශාල ප්‍රකාශයක් අතරේ අපේ සත්‍ය අනන්‍යතාවය දියකර හැරීමට අපහසු වුණේ නැහැ.

අපි විශාල බන්‍යයක් පසරාගෙන රටරටවල සංචාරය කළා. යටත් විජිතවලින් මුදල් උපයාගෙන ආපසු එංගලන්තයට එන ඉංග්‍රීසි ජාතිකයන් වගේ අපි ආපසු ආවා. ඉඩකඩම් මිලයට ගෙන මෙහේ පදිංචි වුණා. දැන් අපුරුදු විස්සක් තිස්සේ සාමකාමීව අනෙක් අයට ප්‍රයෝජනවත් ලෙස අපේ ජීවිත අපි ගතකළා. අපි විශ්වාස කළේ අපේ අතීතය සදකාලිකවම වැදගත් ගියා කියලයි. ඉතින් එදා හදිසියේම, මුහුදේ පාවෙව් සිට බේරාගත් හඩසන් දුටුවාම මට ඇතිවුණු කම්පනය මගින් ගිහිගොන නැති තේද? ඔහු කොහොම හරි අප පදිංචි තැන් ගැන විස්තර නොයාගෙන, අප සහවා ගත් රහසෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට අප පසුපස ඇවිත්. ඔහු සමග සාමකාමීව ජීවත්වීමට මං උත්සාහ දැරුවේ ඇයි කියල දැන් ඔබට තේරෙනවා ඇති. එව්ව යම්තරමකින් හෝ මට අනුකම්පා කිරීමට ඔබට හැකිවේවි. දැන් සියල්ල හෙළිකරන බවට මට තර්ජනය කොට, හඩසන් මගේ මිත්‍රයා නොයාගෙන ගිහින් හමාරයි.

ඊට පහළින් වේවුළුන අතකින් ලියූ අත් අකුරෙන් මෙසේ ද සඳහන් කර තිබෙනවා.

'හඩසන් සියල්ල හෙළිකර ඇති බැව්, රහස් ලේඛන ක්‍රමයෙන් බෙදෝස් දන්වා එවා තිබෙනවා. සම්බලධාරී දෙවියන් විභත්ස. අපේ ආත්මයාත්මක මාමාව දෙනු මැනව.'

එදා දී විස්ටර් ට්‍රෙවර්ට මං කිව්ව කථාන්තරය මිකයි.
<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

හැමදෙයක් ගැනම විස්තර හරියට කළකිරීම, ඔහු එංගලන්තයෙන් පිටවෙලා වෙරායි වලට ගියේ හෝ වැවිලි කරුවෙක් හැටියට, ජීවිතය පවත් ගන්න. නාට්‍යකයා හඬසන් ගැනවත් බෙඩෝස් ගැනවත් අපට කිසිම දෙයක් වට පස්සෙ අහන්න ලැබුණේ නෑ. ඔවුන් දෙදෙනා සම්පූර්ණයෙන්ම අතුරුදහන් වුණා. පොලීසියට කිසිවෙක් පැමිණිල්ලක් කරලත් නෑ. හඬසන් කර්ෂනය කරමින් දෙඩව්වා. ඒක බෙඩෝස් වැරදි විධියට තේරුම් අරගෙන ඇති බවයි පෙනෙන්නේ. පොලීසියේ අදහස වුණේ හඬසන්, බෙඩෝස්ව මරාදමා පැනයන්නට ඇති බව. නමුත් මගේ අදහස ඒකෙ සම්පූර්ණ අතින් සැකැත්තමා පාවාදෙව් යයි බියට පත්වුණු බෙඩෝස්, හඬසන් ගෙන් පළිගෙන හැකිකරම් ධනය එකතු කරගෙන රටෙන් පැන ගියා කියලයි (මු.) විශ්වාස කරන්නේ.

මරු කැඳවූ ලියම සමාජනයි

11 A

ପାପାଝିଙ୍କେ ରାଜକିନ୍

ಕಾರ್ತಿಕೇಯ ದ್ವಂದ್ವಿ

වයලට් ස්මිත් මෙනෙවිය ආන අපට මුලින්ම අභන්තට
 ලැබුණේ 1895 අප්‍රේල් 23 වැනිදා බව මගේ සටහන් පොතේ
 සඳහන්ව ඇත. ඒ දිනවල හෝමිස්, දුම්කොළ සමාගම් හිමිකරුවකු
 වූ ජෝන් වින්සන්ට් හාඩින් තම කොටසෙහි ව්‍යාපාරිකයා පිළිබඳ
 ඉතා සංකීර්ණ ගැටළුවක් විසඳීමට උත්සාහ කරමින් සිටියේය.
 තමාගේ අවධානය බිඳ හෙළමින්, දුක්-ගැනවිල්ලක් ඉදිරිපත්
 කිරීමට තරුණියක පැමිණීම හෝමිස්ගේ සිතුවට හේතු නොවීය.
 උස, ඉතාමත් රුමත් යෞවනියක වූ ඇය, බෙකර් විටියේ අපේ
 නිවහනට ගොඩ වැදුණේ නැත්දැ යැවියකයි.

මම මේ දිනවල ඉතාම සංකීර්ණ ඒ වගේම බරපතල අපරාධයක් විසඳීමට මැදිහත් වෙලා ඉන්නේ සමත් නොහැක. ඔබේ ප්‍රශ්නය ගැන හිත යොමු කරන්න මට කිසිම විවේකයක් නැ.

හෝමස් පැවසුවේ නොයින්සන් අර්ධයෙනි.

මේකත් ඉතාම බරපතල ගැටළුවක් කරලාත් හෝමිස්
මහත්මයා, මම නම් අද ආවේ මේක මබට කියල, විසදීමක්
ලබාගෙන මිසක් ආපහු යන්නේ නැහැ කියන අධිෂ්ඨානයෙන්
ඇ පිළිතුරු දන්නාය.

ඇය බලෙන්ම එළියට ඇද දැමුවාක් මිස, අප හැර යන බවක් නම් නොපෙනිණ.

හොඳයි. එහෙත්ම මහෝම වාඩ්වෙලා, මබට තිබෙන ගැටළුව මොකක්ද කියලා මට ඉක්මනින් කියන්න. ඒක මබේ සොබාදාම ගැන නම් වෙන්න බෑ. ඒ මොකද මබ නිතර බයිසිකල් පදින කෙනෙක් නිසා හෝමස් පැවසුවේ මේ තරුණිය දෙස සුපරීක්ෂාකාරීව බලමිනි.

පුද්ගලයෙකුට පත්වූ ඇය තම දෙපා දෙස බැලුවාය. ඇගේ යටි පතුළේ පිටත දර දිගටම, සම ඉතාම සනකම් වී ඇති බව මම දැවෙමි. ඒ බයිබිකාලයේ පෙඩ්ලය මත ගැටීමෙන් විය යුතුය.

"ඔබ පියානෝව වාදනය කරන්නියක් බව පැහැදිලියි"

11 9

'ඔව්. මට සැහැන්ත බයිසිකල් පදිනින සිදුවෙලා තිබෙනවා. මං අද මෙහේ ආවෙත් ඒ සම්බන්ධ ගැටළුවකට තමයි.'

අත් වැසුම් ඉවත් කර සිටි තරුණියගේ අතක් තම අතින් ගත් හෝම්ස්, එය පරීක්ෂා කළේ කමිටුවෙහි ලැබුණු දුර්ලභ ජීවියකු පරීක්ෂා කරන ජීව විද්‍යාඥයෙකු මෙනි.

'මට සමාවන්න, මං මේ පිදිසට ඔබව පරීක්ෂාවට ලක්කරනවා. නමුත් මේක මගේ වෘත්තිය නේ. තව පොඩ්ඩෙන් මට වැරදෙනවා ඔබ යතුරු ලියන්නිසිත් කියලා. නමුත් ඔබ සංගීතය - පියානෝ වාදනය කරන්නියක් බව හොඳටම පැහැදිලියි. ඔබව පෙනෙනවාද ආවසන් මේ ඇතිලිකුඩු වල තිබෙන සවල් කෙළවරක් වැනි සුවිශේෂී හැඩය? ඒක යතුරු ලියනය කරන හා පියානෝ වාදනයේ යෙදෙන වෘත්තීන් දෙකේම අයට පොදුයි' හෝම්ස් ඇයගේ අත අත්හැරියේය.

'නමුත් ඔබේ මුහුණෙන් භාවිතයක් හැරීම් ප්‍රකාශ වෙනවා. ඒක යතුරු ලියනය නිසා මතුපිත්තෙහි තුළු ඒ කියන්නෙ ඔබ පැහැදිලිවම සංගීතවේදිනියක්'

'ඔව් හෝම්ස් මහත්මයා. මං සංගීතය උගත්වනවා'

'ඔබේ සමේ වර්ණය අනුව ඒ ගම්බද ප්‍රදේශයකදී බව කිව හැකිය'

'ඔව් මහත්මයා. තාත්හැම්විල් යුරේ ප්‍රාන්තය කෙළවරේ'

'හරිම සුන්දර අලුතක්. ඒ වගේම සිත් ගන්නා සුළු සිදුවීම් වලින් පිරුණු තැනක්. ඔබට මනුෂ්‍ය වෛද්‍යවරයන් අර වංචනික ලෙස හොර හෝට්ටු අවිටු ගහනු ආවී ස්වමිභාවි අප අල්ලගත්තෙ ඔය කිව්වුව ඉඳල අත්. ඉතිං තාත්හැම් වලින් ආපු වයලට් හෝනා. මොකක්ද ඔබේ ප්‍රශ්නය?'

'මගේ තාත්තා ලියවින්න. ඔහු තමා ඉම්පීරියල් තාක්ෂණ ශාලාවේ සංගීත කණ්ඩායම මෙහෙයවනු සංගීතඥයා. තාත්තා මියගියාම අම්මාත් මමත් මේ ලොකේ කතිටු මාරා. තාත්තාට එක

සහෝදරයෙක් හිටියා රැල්ල ස්මිත් කියලා. අවුරුදු විසිපහකට කලින් ඔහු අප්‍රිකාවට ගියාලු. ගියා ගියාමයි, ඔහු ගැන ආරංචියක් නෑ. තාත්තාගේ මරණයෙන් පස්සෙ අපට ආදයම් මාර්ගයක් නැතිකම නිසා අපි අත්තිම දුප්පත් තත්ත්වයට ඇදවැටුණා. ඔය අතරේ, එක දවසක්, අප ගැන විමසමින් 'ටයිම්ස්' පත්තරේ දැන්වීමක් පළකරලා තිබෙන බව අපට අහන්න ලැබුණා. අපි කොයිතරම් සතුටට පත්වෙන්න ඇතිද කියලා ඔබට හිතාගන්න පුළුවන් හේද හෝමිස් මහත්මයා. අපි හිතුවා කවුරු හරි විශාල ධනයක් අපට ඉතුරු කරලා මියගිහිත් කියලා. ඒ දැන්වීමේ තිබුණු විදියට, අදල තීන්තයින් හමු වෙන්න අපි වහාම පිටත් වෙලා ගියා.

එහේදී අපට මහත්වරු දෙදෙනෙක් අදහසාගන්න ලැබුණා. එක්කෙනෙක් කැරුතරස් මහත්මයා. අනෙක් කැතැත්තා වුඩ්ලි මහත්මයා. ඔවුන් දෙදෙනු අප්‍රිකාවේ ජීවත්ව ඉඳලා, ආපහු එංගලන්තයට ආපු. අය, මගේ බාප්පා - රැල්ල ස්මිත්, සොහොන්පස්බර්ග් තගරයේ අත්ත දුහිසෙකු ලෙස ජීවත්ව ඉඳලා මාස කිහිපයකට පෙර මියගියින් තිබෙනවා. ඔහු මේ මහත්වරුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියාලු, එංගලන්තයට ගියාම අප ගැන හොයලා බලලා පුළුවන් උපකාරයක් කරන්න කියලා. ජීවත්ව ඉන්න තුරු අප ගැන හොයාල හොබලපු බාප්පා, ඔහුගේ මරණයෙන් පස්සේ අපි ගැන හොයා බලන්න කිව්ව එකට අපට පුදුමක් හිතුණා. ඒත් කැරුතරස් මහත්මයා ඒකට හේතුව කිව්වා. තාත්තාගේ මරණය ගැන බාප්පාට දැනගන්න ලැබිලා තියෙන්නේ දින කීපයකට කලින්. අපේ අනුගතය ගැන බලාගැනීම ඔහුගේ වගකීමක් කියලා බාප්පාට හිතුණාලු.

'සමාවෙන්න' හෝමිස් කථාවට බාධා කළේය.

'මේ මහත්වරු ඔබට හමුවුණේ කවදාද?'

'ගිය දෙසැම්බර් මාසයේ, ඒ කියන්නේ මීට මාස හතරකට කලින්'

'හරි, කථාව දිගටම කියන්න'

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

‘මෙතැන හිටී වුඩ්ලි කියන මහත්මයා, මහ තිත්ද සහගත මිනිසෙක් බව මට ඒ වෙලාවේම හිතුණා. රතු පැහැති උඩු රැවුකේ සහ පිම්බුණු මුහුණක් ඇති ඔහු, බොහොම සැර පරුෂ කෙනෙක්. කොයි වෙලෙක් මහ මීන නැති විටියට මං දිහා බල බලයි පිටියේ. මට පෙනුණේ ඔහු මහ අප්‍රසන්න පුද්ගලයකු ලෙසයි. මං දත්තවා මං මේ වගේ මිනිසෙක් දැන අදහාගත්තා එකට පිරිල් කැමති වෙන එකක් නැ.’

‘අහා ! එයාගෙ නම පිරිල්ද?’

හෝමස් සිතාසෙමින් ඇසුවේය. ලැජ්ජාවෙන් රතු වූ ඇතතුරුව සිතාසුණිය. //

‘ඔව් හෝමස් මහත්මයා. ඔහු පිරිල් මෝටන්. ඔහු විදුලි ඉංජිනේරුවරයෙක්. ලබන ගිණිහානි සෘතු වේ අත්තිම හරියේ අපි විවාහ වෙන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. අනේ, මං කොහොමද මේ කතාවට එයාවත් ඇදගත්තේ? —

ආ..... මට කියන්න මීන වුණේ මේ වුඩ්ලි-කියන මනුස්සයා පිළිතුල් සහගත කෙනෙක් කියන එකයි. ඒ වුණත් කැරුකර්ස් මහත්මයා මැදිවියේ, හොඳ කෙනෙක් වගෙයි පෙනුණේ. ඔහු බොහොම භිතඬ, ආචාරශීලී, කෙනෙක්. ප්‍රිය උපදවන සිතහ රැල්ලක් තිතරම ඔහුගේ මුහුණේ රැඳී තිබුණා. මාත් අම්මාත් ජීවත්වෙන්න කොහොමද කියද මේ කැරුකර්ස් මහත්මයා ඇහුවා. අපි බොහොම දුප්පත් කියලා දැනගත්තාම ඔහු මට රැකියාවක් දෙන්න කැමැත්ත පළකළා. ඔහුගේ අවුරුදු දහයක් වයසැති දියණියට සංගීතය උගන්වන්න මට එන්න කිව්වා.

‘ඔබ බොහොම කැරුණුවත්තයි කැරුකර්ස් මහත්මයා. ඒ වුණත් මට මගේ අම්මාව තනියෙන් දල එන්න හැටියක් නැ. රැකියාවක් සඳහා වුණත්, ඇය තනිකරලා මං කොහොමද පිට තැනක ගිහි ඉන්නේ?’ මං කිව්වා.

‘ඔබ සතියේ දවස්වල අපේ ගෙදර නැවතීම, මගේ දුටු උගන්වුණා සහ අන්තර්ගත අම්මාට මුලින්ම ගිහිදි ගෙදර ගත්තා

පුරවනි. මං කැමතියි මම අවුරුද්දට පවුම් සියයක වැටුපක් ගෙවන්න' ඔහු කිව්වා.

ඒක ඉතාම හොඳ වැටුපක් හෝමිස් මහත්තයා. ඒ නිසා අන්තිමට මම ඒ රැකියාව හාරයන්න කැමැති වුණා. ඉතින් මම කැරුනර්ස් මහත්මයාගේ නිවස වූ විල්ටන් ශ්‍රේන්ජ් නම් නිවසේ තවතින්න ගියා. මෙය පිහිටා තිබුණේ ෆාන්හැම් වලටත් තවත් සැතපුම් හයක් දුරින්. කැරුනර්ස් මහත්මයාගේ බිරිඳ මියගිහිත්. ඒ නිසා ගෙදර වැඩ කටයුතු ඔක්කොම බලාකියා ගත්තේ, ඩික්සන් මහත්මිය. ඇය තරමක් වයස්ගත, ඒ වගේම වැදගත් කාර්යභාරයක්. කැරුනර්ස් මහත්මයාගේ දියණිය, හරිම හුරුකල් කීකරු දරුවෙක්. හැම පැත්තකින්ම පෙනුණේ මේ රැකියාව මට කිසි කරදරයක් නැතිව හොඳින් කරගෙන යාමට හැකි බවයි. කැරුනර්ස් මහත්මයාත් හැම කරුණාවත්ත, සංගීතයට ලැදි කෙනෙක්. බොහෝම දවස්වල අපේ සංගීත පාඩමට ඔහුත් එකතු වුණා. ඉතින් සවස් වරුව හරිම මුනිමත් අයුරෙන් ගෙවිල ගියා. ලන්ඩනයේ ජීවත්වුණු මගේ අම්මා බලන්න මම හැම සති අන්තයකම ගෙදර ආවා.

මං එහේ සතුටෙන් ගතකළ ජීවිතයට මුල්ම කරදරය ඇතිවුණේ අර රතු රැවුල්කාරයා වුඩ්ලි මහත්තයාගේ පැමිණීමත් සමගයි. ඔහු විල්ටන් ශ්‍රේන්ජ් නිවසේ සතියක කාලයක් තවතින්න ආවා අයියෝ ! මට ඒක දැනුණේ මා ආ තුනක් වගේ. ඔහු මහා හයානක මිනිසෙක්. ඔහු සැරපරුෂ විධියට කථා කරමින් කවුරුන්වත් හය කරගෙනයි තිබුණේ. මේ කැලකුවේ ඒ ඔක්කොටම වඩා තරක විධියට. ඔහු මට ආදරයක් පෙන්වන්න ආවා. තවුත් මගේ හිතේ ඔහු ගැන ඇතිවුණේ මහා පිළිකුලක්. තමා මහ ධනවතෙක් බව කියමින් ඔහු-නිතර පුරාජේරු කථා දෙඩව්වා. ඔහු සමග විවාහ වුණොත් ලන්ඩනයේ තිබෙන ඉතාම විචිතාම දියමන්තිය මට තැනි කරන බව කියලා, මට විවාහ යෝජනා කළා. ඔහුගේ ඒ කිසිම කාර්යයට මං කැමැත්තක් වත් හොඳ මුහුණක් වත් පෙන්වුණේ නැ. අක දවසක් රැ කැමෙන් පස්සේ මං කාමරයට යන්න හඳුනාකොට ඔහු ඇවිත් දැකින් මාව අල්ලා

ගත්තා. ඔහු හරකෙක් වගේ ගරීර් ගත්තියිත් තිබෙන කෙනෙක්. ඉතින් කැරුකර්ස් මහත්මියගේ ඇවිල්ලා, බොහොම අමාරුවෙන් වුඩ්ලිගේ ග්‍රහණයෙන් මාව ගලවාගත්තා. ඒකට කෝප වුණු වුඩ්ලි, කැරුකර්ස් මහත්මියට බිම වැටෙන්න පහර දුන්නා. ඒ පහරකට කැරුකර්ස් මහත්මියගේ මුහුණ තුවාල වෙලා ලේ ගලන්න පටන් ගත්තා. වුඩ්ලි, ඉදම ඒ ගෙදරින් පිටවෙලා ගියා. මට මුහුණ දෙන්නට සිදුවු මේ සිද්ධිය ගැන පහුවද කැරුකර්ස් මහත්මිය මගෙන් සමාව ඉල්ලා ගිටියා. මේ වගේ ලැජ්ජා සහගත දෙයකට, මින් ඉදිරියට, මට මුහුණ දීමට ඉඩ නොතබන බවට ඔහු මට සහතික වුණා. ඊට පස්සේ මට තවමත් වුඩ්ලිට දකින්න ලැබුණේ නැ.

දැන් හෝමස් මහත්මිය, ම. එන්නේ මගේ කථාවේ අවසාන කොටසට. ඔබේ අවවාදය මට උවමනා වෙලා තියෙන්නේ, මෙන්න මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන්.

හැම සෙනසුරාදවකම දවල් එකොළහමාරට විතර ම. විල්ටන් ශ්‍රේන්ජ් නිවසින් පිටවෙලා, බයිසිකලය පැදගෙන දුම්රිය පොළට එනවා. දුම්රිය තියෙන්නේ දවල් 12 යි 22 ට. මට එන්න තියන මේ පාර තරමක් පාරයි. මේ පාරේ එක හරියක්, ඒ කියන්නේ හැකැස්මක් පමණ දුරක් සෑහෙන්න පාරයි. ඒ හරියේ පාරෙන් එක පැත්තක වාලි-වත් වලව්ව නම් පැරණි මන්දිරය පිහිටි, වතරොදක් සහිත ඉඩම. අනෙක් පැත්තේ වාලි-වත් මුඩුබිම. මේ තරං පාර හරියක් ඔය පාරේ කොහේවත් හම්බවෙන්නේ නැහැ. කෘෂ්ණේන්ඩ් කුන්ද් හරියට එනතුරු, පාරේ අස්වකරන්නයක් හරි, පයින් එන ගැමියෙක් හරි, දකින්න ලැබෙන්නේ වත් නැ.

සුමාන දෙකකට ඉස්සර වෙලා ම. තනියෙන් බයිසිකලය පැදගෙන එනකොට, මේ හරියෙදි ම. නිකමට ආපහු හැරිලා බැලුවා. යාර දෙසියක් පමණ ඇතිත් බයිසිකලයක් පැදගෙන මා පිටිපස්සෙන් එන මිනිසෙක් ම. දැක්කා. මට පෙනුණු හැටියට ඔහු මැදි වයසේ කෙනෙක්. මුහුණේ කෙටි, කළු පැහැති යටි රැවුලක් තිබුණා. ම. පාත්තැම් වලට එන්න කලින් ආපහු හැරිලා බැලුවා.

නමුත් ඔහු පේන්න හිටියේ නැහැ. ඉතින් මට ඒ ගැන වැඩිදුර කල්පනා කරන්න දෙයක් තිබුණේ නැහැ.

ඊට පස්සෙ සඳුදු දුම්රිය පොළේ ඉඳලා ආපහු බයිසිකලය පදගෙන ආවා. පාරේ ඒ හරියෙදීමේ අර කලින් දැකපු මිනිසා මට දකින්න ලැබුණා. ඔබ්බ හිතාගන්න පුරවත් තේද හෝමස් මහත්මයා, මගේ හිතේ ඇතිවුණු පුදුමය. ඊට පස්සේ ඒ සතියම් කැරුකර්ස් මහත්මයාගේ නිවසේ ගතකරලා සෙනසුරාද මං බයිසිකලයෙන් දුම්රියපොළට ආවා. දින දෙකකට පසු සඳුදු දුම්රියපොළේ සිට බයිසිකලයෙන් ගියා. ඒ යන එන ගමන් දෙසෙදින් අර පුද්ගලයා අර හරියෙදීම දකින්න ලැබුණාම, මං පුදුමයෙන් පුදුමයට පත්වුණා. ඔහු ආවේ මට සැහෙන තරම් දුරින්. ඒ වගේම ඔහුගෙන් මට කිසිම හිංසාවක් හෝ කරදරයක් සිදුවුණේ නැ. ඒ වුණත් මේක මහ අරුම පුදුම සිදුවීමක්. මං මේ තැන කැරුකර්ස් මහත්මයාවා කිව්වා. ඔහු එය උනන්දුවෙන් අහගෙන හිටියා. මේ පාර පාරේ මං තනිවම යැවීම සුදුසු නැහැ කියන එකයි ඔහුගේ අදහස වුණේ. මට යන්න එන්න අශ්ව කරත්තයක් සුදුනම් කර දෙන බව කැරුකර්ස් මහත්මයා කිව්වා.

ඒ අශ්ව කරත්තය එන්න නියමිතව තිබුණේ මේ සති අන්තයේ. නමුත් මොකක් හරි හේතුවක් නිසා අශ්ව කරත්තය නියම කරගත් වෙලාවට ආම-නැහැ. ඒ නිසා මට බයිසිකලයෙන්ම එන්න සිදුවුණා. ඒ අද උදේ, මං දුම්රියපොළට එන ගමන් වාලි-ටන් මුඩුබිම හරියෙදි ආපහු හැරිලා බැලුවා. මෙන්න ආයෙමත් අර මිනිසා සති-දෙකකට පස්සේ ඉඳගෙන සෙනසුරාද, සඳුදු දිනවල දැක්ක වගේම අදත්. ඔහු තරමක් ඇතින් හිටියේ. ඒ හින්දා ඔහුගෙ මුහුණ මට පැහැදිලිව බලාගන්න බැරිවුණා. කොහොම වුණත් ඒ මං අඳුනන කෙනෙක් නම් නොවෙයි. ඔහු ඇඳගෙන හිටියේ ආර පැහැති ඇඳුම් කට්ටලයක්. රෙදිවලින් මැසු කැප් කොප්පියක් හිසේ පැළඳගෙන හිටියා. ඔහුගේ මුහුණේ මට පැහැදිලිව බලාගන්න පුරවත් වුණු එකම දේ, කර පැහැති යටි රැවුල පමණයි. අද මේ මගේ හිතට කිසි භයක් දැනුණේ නැ. මගේ හිතේ ඇතිවුණේ කනහලයක්.

“ඔහු තරමක් ආහිත් හිටියේ. ඒ හින්දා ඔහුගේ මුහුණ
පැහැදිලිව බලාගන්න බැරි වුණා.”

11 9

ඔහු කවුද? මොනවද ඔහුට මිනවෙලා තියෙන්නේ? මේ ප්‍රශ්න මගේ හිතට ආවා. මට හිතුණා මේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු හොයාගන්න. ඉතින් මං බයිසිකලයේ වේගය හුඟක් අඩුකළා. එතකොට ඔහුත් ඔහුගේ වේගය අඩු කළා. මම බයිසිකලය නැවැත්වුවාම ඔහුත් බයිසිකලය නැවැත්වුවා. ඊට පස්සේ මං ඔහුට හොඳ උගුලක් ඇවෙව්වා. මේ පාරේ ලොකු වංගුවක් සහිත කෑනක් තිබෙනවා. එතන අනෙක් හරියට පෙන්වන නෑ. ඉතින් මං ඉස්මතටම බයිසිකලය පැදගෙන ගිහිත්, පාරේ අයිනෙ නැවතිලා බලාගෙන හිටියා. මං හිතුවා ඔහුත් වේගයෙන් ඒවි කියලා. නමුත් ඔහු ආවෙ නැහැ. ඊට පස්සේ මං ආපහු ගිහිත් බැලුවත් ඔහු පෙනෙන්න හිටියෙ නැහැ. හැකැස්මත් හරම් දුරට පාර පැහැදිලිව පෙනුණා. නමුත් ඔහුගෙ ඡායාදික් වත් දුටුවේ නැහැ. මේකෙ පුද්ගලය කියන්නෙ හෝමස් මහත්මයා ඔහුට යන්න හරස් පාරක් මොකක්වත් මේ හිරියේ නැහැ.

'ඔබ අර වංගුව පහසුකරලා ගිහි ටික වේලාවක් ඔහු එනතුරු බලාගෙන හිටියා නෙ. කොයිතරු වේලාවකට පස්සෙද ඔබ ආපහු ගියේ?'

'මිනිස්සු දෙකකින් හෝ තුනකින්'

'එහෙම නම් ඔහු ආපහු ගියා වෙන්න බෑ. ඔබ කියන්නේ ඔය හරියේ අතුරු පාරවල් මොකක් නැහැ කියලයි?'

'මොකක්ම නැහැ'

'එහෙනම් ඔහු පාර අයිනේ තිබුණු අඩිපාරක ගියා වෙන්න පුළුවනි'

'ඒ පාර තිබෙන්න ඇත්තෙ මුඩුබිම පැත්තේ නම් වෙන්න බෑ. එහෙම ගියා නම් මට පෙනෙනවා'

'එහෙනම් ඔහු වාලියටත් වලව්ව වෙත ගියා වෙන්න පුළුවනි. තවත් මොනවද ඔබට කියන්න තියෙන්නේ?'

'වෙන මොකුත්ම නෑ හෝමිස් මහත්මයා මේ ගැන ඔබෙන් උපදෙස් ලබාගන්න තුරු මගේ හිතට හරි නෑ'

හෝමිස් තිත්ගබ්බුවම වික වෙලාවක් කල්පනා කරමින් සිටියේය.

'ඔබ දැන් විවාහ ගිවිසුණු ඉතා මහත්තයා කෝ?'

'ඔහු කොවෙන්ට් (තරුණ) මිඩ්ලන්ඩ් විදුලි බල සමාගමේ සේවය කරනවා'

'කලින් තොරුන්ට ඔහු හදිසියේ ආවා වෙන්ත බැරිද?'

'අතේ හෝමිස් මහත්මයා මං දන්නේ නැද්ද ඔහුගෙ පිළිවෙළ'

'ඔබ හා මතුරු විමට උත්සාහ කළ හෝ ආශ්‍රය කළ තරුණයෙක් වෙන කවුරුවත් හිටියද?'

'ඔව් තරුණයින් හුණ දෙතෙක් හිටියා ඒත් ඒ සිරිල් දැන හැදිනගන්න කලින්'

'ඊට පස්සෙ වෙන කවුරුවත්?'

'ඇයි මේ තසුරු මහින වුඩ්ලි?'

'වෙන කවුරුවත් නෑ?'

'කිසිවක් තීරණය කරගැනීමට' අපහසුව, සියල්ල පැටළී ඇති ස්වභාවයක් ඇගේ මුහුණෙන් ප්‍රකාශ විය.

'කවුද ඒ, කියල කියන්න බලන්න' හෝමිස් කීය.

'මේක මගේ හිතට වැටහෙන හැටිද මං දන්නේ නෑ හෝමිස් මහත්තයා. ඒ වුණත් මට වෙලාවකට හිතෙනවා කැරුකර්ස් මහත්මයා මං ගැන ලොකු උනන්දුවක් දක්වනවිද කියලා. අපි දෙන්නට හුණ වෙලාවට කාලය ගත කරන්න වෙන්තෙ එකටමයි. හැන්දෑ වෙලාවට ඔහු කැමැති වූයේ මුණ්ඩයන් මං පුළුස්සා හෙළවත්

වාදනය කරනවා. ඔහු එහෙම දෙයක් කවදවත් මට වචනයකින් වත් අගවලා නැහැ. ඔහු නියම මහත්ම ගතියෙන් ඇති පුද්ගලයෙක්. නමුත් ගැනු අපට මේ වගේ දේවල් ඉවෙන් වාගේ තේරෙනවා.

‘අහා ! කැරුකර්ස් මහත්මයා මොකක්ද කරන රක්ෂාව?’

‘ඔහු ලොකු ධනවතෙක්’

‘ඒ වුණත් ඔහුට අගවයෝ හෝ අස්ව කරන්නෙක් නෑ?’

‘ඒක මං දන්නෙ නෑ. ඔකාහොම වුණත් ඔහුට සැහෙන දේපොළක් තියෙනවා. දකුණු අප්‍රිකාවේ රක්ෂරත් නිෂ්පාදනය කරන සමාගම්වල මුදල් ආශ්‍රයාපනය ගැන ඔහු ලොකු උනන්දුවක් දක්වනවා.’

‘ස්මිත් මෙනෙවිය, ඔබට තවත් මොනවා හරි දැනගන්න ලැබුණොත් වහාම මට දන්වන්න. මේ දවස්වල මට වැඩ කටයුතු හුණක් අධිකයි. ඒ වුණත් ඔබේ ප්‍රශ්නය ගැන අපි කොහොම හරි හොයා බලනවා. ඊළඟට, මට කලින් දැනුම් නොදී මොකක්ම පියවරක් ගන්න එපා. මට විශ්වාසයි ඔබට සතුටුදායක ආරංචියක් ලබාදෙන්න අපට හැකිවේවි කියල. ඔබට ශ්‍රේෂ්ඨ දවසක්

වයලට් ස්මිත් මෙනෙවිය අපෙන් සමුගෙන පිටත්ව ගියාය.

‘මේ වගේ පෙනුමක් තියෙන ගැනු ළමයෙක් ගැන උනන්දුවක් දක්වන අය ඉන්න ඒකුත් ස්වාභාවිකයි. ඒ වුණත් පාර පාරක බයිසිකලයක නැගිලා, හැංගි(හැංගි පිටිපස්සෙන් යන අය නම් නොවෙයි. කවුද හරි ඇය ගැන අදහසක් ඇතිකරගනිපු කෙනෙක් වෙන්න ඇති. ඒකෙ සැකයක් නෑ. නමුත් මෙතන හරි පුද්ගලාකර වෙනස්කම් කීපයකුත් තිබෙනවා වොට්සන් හෝමස් කථාව පටන් ගත්තේ ඔහුගේ මුවේ තිබුණු පයිප්පය අතට ගනිමිනි.

‘පාරේ එකම තැනකදී ඔහු දකින්න ලැබෙන එකද?’

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

පැමිණෙන පාර අඩවිය, පහසුවෙන් වරදින තැනක් නොවේ. තැනින් තැන පඳුරු පමණක් පිහිටා තිබූ, විශාල පාර මුඩුබිම පාරේ එක් පසෙකින්ය. අනෙක් පැත්තේ එක දිගටම සහති අතු විහිදුණු පැරණි යු ගස් පෙළියකි. හාත්පස අත්තිකාර කළ එම යු ගස් පෙළට ඇතුළතින් පිහිටියේ වාලිංගන් වලව්වට අයත් වනෝද්‍යානයයි. එහි සෑම තැනකම රූපය ගස් වලින් පිරී තිබිණි. පෙද පාසි වලින් වැසී, කර පැහැගැන්වුණු විශාල ගේට්ටු තුළින් දෙක අතරින් වැටී තිබුණේ, මලව්ව දක්වා දිවෙන පාරයි. පාර අයින දිගට තිබුණු යු ගස් අතරින්, අමතර තැන්වල කපොලු පිහිටා තිබුණු සැටින්, ඒ තැන්වල සිට වනරොද වෙත වැටුණු අතිපාර කිහිපයක්ද මගේ නිරීක්ෂණයට නසුවිය. වාලිංගන් වලව්ව මහමගට දිස්වුයේ කැත. එතෙක් අවට පරිසරය කියා පෑවේ ගරා වැටුණු වලව්වක් වටා පැතිරගත් අඳුරු මුසල භාවයයි.

මුඩුබිම් පෙදෙසේ තැනින් තැන සහ පැහැති මල් පිපුණු මල් පඳුරු රාශියක් තිබිණි. වලව්වට ඇතුළුවෙත ගේට්ටුව සහ ප්‍රධාන පාරේ දෙපැත්තටම සැහෙන දුරක් දැකගත හැකිවන අයුරින්, මල් පඳුරක් පිටුපස සැහවී සිටීමට මම තීරණය කළෙමි. මා මෙහි පැමිණෙද්දී පාර සම්පූර්ණයෙන්ම හිස්ව තිබිණි. දැන් මහා මාර්ගයේ ඇත කෙළවරේ බයිසිකලයක් පැද එන්නකු මට දැකිය හැකි විය. ඔහු පැමිණියේ කැරුනරක් මහතාගේ නිවස පැත්තේ සිටයි. සියලුම සිදුවීම් හෝමස්ට් වාර්තා කළ අයුරින්ම මෙතැන් සිට ඔබට ඉදිරිපත් කරමි.

ඔහු ඇදගෙන සිටින්නේ පඳුරු පැහැති ඇඳුම් කට්ටලයක්. ඔහුට කර පැහැති යටි රැවුළක් තිබෙන බවත් මා දුටුවා. හෙමින් බයිසිකලය පැදගෙන ආ ඔහු, වාලිංගන් වත්තට අයත් හරියේදී බයිසිකලයෙන් බැස්සා ඊළඟට ඔහු යු ගස් අතරින් වැටුණු කපොල්ලකින් බයිසිකලය තල්ලු කරගෙන වනරොද අතරට නොපෙනී ගියා.

තවත් පැය කපුළක් ඔබට බලාගෙන ඉන්නකොට මා දැක්කා ෆාන්තැම්. පැත්තේ ඉඳල බයිසිකල්කරුවෙක් එනවා. තව ටිකක් ඉඳලදී මා දැක්කා ඒ කරුවා සාන්තාවක් බවට ඇය ඒ

හරිය පසුකරලා ගියා විතරයි, අර කැරු රොදේ හැගිලා හිටි මිනිහා එකැහිත් එළියට ඇවිත්, බයිසිකලයේ නැගිල ඇ පසුපස ගියා. මුළු පාරෙම ගමන් ගත්තේ මේ දෙන්නා විතරයි.

ටික දුරක් යද්දී සමීප් මෙහෙවිය ආපහු හැරිලා බලලා, වේගය අඩු කරන හැටි මම දැක්කා. අර මිනිහා මොකද කළේ, ඔහුත් වේගය අඩුකළා. ඇය 'බයිසිකලය නැවැත්වුවා. ඔහුත් බයිසිකලය නැවැත්වුවා. ඒ ඇයට යෑර දෙසියක් පමණ පිටිපස්සෙන්. ඊට පස්සේ ඇය කළ දේ මං කොහොමටවත් නොහිතපු දෙයක්. එක ආරටම බයිසිකලය ආපහු හරවා ගනිපු ඇ, බොහොම වේගයෙන් අර මිනිහ දිහාවට බයිසිකලය පදින්න, පටන්ගත්තා. අර මිනිහා බොහොම කලබල වුණා. ඔහුත් බයිසිකලය හරවාගෙන වේගයෙන් පැනගියා. ටික දුරක් එද්දීම ඔහු නොපෙනී ගිය බව දුටු ඇ, හළින් ආපහු හැරිල යන්න ආ ගමන ගියා. මද වේලාවකට, පස්සේ ඔහුත් සැහෙන තරම් පිටුපසින් ඇය ගිය දිහාවටම යන හැටි මා දුටුවා.

මම තවත් ටික වේලාවක් හැගිලා හිටි තැන එහෙමම හිටියා. එහෙම ඉඳපු එක හොඳට ගියා. මෙන්න අර මිනිහා ආයෙමත් බයිසිකලයෙන් ආවා. ඒ ඇවිත් වාලි-ටන් වලව්වේ ගේට්ටුව ඉදිරිපිටදී බයිසිකලයෙන් බැහැලා, ඔහුගේ ටයිපරිය, කොළරය එහෙම සකස්කරගෙන, වලව්වට වැටෙන පාර දිගේ බයිසිකලය පැදගෙන ගියා. මෑ පාර අයිනට දුවගෙන ඇවිත් බැලුවත් මට යත්තමට දැකගත හැකිවුණේ අළු පැහැති පරණ ගොඩනැගිල්ලක දුම් කපුළු පමණයි.

උදේ වරුවේම මං සැහෙන වැඩ කොටසක් අවසන්කර තිබුණු නිසා, මිළගට මං පයින්ම ආපහු ෆාන්හැම් වලට ආවා. එහි නිවාස බදු දීම කරන ආයතනය වාලි-ටන් වලව්ව ගැන කිසි දෙයක් දැනගිටියේ නෑ. ඔවුන් කීව්වා ලන්ඩන් වල තවත් ආයතනයකින් අහල බලන්න කියල. මං එකැනටත් ගියා. මං ඇහුවා මේ ගිම්හාන සෑහුවට වාලි-ටන් වලව්ව මට බද්දට ගන්න පුළුවන්ද කියලා.

'බොහෝම කණ්ඩායම් මහත්මිය. මම ප්‍රමාද වැඩියි. අපි මාසෙකට කලින් ඒක බදු දුන්නා.'

'කාටද?'

'විලියම්සන් කියල වාස්ගන් වැදගත් මහත්මයෙකුට.'

මා කියූ විස්තරය සාවධානව අපා සිටි හෝමිස්ගෙන්, මා බලාපොරොත්තු වූයේ ප්‍රශංසාත්මක සතුකියකි. එහෙත් ඔහුගෙන් මට එල්ල වූයේ තදබල විවේචනයකි.

'වොට්සන් ඔබ හැගුණු තැන සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි. ඔබට හැගෙන්න (කිසිවක් අරුත් ගත් පේළිය පැත්තේ වැට පිටිපස්සෙ තැනක. එහෙම සිටියා නම් ඊටින් කාරයාගේ පෙනුමත් හරිහැටි බලාගන්න කිසිවක්. ඔබ ඉඳල තියෙන්නෙ යාර සිය ගණනක් ඇතිත්. දැන් බලන්නොට ඔබට ස්මිත් මෙනෙවිය කියූ කරම් දෙවල්වත් කියන්න පුළුවන් කමක් නැහැ නේ. ඇය කීවේ මේ මිනිහ අඳුනන්නෙ 'නැහැ කියලා. නමුත් මට විස්වාසයි මේ ඇය හඳුනන කෙනෙක් බව. එහෙත් නැත්නම් ඇයි, ඇය කිට්ටුවට එන්නොට ඔහු පළායන්නේ? ඔහුට හඳුනා ගැනීමට ඉඩ තිබෙන තියා. මබ වැඩේ හරියට කරල තෑ වොට්සන්. ඒ මිනිහ වලව්වට ගියා. ඔහු කවුද කියලා දැනගන්න ඔබට උවමනායි. ඔබ මොකද කරන්නේ? ඔබ ලන්ඩනයට - එනම් ගෙවල් කුලියට දෙන ආයතනයකින් ඔහු කවුද කියලා හොයන්න.'

'එහෙනං වෙන මොකක්ද මට කරන්න කියන්නේ?' මම තරමක් කෝපයෙන් කැහැසිවෙමි.

'ඔබට කිසිවක් කිට්ටුවම තිබෙන්නෙ පොදු අවන්හලට යන්න. මත්පැන් තොල ගාමිත් පළානෙම තියෙන ඔපදුප දොඩවන්නෙ එකතයි. එතැනදී ඔබට අහගන්න කිසිවක්, වලව්වේ ඉහළම රදළයගෙ ඉඳන් කුස්සියේ වැඩකාර කෙල්ල දක්වා හැමදෙනෙක් ගැනම තොරතුරු. අර නම විලියම්සන් කිව්වා තේද? ඒකෙන් මට මොකුත්ම හිතාගන්නැකි. ඔහු වාස්ගන් මිනිහෙක්ද? එහෙම නම් අපේ ස්මිත් මෙනෙවිය එක්ක බයිසිකල් රේස් පදින්නෙ ඔහු වෙන්න බෑ.'

ඉතින් මොනවද වොට්සන්? ඔබේ ගවේෂණ වාර්තාවෙන් අපට දැනගන්න ලැබුණේ? වියලට් ස්මිත් මෙනෙවිය කිව්ව දේවල් ඇත්ත බව. ඒවා ඇත්ත බවට මගේ කිසිම සැකයක් තිබුණේ නැහැ. බයිසිකල්කරුවාත් වාලිංටන් වලව්වත් අතරේ සම්බන්ධ කමක් ඇති බව. ඒ හැන්න මගේ කිසිම සැකයක් තිබුණේ නැ. වලව්වේ පදිංචි විලියම්ස්න් කියලා කෙනෙක් බව. ඒකෙන් අපට ඇති ප්‍රයෝජනේ මොකක්ද? හරි, හරි, ඕකට මිය තරම් මුණ තරක් කරගන්න ඕනෙ නැ. ඊළඟ සෙනසුරාද දෙනතුරු අපට ඒ හැටි කරන්න දෙයකුත් නැ. ඒ අතරේ කාරණා එකක් දෙකක් ගැන මං හොයාල බලන්න ඕනෙ.

පසුවද අපට ස්මිත් මෙනෙවියගෙන් ලිපියක් ලැබිණි. මා දුටු සිදුවීම් සියල්ල එහි විස්තර කොට තිබිණි. එහෙත් ලිපියේ වැදගත්ම කොටස අඩංගු වුණේ අන්තිමට ලියා තිබූ ඡේදයේයි.

.....හෝමස් මහත්මයා, මේ තරුණ රහස්‍යව තබාගනු ඇතැයි මං විශ්වාස කරනවා. තවදුරටත් මෙහේ රැකියාව කරගෙන සිටීමට අපහසු තත්ත්වයකට මම මුහුණපාලා. කැරුතරස් මහත්මයා මට විවාහ යෝජනා කලා. ඔහු එය කළේ මා කෙරෙහි ඇතිවූ ආදරයෙන් මෙන්ම අඩංගු කැමැත්තෙන් බව මට විශ්වාසයි. ඒ වුණත් මං දැනටමත් මගේ කැමැත්ත දිල අවසන් කෙ. විවාහ යෝජනාව මං ප්‍රතික්ෂේප කලාම ඒක ඔහුට තදින්ම වැදුණා. ඒත් ඔහු එය නියම මහත්මයෙකු ලෙස ගාරගන්නා. ඒ වුණත් අප අතර ඇති හිතවත් කමේ යම් තරමක පරදවීමක් වෙන්න ඇති බව ඔබට හේරෙනවා ඇති.

අපේ ගැහු ළමයා ගැටළු සහිත තත්ත්වයකට මැදිවේගන යි එන්නේ හෝමස් පැවසුවේ ලිපිය කියවා අවසන් කරමිනි.

‘මං මුලින් හිතුවාට වඩා සිත්ගන්නා සුළු කාරණා රැසක් මේකෙ හැගිලා තියෙනවා. මේ ගම්මානයට ගිහි නිවසැත සිල්ලේ දවසක් ගතකළොත් පාඩු නැ. මගේ හිතේ ඇතිවුණු උපකල්පන එකක් හෝ දෙකක් ක්‍රොයිෆර්ඩ් නිවැරදිද කියලා පරීක්ෂා කරල බලන්නත් පුළුවනි’

තාත්හැමි බලා පිටත්ව ගිය හෝමස් ආපසු එනවිට සැන්දෑවී තිබිණ. ඔහු නිව්සැන්සිල්ලේ ගහකරනවා යයි කිවු දවස ඉතාම සුවිශේෂ ආකාරයට අවසන් වී ඇති බව පෙනෙන්නට තිබේ. තලලට වැදුණු පහරකින් හෝමස්ගේ තලල ගෙඩි ගැසී, නිල් පැහැ ගැන්වී තිබිණ. මුහුණට එල්ල වූ පහරකින් තොල පුපුරා යාමෙන් ලේ ගලා ගොස් ඇත. ඉකසේ වෙතත් සතුටෙන් පොසියමින් සිටි ඔහු, දවසේ සිදුවීම් විස්තර කළේ සිනහ මුහුණෙනි.

'ගාරිවික ව්‍යායාම්වල ක්‍රීඩාවල, යෙදෙන්න දැන් මට ඉඩකඩ ලැබෙන්නේ බොහොම කලාතුරකින් හේ වොට්සන්, ඉතින් එහෙම අවස්ථාවක් ලැබීමත් වාසනාවක්. ඔබ දන්නවා හේ බොක්සිං ක්‍රීඩාව ගැන මගේ ලොකු දිනන්දුවකුත් යම් තරමක දක්ෂතාවයකුත් තිබෙන බව ඉදිරිවල ඒකෙන් ප්‍රයෝජනයකුත් තිබෙනවා. නිදසුන්ක් වශයෙන් මගේ බොක්සිං නොතිබුණා නම් මං අද ලොකු අමාරුවක වැටෙන්නවා.'

'ඉතිං කියන්න මොකක්ද 'සිද්ධි' වුණේ කියල'

'ඔබට මතක හේ මං ඔබට රෝකමදරු කළ ගමේ පොදු අවන්හල? මං ඕනෙ කැබැරුවට වෙලා, ඒකෙ අයිතිකාරයාගෙන් වලව්ව ගැන තොරතුරු විප්‍රරම් කළා, කැබැරුව අයිතිකාරයන් කිසිම අඩුවක් පාවුඩක් නැතුව මට ඕන තරන විස්තර ඔක්කොම කියන්න පටන්ගත්තා.'

විලියම්සන් කියන්නේ සුදුසුමක් තිබෙන ටිකක් වයස්ගත කෙනෙක්. ඔහු වලව්වේ ජීවත්වෙන්නේ තනියමයි. ගෙදර වැඩ කටයුතු සඳහා සේවකයන් කිහිප දෙනෙක් ඉන්නවා. එක්කෝ ඔහු දේවගැතිවරයෙක් නැත්නම් දේවගැතිවරයෙක් හැටියට ඉඳලා අයිත්වුණු කෙනෙක් බවට කට කරාවන් තිබෙනවා. කොහොම වුණත් ගතවුණු කෙටි කාලය තුළ වලව්වේ වුණු සිදුවීමක් දෙකක් මට අහන්න ලැබුණා, ඒවා සුදුසු වරුන්ට තුසුසු ඒවා ලෙසයි මට නම් පෙනෙන්නේ.

ම. පුළුල් පරිපාලන ආයතනයකින් හොයලා බැලුවා. විලියම්සන් යන නමින් දේවගැති වරම් ලැබූ කෙනෙක් සිටින බවත් ඔහුගේ කල්ත්‍රියාව ඉතාම අයහපත් නිසා, දේවගැති තත්ත්වයෙන් පහකර ඇති බවත් ඔවුන් මට කීවා.

අර තැබූරම් අයිතිකාරයා මට තවත් තොරතුරු කීවා. සාමාන්‍යයෙන් සති අන්තවල මේ වලවට අමුත්තන් පැමිණෙනවල.

‘ඔවුන් බොහොම ක්‍රියාශීලී පුද්ගලයින් මහත්මයා. ඔහු නිතරම ඉන්නවා රතු උඩුරුවලින් නිශ්පාදනයෙන්, වුඩ්ලි කියලා.....’

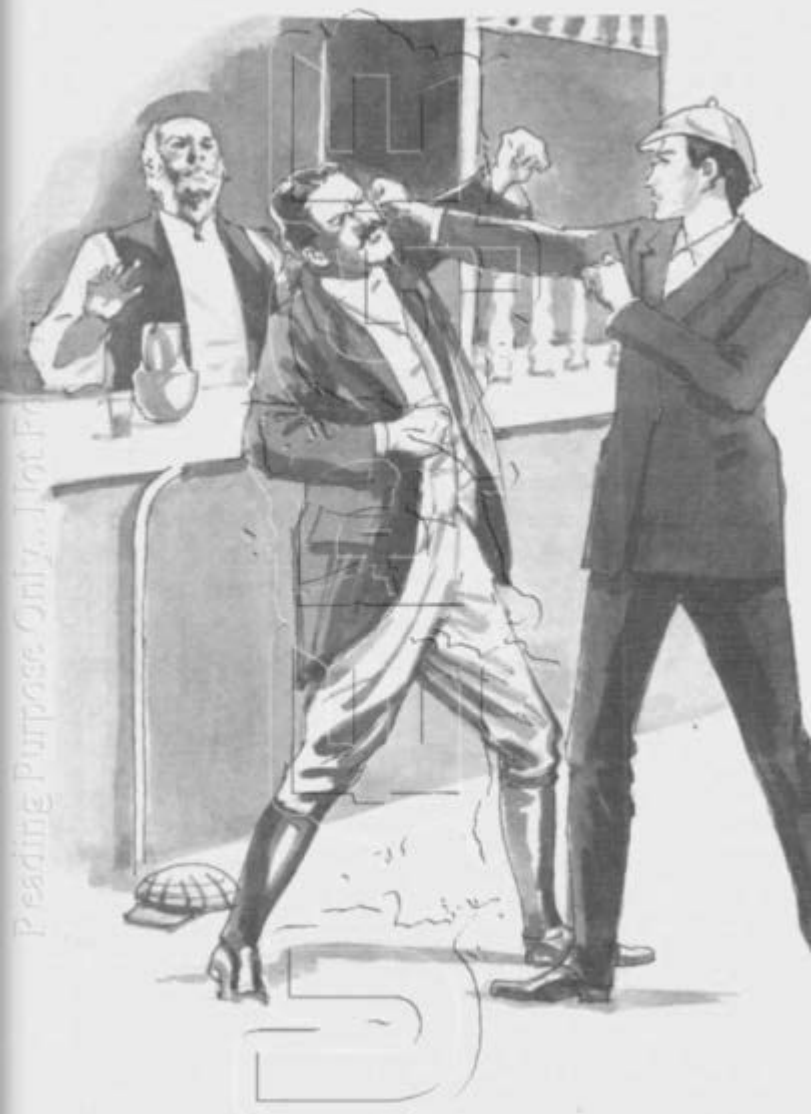
මේ වෙලාවේ තැබූරම්කාරයාගේ කථාවට බාධාකරමින් කෙනෙක් එතැනට ආවා. ආවේ කවුරු කියලද වොට්සන් හිතන්නේ? වෙන කවුද වුඩ්ලි-මිසන් ! අල්ලපු කාමරේ මත්පැන් බීබ්, ඔහු අපේ කතා බහ සම්පූර්ණයෙන්ම අහගෙන ඉඳලා! ඔහු ආව ගමන් මට තර්ජනය කරමින් ඇහුවේ නැද්ද?

‘තමුසෙ කවුද? මොනවද තමුසෙට ඕනවෙලා කියෙන්නේ? මොනවද මේ ප්‍රශ්න අහ අහ තොරතුරු හොයන්නේ? තමුසෙ මිය මොකාවද එන්න ලැස්ති වෙන්නේ?’

ඔහුට තිබුණා හොඳ වෑන්-නිපුණත්වයක්. මට බැණ වදින එක ඔහු අවසන් කළේ වම් අතින් මට මොළවලා මට එල්ල කළ දරුණු පහරකින්. මට එක්වරවම ඒක වළක්වගන්න බැරිවුණා.

ඊට පස්සෙ ඇතිවුණු ජවනිකා බොහොම විනෝදජනකයි. රස්තියාදුකාර කක්කඩයෙකුගේ අක්‍රමවත් මුණට ප්‍රහාර වලට එරෙහිව මගේ ක්‍රමානුකූල බොක්සිං. මගේ නළලෙයි තොලෙයි හැටි ඔබට පෙනෙනවා නේද?

ඒ වුණත් වුඩ්ලි මහත්මයාගේදර ගෙනයෑමට කරත්තයකට පටවන්න සිදුවුණා. හැබැයි මි. පිළිගන්නවා, සරේ ප්‍රාන්තයට ඔබ ගිහිං ලබාගනිපු ප්‍රයෝජනයට වඩා වැඩි යමක්, මගේ ගමනෙහුත් ලැබුණේ තෑහන කියල.

255. රජනියාදුකාර | /තක්කුඩියෙකුට එරෙහිව මගේ
ක්‍රමානුකූල - බොක්සිං.
<http://shellockholmesinvestigations.blogspot.com>

ඇය එහෙත් එදිනි සායෝවත් හිරිහැරයකට ලක්වන්නට ඉඩ නොතබා ඇයව බේරා ගැනීම අපේ වගකීමක්. මං හිතන්නේ වොට්සන් සෙනසුරාදා උදේ අපි ෆාන්හැම් විලට ගියොත් හොඳයි.

මේ පුද්ගලිකව පරීක්ෂණයේ අවසානය බේදජනක එකක් නොවීමට වග බලාගනිමු.

පිරිමියකු පුරුදු කාන්තාවක එකතුරු මගරැක සිට, ඇය පසුපස යෑම අත නොඇසූ දෙයක් නොවේ. එහෙත් මේ වුඩ්ලි නම් අහිමියා අමුතූම කාලේ පුද්ගලයෙකි. මේ දක්වාත් ඔහු වයලට් ස්මිත් මෙනෙවියට හිරිහැර කිරීමට නැත්තර ඇත්තේ එක් වතාවක් පමණක් බව සැබෑය. ඇය කැරකාරස් මහතාගේ නිවසේ සිටිනා බව ගණනකට නොගෙන, වුඩ්ලි යමින් අම නිවසට පැමිණීමට පටන්ගෙන ඇත. බයිසිකලයෙන් යුතුබදින පුද්ගලයා, වාලිංග් විලට්ටේ පවත්වන සති අන්ත සාදවලට සහභාගි වන්නෙකු විය යුතුය. ඔහු කවුද, ඔහුට උවදුරා වී ඇත්තේ කුමක්ද යන්න තවමත් පැහැදිලි නැත. හෝමස් මේ ගැන වගකීමෙන් යුතුව කථා කළ ආකාරයක් ඔහු පිටත්වීමට පෙර රිච්මන්ඩ්හි සාක්ෂුවට දමාගැනීමත් මගේ සිත් අතතුරු ඇඟවීමේ රතු එළිය දැල්වීය. මේ සිද්ධීන් මාලාව පිටුපස යම් හිතණයක් සැඟවී ඇතැයි මට සිතීමි.

කලින් ද රාත්‍රියේ පැවැති තද වර්ෂාව අවසන් වී, උදෑසන හිරු දීප්තිමත්ව බැබැලීමි. හෝමන්තයේ මදනල පහස වීදිමින් හෝමස් හා මම ෆාන්හැම් දුම්රිය පොළේ සිට වැටී තිබුණු පාර දිගේ ඇවිද ආවෙමු. කාක්ස්බරි-කින්ද් නැග එදින වාලිංග් විලට්ටේ මුදුන මින් හස් අතරින් අපේ දෑස් වලට හසුවිය.

එක් පසෙකින් වනලැහැබත්, අනෙක් පසින් දුම්රු පැහැති මුඩු බිමක් මැදින්, පිත්ත පටියක් මෙන් වැටී තිබුණු මාර්ගය , හෝමස්ගේ දෑඩ් අවධානයට ලක්වෙමින් තිබීමි. පාරේ ඇතම කෙළවරින් වලනය වන කර් තිත් අස්ට දකින්නට ලැබීමි. එය අත්ව කරත්තයක් බව මද වේලාවකදී අපි හඳුනාගත්තෙමු. නොඉවසිලිමත් බව පළකරන හඬක් හෝමස්ගේ මුවෙන් නිකුත් විය.

'ඇය දුම්රියට ඇය භාගයකට කැලින් පිටත් වේවි කියලයි මං හිතුවේ. නමුත් ඔය එන්නේ ඇය එන අග්ව කරත්තය නම්, ඇය එනවා ඇත්තේ, කැලින් පිටත්වෙන දුම්රිය අල්ලන්න වෙන්න ඇති. ඒකෙන් වෙන්නේ අපි එන්නට අහාවෙන්න කැලින් ඇය වාලිංගත් පහුකර ඒවි'

කන්ද බැස කවත් ඉදිරියට යද්දි ඉදිරියට එන අග්ව කරත්තය අපි දුටුවෙමු. අපි ගමන ඉක්මන් කළෙමු. හෝම්ස් ඉතා වේගයෙන් ඉදිරියට දිවයාමට පටන් ගත්තේය. ඔහු තරම් වේගයෙන් යාමට මට නැතිවාක් නොහිතීම. මට යාර සියයක් පමණ ඉදිරියෙන් ගිය ඔහු දක්වරම් පාරේ නැවතීම. බලාපොරොත්තු කඩවීම හා කණස්සල්ල පළකරමින් ඔහු දැන් ඔසවන සැටි, මම දුටුවෙමි. අග්වයකු බැඳ සිටු කුඩා බක්කි කරත්තය ඒ මොහොතේම වංගුවෙන් මතු විය. අග්වයා ළම පහසු ආකාරයෙන් ඇවිදීමත් මෙන් සෙමින් ඉදිරියට ආවේය.

'අපි ප්‍රමාද වුණා වැඩියි වොට්සන්. හොඳම ප්‍රමාදයි. ඇය කැලින් දුම්රිය අල්ලන්න එයි කියල මං හොඳින්ම හැටි මෝඩයෙක් වගේ ! ඔවුන් ඇයව පැහැරගෙන ගිහි වොට්සන් ! මේව මහ අපරාධ ! දෙයියො කමයි දන්නේ මොනව වෙලාද කියල. පාර අවහිර කරලා අග්වයම අල්ල ගන්න. අන්න හරි. දැන් කරත්තෙට නැගල ආපහු හරවගමු. බලමු මගේ අතපසු වීමෙන් සිදුවෙව්ව වරද හදගන්න පුළුවන්ද කියද්ද'

කරත්තයට නැග ගත් විශාල ඉවුරයෙන් අග්වයා මෙහෙයවූ හෝම්ස්, අපේ ගමන් කඩිනම් කළේය. අග්වයා ගමන් කළේ ඉහිලෙන්නාක් මෙන් වේගයෙනි. වංගුව පසුකොට මුඩුබිමත්, වලව්වේ වනලැහැබක් අතර ප්‍රාග් අඩවිය පසු කළා පමණි. හිස ඉදිරියට නැගුරු කරගෙන ඉතා වේගයෙන් අප ඉදිරියට බයිසිකලයක් පැද එන්නෙකි.

'අන්න මිනිහා !' මට කැගැසීම.

හිස ඔසවා බැලූ ඔහු, අප කරත්තයෙන් ඉදිරියට එමින් සිටි අයුරු දුටුවේය. කරත්තය දෙස හොඳින් බැලූ ඔහු, එක්වරම

258. “අපි ප්‍රමාද වුණා වැඩියි වොට්සන්! හොඳමම ප්‍රමාදයි!”

බයිසිකලය නවත්වා බිමට බැස්සේය. ඇතුරු මෙන් කර රැවුණි. නිසා ඔහුගේ සුදුමැලිව තිබූ මුහුණ වඩාත් කැපී පෙනිණ. ඔහුගේ මුහුණෙන් ඔහුටුයේ විස්මයට පත් ලකුණකි.

'ඒයි ඒයි නවත්වා' යයි කැහැසු ඔහු, බයිසිකලය පාර හරහා දමා, පාර අවහිර කළේය.

'කොහෙන්ද ඔහේලට මිය කරන්නෙ ලැබුණේ? නවත්තනවා මිනිහෝ ! ඔහු කැහැසුවේ කාක්කුවෙන් ටීවේල්වරයක් එළියට අදිමිනි,

'දෙයියන්ගේ නැවුමත් මිය කරන්නෙ නවත්තපල්ලා. නැත්තම් මං මේ දැන්වියට වෙඩි තියනවා'

කරන්නය නවතා, අත්වයාගේ රේන්ස් ලණුව මා අතට දුන් හෝමස් කරන්නයෙන් බැස්සේය.

'ඔහේ කමයි අපට ඕනකරන මිනිහො කෝ වයලට් ස්මිත් මෙනෙවියා?' හෝමස් ඇසුවේය.

'ඒක කමයි මවත් ඔහේලගෙන් අහන්න තියෙන්නෙ. මේ ඇයව රැගෙන ආපු අත්ව කරන්නෙ. ඇයට මොකද වුණේ කියල දන්නව ඇත්තෙ ඔහේල'

'අපට කරන්නෙ මගදී හම්බවුණා. ඒකෙ කිසිකෙනෙත් හිටියෙ නෑ. අපි ඒ තෝනට උදව් කරන අදහසින් කමයි මේකත් ආපහු පදවාගෙන ආමේ'

'අහේ දෙවියනේ ! අහේ දෙවියනේ ! මං දැන් මොකද කරන්නේ? ඔහු කැහැසුවේ අසලය වූ අයුරෙනි.

'උත් ඇයව පැහැර ගෙන ගිහිං. අර වනවර බල්ලා වුඩ්ලියි තත්කඩ් පුස්කයයි කමා මේක කරන්න ඇත්තේ. ඉක්මන් කරනවා! මනුස්සයෝ ! ඔහේල ඇයව බේරාගන්න මට උදව් කරනවා. වාලිංගන් කැලෑවේ මට මැරුම් කරන්න වුණත් ඇයව බේරාගත යුතුයි'

මහු පිස්තෝලය අතැතිව 'යු හන්' වැටේ කපොල්ලක් වෙත දිව ගියේය. එයින් වී-ගු මහු ගස් අතරින් ඉදිරියටම දිව්වේය. අපි මහු පසුපසින් දිව ගියෙමු.

'මවුන් ගිහින් කියෙන්නේ මේ පැත්තෙන් තමයි' දිය කඩන්නක් අසල මඩවගුරක සලකුණ වී තිබූ අඩසටහන් කිහිපයක් පෙන්වමින් මහු කීය.

'මහොම ඉන්න බලන්න. මේ පඳුරු අස්සේ කවුරු හරි ඉන්නවා. ඒයි කවුද මිය පඳුරු අස්සේ?'

අවුරුදු දහහතක, ලමණ කරුණකින් හිසේ ලොකු කැපුම් තුවාලයක් ද සහිතව, උඩුබැටි අතර වැටී සිටියේය.

'මේ තමයි අග්ග කරන්නා පදවාගෙන ආපු සේවකයා, පිටර. උන් මොහුම පතර දිලි.'

හිසේ තුවාලය එතරම් හොඳින් නොමැති බවත්, මහු සිටියේ මියගොස් නොව සිහිවිසඳව බවත් මම එකවරම කේරුම් ගනිමි.

'එහෙම නම් මහු මෙහෙම හිටියාවේ. අපි යමු ඇයව බේරාගන්න'

ගස් අතරින් වැටී කිසිම අඩපාරේ අපි හැකි තරම් වේගයෙන් දිව ගියෙමු. වලව්වට සමීප, පඳුරු සහිත පෙදෙසේදී හෝමස් නැවතුණේය.

'මවුන් ගෙදරම ගිහි නැන්. මෙන්න මවුන්ගේ අඩ සටහන්..... වම් පැත්තට..... මෙහෙන් එන්න. අර බලන්න. පඳුරු අතරේ..... මං කිව්වේ'

හෝමස් එයේ පවසද්දී තරුණියක යටිඋගුරෙන් නගන විලාප හඬ කැලැරොද දෙසින් ඇසිණ.

'මේ පැත්තෙන් !! මේ පැත්තෙන් ! අර ඉන්නේ. අර ඉන්නේ පාපිණිය බල්ලෝ. ! මහත්වරුනි මහේල මගේ පස්සෙන් එන්න ! අපේ සම යටුල්කාර මිත්‍රයා කැනගසුවේය. <http://www.malusi.blogspot.com>

“ඉර ඉන්නේ ! ඉර ඉන්නේ පාපිස්ස බල්ලෝ”

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

‘අපි ප්‍රමාද වැඩියි ! අනෙක් දේශියයන් ප්‍රමාද වැඩියි !’

අප එක්වරම පිවිසියේ ඉතරුණ වෘක්ක වලින් වටවුණු තණකොළ වටා තිබූ ඵලිමහන් බිමකටය. එහි කෙළවර විශාල ඕක් ගහක් සෙවණේ පුද්ගලයින් තිබුණෙකු ; සිටිනු අපි දුටුවෙමු. අධි සිහියෙන් මෙන් සිටි කාන්තාව වැසලා සමීප මෙනෙවියාය. තවත් කැනැස්මට නොහැකි වන සේ ඇගේ කට වසා ලේන්සුවකින් තදින් ගැටගසා තිබිණි. රතු රවුළක් ඇති මැරවර පෙනුමක් තිබූ තරුණයෙකු ඇය ඉදිරියෙන් සිටියේය. එක් අතක් හිණේ තබාගෙන සිටි මුහු අනෙක් අතින් අස්වයන්ට තලන කසයක් ලෙලවමින් සිටියේය. මුහුගේ/මුහුණේ තිබුණේ ජයග්‍රාහී සිතකවකි. ඒ දෙදෙනාට මැදින් පුදු පැහැති රවුළක් සහිත වයස්ගත පුද්ගලයෙක් සිටියේය. එවිට ඇඳුම් කවචලයට උඩින්, දෙවැනිවරුන් අදින පුදු ලෝහවත් හැඳ සිටි මුහු, තම අත තිබූ යාච්ඤාපොත සාක්කුවේ දමාගත්තේය. ඒ, තරුණයා හා තරුණිය විවාහ කිරීමේදේව මෙනෙය. මුහු අවසන් කළ මොහොත බව මම හේරුම් ගනිමි. මැරවර මනුෂ්‍යයාගේ පිටට කවටු කරමින් දෙවැනිකුමා ගුහ පැතුටිය.

‘මවුන් කසාද බන්දවලා අවසන්?’ මම ඇසිමි.

‘යමු ! යමු ! අප සමග සිටි කැනැස්තා කැනැස්තුවේ අඩියට දෙකට ඵලිමහන් බිම හරහා දිව යමිනි. අප එතැනට ළං වෙද්දී සමීප මෙනෙවියා ක්ලාන්ත ශතියෙන් මෙන් ඕක් ගසට හේත්තු වුවාය. දෙවැනිවරයා අප දෙසට හිස පහත් කළේ බොරු ආචාරශීලීත්වයක් පෙන්වමිනි. ප්‍රතිච්ඡිද්ධ ආකාරයට මහ හඬින් සිනාසීමට පටන් ගත්තේය.

‘මය බොරු රවුළ ගෙවලා දනවා බොබි. ඕක දැමීමට මට තවුසෙව අඳුනාගන්න පුළුවනි. තවුසෙයි තවුසෙගෙ යාරවො විකයි හොඳ වෙලාවට ආවෙ මේන්න හවුචෙන්ත මගේ බිරිඳ වුඩලි මහත්මිය’

අපේ රවුල්කාර මිත්‍රයා ඊට දැක්වූයේ පුද්ගලකාර ප්‍රතිචාරයකි. මුහු කළ මුහුණ වටා තිබූ බොරු රවුළ ගෙවලා බිහිව මිසි කළේය.

මහ ඉතිහාසය, එහි වූ විට වෙත රිවෝල්වරය එල්ල
කළේය

<http://sherlockholmesinvestigations.blogspot.com>

ඉන්පසු, තම අත තිබූ කාසය ලෙළවීමත් ඉදිරියට එන වුඩ්ලි වෙත රිවෝල්වරය එල්ල කළේය.

“ඔව් මම තමයි බොබ් කැරුනර්ස්. මට එල්ලුම් ගත් යන්න පිද්ධ වුණත් මේ අහිංසක කාන්තාවට වුණු වැරද්ද නිවැරදි කරන්නා ඕන. මං උඹට කල් ඇතුළු කිව්වා ජැන්; මේ කෙල්ලට මොකුත් හිරිහැරයක් කළොත් මං උඹට කරන දේ කිව්වා. දෙයියම්පා! මං කිව්වාත් ඒ වචනේ ඒ හැඩයටම ඉස්සයි කරනවා”

“උඹ පරපක්ෂ වැඩියි මිනිසෝ! ජැන් ඇය මගේ බිරිඳ”

“නෑ, ඇය උඹේ බෑන්දුයි බිරිඳ!”

ඒ සමහර ඔහු අත තිබූ රිවෝල්වරයෙන් මහ හඩක් නිකුත් විය. වුඩ්ලිගේ පසුව දෙසින් ලේ වියිවෙනු මම දිටිමි. විලාස නහමින් පසුවට අත තබාගත් වුඩ්ලි, කැරුනර්ස් ගොස් පිටුපසට ඇද වැටුණේය. හිටපු දෙවනැතිකමට සාක්ෂ්‍යයක් පිස්කෝලයක් ඇද ගත්තේ, මා කිසිදුකා නොඇසූ තරම් තරඟ වචනයෙන් ගාස කරමිනි. එහෙත් ඔහු එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර හෝමිස්ගේ රිවෝල්වරය ඔහු වෙත එල්ල වීය.

“ඒ ඇති. දනවා ඔය පිස්කෝලේ බිම! හෝමිස් කැනෑපිය.”

“වොට්සන්, ඒක ඇතිදගෙන ඔබ මිනිසගෙ ඔලුවට එල්ල කරල කියාගන්න. අන්න හොඳයි. කැරුනර්ස් දෙනවා ඔහේගෙ පිස්කෝලෙන් මේහාට. ඉක්මන් කරනවා”

“ඔහේ කවුද?”

“මගේ නම පර්ලෝක් හෝමිස්”

“දෙයියන්ට ඔප්පු වෙච්චාවේ!”

“ඒ කියන්නේ ඔහේ මං ගැන අහල තියෙනවා? පොලීසිය එනතුරු මං ඔවුන් දොරටුවෙන් රාජකාරිය ඉටු කරන්නමි. ඒයි! ඔහේටයි කතා කළේ. මේහාට එන්න ඉක්මනින් තණබිම

කෙළවරට පැමිණ හිතියෙන් බලා සිටි සේවකයෙක් දැක හෝමස් කැනැසීය.

'මෙහේට එන්න. මේ ලියුම් කැල්ල පුළුවන් කරමි ඉක්මනට තාත්තැම් පොලිසියට අරගෙන යන්න. එහේ පොලිස් අධිකාරී තුමාට මේක භාරදෙන්න. ඔහු එතතුරු හමුසෙල මගේ අත් අඩංගුවේ'

හෝමස්ගේ හේස්ටන්ස් භාවය ඉදිරිපිට් ඔවුහු රූකඩ මෙන් පසුබා සිටියහ.

'ගෙනියනව මේ, තුවාලකාරයාට ගේ ඇතුළට' ඔහු විලියම්සන්ට හා කැරුකර්ස්ට නියම කළේය.

'වොට්සන් ඉස්සර වෙලා බලන්න සමත් මෙනෙවියට කොහොමද කියලා. ඊට පස්සෙ මේ තුවාලකාරයා වත් පරීක්ෂා කරල බලන්න'

තුවාල ලැබූ වුඩ්ලි ඇදක හොඳින් මම ඔහු යෝදිසි කළෙමි.

'වුඩ්ලි මැරෙන එකක් නැ' මම කීවෙමි

'මොනවා? කැරුකර්ස් කෝපයෙන් කැනැසුවේ ඔහු වාඩ්වි සිටි පුවුවෙන්ද නැතිවෙමිනි.'

'මං ඉස්සර වෙලා උචේ ඉවර කරලා හිටින්නමි. ඔහේල කියන්නේ පුංචි පුරංගනාවියක්ගේ වුසුළුවට, අර යක්ෂයා ජෑන් වුඩ්ලිගේ බිරිඳ වෙන්න ඉඩ තියන්න කියලද?'

'ඔබ ඒ ගැන කලබල වෙන්න මිනෙ නැ'

ඒ හෝමස්ය.

'ඇය මොනම ආකාරයකින් වත් ඔහුගේ බිරිඳ නොවීමට කාරණා දෙකක් තිබෙනවා. මූලිකම අපි අහල බලමු විවාහයක් සිදු කරන්න විලියම්සන්ට නිතියෙන් බලයක් තියනවද කියලා?'

'මං පුජකවරයෙක් ලෙස දිවුරුම් දීමේදී ලෝගු ඇදපු කෙනෙක්

'ඒ වගේම ලෝගු ඉවත්කරලා පුජක තනතුරෙන් පහකරපු කෙනෙක් හෝමිස් කිය.

'එක, සැරයක් පුජකවරයා හැමදමත් පුජක වරයෙක් විලියමියන් කිය.

'මම නං එහෙම හිතන්නේ නෑ. කෝ මේ විවාහය සිදු කරන්න බලපත්‍රයක් හත්තද?

'මව්, විවාහ බලපත්‍රය මොන තියෙනවා, මගේ සාක්කුවේ'

'ඔහේ මොනවා හරි ප්‍රයෝගයකින් ඒක ලබාගන්න එක ඇත්ත වෙන්න පුළුවනි. ඒත් දෙපක්ෂයේම කැමැත්ත නැතුව බලෙන් කරන විවාහක් නීතිමත් වලංගු නෑ. ඒ විධියට බලෙන් විවාහ කරවීම බරපතල අපරාධයක්. ඔහේට ඒ ගැන හොඳ හැටි කල්පනා කරල බලන්න හිරගෙදරේ අවුරුදු දහයක් විතර ලැබෙව්. කැරුකර්ස් මහත්මයා, ඔහේගෙ පීඩනයේ සාක්කුවෙම තියෙන්න ඇරිය නම් ප්‍රතිඵල මීට වඩා හොඳ වෙන්න ඉඩ තිබුණා.'

'මටත් දැන් එහෙම හිතෙනවා හෝමිස් මහත්මයා. ඒ වුණත් කල්පනා කරල බලන්න. ඇයව ආරක්ෂා කරගන්න මං මොන කරම් උත්සාහයක් දැරුවද? මං ඇත්තෙන්ම ඇයට අවංකව ආදරය කළා. දකුණු අප්‍රිකාවේ භයානකම මැරවරයා ජැක් ඩ්‍රයිඩ් ඇයව බලෙන් අයිති කරගන්නවා කිව්වාම මාව පිස්සු වැටුණා. කිම්බර්ලි ඉඳල ජොහාන්නස් බර්ග් දක්වා මුළු රටම හයෙන් ත්‍රස්ත කළ, ඒ අපරාධකාරයාට වයලට්ට් කාර්දිල මං නිකං බලාගෙන ඉන්නේ කොහොමද? හෝමිස් මහත්මයා, ඔබ විශ්වාස කරන එකක් නෑ; මේ ගැනුළමයා මගේ ගෙදර රස්සාවට ආව දවසෙ ඉඳල, කිසිම දවසක ඇයට මේ හරියෙ තනියෙන් යන්න මං ඉඩ ඇරියෙ නෑ. මේ තත්කඩිත්තෙන් ඇයට හිරිහැරයක් සිදු වෙන්න ඉඩ තියෙන බව මං දැනගියා. හැමදමත් ඇගේ ප්‍රවේසමට පිටිපයින් මං බයිසිකලයෙන් ආවා. ඇයට මාව හඳුනාගන්න බැරිවෙන්නා මං බොහෝ දවසක් දමාගෙන ඇයට සැලකෙන කරම්

දුරින් ආවා. ඇය බොහොම හොඳ ගතිගුණ ඇති, වැදගත් විධියට හැදුණු ගැනු ලබාගත් මේ ගම්බද පාරි පාරවල ඇ පිටිපස්සෙන් මං බයිසිකලයෙන් එනවා කියල දැනගත්ත නම්, මගේ ලහ රස්සාවේ දිගටම රැඳී ඉන්න එකත් නෑ කියල මට හිතුණා

'මොවුන්ගෙන් එල්ල විය හැකි අනතුරුදයක තත්ත්වය ගැන ඔබ ඇයට නොකිව්වේ ඇයි?'

'එහෙම කිව්ව නම් ඒත් ඇය රස්සාව අත්හැරදල යනවා. මට ඒක දරන්න බැහැ. ඇය මට ආදරය නොකළ එක ඇත්ත. ඒත් මගේ නිවස තුළ ඇගේ රූපය දකින එක, ඇගේ කටහඬ ඇහෙන එක පවා මට ලොකු කණුවක් වුණා.'

'කැරුකර්ස් මහත්තයා, ඔබ ඒකට කියන්නේ ආදරය කියල වෙන්ත ඇති. නමුත් මං කියන්නේ ඒක ආත්මාර්ථකාමීත්වය කියලා'

මම කීවෙමි.

'වෙන්ත ඇති. ඒ දෙකම එක ලිහිල් පවතින ඒව දෙකක් නෙ. ඒ ඇරත් මේ තත්කඩයන් ගෙන් ඇයට බේරාගන්න කෙනෙක් උවමනා වෙලයි තිබුණේ. දකුණු අප්‍රිකාවෙන් විදුලි පණිවුඩයක් ආවාම මං දැනගත්තා. උන් ඔහාමි ක්‍රියාත්මක වෙන බව'

'මොන විදුලි පණිවුඩයද?'

'මෙන්ත මේක' කැරුකර්ස් සාක්ෂිවරයාට අත දමා විදුලි පුවතක් එළියට ගත්තේය. එහි (සුදහන්ව) තිබුණේ කෙටි පණිවුඩයකි.

'තානි මිනිහා මලා'

'මට දැන් පෙනෙන්නා කාරණා පිද්ධවුණු හැටි. ඔහොම ඉන්න ගමන් ඔබට කීමට ඇති හැම දෙයක්ම අපට කියන්න'

හෝමස්, කැරුකර්ස්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. එහෙත් ඊට ප්‍රතිචාරය ලැබුණේ ඔහු විලියම්ස් හෙමි, හෝමිස්ගේ

පුපුරන්නා සේ ඔහු තරක වටිනමෙන් බැණ වදිමින් ගාස කරන්නට පටන් ගත්තේය.

'දෙයියම්පා ! කැරුතරස් උඹ අපේ රහස් එළිකරොත් ම. උඹට දෙන්නෙ උඹ ජැස් වුඩ්ලිට් දිපු දුටුම.' ගැනු ලෙයා ගැන උඹේ හිතේ ඇතිවුණු ආදර හැගීම් ඕන රුකක් කියාපා. ඒකෙන් අපට ප්‍රශ්නයක් නෑ. ඒත් මේ 'ඩුනිගෝම්' නැති පොලිස් කාරයට උඹේ යාරවෝ පාවා දෙන්න හැදුවොත් ඒක උඹේ අවසානය කියල හිතාගනි.'

'අති ගෞරවනීය පුස්තකාලිනි, ඔබ වහන්සේ කලබල වෙන්න ඕන නෑ. හෝමස් කථාව පටන් ගත්තේය.

'ඔබ වහන්සේ හිර ගෙදරට යවන්න මට ඕනෑ තරම් සාක්ෂි තියෙනවා. මං මේ අමතර කාරණා අනුවේ මට පොද්ගලිකව ඇතිවුණු කුතුහලය නිසා. ඒ වුණත් කැරුතරස් මහත්තයා ඔහේට මේව කියන්න අපහසු නම්, කපා කරන් කොටස මං කරන්නම්. එකකොට ඔහේලට පේරුම් ගන්නි. පුළුබ්බේ හංගල කියාගන්න රහස්ස් ඔහේල ලහ තියෙනවද කියලා.

මුලින්ම, මේ කුමන්ත්‍රණය සැලසුම් කරගෙන ඔබ තිදෙනා, කැරුතරස්, වුඩ්ලි හා විලියම්සන් දකුණු අප්‍රිකාවේ ඉඳල එංගලන්තයට ආවා?

'අන්න බොරුව අංක එක' විලියම්සන් කීය.

'මාස දෙකකට-කලින් මේ දෙන්නගෙන් එක්කෙනෙක් වත් මං දැකල නෑ. මං ඊට්තේටම අප්‍රිකාවට ගිහිල්ලත් නෑ. අනුන්ගේ දේවලට ඇහිලි ගහන හෝමස්. ඒ කාරණාව ඔහේගේ පයිප්පය ඇතුළට දලා හොඳට තුහළට උරන්න.

'ඔහුගේ කතාව ඇත්ත' කැරුතරස් කීය.

'හරි. ඔබ සහ වුඩ්ලි දකුණු අප්‍රිකාවේ ඉඳල එංගලන්තයට ආවා. ගෞරවනීය පුස්තකාලිනි එංගලන්තයේ නිෂ්පාදනයක්. ඔබ දකුණු අප්‍රිකාවේදී රැල්ලක් සම්බන්ධ දැනගැනීමෙන් පිටියා. ඔහු

වැඩිකාලයක් ජීවත් නොවෙන බවත්, ඔහුගේ බුදුලය හිමිවෙන්නේ
ඥාති දියණියට බවත් ඔබ සොයා ගත්තා. හරිද?

කැරුනර්ස් හිස සොලවා එය අනුමත කළේය.

'ඔහුගේ සම්පතම ඥාතිවරිය මියලා මෙතෙවිය බවත්,
මහලු රැල්ල සමීප අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් නොලියන බවත් ඔබ
තේරුම් ගත්තා?'

'ඔහු ලියන්න කියවන්න බැරි කෙනෙක්. අතුරු උගත්
කෙනෙක් තෙමෙයි' කැරුනර්ස් කීවේය.

'ඔබ දෙදෙනා නිර්ණය කළා ඒ ගිලන්තයට ඇවිත් ඔහුගේ
ඥාති දියණිය සොයාගන්න. පැලැස්ම වුණේ දෙදෙනාගෙන්
එක්කෙනෙක් ඇය හා විවාහ වෙන්න: ඔහු බුදුලයෙන් කොටසක්
අනෙකාට ලබාදෙන්න. මොකක් හරි හේතුවක් නිසා ඇය හා
විවාහ වීමේ අයිතිය ආබාධයක් වුවිලිවයි. ඒ කොහොමද?'

'අපි දෙන්නා ඇයට ඔව්වුමග අල්ලා තැවේදි කාඩ්
සෙල්ලම් කළා. ඔහු දිනුවා'

'හරි. මේ කරුණ කාන්තාවට ඔබේ නිවසේ රැකියාවක් ලබා
දුන්නේ, විවාහ යෝජනාව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වුවිලිව
අවස්ථාවක් ලබාදෙන්න. නමුත් වුවිලි කියන්නේ බේබ්ලූ, මැරවර,
සල්ලාලයකු බව සමීප මෙතෙවිය හොඳින් තේරුම් ගත්තා. ඔහු
දකින්නවත් ඇය කැමැති වුණේ නෑ. ඒ අතරේ ඔබ දෙදෙනාගේ
වැඩ පිළිවෙළ නොසිතා අනෙකට පෙරහිණා. ඒ කොහොමද? සමීප
මෙතෙවිය ගැන ඔබේ සිතේ ආදර්ශ නැතිම පහළවුණා. මේ
කක්කඩියට කරුණය අයිතිවෙන්න අරින්න ඔබ කොහොමටවත්
කැමැති වුණේ නෑ'

'දෙයියම්පා ඒ වගේ අපරාධයකට ම. ඉඩ දෙන්නෙ
කොහොමද හෝම්ස් මහත්මයා?'

'ඊට පස්සේ ඔබ දෙදෙනා අතර රණ්ඩුවක් ඇතිවුණා. ඔහු
කෝපියෙක් ඔබ සමඟ හවුල් ගනුදෙනුවෙන් ඉවත්වුණා. ඊළඟට

මෙම තොරතුරු ඇසුරින් කොහොම වුවද අයිති කරගන්නා ඔහු තනියම සැලසුම් කළා.

'මං හිතන්නේ නෑ විලියම්සන් මේ මහත්තයට හංගන්න තවත් මොකුත් ඉතුරු යටිතල සියයකවා කියලා' කැරුතර්ස් කිය.

'ඔව් අපි දෙන්නා රණ්ඩු ප්‍රියං. ඔහු මට බිම ඇදවැටෙන්න පහර දුන්නා. කොහොම වුණත් ඒකට පමණ මං ඔහුගෙන් ගත්තා. ඊට පස්සේ ඔහු කොහේ ගියාද කියන්න? මං දැන හිටියේ නෑ එතකොට තමයි ඔහු බොරු දෙවගැනිවරයා හවුලට අරගෙන මේනාට ගෙනාවේ. ප්‍රමිතිය පත්‍රයට යන්න එන්න, ඇයට මේ හරිය පහසුකරගෙන ගමන් කිරීමට ඉඩවෙනවා. එයින් ප්‍රයෝජනය ගන්නා අදහසින්, ඔවුන් හිස්ව තිබුණු මේ වලටවු කුලියට ගෙන, මෙතේ පදිංචි වුණු බව මම දැනගත්තා. ඊට පස්සේ නමො මං ඇයගේ ප්‍රවේශය ගැන වැඩිදුර හිතුවේ. මොනවා හරි තරක දෙයක් සිද්ධවෙන්න ඉඩ තියෙනවා කියලා මට ඉවෙන් වාගේ වැටහුණා. මං වරින්වර ඔවුන් හමුවෙන්න ගියා. ඒ ඔවුන්ගේ සැලසුම් මොනවද කියලා දැනගන්න අදහසින්.

දින දෙකකට කලින් මේ විදුලි ප්‍රකාශය අරගෙන වුඩ්ලි මගේ නිවසට ආවා.

'ගිය දේ ගියාවේ බොහෝ දුන් දුල්ල නාකියා මැරිලා. අපි කලින් ඇතිකරගතිපු ගිවිසුමේ හැටියට දිගටම කටයුතු කරන්න කමුසෙ කැමතිද? මං ඇයට කුසාද බිදිනවා. කමුසෙ මට උදව් කරනවා. දෙයියම්පා පුද්ගලයෙක් හාගියත් මං කමුසෙට දෙනවා' වුඩ්ලි කිව්වා.

'මට එපා. කමුසෙත් එක්ක මගේ ගිවිසුම් ඔක්කොම අහෝසියි. එව්වරයි'

'එහෙනම් කමුසෙ කැමතිද මේ ගැන එක්ක විවාහ වෙන්න?'

'මං බොහොම කැමතියි'

'එහෙනං ඇයව විවාහ කරගෙන බුදුලෙන් මගේ කොටස මට දෙන්නවා' වුඩ්ලි කිව්වා.

'මං කැමති වුණාට ඇය මා එක්ක විවාහ වෙන්න කැමති නෑ. ඒකයි ප්‍රශ්නේ' මම පිළිතුරු දුන්නා.

'ඉස්සර වෙලා අපි කවුණු හරි ඇයව බලෙන් කසාද බැඳ ගනු. සතියක් දෙකක් යනාකාරි ඔක්කෝම හරියාවි'

'මම ඒකට කැමති නෑ. මැරව්ව කෑමෙන් ඒක කරන්න වත්, එවැනි වැඩකට නමුසෙම හවුල් වෙන්න වත් මං කැමති නෑ'

'බොබි තමුණු මව් හවුල් වෙන්නේ නෑ එහෙනම්? හොඳයි බලනු. මං ඇයව කොහොම හරි කසාද බඳින්නවා. තමුසෙ මහ වංචාකාරයා. මං තමුසෙටත් හොඳ පාඩමක් උගන්වන්නවා' මෙහෙම කිව්ව වුඩ්ලි මට ගාලු කරමින් යන්න ගියා.

මේ සති අන්තයේ ඇය මා සහ රැකියාවෙන් ඉවත් වුණා. ඇයට දුම්රිය පොළට යන්න අත්තිකාරමක් සුදුහම් කළත්, ඇගේ ප්‍රවේශම ගැන මගේ හිතේ හයක් ඇතිවුණා. ඒ නිසයි මං බයිසිකලේ නැගල පිරිපස්සෙන් ආවෙ. මා දකින්න කලින් මේ දේ සිදුවුණා'

'මේතනදී මගෙන් පොඩි අතපසු වීමක් වුණා. වොට්සන්. බයිසිකලයෙන් ආව නැතැත්හ ටයිප්ට්, කොලරය එහෙම හරිගස්සාගෙන, වතලාහැබි ඇතුළට බයිසිකලයෙන් ගියා කියල ඔබ කිව්වා. ඒ සුරු කිරිකණයෙන්ම මා විසින් නිගමනය කළ යුතුව තිබුණා, හැමදෙයක්ම. කොහොම වුණත් මේ අසාමාන්‍ය විධියේ පරීක්ෂණය සාර්ථකව නිමකිරීමට ලැබීම සතුටට කරුණක්. අත්ව කරන්නාගේ රියැදුරාවත් මේ අපූරු මනමාල මහත්තයටත් ඒවිනේ බේරාගන්න හැකිවීමත් ලොකු දෙයක්.

වොට්සන් ගිහි බලන්න සමත් මෙනෙවියට කොහොමද කියලා. ඇයව ඇගේ වැඩ සේව ඇරලවන එක අතට භාරගන්න පුරවත් කියන්න. ඇගේ තත්ත්වය ඒ තරම් සතුටුදායක නැත්නම්

මිඩ්ලන්ඩ් විදුලි සමාගමේ තැරැණ ඉංජිනේරුවරයෙකුට විදුලි පණිවුඩයක් යවන්න පුළුවන් කියන්න. ඒකෙන් ඔක්කොම අමාරු හොඳ වේවි.

කැරුතර්ස් මහත්මිය. මේ දුරේකථන කුමන්ත්‍රණයට ඔබ හවුල්කාරයෙක් වෙලා තිටියත්, පසුව තව ඒකෙන් ඉවත්වෙලා නිවැරදි ආකාරයට ක්‍රියාකරලා තිබෙනවා. ඒ නිසා ඔබට සමාවක් හිමිවිය යුතුයි. මෙන්න මහත්මිය මගේ කැඩපත. ඔබේ තඩුවෙදි මගේ සාක්ෂි ඔබට ප්‍රයෝජනවත් වේවි කියල හිතනවා නම්, ඔබට උදව් කරන්න මම සූදානම්.

වයලට් සමත් මෙනෙවියට ඇගේ බාප්පා සතුව තිබූ විශාල ධනස්කන්ධයක් උරුම විය. සුප්‍රසිද්ධ විදුලි බල සමාගමක් වන මෝටන් හා කෙන්ඩ් සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වන සිරිල් මෝටන් සමග වයලට් සමත් මෙනෙවියා වුවාය. පැහැරගෙනයාම හා අඩන්තේට්ටම් කිරීමේ වෝදනාව බඩගෙදි විලියම්සන් හා ජැක් වුඩ්ලිට විරුද්ධව නඩුව විභාගයට ගැනිණි. විලියම්සන් අවුරුදු හතකටද ජැක් වුඩ්ලි අවුරුදු දහයකටද සිරගෙට නියම විය. කැරුතර්ස්ට කුමක් සිදුවුවා දැයි මගේ ආරක්ෂා පොතේ සඳහන්වී නැත. හයානක මැරවරයකු ලෙස වුඩ්ලි නම් දරා සිටි නිසා, ඔහුට වෙඩි තැබීම ගැන කැරුතර්ස්ට සිර දඩුවමක් නියම වුවා නම් ඒ මාස කිහිපයකට විය යුතුයි මම සිතමි.

පාලුදිගේ ජූනියර් සමාජනය

11 9

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ නොහිඳින බොහෝමයක්

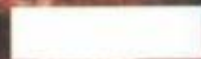
මිලියන ආදායමක් සාක්ෂි දෙයි !

අතිරේක මුදලක්
මිලියන ආදායමක් සාක්ෂි දෙයි!
අනුරාධපුර සිටුවරිය
රජ උපාය යුගය
මරු කඳවුරු ලියවීම
පාසැලේ රාමය

අනුරාධපුර සිටුවරිය
රජ උපාය යුගය
මරු කඳවුරු ලියවීම
පාසැලේ රාමය

ISBN 955-95930-9-9

විවිධ මෙන්ඩිස් ප්‍රකාශන